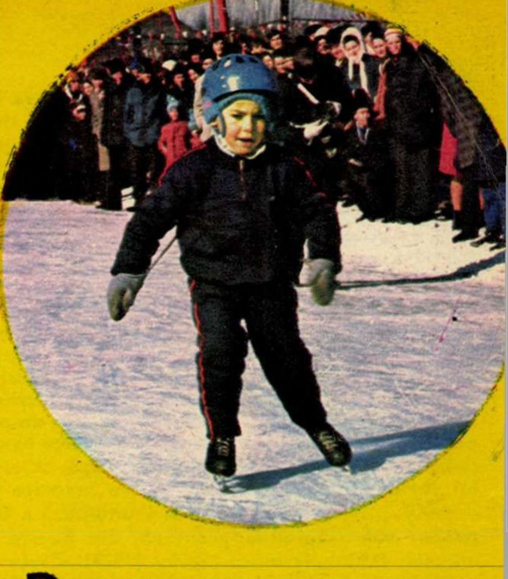

FESTIVALUL A

- O SUPERBĂ ȘI PAȘNICĂ ARMATĂ
- MIRACULOASA METAMORFOZĂ A UNUI STADION
- «AȘII GHEȚII» DE LA NR. 4
- «CASCADORII» DIN RĂDĂUȚI
- SCHIORII DIN BRODINA
- POSIBILII PILOȚI AI BOLIZILOR FĂRĂ MOTOR

...Dimineață senină, limpede și geroasă, anunțînd pentru duminica aceea (28 ianuarie a.c.) o zi ideală pentru lunecat pe gheață și zăpadă. În piața din centrul orașului, veniți pe jos sau cu autobuzele, s-au adunat sute de pionieri și școlari, de elevi de la licee și școli profesionale, de prin alte localități ale județului Suceava. O mulțime de copii și tineri (cineva zicea că-s peste patru mii), care în clipa cînd se pun în mișcare spre stadion«pe școli»dar și pe «grupe de specialitate» (în funcție de «armele cu care sînt dotați — fie schiuri, fie patine, fie crose, fie sănii), așa cum merg — cu steagurile și orchestra în frunte, cîntînd și păstrînd alinierea și cadența — pare o superbă și pașnică armată. O armată pornită să cucerească, prin joacă și cu voie bună, trofee de mare preț pe care — deși sînt la îndemîna tuturor — mulți le ignorează: sănătatea, vigoarea fizică, curajul, îndemînarea. Nu-i de mirare, deci, că localnicii ies pe la geamuri și-n balcoane, privindu-i cu admirație, că mulți pornesc pe urmele lor.

...De ce spre stadion? Doar după cum se știe stadioanele sînt folosite pentru fotbal, handbal, rugbi și atletism. Și asta numai primăvara, vara și toamna. Ce să caute ei cu patinele, cu săniile, cu crosele și cu schiurile acolo?

Nedumerirea avea să ne fie repede risipită de cum am dat cu ochii de stadionul orașului. Pe-aici nimic nu mai amintea de balonul rotund sau oval, de alergători și săritori. Porțile terenului fuseseră scoase iar pe pista dimprejurul lui strălucea o panglică de gheață lată, curată și dură, marcată din loc în loc de dungi colorate. Alături, un alt teren mai mic, de antrenament, fusese transformat în patinoar pentru hochei iar pe dealurile din preajmă se vedeau cele trei pîrtii — pentru slalom, pentru schi fond și pentru săniuțe. Grozavă treabă! Cu atît mai mult cu cît aflăm că-n cea mai mare parte (inclusiv, de pildă, mantinela patinoarului de hochei) ea este «opera» pionierilor și școlarilor din oraș. Așa da! Să tot patinezi și să tot schiezi pe-aici!

*

...Pe pista de gheață, pistoalele de start pocnesc sec în aerul rece și curat. Și de fiecare dată cîte un grup de copii, fete sau băieți de-aceiași vîrstă, țîșnesc ca din arc pe patine. Pe margini, o galerie numeroasă (colegi care au concurat sau urmează să concureze, părinți, cadre didactice sau simpli spectatori) îi îndeamnă în fel și chip și-i aplaudă cu generozitate. Și ei se străduiesc, fac tot ce pot pentru a fi la înălțimea momentului. E adevărat, unii reușesc mai mult, alții mai puțin. Nici unul însă nu sare în sus de bucurie, nici unul nu se trîntește cu fața în zăpadă de necaz, așa cum se-ntîmplă de obicei în concursurile oficiale, stăpînite de miza afirmării. Pentru că nici unul dintre ei nu-i patinator de performanță, pentru că toți concurează și patinează

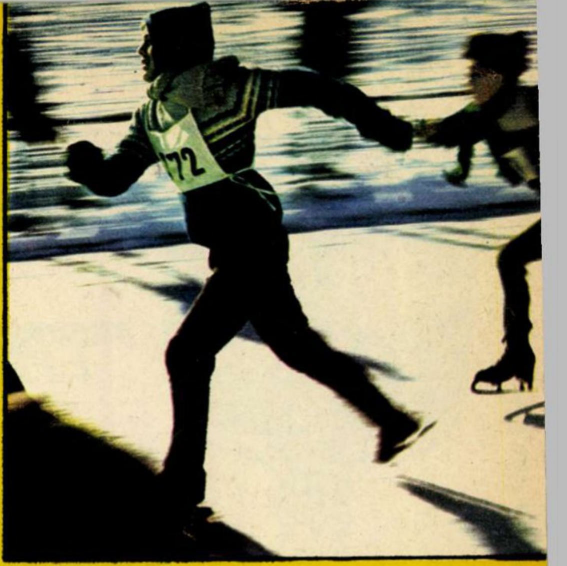

LB de la CÎMPULUNG MOLDOVENESC

CONSTANTIN DIAÇONU

Fotografii de **CĂLIN CREȚU**

aici așa, pentru plăcerea lor și-a spectatorilor. Și dacă unii mai cad și chiar abandonează cursa, nici un antrenor nu strigă la ei, nimeni nu se supără...

Totuși, o parte dintre ei, destul de numeroși, se detașează evident. Sînt printre ei și elevi de la școlile generale nr. 1, 2 și 3, dar cei mai mulți sînt de la nr. 4. Secretul frumoasei lor evoluții? Aveam să-l dezlegăm în detaliu a doua zi, cînd am vizitat această școală unde am văzut două patinoare naturale amenajate și întreținute de elevi, cînd am aflat că aici nu există nici unul dintre ei care să nu știe să patineze și să schieze, că fiecare clasă își are echipele ei de hochei — una de băieți și alta de... fete care, tot timpul cît ține gheața, se «războiesc» între ele...

...Numărul spectatorilor amatori de hochei care înconjurau mantinela era atît de mare, încît patinoarul nu se mai vedea. Se auzeau doar bufniturile surde ale pucului izbit de peretele de scînduri și, din cînd în cînd, izbucnirile, admirative sau dezolate, ale galeriei. Ne-am făcut cu greu loc pînă în față pentru a-i vedea pe «cascadorii» din Rădăuți la lucru, primind replica unei echipe a gazdelor.

Cu «cascadorii» aceștia e o poveste mai lungă. I-am cunoscut și-am stat de vorbă cu ei în piața orașului, înainte de-a porni spre stadion. Ne-au atras costumele lor, regulamentare, frumoase, fiecare avînd scris pe piept numele unui club, al unei școli sau asociații sportive.

Așa am aflat că și-n Rădăuți, ca și la Cîmpulung Moldovenesc, pe lîngă schi și patinaj, numeroși elevi de la școlile generale practică hocheiul cu pasiune. Că unii dintre ei, crescînd, și-au luat zborul și-au aterizat, datorită talentului și priceperii lor în acest sport bărbătesc, tocmai pe la Dinamo și Steaua, că alții (cum sînt, de pildă, cei doi frați mai mici ai hocheistului dinamovist Bandaș—Dormidant și Liviu care s-au afirmat ca autentice speranțe în cadrul competiției locale Crosa de aur, (cîștigată în acest sezon de Școala generală nr. 3, unde învață și ei), în curînd le vor călca acestora pe urme.

I-am văzut pe hocheiștii din Rădăuți la lucru. Și-am constatat, cu încîntare, că deși încă mici, porecla de cascadori cu care cineva de pe margine, încîntat de evoluția lor spectaculoasă, îi etichetase, li se potrivea de minune.

Și pe pîrtiile de schi animația e mare. Atît de mare încît în furnicarul multicolor al participanților abia-i poți deosebi pe cei aflați în clipa aceea în concurs de cei care se... încălzesc. Pînă la urmă îi descoperi, totuși. Iată-i pe cei de la fond. Mai mult urcă decît coboară și se-nvîrtesc grăbiți pe-o cărare numai de ei văzută și atît de întortocheată, încît văzîndu-i cum trec de cîteva ori prin același loc, cu privirile-n zăpadă, ai impresia c-au pierdut un lucru de valoare pe care se ambiționează să-l găsească. Celor de la slalom le vine mult mai ușor. Ei cel puțin coboară tot atît cît și urcă. Și ce coborîre! E adevărat, destul de temperată de obstacolele printre care trebuie să se strecoare, dar cu atît mai măiastră, mai artistică, mai spectaculoasă.

Printre aceștia din urmă se află și 8 copii din Brodina, un sat aflat la aproape 100 de kilometri de Cîmpulung Moldovenesc. Și ei, ca și hocheiștii din Rădăuți, au povestea lor — simplă, totuși interesantă —, pe care ne-a spus-o tînărul lor antrenor.

Cînd Constantin Pașcov a venit, în toamna lui '70, ca farmacist în acest sat, nici unul dintre elevii de-aici nu pusese schiuri în picioare. A fost destul însă să cadă prima zăpadă și el să apară cu schiurile pe dealurile dimprejur și mai toți au început să-și meșterească tălpici din scînduri. Așa au început, iar azi... Azi la Brodina există ceva care din păcate nu poate fi întîlnit prea des prin satele noastre:

(continuare in pag. 15)

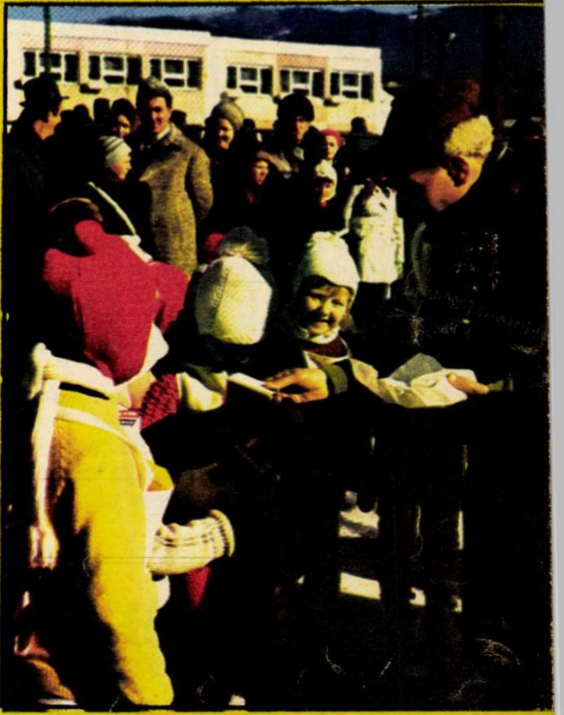

Atelier literar

RĂSPUNDE SCRISORILOR VOASTRE LITERARE POETUL VIRGIL TEODORESCU

UN FEL DE SELECȚIE

MAGDALENA DOBRE — București. «Se dilată enorm imaginea întoarsă». Ne rezervăm plăcerea de a publica o parte din versurile trimise, în revista «Luceafărul» —, nu peste prea multă vreme. (Răspunsul a întîrziat din cauze obiective).

ZAHARIA PLEȘA — Filipeștii de Pădure, jud. Prahova: Destul de frumoase poezii, deși cam greu de descifrat. Nu toate vibrează la fel. Dar în toate se observă o dorință de independență lăudabilă, care nu se exercită în gol. Publicăm, deocamdată «Ștafeta».

În «Atelierul literar» proxim, vom reveni pe larg.

FRANCISC IOSIF FORCA, elev anul III E, Liceul Matei Basarab, București: Dragă Francisc, sau Iosif Forca (trebuie să te decizi, sau poate mi se pare) — ne procuri bucuria de a mai tipări aici o poezie, cu acordul celor ce conduc această admirabilă publicație, («Poate de aceea zăpezile...»). Ar fi cazul, cred, să trimiți și la «Luceafărul» avînd în vedere că această revistă, editată de Uniunea Scriitorilor, se ocupă, în mod foarte serios, cu promovarea scriitorilor tineri de talent.

MIHAI LUCIAN VALEA, Năsăud, jud. Bistrița: Trimiți o singură poezie. Dar n-am să scriu, ca de atîtea ori, «neconcludentă». Dimpotrivă. Cu toată răspunderea o recomand pentru a merge direct la tipar. Mai trimite.

PĂTRÎNGAN DANIELA, Aiud, jud. Alba: Și acum, reversul medaliei: o poezie cum n-ar trebui să fie: «Mărul». «*E frumos și mare/ Roșu și rotund/ Stă semeț în soare/ N-are nici un gînd/ Vine iute pe cărare/ O fetiță mititică/ În mînuță are-o floare/ Ca și ea de frumușică.// Și deodată... se oprește/ Vede mărul! la un par/ Lovește pomul ce rodește/ Ea ridică al naturii roșu dar.*»

N.B. **În «Atelierul literar» viitor va fi rezolvată toată corespondența. Făgăduiala dată e datorie curată.**

Poate de aceea zăpezile...

Copacii goi n-au umbră, decît numai pe mine...
Soarele se lasă mai adînc în ei pe coline.
Voi fi miresme în somnul lor — aduceri aminte
Ale zilelor frumoase dinainte...

Cum a trecut vara și alaiul tot?!
Cît de singur sînt acum să spun nu pot
Cît dor între copaci mă cuprinde!
Cît dor în mine s-aprinde!

Cîte limbi roșii pe buza pămîntului sînt!
Poate de aceea ninsorile ajung iar ploi noi, pe pămînt.

FRANCISC IOSIF FORCA

Ce ne facem...

Ce ne făceam dacă nu erau
aceste lumini?
Ce-am fi-nsemnat dacă
Prometeu nu fura focul lui
Hefaistos pentru noi?
Cine eram dacă cei liberi să-și
repare gardul
Nu cîntau bărbătește
Internaționala?

Adevăr grăiesc buzele mele
— arse de necuvînt —
Rămîneau niște fluturi
fără aripi — niște imense
orbite goale de retină

sau poate... zboruri nicicînd
zburate...

MIHAI LUCIAN VALEA

Ștafeta

Bate seara pasărea în geamuri
Cu aripa trează și ușoară
Amintindu-mi iar că port în lume
Chipurile celor ce-și lăsară
Zestrea lor de sînge și de dor
Amintindu-mi că mă îndrept spre-amiază;
Și m-așteaptă cîmpul roditor
Și îndemnul faptei ce cutează.

ZAHARIA PLEȘA

ATELIER PLASTIC

Picto

ȘI ZĂ

Iarna, cu albul pe care-l dăruiește peisajului, a fost dintotdeauna un emoționant motiv de inspirație pentru mulți dintre maeștrii culorilor, cărora le-a prilejuit adevărate capodopere. Vă propunem o scurtă incursiune în lumea cîtorva tablouri avînd ca temă iarna cu tot universul ei alb.

Zăpada are culoare? Albul e chiar alb? Oare în reprezentarea pictorilor nu poate căpăta și alte nuanțe? Optica a adus mari contribuții științei culorilor, a demonstrat existența a douăsprezece feluri de alb, douăsprezece moduri de a da naștere senzației de alb. O pată galbenă înconjurată de albastru, de exemplu, cînd este privită de la aproximativ patru metri distanță, apare ca fiind complet lipsită de culoare, dar dacă o fixăm stăruitor, cîteva minute, ne apare mai albă chiar decît o pată albă pe fond negru. Cînd o lumină verde este fulgerată lîngă ochi dintr-o direcție care face un unghi mai mare de 70°, avem de asemenea senzația de alb. Există încă multe procedee de a provoca senzații asemănătoare. Albul a fost definit ca fiind senzația dată de lumina cerului înnourat, dinspre nord, la amiază, atunci cînd este reflectată pe o suprafață a compusului metalic oxid de magneziu. Științific însă albul este dat de incapacitatea ochiului de a percepe pragul de trecere rapidă de la o culoare complementară la alta.

La rîndul său albul are efecte deosebite asupra culorilor, ceea ce se poate ușor demonstra. Dacă așezăm pe un fond negru un cerc de culoare galbenă avem impresia că acest galben vine spre noi, iar un cerc violet pare că se retrage spre fundalul negru. Invers, dacă așezăm aceste culori pe un fond alb, violetul ne apare parcă venind spre noi, iar galbenul e tras înapoi. Astfel, cu ajutorul culorilor, pictorul poate exprima efecte de adîncime, de înaintare sau de retragere a obiectelor sau personajelor dintr-un tablou, poate eșalona planurile și adîncimile spațiului.

Dar culorile mai acționează și unele asupra altora, încît pictorul trebuie să țină seama de vecinătatea lor pentru a putea crea efecte noi. De exemplu, verdele va atinge maximul de intensitate cînd va fi pus lîngă complementarul său — roșul. Portocaliul este exaltat de vecinătatea albastrului. Acum vreo sută de ani, grupul pictorilor impresioniști (își propuneau să redea impresia fugitivă a aspectelor din natură) a observat că nu există afară, în aer liber, umbre absolut negre, că acestea sînt supuse legii culorilor complementare.

strii
PADA

de **I. SABETAI**

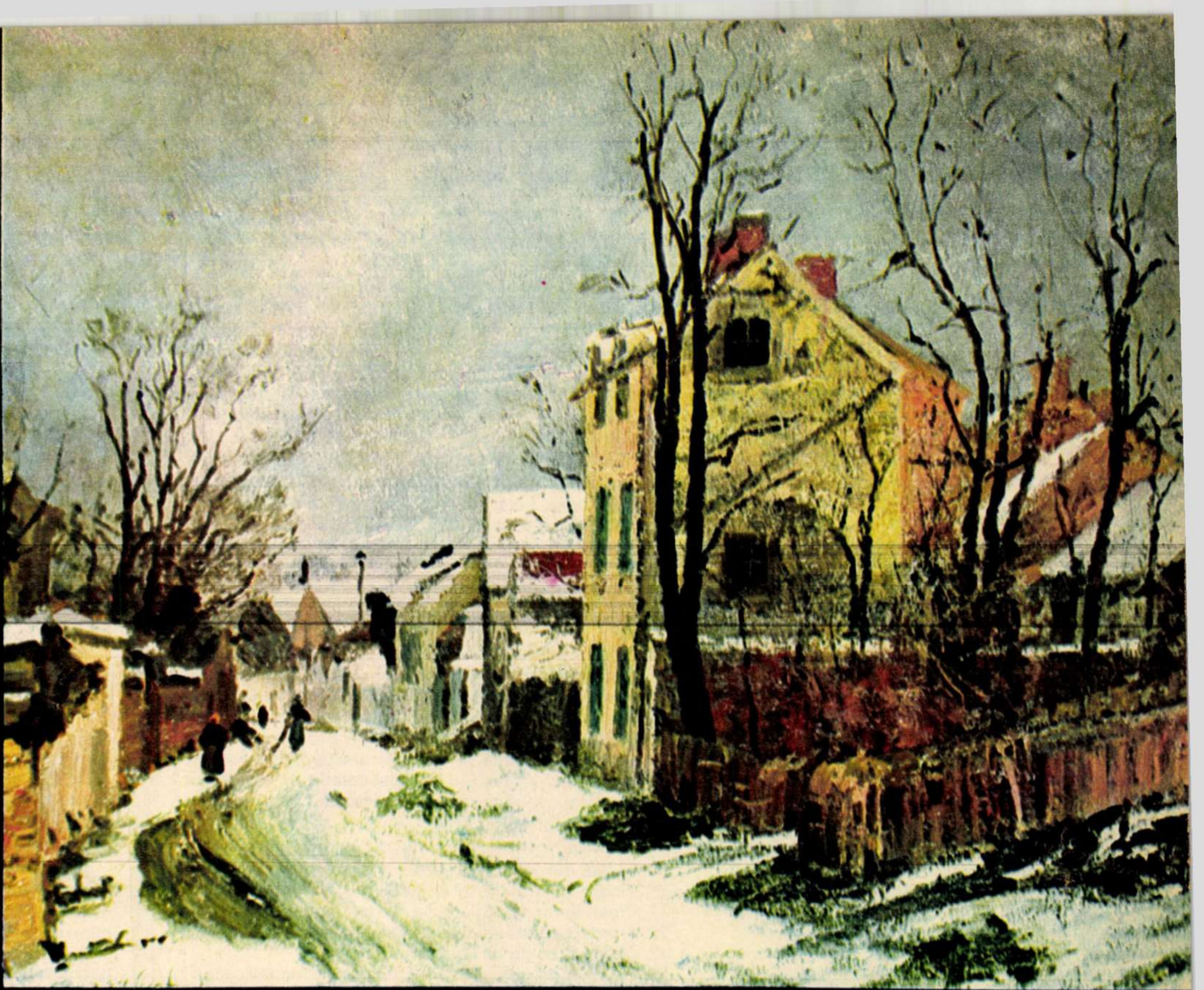
1

Unul dintre impresioniști, Alfred Sisley (pictor francez, 1839—1899) în «Iarna la Louvecienne» reprodus în paginile noastre, a lăsat culorile să se intensifice una pe alta și pictînd umbrele copacilor în albastru a sugerat magistral reflexe colorate pe zăpadă.

Dar tema zăpezii în pictură e mult mai veche. Pictorul flamand Pieter Brueghel (1525—1569) o prezintă și în tabloul «Vînători în zăpadă». Pentru a ne da senzația de nesfîrșit a întinderilor de ninsoare, blîndețea, moliciunea covorului alb, vastitatea peisajului, a creat diagonala dinamică a grupului de vînători și linia arborilor prelungită prin zborul păsărilor, totul pe un cer care este la rîndu-i alb, nesfîrșit. Culorile intense și pure, albastru, roșu și galben, se exaltează reciproc în acest tablou, realizînd fără nici o stridență, în ciuda intensității coloristice, o armonie perfectă.

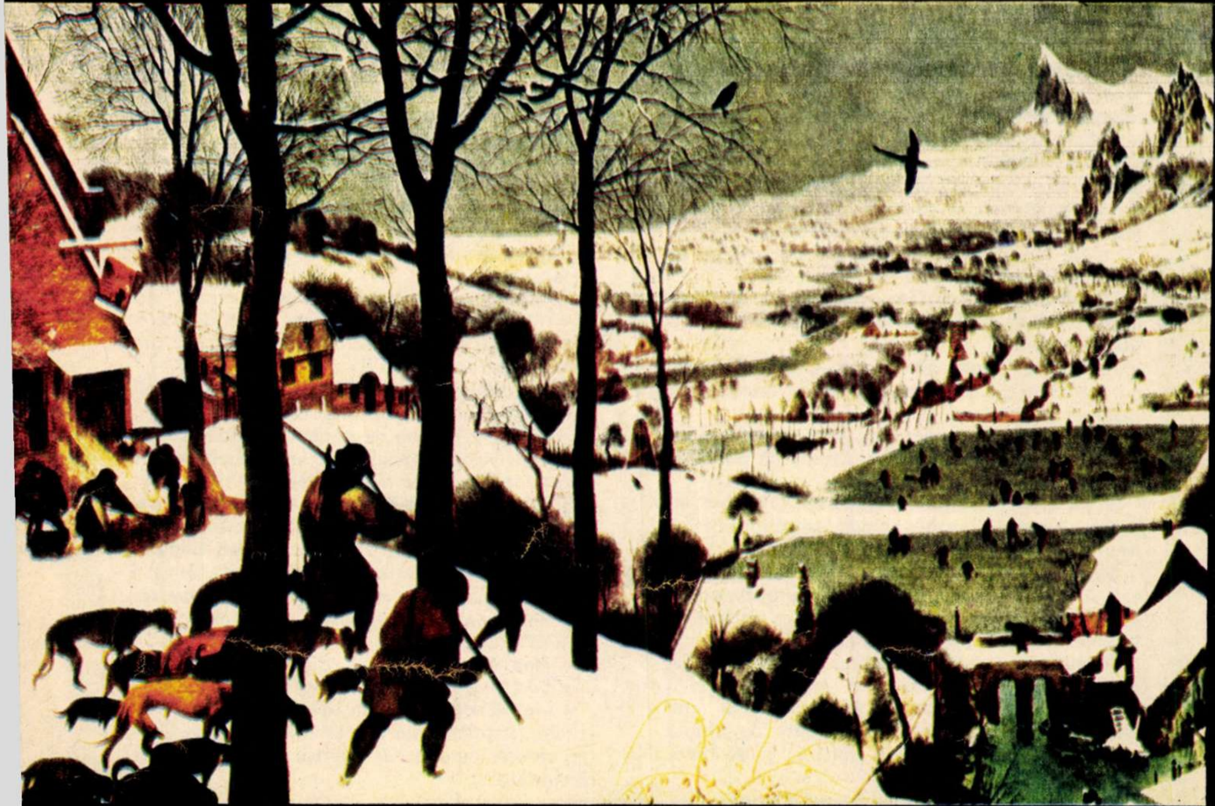
2

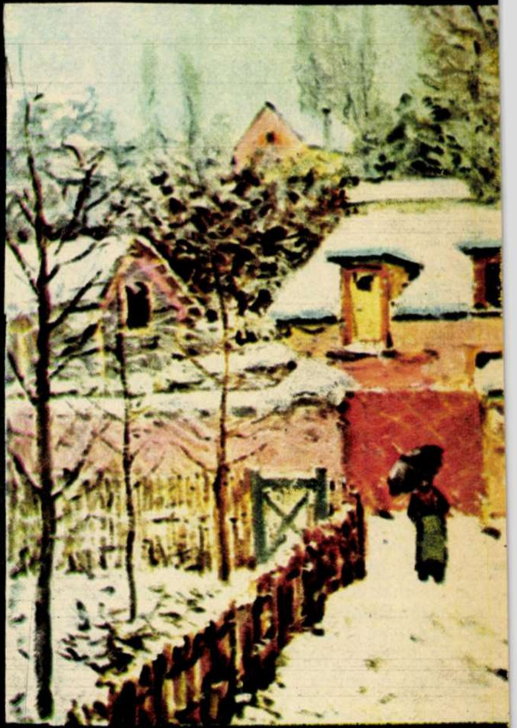
3

«Iarna la Barbizon» aparținînd pictorului român Ion Andreescu (1850—1882) este una dintre cele mai valoroase lucrări, de un mare rafinament în redarea culorilor iernii. Autorul unei monografii asupra artistului, criticul Radu Bogdan, spune despre culorile acestui tablou: «În griurile atît de variate ale cerului intervin subtile nuanțe de roz, albastru și verde; în albul diferențiat al zăpezii, griuri roze cu reflexe abia perceptibile de violet, griuri albastre-verzui, griuri ocre, griuri cafenii-roșcate și felurite alte griuri.»

1 — **ION ANDREESCU** — *«IARNA LA BARBIZON».*

2 — **PIETER BRUEGHEL** — *«VÎNĂTORI ÎN ZĂPADĂ».*

3 — **ALFRED SISLEY** — *«IARNA LA LOUVECIENNE».*

PENTRU PARTICIPANȚII LA CONCURSUL NOSTRU „ ARHIVA DE AUR“.

Grăbiți-vă să trimiteți lucrările însoțite de fișe. Toate indicațiile sînt publicate în **Cutezătorii nr. 1/1973.**
NU UITAȚI: *Semnați fiecare lucrare trimisă. Menționați pe plic:* **PENTRU «ARHIVA DE AUR».**
Cei care doresc să trimită la concursul nostru poezii sau desene, le recomandăm să urmărească cu atenție paginile de față. Citiți în pagina 12 Poșta concursului «Arhiva de aur».

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

O PROBLEMĂ DE NEREZOLVAT

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMŢU

ILUSTRAŢIE:
VINTILĂ MIHĂESCU

19

Dinu Chiţcan, Şeful Spatelui, după efectuarea periculoasei misiuni («operaţiunea X—A», în spatele liniilor inamice...), căpătase o poftă de mîncare de invidiat, drept care, după ce înfulecase farfuria cu ciorbă, se apucase de nişte chiftele ispititoare şi de un morman de cartofi — pai, bine rumeniţi, singur în liniştea răcoroasă a sufrageriei, cînd un mic incident veni să-i amintească, dacă mai era nevoie, că evenimentele sînt în curs de desfăşurare şi că în spatele oricărui moment de linişte se ascund cel puţin trei-patru furtuni...

În vreme ce întindea furculiţa spre o nouă chiftea, un ghemotoc ateriză exact în mijlocul farfuriei sale. Dinu tresări în faţa acestui «meteorit» picat ca din cer şi avu chiar tendinţa de a o lua la sănătoasa, dar îşi reveni pe loc amintindu-şi că se află în propria sa casă, şi, vreme de un minut, scrută cu mare interes nucul de peste drum către care dădea fereastra larg deschisă. Nu se înşela! Dacă privirea lui ar fi avut capacitatea de a pătrunde prin frunzişul des, ar fi putut să-l vadă pe Ionică Balica, cel mai îndemînatec dintre noi întru ...escaladarea pomilor, coborînd din ram în ram cu praştia în buzunar, după ce expediase mesajul...

Dinu desfăcu hîrtia înfăşurată în jurul unei pietre, meditînd că dacă-l nimerea în frunte, ce straşnic şi estetic cucui ar mai fi răsărit!

MESAJUL DE TAINĂ NR. 1

«Către Şeful Spatelui. Toate comisiile şi echipele apreciază activitatea ta! Ai lucrat formidabil, felicitările noastre. Fii atent la cele ce urmează. Iscoadele ne trimit rapoarte cum că individul Petre, omul lui Okohoro, continuă să dea tîrcoale casei tale, din care cauză, orice încercare de a lua contact direct cu celelalte comisii pare a fi deocamdată nerecomandabilă. Vom continua schimbul de informaţii prin cele mai tainice mijloace cu putinţă. În acest moment, Okohoro se îndreaptă cu paşi mari către vechiul centru meteo unde locuieşte matematicianul Raţă. Sîntem pe urmele sale, vom face tot posibilul să fim de faţă la întrevedere. Sperăm că Okohoro se va face de rîs, fiindcă problema locului comorii, aşa cum i-ai formulat-o, e absolut nerezolvabilă! Pînă şi bătrînul Pitagora dacă ar auzi-o, s-ar lua cu mîinile de cap...

Procedează cu moderaţie şi în limitele bunului simţ, aşa ca să nu trezeşti bănuielile adversarului. Dacă reuşeşti să scapi o clipă de supravegherea lui Petre, concentrează-ţi atenţia asupra obiectului «Z-O». Dacă Petre se ţine scai de tine, du-te iarăşi la Okohoro (după ce acesta va fi revenit de la matematicianul Raţă) şi vezi ce mai poţi scoate de la el. Nu cumva să te laşi hipnotizat! Comisiile, echipele şi şefii îţi urează succes! Distruge mesajul! O copie a lui e trecută cuvînt cu cuvînt în MARELE REGISTRU. Succes, încă o dată!»

*

După-amiaza se arăta luminoasă şi caldă. Un prelung şir de nouri, ca nişte bizoni negri, se iscase o clipă la orizont, dar apoi se topise, plecînd să-şi poarte fulgerele şi furtunile spre alte ţinuturi. În această prea blîndă atmosferă, ne pregăteam de noi confruntări. Scurtînd pe cît era cu putinţă drumul, am ajuns la marginea oraşului, unde, într-o veche căsuţă ce adăpostise cîndva un misterios centru meteo, se odihnea, după eforturi intelectuale prelungi, matematicianul Raţă. Cum aflase Okohoro de existenţa sa, nu ştiam, însă fachirul era isteţ, se descurca în fel şi fel de ocazii. Dacă avea nevoie de un matematician, descoperea mintenaş unul, şi încă unul de elită, autor de teorii şi tratate, cum era cel spre care ne îndreptam cu toţii. Ne pregăteam pentru o mare distracţie, şi nu ne înşelam cîtuşi de puţin, atîta doar că distracţia n-a avut coloritul dorit de noi.

Să vedeţi!... Cunoaştem prea bine locurile: primul obstacol a fost un gard, dar l-am trecut ca pe nimic (scopul scuză mijloacele); Balaurul Flămînd, cel mai voinic dintre noi, se aplecă în chip de treaptă şi Secretara-Coordonatoare cu preţiosul ei REGISTRU, escaladă şi ea gardul. Fratele ei, Laurenţiu Clepsidră-Biberon duse arătătorul mîinii stîngi la gură, iar cu arătătorul celeilalte mîini, care nu putea fi decît dreapta, arătă un şopron, către care ne prelinserăm în mare tăcere, printre bălăriile înalte. Un minut mai tîrziu ne aflam în podul acelui şopron de unde se deschidea priveliştea amplă a întregii curţi a fostului centru meteo.

Ei bine, ce ziceţi că făcea matematicianul? Credeţi că se plimba de colo pînă colo, strîngîndu-şi tîmplele în pumni, elaborînd chinuit cine ştie ce nouă teorie besmetică? Aşi! Şedea în umbra unui cais, ronţăia mere, dezlega cuvinte încrucişate şi sorbea încetişor dintr-un păhărel înalt în care se găsea cine ştie ce otravă. Din toate semnalmentele ce i se cuvin unui savant, nu păstrase decît zăpăceala. (V-am relatat episodul cu valizele, din gară). Încolo, nu era lung şi deşirat — cum socoteam noi că trebuie să fie un matematician, — ci bondoc de-a binelea, şi mult aplecat spre cele lumeşti, dovadă talgerul cu mere Ionathan de pe măsuţă, paharul cu otravă, şi chiar cuvintele încrucişate.

Cu un oftat de uşurare constatarăm că Okohoro, oricît ar fi fost de iute de picior, nu ne-o luase înainte.

— Jeni! îi şoptii Secretarei-Coordonatoare, nu sta chiar pe margine, că pici şi compromiţi întreaga acţiune...

— Nici o grijă, Alexandre, mă ţin bine! Stau aici fiindcă vreau să văd bine totul, să pot nota apoi în MARELE REGISTRU.

După calculele noastre maestrul Okohoro nu putea să întîrzie, şi într-adevăr, scîrţîitul portiţei neunse dădu de ştire că sosise cineva.

Savantul Raţă ridică şi el ochii în acea direcţie, şi aici e momentul să precizez că nu purta ochelari cu dioptrii multe, ci deloc, fapt ce vorbea de la sine despre excelenta sa vedere.

Merita, zău, să fiţi de faţă, să vedeţi cum se apropia Okohoro! Părea un lup deghizat în motan paşnic... Spilcuit şi parfumat, mai mult plutea în direcţia matematicianului, cu chipul numai zîmbet. Dl. Raţă se ridicase şi el, binevoitor, şi aştepta.

— Omagiile mele ştiinţei! zbieră Okohoro, întinzînd mîna încă de pe cînd se afla la zece metri distanţă. Raţă acceptă strîngerea de mînă cu o mică strîmbătură mirată.

— Ne cunoaştem? întrebă el.

— Oooo! Aţi uitat? Cred că aţi uitat, oamenii de ştiinţă sînt atît de distraţi! Nu vă amintiţi de maestrul Okohoro, fachir, iluzionist, prestidigitator, scamator? Eu îs... Ne-am cunoscut la Bucureşti după un spectacol...

— Nu-mi amintesc, răspunse franc matematicianul. Dar, adăugă, scrutîndu-l cu mare interes pe fachir cu ochii săi mici, cam înecaţi în grăsime, dacă zici că eşti scamator, extrage din neant, sau de unde vrei, o sticluţă cu ceva, căci tocmai mi s-a terminat coniacul...

Noi, în podul şopronului, ne dădeam coate: i s-a înfundat lui Okohoro, dar ţi-ai găsit! Fachirul îşi suflecă mînecile hainei sale albastre, ce-i da un aer de căpitan de navă, execută o mişcare largă şi rapidă şi văzurăm ivindu-se în mîna sa o sticlă. Pe cinstea mea, nu ştiu de unde a scos-o!

— Şlibovitză! zise, depunînd triumfător trofeul pe măsuţa din umbra caisului. Totul a fost prevăzut, stimate domn Raţă. Şi cu un gest simplu, destupă sticla.

— Mă rog, mă rog, făcu savantul, entuziasmat doar pe jumătate. Pe semne nu-i convenea băutura, o fi preferat altceva... Şi, cu ce ocazie pe la mine, d-le Oko?...

— ...horo, completă fachirul. În primul rînd plăcerea de a vă vedea. Iar în al doilea, pentru a vă solicita un serviciu. Am pus pariu cu nişte amici în legătură cu o problemă...

— Hm! mîrîi matematicianul, nu prea încîntat.

— Da! continuă Okohoro, fără să bage în seamă rezerva celuilalt. Spuneţi-mi vă rog, cum se calculează rădăcina dublă a cosecantei unui cerc al cărui Pi variază în funcţie de ipo-te-nu-za triunghiului înscris în cerc?

Matematicianul Raţă rămase cu gura căscată. Trecură aproape cinci minute pînă-şi reveni.

— Te rog să formulezi încă o dată datele întrebării, ceru. Şi fachirul citi a doua oară de pe hîrtie aberaţiile ce i le şoptise Dinu Chiţcan în «stare de hipnoză».

— Curată absurditate! spuse savantul, sub privirile mirate ale lui Okohoro: ce fel de om de ştiinţă mai e şi ăsta dacă se împiedică de o problemă «atît de simplă?!»

— În primul rînd, reveni Raţă, Pi este relaţia dintre diametrul cercului şi circonferinţa sa, şi nu variază în funcţie de nimic, e totdeauna acelaşi, trei, virgulă paişpe, nu se schimbă nici la dorinţa iadului, în al doilea rînd...

Şi aici se produse dezastrul: se auzi un trosnet, ceva se rupse, şi-n clipa următoare o văzurăm pe Jeni rostogolindu-se în iarbă. Nu degeaba insistasem să se depărteze de margine. Din fericire, nu picase prea de sus şi nu se lovise rău. Se ridică îndată. În cădere, nici măcar nu scăpase REGISTRUL.

— Hei! strigă Okohoro, sărind ca împins de un resort. Hei, băiete, ia fă-te-ncoa!

— Da: vă rog să purtaţi ochelari, eu nu-s băiat ci fată, răspunde foarte înţepată Secretara-Coordonatoare, care nu-şi pierdea în nici o ocazie demnitatea...

(va urma)

POŞTA «ARHIVEI DE AUR»

VASILE NITESCU, sat Miercani, Argeş, — Proiectul de invenţie pe care vrei să-l trimiţi la concurs trebuie descris în amănunt şi este recomandabil să fie întovărăşit de scheme şi desene. Dacă nu se poate astfel, şi o descriere a invenţiei este suficientă.

AURICA MOLDOVAN, com. Letea, Sălaj. Nu rezolvări de probleme se cer pentru concursul nostru, ci probleme de matematică, fizică, jocuri matematice şi de logică, create de voi. Şi bineînţeles, alăturat se pun rezolvările.

IONICĂ I. NICOLAE, comuna Breasta, Dolj. Poţi trimite oricîte lucrări doreşti, din toate domeniile de creaţie.

GHEORGHE COTOVANU, Boldeşti, Scăeni. În numărul viitor vom publica mai pe larg despre premii.

GHEORGHE GHELASE, Bucureşti. Poţi trimite legende, ca de altfel orice fel de creaţie literară sau ştiinţifică doreşti.

ELENA GH. OPREA, Perişani, Vîlcea. Aşteptăm participarea ta.

GENOVICA ANGHEL, Săbăoani, Neamţ. Pune desenele într-un plic mare, dar numai după ce le-ai semnat şi trimite-le cu menţiunea **Pentru «Arhiva de aur».**

CONSTANTIN BONTEA, Negreaş. Argeş. Mulţumim pentru cuvintele frumoase. Ca să poţi participa la concurs este absolut necesar să citeşti cu multă atenţie **«Cutezătorii» nr. 1 1973.**

BĂHNĂREANU CORINA, Braşov. Poţi participa la concursul total cu una sau două lucrări sau cu cîte doreşti tu, şi din orice domeniu îţi alegi. În «Cutezătorii» nr. 7 am scris mai pe larg despre aceasta.

TEST
VĂ FACEȚI UȘOR PRIETENI?

Știm cu toții că nu se poate să trăiești fără prieteni. Dar știți să vi-i alegeți? Desigur, nu-i o treabă prea ușoară. În jocul pe care vi-l propunem vă oferim o cale de a alege acele trăsături pe care vreți să le găsiți la prietenii voștri. Nu pretindem că este o cale științifică de a găsi soluția alegerii prietenului perfect, ci mai curînd un test glumeț. Dar, orice glumă bună are și un sîmbure de adevăr.

Testul este alcătuit din trei părți. Rezolvați-le pe fiecare și veți primi un număr de puncte. Condiția este de a răspunde repede și sincer la toate întrebările.

I. Enumerăm șapte din calitățile pe care v-ar plăcea să le întîlniți la prietenii voștri. Din ele alegeți numai două care vă impun mai mult. a) fidelitate; b) istețime; c) frumusețe; d) modestie; e) farmec; f) inteligență; g) sinceritate.

II. Spuneți ce preferați: 1) un prieten din copilărie sau 2) zece prieteni noi.

III. Răspundeți la cîteva întrebări; pentru fiecare răspuns, prin *da* sau *nu*, vi se acordă un anumit număr de puncte.

1. Ai fost vreodată păcălit de prieteni? 2. Te consideri un bun cunoscător de oameni? 3. Îți place să călătorești? 4. Îți place societatea? 5. Îi cunoști pe toți copiii din blocul sau de pe strada ta?

Găsiți adevărate următoarele aforisme?

6. Animalele sînt cei mai buni prieteni ai omului. 7. La necaz te părăsește și prietenul. 8. Prietenia nu este rentabilă. 9. Nu trebuie să ceri prea mult de la prieteni. 10. Cu cît mai puțini prieteni, cu atît mai bine.

Uitați-vă acum la punctaj și calculați punctele acumulate.

Punctaj și interpretare

I. a) 20; b) 10; c) 6; d) 15; e) 5; f) 8; g) 25.

II. 1) 5; 2) 20.

III. 1) Da — 5, nu — 15; 2) da — 20; nu — 2; 3) da — 4; nu — 12; 4) da — 15; nu — 8; 5) da — 12; nu — 6; 6) da — 5; nu — 15; 7) da — 3; nu — 12; 8) da — 1; nu — 20; 9) da — 20; nu — 6; 10) da — 5; nu — 10.

Sub 140 de puncte — *îți faci prieteni cu mare greutate. Și nu pentru că nu ai fi un bun amic, ci pentru că ești bănuitor și nu crezi că ai putea întîlni un prieten adevărat.*

Între 141—180 de puncte, *înseamnă că știi cum să te porți cu oamenii și știi să le cîștigi prietenia. Ai prieteni pe care te poți bizui, dar nici tu nu îi vei trăda vreodată.*

Peste 180 de puncte. *Pentru tine prietenii nu constituie o problemă. Ai atît de mulți încît nici nu-i poți număra. Într-adevăr ți-i găsești foarte ușor, dar după toate probabilitățile îi trădezi repede și îi pierzi la fel de ușor.*

Priviți cu atenție desenele de mai jos. Aveți 1 minut la dispoziție ca să le memorați. După aceea verificați notînd pe o hîrtie, cîte desene ați memorat. Dacă ați memorat toate desenele aveți o memorie foarte bună, dacă ați memorat 12 aveți o memorie bună. În caz că ați memorat mai puțin de 10 e cazul să exersați pentru antrenarea memoriei vizuale absolut necesară oricărui «cutezător».

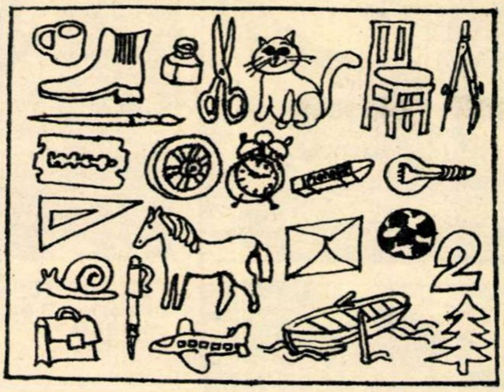

FIGURI GEOMETRICE ASCUNSE

În figurile 1—3 este ascunsă figura A sau B. Vă acordăm 3 minute pentru a afla care figură se găsește în cele trei desene.

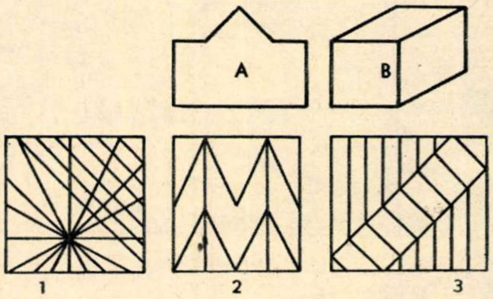

Răspuns în pag. 15

Pastel de iarnă

	1	2	3	4	5	6
1	C	O	S	B	U	C
2	A	M	A	H	◢	A
3		A	H	◢		S
4		T	I	N		C
5		◢	U	T	A	N
6	A	R	S	◢		

(Careu de cuvinte încrucișate pentru începători)

ORIZONTAL: 1) A scris pentru voi, copiii, minunata poezie «Iarna pe uliță». 2) Autorul tabloului «Peisaj de iarnă cu scene de patinaj». 3) Dregător al Olteniei de odinioară — În silă! 4) «Pișcați» de ger! 5) Autorul cărții «Isprăvile lui Ciopîrțilă», care a scris și o poezie «Iarna». 6) Trecut prin foc — Conjuncție.

VERTICAL: 1) Iarna, e «casa» schiorilor. 2) Se face din fulgi de nea. 3) Pîrtie, sănii și copii. 4) Barbu Neicu — Nete. 5) Poet ardelean care v-a închinat vouă, copiilor, multe poezii, printre care și poezia «Ninge» 6) Un fel de derdeluș.

I. ALEXANDRU

JOCURI
JOCURI
JOCURI
JOCURI
JOCURI

LOGICA VESELĂ

— UN PĂDURAR ARE ÎN MÎNĂ UN BĂȚ DE CHIBRIT CU CARE VREA SĂ APRINDĂ UN FELINAR, O LUMÎNARE, ȘI UN FOC DE VREASCURI. CE VA APRINDE MAI ÎNTÎI?

??????????????

— CÎTE CEȘTI DE CEAI POATE BEA UN OM DIMINEAȚA, PE STOMACUL GOL?

Răspunsuri
1) Chibritul.
2) Numai una, pentru că după prima ceașcă nu mai are stomacul gol.

AMUZAMENT MATEMATIC

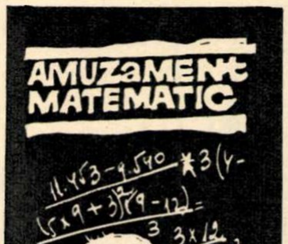

1) Cine nu știe că 45—45=0? Cu toate acestea, cineva a încercat și a reușit, cu o anumită ingeniozitate ca din această scădere să-i rămînă totuși... 45.

Cum?

2) Dacă unui număr îi adaugi 1, iar altuia îi scazi 1, capeți două numere egale. Dacă primului număr îi scazi 1, iar celui de al doilea îi adaugi 1, atunci unul din numere este dublul celuilalt.

Care sînt numerele?

Răspuns în pag. 15

UN DESEN CU ZECE GREȘELI

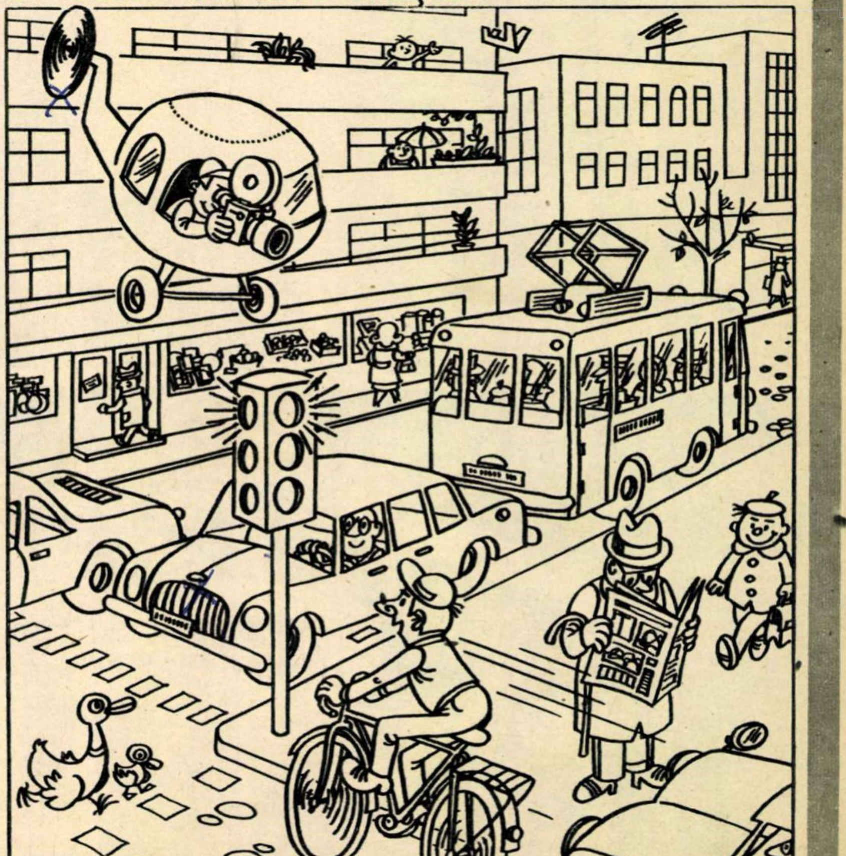

Răspuns în pag. 15.

DESCOPERIREA INGINERULUI AL

7

Rezumatul capitolului precedent: În lupta din laborator pentru apărarea formulelor noului beton, inginerul Al. Alexandrescu este lovit mișelește de către Lică. Al. cade la podea, iar Jo punînd mîna pe hîrtiile cu formule, cu o lovitură năprasnică își trimite la podea complicele și fuge spre mașina inginerului parcată în apropiere.

SCENARIU: PETRE GHELMEZ
DESENE: POMPILIU DUMITRESCU

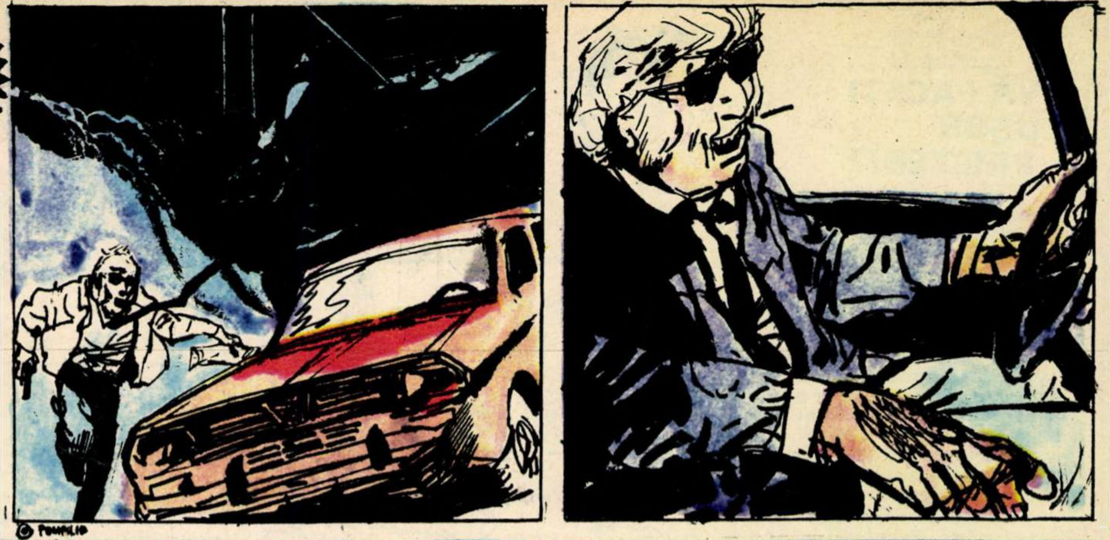

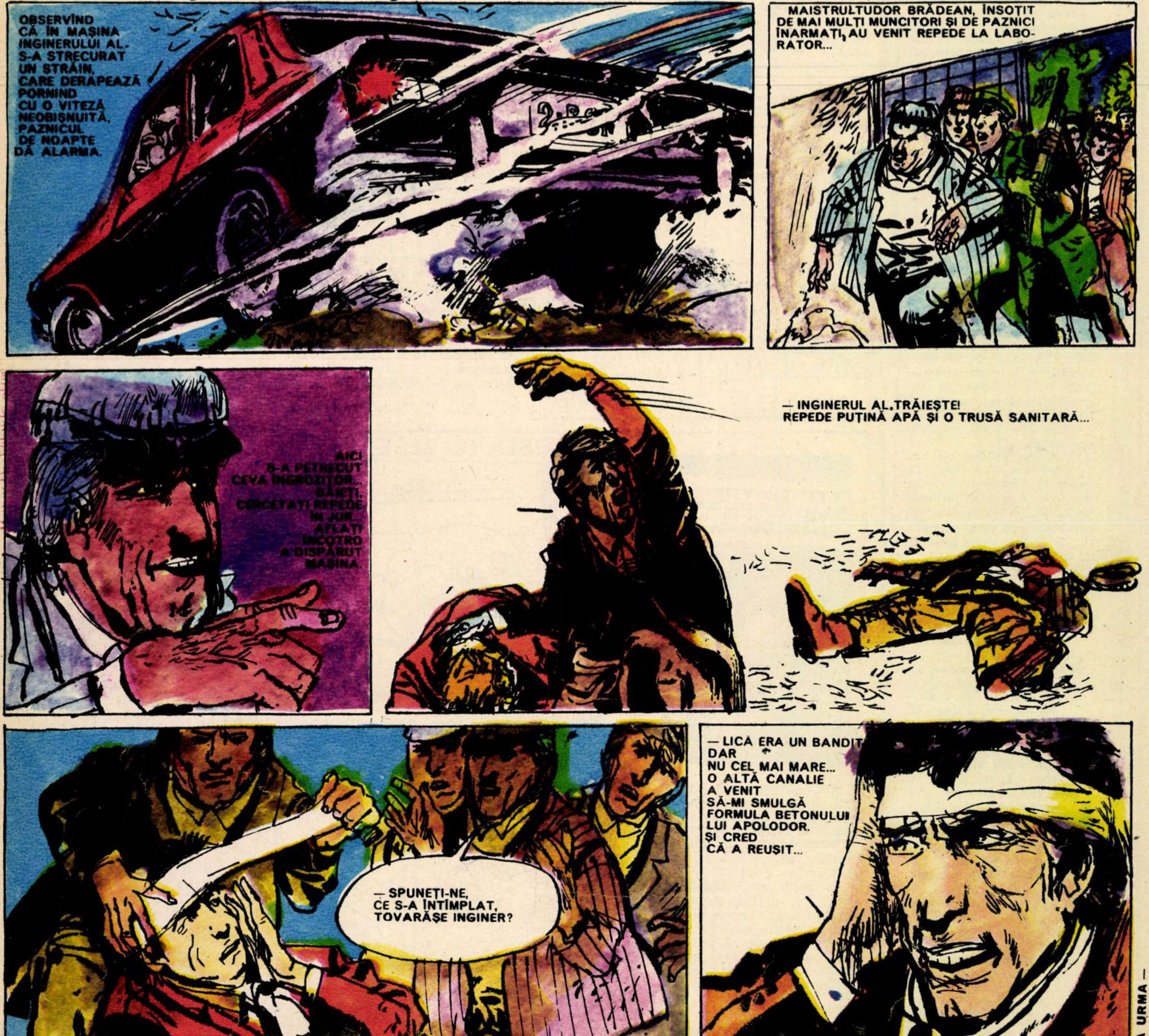
OBSERVÎND CĂ ÎN MAȘINA INGINERULUI AL. S-A STRECURAT UN STRĂIN, CARE DERAPEAZĂ PORNIND CU O VITEZĂ NEOBIȘNUITĂ, PAZNICUL DE NOAPTE DĂ ALARMA.
MAISTRUL TUDOR BRĂDEAN, ÎNSOȚIT DE MAI MULȚI MUNCITORI ȘI DE PAZNICI ÎNARMAȚI, AU VENIT REPEDE LA LABORATOR...
AICI S-A PETRECUT CEVA ÎNGROZITOR... BĂIEȚI, CERCETAȚI REPEDE ÎN JUR, AFLAȚI ÎNCOTRO A DISPĂRUT MAȘINA.
— INGINERUL AL. TRĂIEȘTE! REPEDE PUȚINĂ APĂ ȘI O TRUSĂ SANITARĂ...
— SPUNEȚI-NE, CE S-A ÎNTÎMPLAT, TOVARĂȘE INGINER?
— LICĂ ERA UN BANDIT DAR NU CEL MAI MARE... O ALTĂ CANALIE A VENIT SĂ-MI SMULGĂ FORMULA BETONULUI LUI APOLODOR. ȘI CRED CĂ A REUȘIT...

— VA URMA —

DRAGI
PRIETENI

Justina Giurgiu, Moinești — Bacău. Justina mă roagă să-i public cîteva rînduri din scrisoarea trimisă mie. «Către toți prietenii care mi-au trimis scrisori, în urma publicării adresei mele în revistă: Vă rog să nu vă supărați dacă nu vă pot răspunde tuturor! Și acum, cîteva răspunsuri întrebărilor voastre. Sînt comandantă de unitate, elevă în clasa a VII-a B. Pînă acum am obținut note numai de 10 și am luat premiul I în fiecare an. La 22 mai împlinesc 14 ani. Voi fi foarte fericită dacă voi fi primită în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist. Am participat la primul Forum Național al pionierilor și sînt mîndră de acest lucru. În școala noastră se desfășoară activități bogate organizate de pionieri și uteciști.»

Iată, dragă Justina, că ți-am îndeplinit dorința și îți urez aceleași succese și în viitoarea ta activitate ca utecistă.

Florența Robu, Rădești — Galați. Iată adresa care te interesează: Liceul sanitar — Galați, str. Mihai Bravu nr. 48. Școala are două secții: «Tehnică dentară și «Asistent medical de laborator.» Detașamentul clasei din care face parte prietena noastră Florența ne anunță în aceeași scrisoare că Iuliana Hintanu, colega lor, a împlinit la 4 februarie 13 ani. Mă alătur și eu urării colegilor ei: «La mulți ani!»

Mioara Brătușcu, Ceacu — Ialomița. În Slobozia există Liceul industrial cu secții de construcții civile și industriale și instalatori în construcții. Adresa acestui liceu este: Slobozia, str. Cuza Vodă nr. 64. Privitor la cea de a doua rugăminte a ta; în București sînt foarte multe licee de specialitate. Comunică-mi care anume specialitate te interesează.

Mulțumesc prietenelor mele **Fănica Oancea** din Borsec, **Lenuța Tudor** din Năvodari, **Elena Mitoi,** Boureni-Dolj, **Elena Horga,** Husăsău de Tinca — Bihor, **Mariana Ghenof** — Oradea și tuturor celorlalți prieteni și prietene care mi-au trimis vederi și scrisori.

OLGUȚA

Mama prietenei mele Camelia Andriescu din Iași, care este maistru croitor și creator de modele, a îndrăgit pagina fetelor. Dînsa dorește să vină cu cîteva sugestii în ajutorul prietenelor mele care ne-au solicitat modele de rochii.

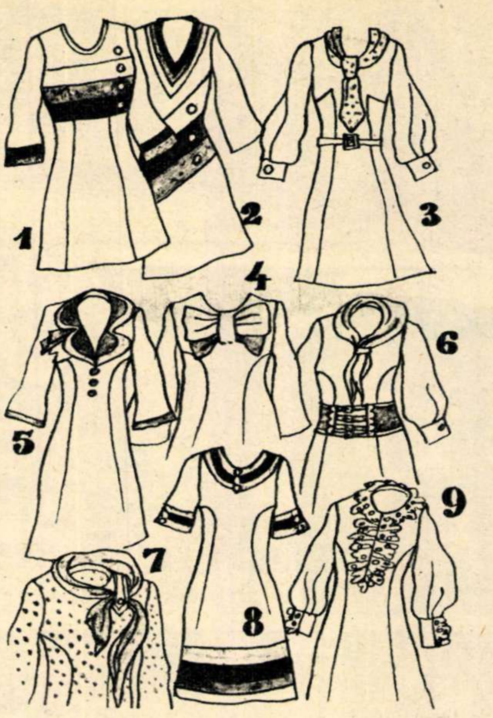

Dăm alăturat cîteva modele de rochii transformate dintr-o rochie simplă uni.

— Din culori asortate se pot realiza niște dungi paralele orizontale sau diagonale, fiecare avînd cîte un nasture, astfel putîndu-se lungi o rochie rămasă prea scurtă (1.2).

— Dintr-un alt material imprimat, dar asortat materialului uni al rochiei, se realizează o mică cravată cu un nod mai mare, un cordonaș cu cataramă pătrată, care poate fi ori metalică (nasturii manșetelor trebuind să fie metalici), ori din plastic (iar nasturii manșetelor trebuind neapărat să fie de aceeași culoare cu catarama) (3);

— Dintr-un material moale (poate fi chiar mătase), într-o culoare contrastantă rochiei se realizează o fundă bogată care are ca nod o bridă din materialul rochiei (4);

— Rochia «sac» mai poate fi transformată, prin scurtarea mînecilor, (prin adăugarea unui guler cu revere) de sub care poate porni o batistă asortată atît cu materialul rochiei cît și cu eșarfă care se poate purta în decolteul mare al rochiei) și prin realizarea unor tighele (5);

— Adăugînd un cordon lat, din piele sau vinilin, asortat rochiei, și încheiat în curelușe cu cataramă, veți obține o rochie deosebit de modernă. (6). Tot din mătase se poate realiza la rochia pe care vrem să o transformăm, o eșarfă (care trebuie neapărat să se asorteze cu materialul rochiei) prinsă într-o parte a decolteului printr-o bridă mai lată, ascuțită la capăt și încheiată cu un nasture. Mîneca poate fi lăsată lungă sau chiar poate fi scurtată (7);

— Dintr-un material asemănător materialului rochiei, dar într-o culoare contrastantă, se poate împrospăta rochia cu niște benzi așezate puțin mai sus decît tivul, la mînecile scurtate (sau la manșeta mînecilor lungi) și în jurul gîtului.

Cu ajutorul unei dantele moi, care devine tare prin apretare, se împodobește decolteul (cu un fel de guler ce se prelungește cu un jabou) și marginea de jos și laterală a manșetelor. Atît în mijlocul jaboului cît și la manșete se atașează nasturi în culoarea rochiei (9).

DORESC SĂ CORESPONDEZE

1:2. **Lenuța** și **Constanța Costin,** comuna Țepu, județul Galați, of. p. Berheci:
3. **Petre Gheorghevici,** satul Petroșnița nr. 155, comuna Bucoșnița, județul Caraș Severin;
4. **Anca Bobescu,** Brașov, str. Karl Marx nr. 33, sc. B, et. 4, ap. 10;
5. **Anca Elisabeta Ciucă,** Pitești, str. Craiovei bl. 16, sc. G, ap. 2, județul Argeș;
6. **Dan Mușetescu,** oraș Titu, str. Gării nr. 68. județul Dîmbovița,

FESTIVALUL ALB DE LA CÎMPULUNG-MOLDOVENESC

(urmare din pag. 9)

un centru de învățare a schiului frecventat de numeroși copii, dintre care cițiva (cum este, de pildă, Constantin Babiciuc) s-au afirmat chiar pe plan republican. Nu-i de mirare, deci, că pe pîrtia de slalom de la Cîmpulung Moldovenesc, Brodina a fost reprezentată cu cinste.

Cineva scria, nu de mult și cu tristete, despre dimensiunile de picătură de apă ale bobului românesc. Și pe bună dreptate, cei care practică acest sport putînd fi numărați pe degete. De ce-s așa de puțini? Probabil că și aici se invocă atît de vechiul și tocitul argument al lipsei talentelor.

Dacă vreunul dintre cei care susțin așa ceva s-ar fi aflat în duminica aceea la Cîmpulung Moldovenesc, pe marginea pîrtiei de săniuțe, cu siguranță că și-ar fi revizuit complet părerile. Pentru că numai de-aici, din cele cîteva sute de pasionați de săniuțe s-ar fi putut alege cel puțin o duzină de viitori piloți ai bolizilor fără motor.

Dar și cei de la săniuș, ca de altfel toți ceilalți participanți la festivalul acesta, nu veniseră aici cu gîndul de-a bate la porțile consacrării, ci pur și simplu de a-și dovedi unii altora măiestria și curajul în strunirea și conducerea nărăvașilor lor bidivii cu fălcele în loc de copite, de-a se-nfrupta din bucuriile teribilei goane la vale, pe zăpadă dar și prin... aer. Ceea ce, de fapt, au și făcut de dimineață pînă spre seară. Și probabil c-ar mai fi continuat și la lumina becurilor din preajmă dacă ar mai fi rămas vreun pic de zăpadă pe pîrtie. Dar nu mai rămăsese nici urmă ca și cînd cineva ar fi ras-o cu briciul...

*

Totul, de la numărul mare de participanți pînă la patinoarele, pistele de gheață, pîrtiile pentru schi și săniuțe, a fost pentru noi o surpriză. Și încă una dintre cele mai mari și mai plăcute, care ne-a convins că la Cîmpulung Moldovenesc și prin împrejurimi, sporturile de iarnă sînt practicate acum de mai toți pionierii și școlarii cu pasiune, cu continuitate.

TABELA DE MARCAJ

(Urmare din pag. 3)

IARNA, CU GÎNDUL LA VARĂ

Și la Ștefănești (comună aparținînd de municipiul Pitești), iarna a venit cu tot cortegiul ei de bucurii. Cu toate acestea, una și mai mare le-a fost oferită elevilor de la Școala generală nr. 2 din localitate de către celelalte anotimpuri: de primăvară, de vară și de toamnă. Cum și-n ce fel?

După cum ne informează pioniera Petruța Chiru, elevă în clasa a VI-a la această școală, marea majoritate a colegilor ei sînt pasionați turiști. Și străbătînd ei, în cele trei anotimpuri amintite, în fel și chip cărările mai apropiate sau mai depărtate ale țării, cînd la Consiliul municipal al Organizației pionierilor s-a tras linie și s-a adunat, s-a constatat că dumnealor se situează în acest domeniu pe primul loc pe oraș, din toate punctele de vedere. Drept care, nu de mult, în plină iarnă și-ntr-un cadru festiv de neuitat, le-a fost înmînată Cupa «Pionieri pe cărările patriei», însoțită de substanțiale fonduri. Cupa au pus-o în vitrină, iar banii la C.E.C., de unde îi vor scoate la vară, cînd au de gînd să facă o frumoasă și mai îndelungată excursie în munții Apuseni, excursie pentru care au și început pregătirile.

Iată de ce, în anotimpul săniilor, schiurilor și patinelor, la Ștefănești sînt în actualitate și... rucsacurile și corturile.

C.D.

UN DESEN CU ZECE GREȘELI:

1) Elicopterul nu are elicea principală; 2) Aparatului de filmat îi lipsește o rolă; 3) La bloc, o fereastră e ovală la partea superioara. 4) Stopul nu funcționează normal; 5) Un autoturism circulă nereglementar; 6) Aceeași mașină are faruri diferite; 7) Rața are gheare; 8) Bicicleta nu are pedalele, roata de transmisie și lanțul; 9) Manșeta la pantalonul pietonului cu ziar; 10) Troleibuzul are un troleu de tramvai.

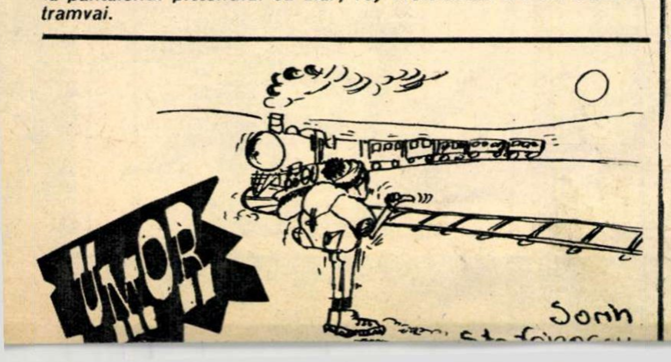

FIGURI GEOMETRICE ASCUNSE

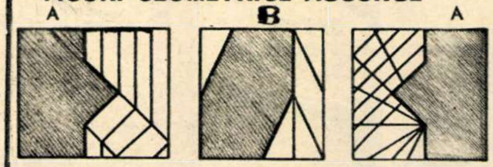

AMUZAMENT MATEMATIC

Răspuns

1) Considerăm pe 45 ca sumă a cifrelor de la 1 la 9, pe care o scriem în două moduri: o dată începînd cu 9 și terminînd cu 1 și încă o dată invers. Apoi le scădem:

$$\begin{array}{rl} & 9+8+7+6+5+4+3+2+1 - 45 \\ & \underline{1+2+3+4+5+6+7+8+9 = 45} \text{ scădem} \\ \text{Rămîne} & 8+6+4+1+9+7+5+3+2 = 45 \end{array}$$

2) Numerele sînt 5 și 7

Cutezătorii 8

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S. ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

Scenariu:
DUMITRU
ALMAŞ

Desene:
VINTILĂ
MIHĂESCU

Dan BUZDUGAN

7

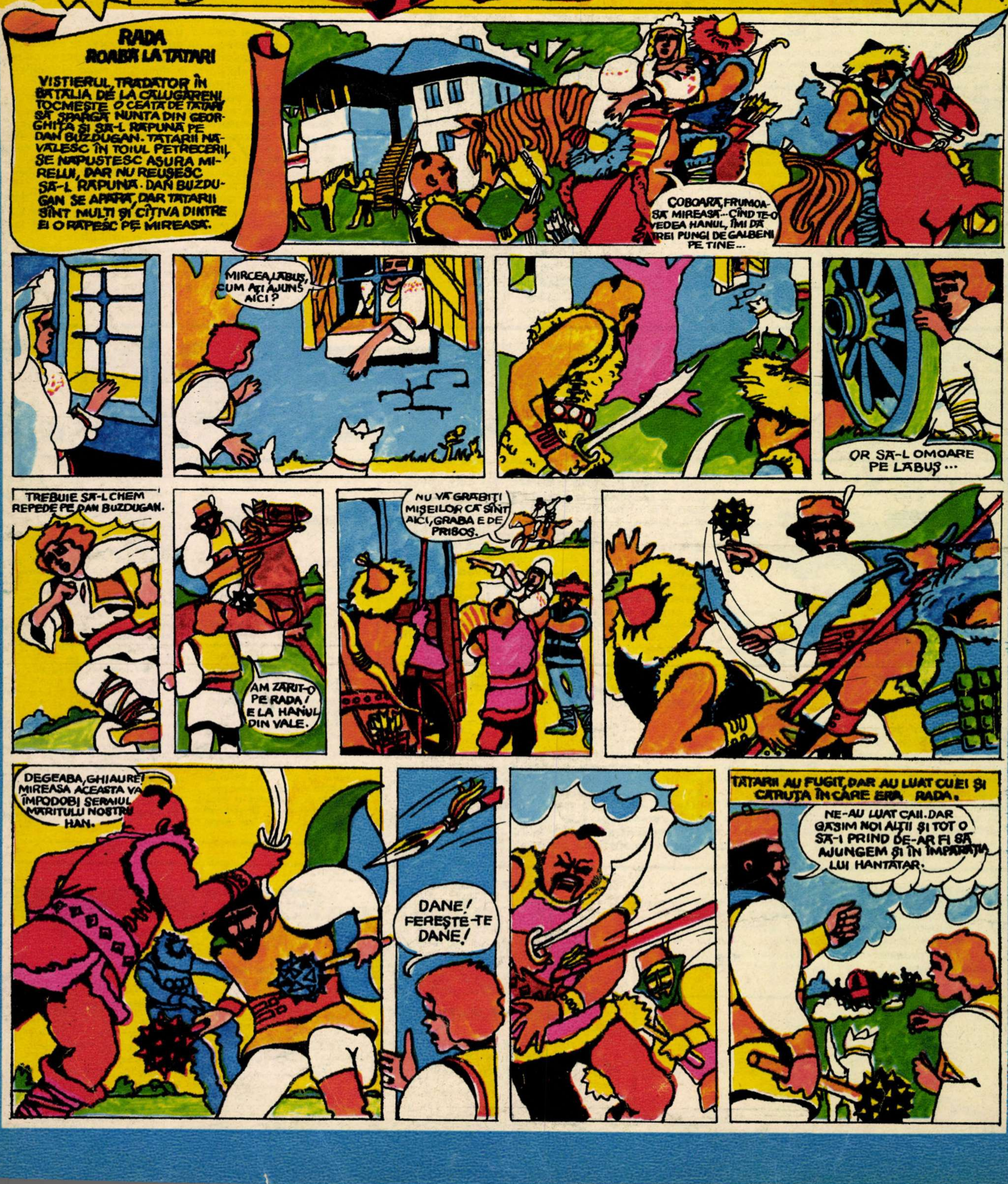
RADA
ROABĂ LA TĂTARI
VISTIERUL, TRĂDĂTOR ÎN BĂTĂLIA DE LA CĂLUGĂRENI TOCMEŞTE O CEATĂ DE TĂTARI SĂ SPARGĂ NUNTA DIN GEORGHIŢA ŞI SĂ-L RĂPUNĂ PE DAN BUZDUGAN. TĂTARII NĂVĂLESC ÎN TOIUL PETRECERII, SE NĂPUSTESC ASURA MIRELUI, DAR NU REUŞESC SĂ-L RĂPUNĂ. DAN BUZDUGAN SE APĂRĂ, DAR TĂTARII SÎNT MULŢI ŞI CÎŢIVA DINTRE EI O RĂPESC PE MIREASĂ.
COBOARĂ, FRUMOASĂ MIREASĂ... CÎND TE-O VEDEA HANUL, ÎMI DĂ TREI PUNGI DE GALBENI PE TINE...
MIRCEA LĂBUŞ, CUM AŢI AJUNS AICI?
OR SĂ-L OMOARE PE LĂBUŞ...
TREBUIE SĂ-L CHEM REPEDE PE DAN BUZDUGAN.
AM ZĂRIT-O PE RADA! E LA HANUL DIN VALE.
NU VĂ GRĂBIŢI MIŞEILOR CĂ SÎNT AICI, GRABA E DE PRISOS.
DEGEABA, GHIAURE! MIREASA ACEASTA VA ÎMPODOBI SERAIUL MĂRITULUI NOSTRU HAN.
DANE! FEREŞTE-TE DANE!
TĂTARII AU FUGIT, DAR AU LUAT CU EI ŞI CĂRUŢA ÎN CARE ERA RADA.
NE-AU LUAT CAII. DAR GĂSIM NOI ALŢII ŞI TOT O SĂ-I PRIND DE-AR FI SĂ AJUNGEM ŞI ÎN ÎMPĂRĂŢIA LUI HANTĂTAR.

(VA URMA)

Cutezătorii 9

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 1 MARTIE 1973,
ANUL VI (284)

16 pagini 1 leu

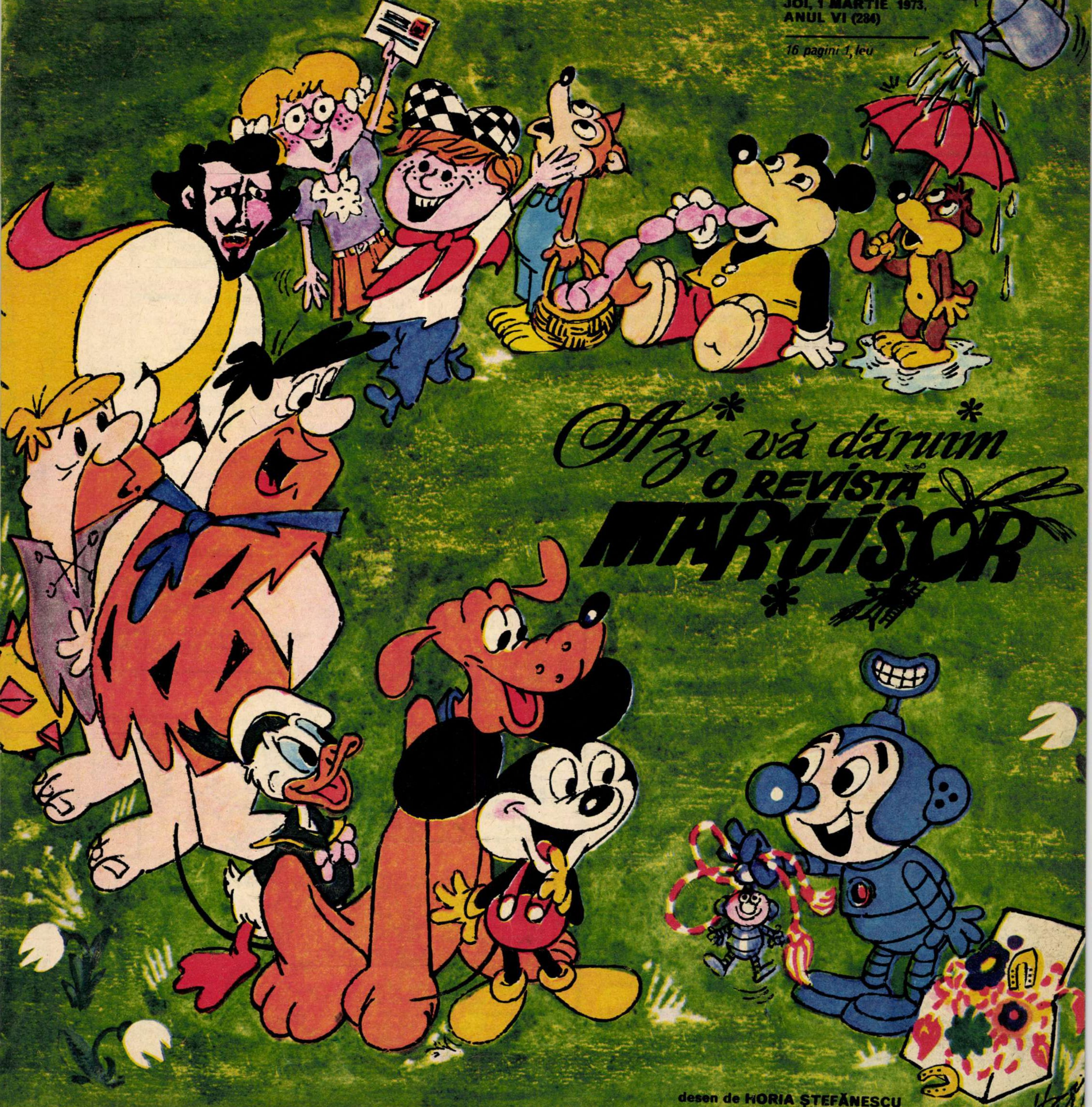
Azi vă dăruim
o REVISTĂ-
MĂRȚIȘOR

desen de HORIA ȘTEFĂNESCU

COMISIA CULTURAL-ARTISTICĂ A C.N.O.P. COMUNICĂ:

LA 4 MARTIE CONFRUNTAREA CELOR MAI TINERE TALENTE LITERARE

În prima duminică a lunii martie se va desfășura, potrivit tradiției, concursul de creație literară al pionierilor și școlarilor. Pe lîngă subiectele la libera alegere, concursul va avea ca principală tema **«Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie».** Cele mai bune lucrări vor fi distinse cu premii și vor fi publicate în revistele pentru copii, transmise la radio și televiziune. De asemenea, Consiliul Național al Organizației Pionierilor va alcătui cu lucrările premiate o culegere de texte, iar laureații vor fi invitați să-și petreacă o parte din vacanța de vară în tabere pionierești pe profil.

Tuturor participanților la această competiție a fanteziei, mult succes!

ARHIVA DE AUR

UN CONCURS TOTAL pentru că dă posibilitatea tuturor cititorilor să-și afirme talentul și fantezia prin creații din orice domeniu doresc: știință și tehnică, literatură, artă.

CONCURSUL NOSTRU SE DESFĂȘOARĂ PE URMĂTOARELE SECȚII:

A. Știință și tehnică–la care se pot trimite **proiecte de invenții și inovații, investigații științifice proprii.**

B. Literatură — se primesc **poezii, schițe, povestiri, reportaje, interviuri și foiletoane.**

C. Artă plastică — se primesc **desene, picturi, caricaturi.**

D. Secția film și foto — deschisă pentru **scurte scenarii și filme** (documentare, artistice, animație), **povestiri în imagini, fotografii artistice.**

Tematica acestor lucrări? Toată bogăția vieții care freamătă în jurul nostru, tot ceea ce ochiul vostru ager surprinde sau ceea ce naște imaginația voastră.

Regulamentul concursului și fișa de participare au fost publicate în «Cutezătorii» nr. 1/1973.

FOARTE IMPORTANT!

La cererea unui mare număr de cititori, marele nostru concurs **«ARHIVA DE AUR»** se prelungește pînă după vacanța de primăvară.

Ca să puteți lua parte cu toții la concurs, într-unul din numerele viitoare vom republica **FIȘA «ARHIVEI»** și toate condițiile de participare la această mare întrecere a fanteziei și creativității.

COMUNICATUL JURIULUI:

Juriul «Arhivei de aur» a hotărît premiile ce se vor acorda laureaților.

Se va acorda cîte un mare premiu constînd într-o excursie în țară sau străinătate celei mai valoroase lucrări, pe secții de creație, așa cum urmează:

A. **Știință, tehnică, fantezie** (proiecte de invenții, investigație științifică proprie.)

B. **Literatură** (poezie, schiță, povestire, reportaj, interviu, foileton.)

C. **Artă plastică** (desen, caricatură)

D. **Film,** scenariu de film, povestire în imagini, fotografie artistică

E. Marele premiu se mai acordă, de asemenea, fișei din «Arhiva de aur» cu cele mai interesante opinii.

ALTE PREMII:

10 aparate de radio portabile
10 aparate de fotografiat
10 mingi de fotbal sau volei

Se vor mai acorda 25 de mențiuni, pentru fiecare secție de creație, constînd din diplome, brelocul și insigna «Cutezătorii».

Editura «Ion Creangă» va tipări într-un volum, care va apare în deosebite condiții grafice, o selecție din cele mai frumoase lucrări ale concursului.

— Scenariile de film, benzile desenate, fotografiile artistice distinse cu premii și mențiuni vor fi recomandate pentru realizarea unor filme în cadrul cinecluburilor pionierești.

Revista noastră vă invită să participați în număr cît mai mare la concursul «ARHIVA DE AUR».

Vă rugăm să urmăriți în fiecare număr noutățile concursului nostru.

Succes tuturor!

ACȚIUNEA SEMAFOR

Aplauze pentru

...Nica Socol, care deși în trimestrul I a avut o situație la învățătură ce pusese pe gînduri întreaga clasă, acum, în trimestrul al II-lea, a luat numai note mari. Este prezentă, alături de întregul colectiv al clasei, la activitățile noastre; de aceea, cu toții o încurajăm cu multă dragoste colegială.

Sîntem un detașament ambițios: vrem să fim printre primii la învățătură.

FLORICA CONSTANTIN, cl. a VIII-a
(Lucrare apărută la «Semaforul» Școlii generale de 10 ani, comuna Provița de Jos, județul Prahova)

...Pionierele Dorina Năstase și Giorgica Tudorache din clasa a VI-a B care au obținut medii maxime pe trimestrul I.

...Pionierul Petre Iordache, care și-a ajutat, un întreg trimestru colegii bolnavi, Elena Buligă și Gheorghe Costache — pentru a nu rămîne în urmă cu lecțiile.

...Grupa zootehnică a microfermei școlare, care în timpul vacanței de iarnă a îngrijit cu multă pricepere, zi de zi, iepurii pe care îi avem în grijă.

DORINA NĂSTASE
cl. a VI-a B
(Lucrare apărută la «Semaforul» Școlii generale Adunați Copăceni, județul Ilfov)

...Viorica Nedelcu, care la concursul «Cine știe cîștigă» pe teme de circulație, a obținut locul I la faza pe comună, la întrebările de bază, iar la faza zonală, desfășurată la Melinești, unde au participat mai multe comune, s-a clasat pe locul II, obținînd un premiu în obiecte.

...Grupa a II-a din detașamentul clasei a VI-a, care l-a ajutat pe pionierul Grigore Constantin să-și îndrepte situația la limba franceză, obiect la care avea note slabe. Rezultatul ajutorului dat s-a concretizat de curînd prin obținerea notei 8. Aplauze pentru grupă, aplauze pentru Grigore.

...Eugenia Dinu, Ion Urda, Sofia Segau, Aurel Ancuța, care au cîștigat locul I la întrecerea de săniuș, din cadrul concursului tradițional «Săniuța de argint», faza comunală. Și urmează să se prezinte și la faza județeană.

NICA NEDELCU, cl. a V-a (Lucrare apărută la «Semaforul» Școlii generale Goești, județul Dolj)

TUTUROR UN MĂRȚIȘOR

«Semaforul» vrea ca-n versuri
Chiar stîngaci, chiar fără rime,
Să vă spună tuturor,
Ce e rău și ce e bine.

Năzdrăvanilor le-aducem
Sprijin iute și decis!
O greșeală scade iute
Cînd o recunoști deschis.

Și-am mai vrea noi o minune:
Fiecare criticat
Să ne spună fără frică
Gîndul lui, dar răspicat.

Vrem să le-ndreptăm pe toate
Și de-aceea, adresați
Cîte o săgeată, frate
La toți cei ce-s vinovați!

Vrem răspunsul celor care
S-au văzut la «Semafor»
Nu numai pe-aceia pe care
I-am «cinstit», ci-al tuturor!

LILIANA ALEXA
LILIANA IORDĂCHESCU
SILVIA BUTA
LUMINIȚA CUCIUREANU
VICTOR ROGALSCHI
GABRIELA CANTEMIR,

(Lucrare apărută la «Semaforul» Școlii generale nr. 1, Botoșani)

O surpriză de 1 martie!...

Desen: Nic. NICOLAESCU

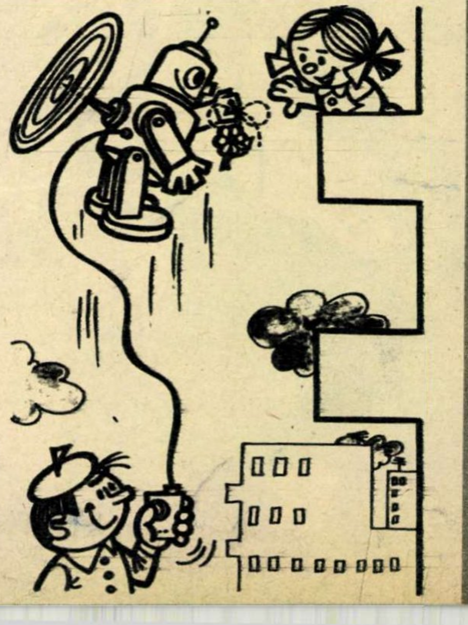

CUTEZĂTORII
Scrisoarea săptămînii

Pionierească voie bună

Sînteți, desigur, curioși să aflați ce au scris pînă acum colegii voștri în chenarul rezervat părerilor despre «Cutezătorii» din fișa «Arhivei de aur». Ei bine, iată: printre cele mai gustate rubrici se află Semaforul! Ce nu place? Că s-a redus spațiul pentru jocuri și caricaturi și că apare rar pagina fetelor! Ce așteaptă cititorii? Umor, benzi desenate cu eroi isteți și multă, multă veselie...

Fideli obligației de a fi receptivi la opiniile sutelor de mii de cititori (de curînd a luat ființă chiar și un colegiu de redacție format din copii), vă trimitem astăzi o «revistă mărțișor», o revistă a veseliei. Dar zîmbetul, buna dispoziție nu pot fi epuizate printr-un număr din «Cutezătorii», oricît de bine realizat ar fi acesta. Voia bună face parte din pionierie așa cum pomii înfloriți aparțin livezilor primăverii.

Sînteți copiii unui popor harnic și vesel. Vîrsta fără griji pe care o trăiți este temei de luminoasă voioșie. Exuberantele voastre desene, prezentate la concursul «Bucuriile primăverii pe cele cinci continente» au făcut ca numele României să se afle cu admirație pe buzele tuturor: «Cîtă lumină! Cît optimism!... Cît de frumos văd viața copiii din țara dumneavoastră...»

Cum se știe, un bun pionier este harnic și prietenos, vesel și deschis la inimă. Zîmbetul, surîsul, hohotul de rîs, intensități diferite ale aceleiași trăiri, își au izvorul și rostul lor. Voia bună depășește simpla explozie a bunei dispoziții, fiind o stare, ba chiar mai mult, **o conduită.** Ea se naște din confruntarea deschisă cu tot ceea ce ne poate mîhni. Durerea, tristețea sau plînsul unui copil — deși nedorite de nimeni — își au și ele sensul lor. A trăi și a te comporta pionierește înseamnă a găsi în tine puterea autostăpînirii, energia de a-ți birui «bărbătește» orice necaz, orice supărare.

Pe fața copilăriei, lumina zîmbetului iradiază mai frumos ca la oricare altă vîrstă a omului. Zîmbet limpede, generos, mărturisind o aleasă bogăție sufletească. Mărturisind setea de viață, optimismul robust al poporului căruia aparținem.

MIHAI NEGULESCU

Foto: **GRIGORE PREPELIȚĂ**

Fragedă

Versuri de TUDOR ARGHEZI
din ciclul «MĂRȚIȘOARE»

Nu îi fie de deochi,
Ce frumoasă-i fără ochi!
Tivul pleoapelor se coase-n
Ferfenițe de mătase.
De cînd s-a uitat în stele
I s-a prins bezna de ele.
Dintr-un lunecuș cu pana
I s-a-ncondeiat sprînceana.
E tot pana care scrie
Fluturii din păpădie.
A luat gura ei tipar
Parcă de la nenufar:
Ce i-a spus visul ascuns,
De-a șoptit și i-a răspuns?
Nu ș'cu cine seamănă
Că îi pare geamănă:
O să mă silesc să caut
A ghici pe nai și flaut.

Între perine și pături
Mîna-i stă pe-aci, pe-alături.

Pune-i degetare
Cite-o sărutare.

Umblă-ncet, ia-i mîna-ncet,
Mută-i-o încet,
Să nu se deștepte...
Și-n cuprinsul pălmii drepte,
De zîntîi de marte.
Pune-i mărțișor o carte.

JURNAL

de OCTAV PANCU-IAȘI

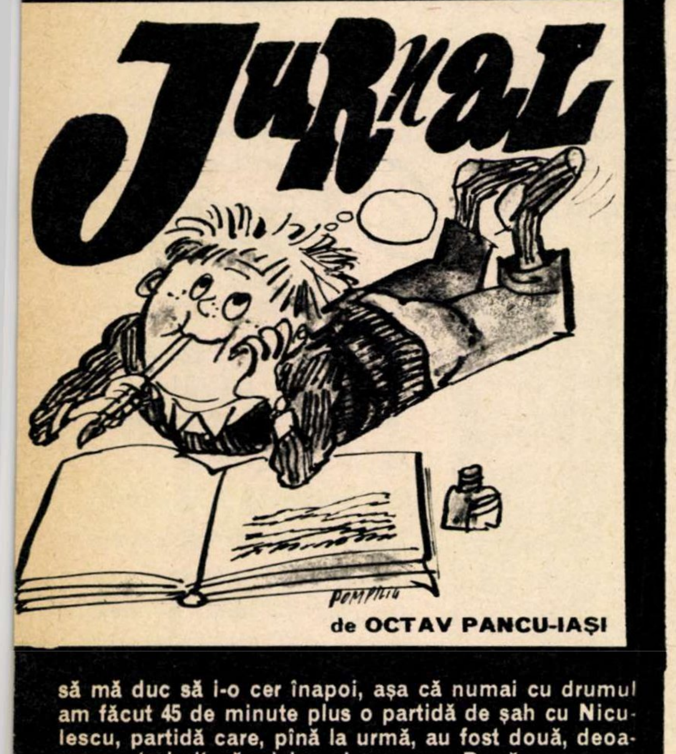

5 FEBRUARIE 1973, **ora 7 dimineața. Cu doisprezece ani și cinci minute în urmă — după relatări foarte exacte și demne de toată încrederea — am văzut lumina zilei, adică m-am născut. Așadar, azi e ziua mea. M-am hotărît ca începînd de azi să țin un jurnal. Unul cît mai amănunțit. Tot ce fac, tot ce mănînc, tot ce spun, tot ce gîndesc. De pildă, acum, la ora 7, fac bine, rod un biscuit, nu spun nimic fiindcă am gura plină și, în timp ce scriu, mă gîndesc ce bună idee am avut hotărîndu-mă să țin un jurnal. Dragă jurnalule, stai cuminte, am ceva de învățat, dar revin peste o oră.**

5 FEBRUARIE 1973, **ora 8 și 15. Am întîrziat un pic la întîlnirea cu tine, dragă jurnalule, fiindcă m-am încurcat puțin la problemă: în loc să înmulțesc baza cu înălțimea și să împart la doi, am împărțit la 22, adică fix numărul bomboanelor din cutia pe care mi-a adus-o Matilda. Deci, asta am făcut, mănînc bomboane, nu spun nimic din cauza bomboanelor și mă gîndesc că n-am notă la geografie și ar trebui să citesc măcar de vreo două ori lecția. Dragă jurnalule, așteaptă-mă, citesc la geografie și revin peste o jumătate de oră.**

5 FEBRUARIE 1973, **ora 11 și jumătate. Iar am întîrziat, jurnalule, nu fii supărat, dar am uitat că i-am împrumutat cartea de geografie lui Niculescu A. Petre și a trebuit să mă duc să i-o cer înapoi, așa că numai cu drumul am făcut 45 de minute plus o partidă de șah cu Niculescu, partidă care, pînă la urmă, au fost două, deoarece a trebuit să-mi iau și revanșa. După aceea am învățat. Cred că după masă, la geografie, totul o să fie în regulă. Nu mai mănînc nimic, după bomboane portocala mi s-a părut foarte acră, iar de spus, i-am spus mamei chiar mai înainte că mi s-au rupt pantofii de sport și dacă nu-mi cumpără alții tovarășul de gimnastică a zis că pe el nu-l privește, să țopăi în ciorapi, să alerg în mîini, treaba mea. La ce mă gîndesc? Mă gîndesc că tovarășul de gimnastică nici măcar n-a observat că n-am pantofi și habar n-am ce mi-a venit s-o mint pe mama chiar de ziua mea, zi care e un pic și a ei, deoarece ea doar m-a adus pe lume. La revedere, dragă jurnalule, mă pregătesc să mă duc la școală, n-o să ne mai vedem pînă deseară. Îți dau întîlnire deci pe deseară, la ora 18 punct. Sper să nu te plictisești fără mine!**

5 FEBRUARIE 1973, **ora 21. Am întîrziat 3 ore, dragă jurnalule, scuză-mă pentru ultima oară, dar a fost un film la televizor și n-am vrut să-l scap. De altfel, prea multe n-am de scris. N-am fost ascultat la nimic, i-am tratat pe băieți cu bomboane și Dumitrescu M. Ștefan m-a tras de urechi, pretinzînd că așa se urează la mulți ani, dar de fapt ca să se răzbune pentru «subțirica» mea de ieri. Am mîncat chiftele cu cartofi prăjiți și cu gogoșari. Înainte de chiftele, mama mi-a dat și supă, însă cînd a ieșit pe balcon să-l strige pe frate-meu cel mic să vină imediat în casă, eu am aruncat supa înapoi în oală. De spus nu spun nimic, mi-e cam somn și casc. La ce mă gîndesc? Vrei să fiu sincer, sincer de tot, jurnalule? Mă gîndesc să mă las păgubaș și să nu te mai scriu. Mă gîndesc, dacă nu te superi, că am avut o proastă idee începîndu-te. Mai bine te prefac într-un clasor pentru timbre. Rup pagina scrisă și gata. Adio, jurnalule! La revedere, pe mîine dimineață, clasorul meu drag!**

cai și bibilici

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

— Trebuie neapărat să visez un cal! O iapă, un mînz, musai, ce-o fi, cum o fi, murg, sur, rotat, maro, potcovit sau nu, cal să fie. Caii îmi poartă noroc, de cîte ori i-am visat am reușit, am dat lovitura! Dar de ce oi fi visînd eu atît de greu cai? Ce naiba îmi vin așa de rar, de ce se lasă atît de greu? Visez cîini, rațe, elefanți, oi, bibilici, tot felul de drăcovenii, numai cai nu. De la Anul Nou încoace dac-am visat trei cai. Buni și ăștia, au fost cu baftă, de ce să nu recunosc; la geometrie am împușcat un șase, la naturale cînd să mă asculte a sunat de ieșire, la istorie m-a amînat pentru data viitoare, adică pentru mîine. Așadar, mîine mă ascultă, musai să visez la noapte un cal, unul mare, alb, dacă se poate, sau cum o fi murg, sur, rotat, maro...

Așa se frămînta Biju, aflat în pat de vreo două ceasuri, cu cartea de istorie la îndemînă, potrivindu-și în fel și chip perna, căutîndu-și poziția ideală pentru un somn cu vise comandate.

— Acum mă întorc cu fața în jos, pun o mînă sub pernă și alta peste plapumă, respir adînc, adînc... Casc. Ahaa, uite că mi-e somn, simt că adorm, curînd o să dorm buștean, somn ușor, Bijulică, noapte bună. Și nu uita. — Cum o să uit?... Hî? Ce să nu uit?

Biju tresare deodată buimac. E ceva în neregulă, sigur că da!

— Și dacă adorm de-a binelea cum o să mai fiu *sigur* că visez cai? Mă pomenesc adormit, trag la aghioase, și? Și visez bibilici ca alaltăieri noaptea cînd a doua zi m-a ascultat la gramatică, arză-le-ar focu' de bibilici, astea-s nenorocire curată, ptiu, ptiu, ptiu...

Nu, Bijulică nu poate adormi oricum, așa de la sine, e o chestie prea importantă ca să se lase pur și simplu furat de somn, așa cum adoarme fite cine, lăsîndu-se nepăsător pe apa aburoasă a somnului, dus cum s-o întîmpla spre te miri ce țărm al închipuirii. El, Bijulică, are un *program*, el trebuie, e obligat să-și prefacă somnul în cai, zor nevoie, măcar într-unul singur, cît de mic, asta e buba...

Și acum e ora zece, după «Pierduți în spațiu», căscatul îi frînge fălcile, toropeala îl dă gata, simte cum se afundă prin pernă, cum se face una cu salteaua, cum se înșurubează în hăul atotcuprinzător... Asta, nu! Fără un cal, un căluț, nu! Să-l ia cu el, să-l înhațe ca de un căpăstru, să-l țină bine înainte de a păși pragul somnului, cît încă e treaz.

— Uite, pe tavan, în colțul veiozei, parcă e o umbră ca un cal, parcă e un cal de umbră... Sau pe garderob, în apele furnirului, uite-i! Unu... doi... o herghelie, să nu-i lase deloc din ochi, să adoarmă cumva pe furiș, cu ochii la ei, să închidă, de pildă, un singur ochi iar pe celălalt să îl țină deschis, să îl țină deschis, să îl țină...

— Bijulică, tu nu stingi lumina? E 11!

— A?! Mai învăț, mamă.

Biju se freacă la ochi. Ca să vezi! Adormise. Și ce-a visat? Nimic! Absolut nimic. Poate dacă ar recita niște versuri cu cai, au învățat ei cîndva așa ceva precis... Numai că acum nu își amintește deloc, îi vin în minte versuri răzlețe:

Cățeluș cu părul creț
Fură *rața* din coteț...?
...*Pisicuță*, pis, pis, pis... Cîmpu-i alb, *oile* negre...
Cățeluși, rațe, pisici, oi, bibilici...

— Sting eu? E aproape 12, spune mama.

— Ha? Ce? Nu, nu încă, te rog. Nu dorm, repet cu ochii închiși.

Biju s-a adunat covrig sub plapumă.

— Poate dacă aș cînta ceva... Este o melodie cu cai, o știam eu, ceva cu «voioși sînt zurgălăii mei»...

Începe să lălăie în fel și chip dar nu nimerește deloc...

— Ce ți-a venit cu transistorul? îl ceartă mama din hol. Stinge radioul, e ora 12.

Într-adevăr, de undeva, din vecini, se aude vocea crainicei:

— La al șaselea semnal va fi ora 24. Emisiunea noastră s-a terminat. Vă dorim noapte bună.

— Halal, noapte bună, bombăne Bijulică și simte o sfîrșeală în fiecare fibră, ca în basmul acela cu merele de aur... Și pe deasupra apei somnului ce îl cuprinde și îl afundă din ce în ce în adîncuri se mai aude ceva ca o bolboroseală, sfîrșită:

— În basme, da, în basme e vorba de cai... tot felul de cai — care vorbesc, mănîncă jar, zboară... Un basm îmi trebuia, să mi-l fi povestit așa, pe îndelete. Știam atîtea basme cu cai... A fost odată un motan încălțat... Nu! ...A fost odată un peștișor de aur... Nu, un cocoș!... fiul porcului... cățelul pămîntului... ba nu, doisprezece corbi... lebede... rațe sălbatice... bibilici, bibilici, bibilici...

……

Bijulică a adormit. În coaste îl împunge cotorul cărții de istorie, deschisă la poza lui Alexandru Macedon, călare pe Ducipal.

Timizi* și Îndrăzneți*

de **MIHAELA MONORANU**

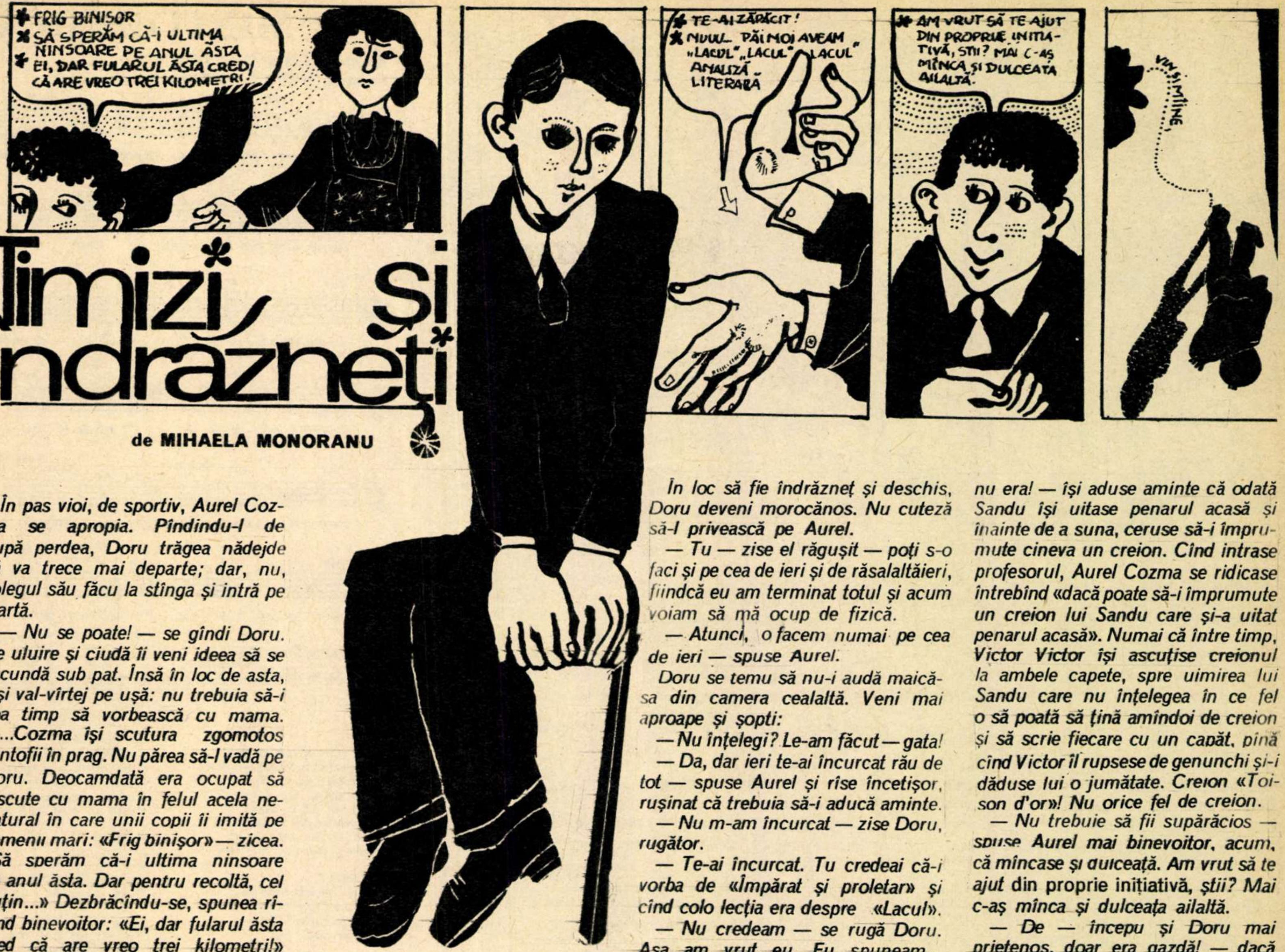
FRIG BINISOR
SĂ SPERĂM CĂ-I ULTIMA NINSOARE PE ANUL ĂSTA
EI, DAR FULARUL ĂSTA CRED CĂ ARE VREO TREI KILOMETRI
TE-AI ZĂPĂCIT!
NUUU. PĂI NOI AVEAM „LACUL" „LACUL" „LACUL" ANALIZĂ LITERARĂ
AM VRUT SĂ TE AJUT DIN PROPRIE INITIATIVĂ, STII? MAI C-AS MÎNCA SI DULCEATA AILALTĂ.
VIN SI MÎINE

Desen CLARA SURUGIU

În pas vioi, de sportiv, Aurel Cozma se apropia. Pîndindu-l de după perdea, Doru trăgea nădejde că va trece mai departe; dar, nu, colegul său făcu la stînga și intră pe poartă.

— Nu se poate! — se gîndi Doru. De uluire și ciudă îi veni ideea să se ascundă sub pat. Însă în loc de asta, ieși val-vîrtej pe ușă: nu trebuia să-i dea timp să vorbească cu mama.

...Cozma își scutura zgomotos pantofii în prag. Nu părea să-l vadă pe Doru. Deocamdată era ocupat să discute cu mama în felul acela nenatural în care unii copii îi imită pe oamenii mari: «Frig binișor» — zicea. «Să sperăm că-i ultima ninsoare pe anul ăsta. Dar pentru recoltă, cel puțin...» Dezbrăcîndu-se, spunea rîzînd binevoitor: «Ei, dar fularul ăsta cred că are vreo trei kilometri!»

Doru trase cu coada ochiului la mama, să vadă cum apreciază elocvența plină de îndrăzneală a colegului său, și-i fu necaz să o vadă surprinsă și un pic intimidată. S-ar zice că mamele văd viața ca pe un fel de start sportiv în care prost-crescuții și obraznicii i-ar putea împiedica pe fiii lor prea simțitori să alerge în toată voia. Drept care Doru întrerupse vorbăria lui Aurel Cozma împingîndu-l ușurel în cameră și închizînd ușa. Rămase rezemat de perete, în timp ce Aurel întorcea pe o parte și pe alta caietele de pe masă, ori se apleca într-o parte să citească titlul vreunei cărți din bibliotecă.

— Ei, cu ce începem? zise Aurel Cozma.

«Trebuie să fiu îndrăzneț, se gîndi Doru. De ieri trebuia să-i spun răspicat că n-are de ce să mă «ajute la învățătură». Eu am făcut unele observații personale, pe care de altfel însuși profesorul le-a ascultat cu toată atenția. E adevărat că am spus totul prea repede, numai în cîteva cuvinte, claie peste grămadă, dar asta fiindcă îmi bătea inima ceva mai repede.»

— He-ro-dot — silabisi Aurel, ridicînd o carte de pe masă. Nu că n-ar fi putut să citească totul dintr-o dată, ci mirîndu-se: ce căuta pe o masă pentru lecții He-ro-dot?

Și oare de ce trebuie să-ți bată inima mai repede? Atunci cînd spunea pur și simplu lecția din carte Doru nu era deloc emoționat. Fiindcă nu făcea decît să dea glas rîndurilor scrise. Carte vorbită! Pe cînd dacă rostea ceva gîndit numai de el, descoperit de el, ceva spus multă vreme în gînd, inima începea să-i bată un pic mai repede. Atunci nu mai ridica, cum s-ar zice, în văzul tuturor cartea, ci pe el însuși, persoana lui. Ce curios — într-o asemenea împrejurare te simți un pic ridicol. De ce? Din această pricină, de multe ori nu îndrăznea să-și exprime unele observații de bucuria cărora îi bătea inima cu putere, și ce rău îi părea pe urmă cînd le auzea spuse aidoma de profesorul lor care își arăta regretul că nimeni nu a sesizat cutare sau cutare lucru. Acasă, imaginîndu-și că a îndrăznit totuși să vorbească, Doru desfășura în minte o lungă și scînteietoare demonstrație, ducînd-o pînă la cea mai înduioșătoare desăvîrșire.

— Facem numai lecția de ieri sau și pe cea de azi? întrebă Cozma.

În loc să fie îndrăzneț și deschis, Doru deveni morocănos. Nu cuteză să-l privească pe Aurel.

— Tu — zise el răgușit — poți s-o faci și pe cea de ieri și de răsalaltăieri, fiindcă eu am terminat totul și acum voiam să mă ocup de fizică.

— Atunci, o facem numai pe cea de ieri — spuse Aurel.

Doru se temu să nu-i audă maică-sa din camera cealaltă. Veni mai aproape și șopti:

— Nu înțelegi? Le-am făcut — gata!

— Da, dar ieri te-ai încurcat rău de tot — spuse Aurel și rîse încetișor, rușinat că trebuia să-i aducă aminte.

— Nu m-am încurcat — zise Doru, rugător.

— Te-ai încurcat. Tu credeai că-i vorba de «Împărat și proletar» și cînd colo lecția era despre «Lacul».

— Nu credeam — se rugă Doru. Așa am vrut eu. Eu spuneam...

— Păi nu, zise Aurel. Noi aveam ieri «Lacul» pe cînd tu nu'ș ce ziceai despre epitetele din «Împărat și proletar» și de-abia pe urmă ai...

— Da, da! — se văicări Doru — uite: fiindcă și «Împărat și proletar» și «Lacul» sînt scrise tot de Eminescu, eu voiam... adică am vrut...

— Te-ai zăpăcit — îl luă mai cu binișorul Aurel — știi? La un moment dat te-ai zăpăcit atît de tare că ai spus Alecsandri în loc de...

— Nu m-am zăpăcit, fii atent: Alecsandri a scris pasteluri? Între pastelurile lui și...

— Nuuu... dădu plictisit din mînă Aurel — păi noi aveam «Lacul». Alecsandri a fost săptămîna trecută. Hai să analizăm poezia «Lacul». «Lacul» spuse el. Analiză literară.

— Stai puțin. Dat fiind că...

— «Lacul» — zise Aurel.

Mama intră cu o tavă cu dulceață și apă. «Farfurioarele cele frumoase» — se gîndi Doru cu ciudă. Aurel spuse gălăgios «săru-mîna», «asta-i dulceața mea preferată, mulțumesc» și fără multe fasoane se apucă să mănînce. Dinții lui zimțați ca un ferăstrău zăngăneau pe lingurița pe care apoi o linse pe toate părțile. Doru se uita la el și netam-nesam, spre a-l găsi cît mai antipatic — dar nu era! — își aduse aminte că odată Sandu își uitase penarul acasă și înainte de a suna, ceruse să-i împrumute cineva un creion. Cînd intrase profesorul, Aurel Cozma se ridicase întrebînd «dacă poate să-i împrumute un creion lui Sandu care și-a uitat penarul acasă». Numai că între timp, Victor Victor își ascuțise creionul la ambele capete, spre uimirea lui Sandu care nu înțelegea în ce fel o să poată să țină amîndoi de creion și să scrie fiecare cu un capăt, pînă cînd Victor îl rupsese de genunchi și-i dăduse lui o jumătate. Creion «Toison d'or»! Nu orice fel de creion.

— Nu trebuie să fii supărăcios — spuse Aurel mai binevoitor, acum, că mîncase și dulceață. Am vrut să te ajut din proprie inițiativă, *știi? Mai c-aș mînca și dulceața ailaltă.*

— De — începu și Doru mai prietenos, doar era gazdă! — dacă apucam să spun tot... dar eu...

— Ăăăă, ce să spui, bine că n-ai spus că poate îți punea patru! măi!

— De ce să-mi pună patru? se căină Doru nefericit.

— Păi o luaseși razna de tot, noi aveam «Lacul».

— Da, dar și «Împărat și proletar» și «Lacul» sînt scrise de Eminescu, și atunci eu...

— Noi aveam «Lacul». Ce, vrei s-o cheme pe maică-ta la școală?

— Pentru ce s-o cheme pe mama la școală, n-am nici o medie mai mică de nouă, la română am numai zece! Aurele — zise cu sfială Doru — eu am note mai bune decît tine. Și pe urmă...

După ce-i ieșiră vorbele din gură, îi fu tare rușine. Dar ce mai putea să facă? Acum aștepta să vadă cît de rău o să se supere Aurel. Acesta se uită la ceas și strigă:

— Aoleu! E douăsprezece. Las' că vin mîine.

Fugi pe ușă, în prag își făcu vînt și se dădu pe gheață pînă la poartă, de unde mai strigă o dată voios:

— Vin și mîine, să n-ai nici o grijă, Dorule!

— Bine — zise Doru, cu toate că altceva ar fi vrut să răspundă. Dar el nu era un băiat îndrăzneț.

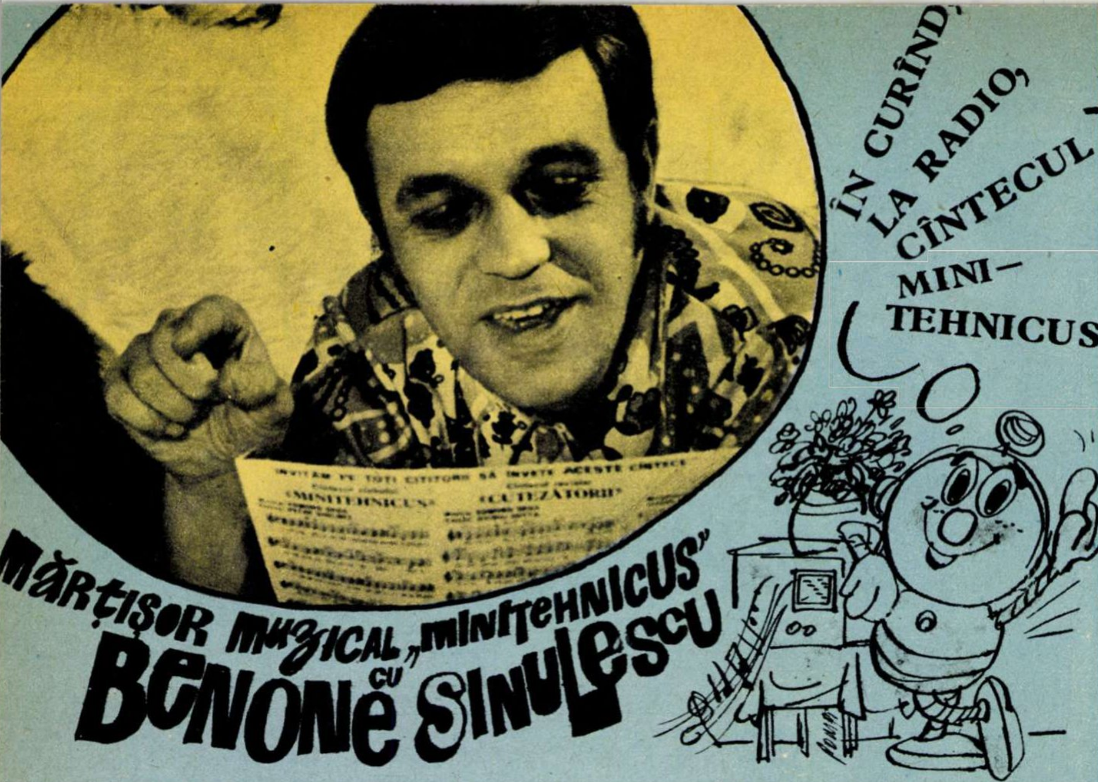
ÎN CURÎND, LA RADIO, CÎNTECUL MINI-TEHNICUS
«MINITEHNICUS»
«CUTEZĂTORII»

MĂRȚIȘOR MUZICAL „MINITEHNICUS" CU BENONE SINULESCU

Benone Sinulescu te privește drept în ochi și-ți zîmbește. Discutînd cu el, îți dai seama de ce este atît de îndrăgit de public. Simplitatea, firescul său te cuceresc din prima clipă. Este bun prieten al «Cutezătorilor» pentru că a rămas încă foarte legat de perioada cînd purta el însuși cravata de pionier.

— Pe atunci mă urcam într-un copac din curtea casei și cîntam de sus, nu pe note «de sus».

— Vă credeați privighetoare?

— Așa îmi plăcea mie, ca să se audă pînă departe. Cît despre privighetoare, ce să mai vorbim, nici măcar în corul școlii nu eram ales. Mi se spunea că am o voce prea tare.

— Cînd vi s-a descoperit vocea?

— Abia într-a VI-a, atunci am fost primit și în cor, dar eu știam chiar dinainte că voi fi cîntăreț. Era dorința mea fierbinte.

— Știam că în repertoriu ați inclus, de curînd, o nouă melodie...

— Da, cîntecul «Minitehnicus», dedicat, așa cum arată și titlul, minitehnicienilor.

— Neobișnuit pentru ceea ce-i obișnuit în repertoriul Sinulescu.

— Ce-i drept, nu-i un cîntec popular de prin părțile Buzăului așa cum îmi aleg de obicei. Eu sînt de prin părțile acelea și port în mine melodiile locului — dar este un cîntec al «Cutezătorilor» și asta pentru mine înseamnă tot.

— De ce?

— Am zeci de prieteni pionieri, cu care mă întîlnesc, cărora le cînt. Și-apoi, mă atrage simplitatea și melodicitatea acestui cîntec. Compozitorul Edmond Deda i-a conferit un ritm vesel, ușor de reținut.

— Dar semnificația cîntecului ce vă spune?

— Cunosc bine mișcarea, «Minitehnicus» și pe acei copii inteligenți și îndemînatici, ingenioși în tot ceea ce lucrează și care iubesc tehnica. Cunosc obiectele, dispozitivele trimise la concursul «Minitehnicus». Știu că minitehnicienii sînt inventatori, unii chiar brevetați. Și mai știu încă multe despre ei. Ce notă îmi dați?

— Nota zece, pentru cunoștințe «Minitehnicus».

— Mulțumesc. Cu o notă atît de mare voi interpreta cîntecul cu succes, la emisiunile pentru copii de la radio. Doresc să audă cît mai mulți copii, să-l învețe și în curînd să auzim peste tot fredonîndu-se. «mini, mini. minitehnicus»!

B. CARAGIALE

Cîntecul lui MINITEHNICUS

Muzica: EDMOND DEDA
Versuri: PETRE GHELMEZ

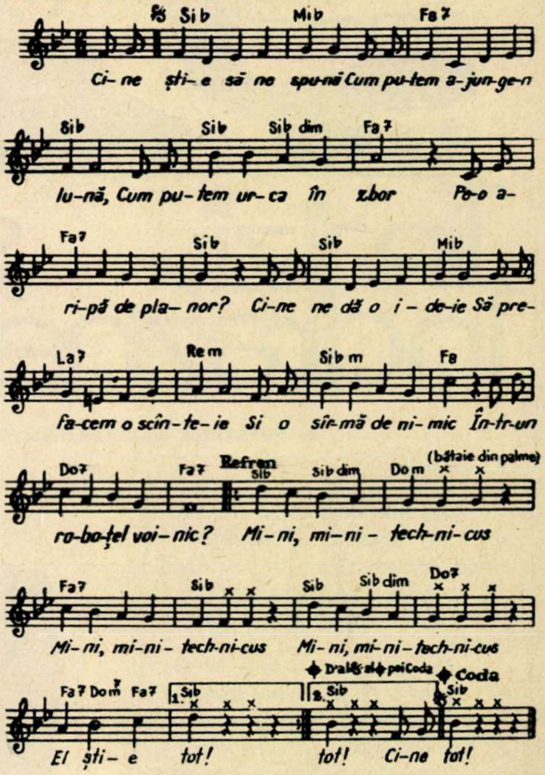
Sib Mib Fa7
Ci-ne ști-e să ne spu-nă Cum pu-tem a-jun-ge-n
Sib Sib Sib dim Fa7
lu-nă, Cum pu-tem ur-ca în zbor Pe-o a-
Fa7 Sib Sib Mib
ri-pă de pla-nor? Ci-ne ne dă o i-de-ie Să pre-
La7 Rem Sib m Fa
fa-cem o scîn-te-ie Si o sîr-mă de ni-mic În-tr-un
Do7 Fa7 Refren Sib Sib dim Dom (bătaie din palme)
ro-bo-țel voi-nic? Mi-ni, mi-ni-tech-ni-cus
Fa7 Sib Sib Sib dim Do7
Mi-ni, mi-ni-tech-ni-cus Mi-ni, mi-ni-tech-ni-cus
Fa7 Dom7 Fa7 1. Sib 2. Sib D'al § al ✧ poi Coda ✧ Coda Sib
El ști-e tot! tot! Ci-ne tot!

1.
Cine știe să ne spună
Cum putem ajunge-n lună,
Cum putem urma în zbor
Pe-o aripă de planor?
Cine ne dă o idee
Să prefacem o scînteie
Și o sîrmă de nimic
Într-un roboțel voinic?

Refren:
Mini, minitehnicus
Mini, minitehnicus,
Mini, minitehnicus,
El știe tot!

2.
Cine ne dă o brățară
Cu sclipirea foarte rară
Să descui cu ea ca-n vis
Tainele ce le-a închis,
Cibernetica, chimia,
Fizica ori geografia?
Cin' ne spune cu folos
Cuiul să nu-l bați pe dos?

Refren:

3.
Cu «Racheta» minunată
Spre succese cin'ne
poartă
Cine știe a pune preț
Pe gîndul cel mai isteț?
Cine dă un premiu mare
Pe muncă și pe răbdare?
Și ne face, spune ghici,
Să fim «mari» cînd sîntem
«mici»?

Nota redacției: Cîntecul va fi transmis în emisiunile pentru copii ale radiodifuziunii, la începutul lunii martie.

DOUĂ CARICATURI
FĂRĂ CUVINTE

SEMNATE DE
Sorin Ștefănescu
și
Adolf Born
R.S. CEHOSLOVACĂ

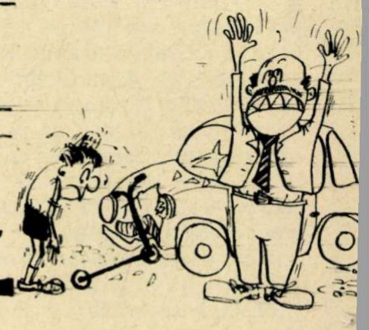

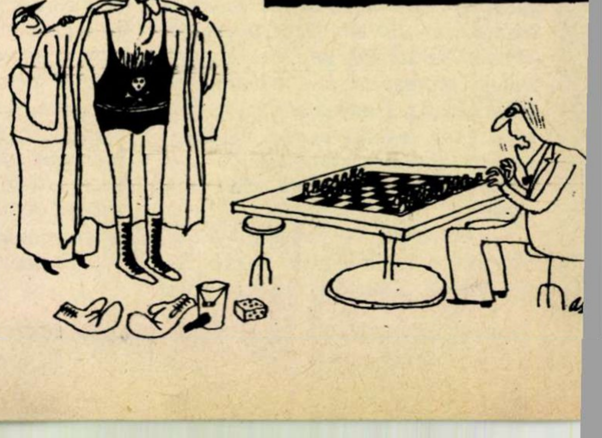

OVIDIU ZOTTA

Mărțișoarele lui Minitehnicus

— O telegramă urgentă pentru tine! spuse factorul poștal.

Nici o noutate. Minitehnicus primește zilnic o corespondență vastă. Dar conținutul acestei telegrame îl uimi: «Vino repede — stop — avem nevoie de un arbitru — stop — obiectiv! Semnează: Pif.»

— Arbitru?! Trebuie să fie o greșeală. Multe lucruri am făcut eu, dar de arbitrat n-am arbitrat pînă acum nici măcar un meci de țintar! exclamă Minitehnicus.

Dar cinci minute mai tîrziu factorul apăru cu o nouă telegramă. Conținutul, aproape identic. Semnătura era însă alta: **Fred Flinstone.** Timp de o oră, se succedară alte telegrame, cu același conținut: Vino cît mai repede să arbitrezi. Expeditori: **Barney, Hercule, Pluto, Donald** și alte bine cunoscute personaje.

Intrigat, Minitehnicus alergă să ceară părerea celor mai apropiați prieteni Profesorul Parbriz, exclamă:

— Dacă te-au chemat, înseamnă că se bizuie pe tine. Te duc eu, cu ajutorul lui Mitică.

*

Totul începuse de la generoasa propunere a unui cititor de a se institui un fel de premiu destinat celui mai isteț personaj umoristic. Pînă aici, nimic neclar. Neclaritățile începuseră însă să apară din belșug în clipa cînd Pif declarase optimist:

— E un premiu foarte potrivit pentru mine; numai cineva foarte isteț poate rezista farselor lui Hercule!

Mustățile celebrului motan se zbîrliră:

— Nu sînt de acord! Marele isteț sînt eu, pentru că-mi trec prin cap aceste farse formidabile!

Vestea despre controversa lor făcu repede ocolul lumii de tuș și acuarele.

— Eu i-aș da dreptate lui Pif, spuse gînditor Barney. Din punctul meu de vedere...

— Stop! strigă Fred Flinstone. Iți cunosc eu punctul de vedere. Ești un tip sentimental și, scuză-mă, cam mălăieț! Nu-l poți înțelege pe fermecătorul Hercule. Are un caracter dintr-o bucată, e plin de inițiativă, dinamic; îmi seamănă mie!...

Treptat, numărul participanților la polemică crescu! Într-o tabără se găseau personajele «cumsecade» în frunte cu Pif, Barney, Pluto, Donald... În cealaltă «neastîmpărații» conduși de Fred Flinstone, Chip și Dale — cele două veverițe și Hercule.

În această situație complicată îi găsi Minitehnicus.

— Să decizi tu, cu calculatorul tău electronic!

Minitehnicus oftă:

— Vă faceți iluzii! Încă nu există computere programate pentru calcularea parametrilor umorului. Totuși, am să încerc. Pînă una-alta, vă rog ca timp de trei zile să rămîneți așa cum v-am găsit; împărțiți în două tabere. Între timp, eu o să mă gîndesc asupra deciziei.

Zis și făcut. Pe toate planșetele, desenatorii traseră o linie groasă, separînd cele două tabere, și așteptară curioși să vadă ce se întîmplă.

Frumoasă viață! În zori, Pif avu surpriza să fie vizitat de Barney cu o tavă pe care se afla micul dejun:

— Nu te da jos din pat, odihnește-te. Ți-am pregătit ceva bun. Cafea cu lapte, cornuri proaspete, cîrnăciori...

— Mai tîrziu, zise Pif, preocupat. Întîi vreau să-i fac rost lui Pluto de un os bun. E cam anemic, săracul.

Dar deși găsi un os excelent, nu reuși să-l convingă pe Pluto să mănînce deoarece acesta săpa de zor; îi venise ideea să facă o piscină pentru Donald! Însă Donald umbla cu securea prin pădure, căutînd o buturugă din care să scoată pentru Barney o bilă de popice, care însă umbla după Pif cu tava plină de bunătăți! Se învîrtiră așa toată ziua, iar seara căzură plictisiți și rupți de oboseală — Donald neîmbăiat, Pluto flămînd, Pif nemîncat și Barney fără să fi jucat popice. A doua zi și-o petrecură mustrîndu-se unii pe alții pentru excesul de politețe. Porniră la stabilirea unui regulament care să indice în amănunțime cine, cînd și cît de politicos are dreptul să fie, astfel încît să nu dăuneze altuia. Problema se dovedi atît de complicată, încît continuară să discute toată noaptea, iar a treia zi dormiră buștean.

Dincolo, în cealaltă tabără, situația nu era mai bună. În prima zi, fiind onomastica lui Fred, Hercule, cu gura pînă la urechi de voioșie, îi oferise un tort. În loc să-i mulțumească, Fred spusese: «**Întîi să scoți din tort mănușa de box și arcul care trebuie să mi-o trîntească în nas, și pe urmă mai vorbim**». Hercule oftă indispus: «**Cum de ai ghicit? Eh, să fi fost Pif în locul tău...**» și plecă să se plimbe prin grădină. Un șoricel cu aspect apetisant tocmai traversa agale poteca... Lui Hercule îi lăsă gura apă, fu cît pe-aici să se repeadă... dar nu schiță nici un gest. «**Hei, Chip și Dale! Ieșiți din scorbură! Parcă nu știu că șoricelul e de piatră și-l trageți cu sfoara? V-ar amuza să mă vedeți cu dinții rupți!**» «**Bine, bine, ai dreptate, nu mai face atîta caz. Dacă în locul tău era Pluto, ce distracție ar fi fost!** spuseră bosumflate veverițele. **Să știi însă că nici tu nu ne-ai dus pe noi: credeai că o să ne atingem de alunele pe care ni le-ai pregătit? Am simțit de la o poștă că sînt pline cu piper!**»

Adunați la un loc, maeștrii farselor se îngrășau de plictiseală, nereușind să se păcălească reciproc. Desenatorii intrară în panică; nu aveau ce desena!

A patra zi, Minitehnicus îi convocă pe plictisiții combatanți:

— Iată decizia mea. Pentru verificarea calităților voastre, trebuie să vă pun la încercare. Este ora 8. La ora 10, veți porni în cea mai mare viteză spre marginea pădurii. Acolo mă voi afla eu, cu trofeul mult dorit; va fi al celui care va ajunge **primul. Pînă în momentul startului, odihniți-vă în cabană.**

Emoționați, concurenții se risipiră prin încăperi. Minutele treceau. Ora 8,30, ora 9... Liniște perfectă. Fiecare căuta să se concentreze, pentru a face față marii întreceri. Ora 9,30, ora 9,59... 10!

Liniște. Nici o mișcare! Cabana părea pustie. Oare fusese părăsită între timp? Orele 10,05. Brusc, un urlet sfîșie tăcerea și, pe una din ferestre, se prăbuși Hercule... legat de patul în care la ora 9 se așezase pentru a se odihni. Urmă un nemaipomenit vîrtej, un uragan: cineva îi legase lui Pluto coada de urechi! În camera veverițelor, apăruseră desenate pe pereți zeci de uși și de ferestre, astfel încît nu le mai găseau pe cele veritabile! În odaia lui Pif cineva montase un covor rulant pe care zadarnic încercai să mergi că tot pe loc rămîneai. Fereastra lui Fred fusese acoperită cu un tablou reprezentînd noaptea, cu stelele și luna, astfel încît marele Flinstone era convins că adormise, pierzînd ora startului! Fiecare personaj își petrecuse cele două ore născocind ceva care să-l pună pe altul în situația de a nu putea lua startul la ora 10!

Imaginați-vă frenezia cu care desenatorii se așternură la lucru, dornici să nu scape nici un amănunt al acestei tevaturi! Benzile desenate aveau să ia din nou drumul revistelor și platourilor de filmare.

Ultimul reuși să scape Pif. El porni fără grabă spre marginea pădurii, necăjit că pierduse cursa. Dar cînd ajunse acolo, avu surpriza să-l găsească numai pe Minitehnicus.

— Hai, Pif, curaj! Iată trofeul! E un mărțișor!

— Cum, nu sînt ultimul sosit?

— Ești primul!

Atunci, dindărătul unui pîlc de copaci, năvăliră veseli ceilalți eroi. Fiecare purta cîte un mărțișor Minitehnicus.

— Nu înțeleg... zise Pif.

— Calculatorul meu a hotărît că toți sînteți primii și în același timp cei mai buni! zîmbi Minitehnicus. Am vrut să vă arăt că nimeni nu și l-ar putea imagina pe Hercule fără tine, sau pe Fred fără Barney. Fiecare în parte ar fi un tip fără haz; la un loc, însă, sînteți geniali!

Apoi Minitehnicus, care nu uită niciodată că e și reporter, le solicită prietenilor săi cîteva declarații în legătură cu mărțișorul.

Fred: E splendid! Am să i-l dau Wilmei, și Wilma o să-mi dăruiască o bilă nouă de popice, și o să cîștig campionatul, și îmi dau demisia de la slujbă!

Hercule (bombîndu-și pieptul): Îmi stă atît de bine încît nimeni n-o să se mai uite la plasture, ci la mărțișor! Sîmbătă seară mă duc la bal!

Olguța: Știi, Minitehnicus, că e primul mărțișor pe care îl primesc în acest an? N-am știut că ești programat și pentru gentilețe!

Chip și Dale (cîntă): Noi avem trei mărțișoare, noi avem trei mărțișoare!

Donald (furios): Eram sigur că voi mi l-ați luat! Vă arăt eu îndată!

...Profesorul Parbriz ambală motorul faimosului său automobil poreclit Mitică:

— Grăbește-te, Minitehnicus! Sîntem așteptați la tipografie!

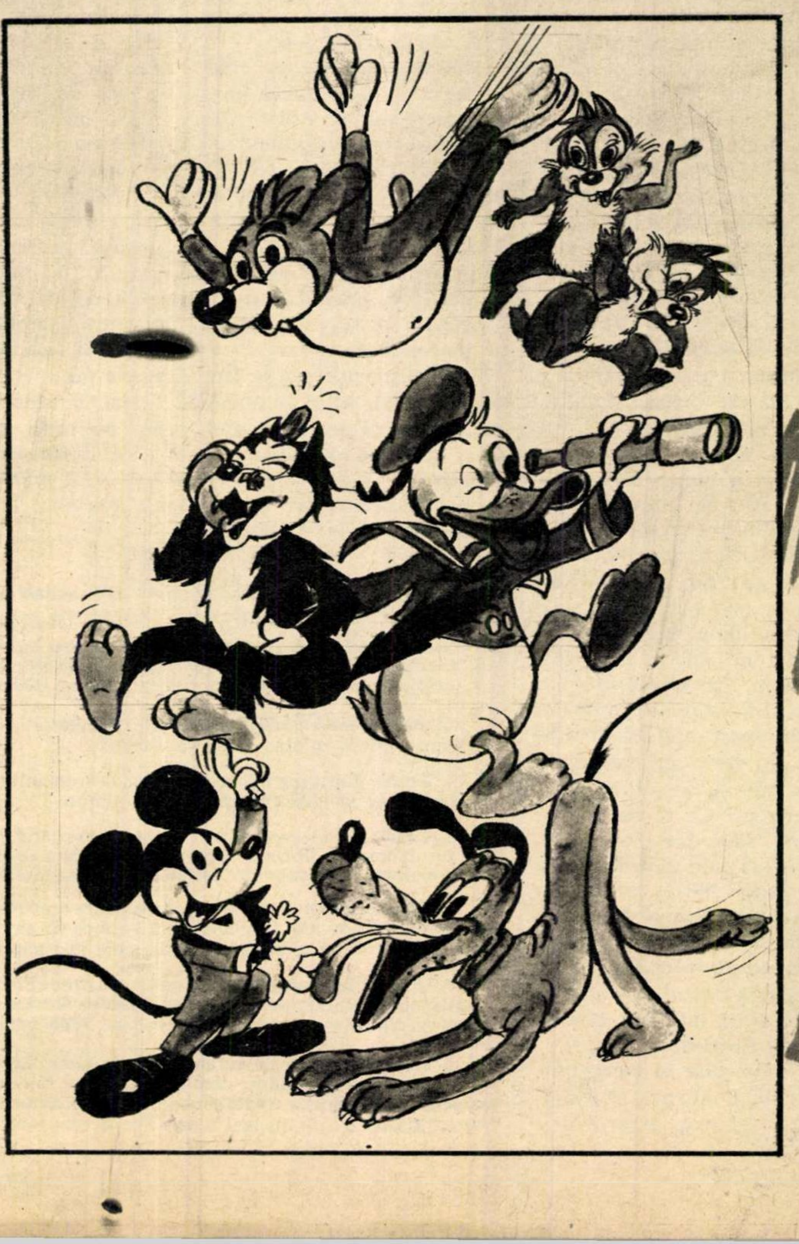

Rîsul de vizavi*

de ECATERINA OPROIU

Aseară,o prietenă mi-a spus o anecdotă. N-am prea rîs, dar mi-a plăcut și dacă-mi dați voie o să v-o spun și vouă:

Un băiat cu cojoc și căciulă mare de oaie, se rătăcește în Gara de Nord, se uită-n dreapta și în stînga, se foiește printre geamantane și pînă la urmă își ia inima în dinți și oprește o femeie.

— Tanti, zice băiatul, spuneți-mi, rogu-vă, și mie care-i acela peronul de vizavi.

Femeia surîde binevoitor. (Ați văzut voi cum surîd oamenii din Capitală în împrejurări ca astea!) Surîde deci și spune:

— Peronul de vizavi, dragă băiețelule, este cel care se află în fața noastră.

— Nu se poate, tanti! strigă băiatul, dîndu-și pe ceafă căciula lui mare de oaie țigaie. Nu se poate! Cînd am fost pe peronul din față, ziceau că peronul de vizavi e ăsta!

V-am spus anecdota pentru că mi s-a părut că se lipește de ce vrem noi să vorbim, în paginile acestea, adică de comedia cinematografică.

Arătați-mi și mie un copil căruia nu-i place să rîdă! Poate c-o fi vreunul, care stă mereu bosumflat. Cînd e soare lui îi plouă, cînd e vară lui îi ninge. O fi și vreunul din ăsta: unde-i bine nu-i de mine, unde-i rău hop și eu. O fi, nu zic, dar eu nu vreau să mă gîndesc la mofluzi. Omul care rîde mult e mai bun. Trebuie să învățăm de la vîrsta biberonului să rîdem, fiindcă nu-i adevărat că cine rîde la urmă rîde mai bine. Mult mai adevărat este că cine rîde de dimineață, departe ajunge.

Acum problema ar fi—ca să zic așa—**de cine** rîdem? **De ce** rîdem?

De foarte multe ori ca să rîdem ne ducem la cinematograful din colțul străzii sau ne așezăm în fața televizorului. Apare cîte un tip mustăcios, dintr-o comedie de pe vremea lui Pazvante. Mustăciosul intră în dulap, ha-ha, iese îmbrăcat într-un costum de baie în dungi, modelul acela caraghios, ha-ha-ha, se azvîrle pe bicicletă, hi-hi, vardistul îl vede și aleargă după el într-o mașină care pocnește ca un tun, ho-ho-ho, logodnica vardistului trece cu o tortă, se împiedică de-o coajă de banană, he-he!—și torta cade peste mustăcios, care... ho-ho-ho. Uneori întîmplările din comediile astea vechi sînt nostime dar, deși ziceam mai sus că nu cunosc copil care să nu vrea să rîdă, am văzut copii care nici măcar nu zîmbesc cînd privesc năzdrăvăniile astea cu torte de frișcă.

— De ce nu rîzi, puștiule? l-am întrebat eu pe vecinul meu de bancă de la cinematecă (cine nu știe ce-i cinemateca să citească în numărul următor).

— Nu rîd — zice puștiul — fiindcă nu-i adevărat.

Cum ziceam, ca să rîdem mergem la cinematograf sau ne așezăm la televizor. Ne postăm în fața ecranului. Vine un zăpăcit ca Stan, vine un grăsan ca Bran, jumulesc un pom de crăciun (sper că n-ați pierdut filmul ăsta) sau fac țăndări un pian, ca să ne facă să rîdem. Sau vine un bărbat în toată firea ca De Funès, își dă ochii peste cap, își strîmbă gura, își face fața pungă, se ia cu mîinile de puținul păr. Pentru ce? Ca să ne facă să rîdem. Sau vine Fernandel. Ați văzut cum rîde lumea la Fernandel? Nici n-așteaptă să spună ceva bietul actor, să miște un deget. E destul să apară pe pînză chipul de cal mucalit, e destul să-și dezvelească dinții lui mari, că toată sala: ha-ha-ha.

E foarte bine să mergem la comedii. E normal să-i simpatizăm pe toți actorii ăștia grozavi. Ei sînt regii rîsului. Sînt prinții giumbușlucurilor. Sînt campionii veseliei. Mulți ani trăiască — pentru campioni!

Dar, doar pentru ei?

De fapt la această întrebare am vrut să ajung. Mai lămurit aș vrea să vă întreb dacă voi credeți că e bine să socotim comicii un fel de «responsabili cu veselia». Un fel de CEC al bunei dispoziții. Cînd ai nevoie de rîs, te duci la CEC-ul de glume, scoți cîteva bancuri și ai rezolvat problema.

Mie-mi place grozav cinematograful și îi iubesc mult pe acești comici vestiți, dar tocmai pentru că îi iubesc, nu cred că trebuie să contăm numai pe ei, cînd e vorba de umor, de spirit și de bună dispoziție.

Comedia nu este numai pe peronul de vizavi.

Spiritul nu se vinde numai pe peronul de vizavi.

Bună dispoziția nu se face numai vizavi, adică la televizor, duminică seara, cînd se dă o comedie cu Bibanul și Papaiani.

Peronul de vizavi este și cel care se vede în fața noastră dar — nu uitați! — este și cel pe care stăm noi. A iubi gluma înseamnă și a învăța să glumești. Rîsul nu se practică numai în locuri special amenajate, ca scrima. Trebuie să rîdem nu numai cu Stan și Bran, ci și cu mama și cu tata. Lecția cea mai importantă pe care ne-o dau acești mari comici este să ne deprindem să rîdem și cînd nu sîntem cu ei.

Nu zîmbiți, copii! E destul de greu de învățat lecția asta. A învăța să rîzi înseamnă a învăța să fii mai bun și mai deștept. Pentru că nu-i destul să rîzi ha-ha-ha, trebuie să și știi de ce rîzi.

Să nu rîdem niciodată de **nimeni**. Să rîdem întotdeauna **de ceva.**

De pildă, hai să rîdem de prostie, de frică, de lasă-mă să te las, de «muieți-s posmagii?», de «la război înapoi, la plăcinte înainte».

Hai, să rîdă fiecare de cusururile lui.

Hai, să rîdem cînd cădem noi pe coaja de banană.

Hai, să facem noi pe Fernandelii și să mutăm comedia și pe peronul nostru!

1. Păcală, în persoana actorului **Sebastian Papaiani,** va coborî din snoave, într-un film, pe care-l pregătește regizorul Geo Saizescu.

2. **Fernandel,** despre care s-a zis că are «cea mai comică fizionomie din Franța», a fost unul dintre foarte popularii actori de comedie. O față în permanentă mișcare, un joc nemaiîntîlnit al fizionomiei, iată numai cîteva din resursele artei lui Fernandel.

3. **Dem Rădulescu,** «Bibanul», răsfățatul publicului nostru, cu care sîntem oricînd gata să rîdem.

4. **Toma Caragiu** mărturisindu-și într-un interviu crezul despre comedie spunea: Comedia trebuie să aibă adresă. Să ia atitudine. Să pună în țeapă. Să biciuiască moravuri.

5. **Louis de Funès.** Acest actor, gesticulînd mereu, făcînd tot felul de grimaze, are un asemenea succes, încît filmele în care joacă se transformă adeseori în seriale (vezi «Jandarmul din Saint-Tropez»).

6. **Stan și Bran** — cuplu de comici care a apărut pe ecran în anul 1925 și despre care cunoscutul critic de film D.I. Suchianu spunea că sînt geniali în arta de a găsi zeci de mijloace pentru a bramburi și încîlci lucrurile cele mai simple.

7. Umorul lui Caragiale și-a găsit o extraordinară expresie în jocul acelui care a fost un neuitat actor de comedie: **Grigore Vasiliu Birlic.** Cred că ați ghicit, de la prima vedere, că secvența de față este din filmul realizat după schița «Bubico».

8. **Bourvil** a adus pe ecran un tip de țăran francez, puțin cam greoi, puțin cam stîngaci, cu aparență de prostănac, care poate fi ușor înșelat. Dar asta numai în aparență, fiindcă el reușește să dejoace întotdeauna mîrșăviile. Bourvil te face să rîzi de personajele pe care le întruchipează dar în același timp să le acorzi toată simpatia.

În timpul unui turneu de teatru din anii 1913—1914, Chaplin este descoperit de Mack Sennett, cu care prilej realizează în America, primul său film. Au trecut de atunci aproape șaizeci de ani, dar arta lui Chaplin a rămas mereu în atenția noastră. Mersul, statura, mimica, îmbrăcămintea aduc în filmele sale, în situațiile cele mai dramatice, o notă specifică de umor. Generos, gata să-și dea ultimul ban pentru a veni în ajutorul cuiva, duios, visător, adeseori cu capul în nori, Charlot este mereu vulnerabil la loviturile celor din jur, aducînd întotdeauna o undă de rîs, dar care predispune și la meditație.

1

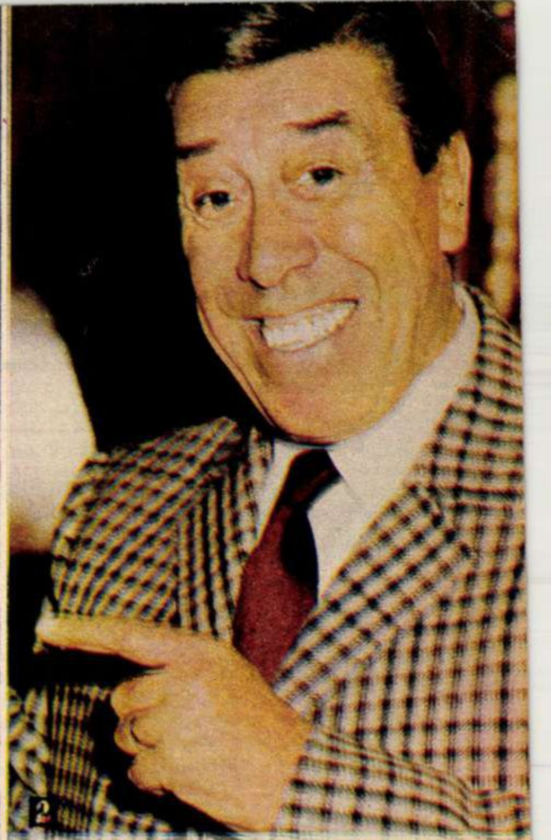
2

3

4

5

6

7

8

DESPRE RÎS...

Oamenii de știință au arătat cu date precise că rîsul are o influență înviorătoare asupra întregului organism, sîngele circulă mai repede, ficatul funcționează mai bine, rîsul îți dă energie și te face să suporți mai ușor încercările vieții. **«Rîd de toate și mă simt bine»,** spunea Voltaire. Dar rîsul creează raporturi de mai bună comunicare cu cei din jur și mai ales este un excelent remediu împotriva a tot ce e nociv într-o societate. Ceea ce de altfel l-a făcut pe I.L. Caragiale să exclame: **«Nimic nu-i arde pe ticăloși mai rău decît rîsul».** Din toate timpurile, oamenii se strîngeau periodic, la felurite serbări, unde se înveseleau urmărind cîntăreți și dansatori care luau în derîdere obiceiuri, ticuri de vorbire, atitudini ale unor semeni.

Se spune că grecii antici, tot povestind despre zei, și-au dat seama că aceștia se ocupau mai ales de lucruri tragice. Cam plicticos pentru zei, și-au spus anticii, și au găsit un pămîntean, pe Aristofan, pe care l-au proclamat «părinte al comediei». Și într-adevăr, Aristofan a scris nenumărate comedii pline de vervă, cu situații de mare umor, și rîzînd el și făcîndu-i pe alții să rîdă, a lovit fără cruțare unele instituții strîmbe ale vremii sale. Bufoni, saltimbanci, clovni, cîntăreți, mimi, comedieni de tot felul și în toate timpurile au adus rîsul în palate ca și în cocioabe.

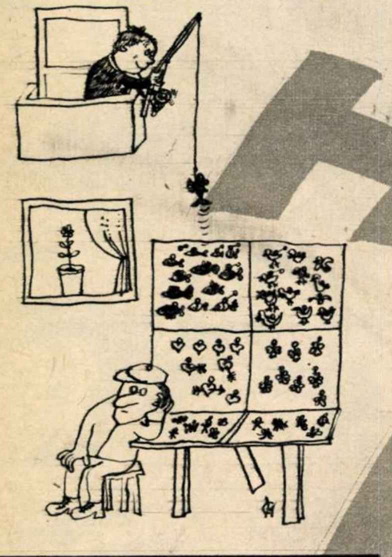

CE ÎNSEAMNĂ RÎSUL?

Greu de spus. Filozofii din toate epocile au încercat să dea o definiție umorului și surselor sale. Noi ne-am gîndit să ne ducem să căutăm umorul la... Gura-Humorului, dar Amza Pellea ne-a spus că nu-l vom găsi. Ce vreți, noțiunea de rîs e prea complicată. De ea se mai leagă surîsul, zîmbetul, voioșia, gluma.

Și-apoi, omul rîde «din inimă», «pe înfundate», «cu poftă», «cu gura pînă la urechi», «pe sub mustață», «mînzește» și așa mai departe.

Cărturarul român Paul Zarifopol socotește că cel mai considerabil material îl dă comicului... prostia, dar în același timp el arată că există și alte...

...NENUMĂRATE SURSE

Cine ar putea spune de ce rîd oamenii? Cîți oameni, atîtea motive. O anumită situație aflată în contrast cu ceea ce te așteptai, o comportare nepotrivită, o neconcordanță între vîrste, îmbrăcăminte și atitudine, o vorbire care se consumă în virtutea unor automatisme, constituie izvoare ale comicului.

Rîdem și cînd ne aflăm în fața unui joc fin al inteligenței, cînd se povestește despre vorbele de duh rostite de marile personalități ale literaturii. Cînd Mark Twain spunea în fața unei săli pline: **«Domnilor și doamnelor, mi s-a cerut să vă spun cîteva cuvinte despre literatura universală: ce v-aș putea spune? Din nenorocire, Homer a murit... Vergiliu e mort de mult, pe Dante l-am pierdut... ca și pe Shakespeare..., iar eu..., nici nu mă simt prea bine!»** rîdea toată lumea și rîdem și noi, astăzi.

Sau, se spune că o doamnă l-a întrebat pe marele savant Einstein dacă i-ar putea explica ce diferență este între timp și eternitate, la care învățatul i-a răspuns: **«Desigur, prea stimată doamnă, eu aș avea timp să vă explic, dar v-ar trebui o eternitate ca să înțelegeți.»**

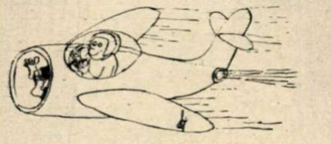

Caricaturi de V. CRĂIȚĂ MÎNDRA

În contrast cu vorbele de spirit sînt alcătuirile de propoziții, am spune nespirituale, dar care produc rîsul tocmai pentru că exprimă inversul a ceea ce a dorit autorul.

O reclamă ca aceasta, apărută în ziarele de odinioară, stîrnește fără îndoială rîsul: **«Haralambie Costescu, Antrepriză de pompe funebre, asortiment unic, referințe excelente de la persoanele servite, deschis și după spectacole».**

SCURT INDEX BIBLIOGRAFIC PENTRU RÎS

«Există rîs și rîs», spunea Mihail Ralea, ceea ce vrea să însemne că există un rîs lejer, îngăduitor, dar că există și un rîs necruțător, care demască, șfichiuiește fără pic de îngăduință tot ce e rău, urît, deformat. Un asemenea rîs exprimă poziția omului față de societate. De aceea, nu o dată umorul folosește arme foarte ascuțite, participînd astfel activ la lupta politică sau socială.

Monarhia, care a adus atîta rău țării noastre, a fost lovită de multe ori violent cu armele rîsului, prin pamflet, caricatură, epigramă. N.D. Cocea și Tudor Arghezi au lăsat în sensul acesta literaturii noastre de satiră și umor pagini antologice, izvorîte din inteligență, din încrederea lor în viitor și în lupta pe care o purta poporul.

Din umorul ofensiv al poporului nostru s-a născut nu numai istețul Păcală, dar și nemuritoarele zicale, strigături, proverbe.

Dacă ar fi să întocmim un indice al scriitorilor care ne-au lăsat pagini de umor, vom constata că nu este deloc ușor, lista lor fiind extrem de lungă. Ar trebui s-o pornim de la Ion Neculce, neîntrecut în înfățișarea plină de vervă a unor caractere sau a unor scene, ca să ajungem la I.L. Caragiale, o culme, prin capacitatea sa de a descoperi ridicolul sub toate formele.

Fără termen de comparație este și umorul lui Creangă. Dar pînă la ei, pagini de satiră și umor, cu o puternică notă originală, ne-au mai dat Ion Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Vasile Alecsandri, Bogdan Petriceicu-Hașdeu, Ion Ghica — pentru a nu cita decît numele cele mai cunoscute. Pentru a completa lista bibliografică a umorului românesc trebuie să adăugăm încă o serie de nume de scriitori: George Ranetti, întemeietorul mai multor reviste de umor — «Zeflemeaua», «Furnica» —, apoi Gheorghe Brăescu, creatorul tipului Moș Teacă, George Topîrceanu, cu acidele sale parodii, Tudor Mușatescu, care ne-a lăsat comediile sale și acele celebre mușatisme, ca să ajungem în zilele noastre la «Stihurile pestrițe» ale lui Tudor Arghezi, la fabulele lui Marcel Breslașu sau acelea ale lui Aurel Baranga.

Iată un sumar indice bibliografic pentru rîs, care se cere neapărat completat. Faceți-o voi, dragi cititori.

SĂ RÎDEM ÎN CONTINUARE

Nici gravele și importantele personaje din istorie n-au fost și nu sînt scutite de situații care ne fac să rîdem.

Astfel, se spune că F.D. Roosevelt, fost președinte al Statelor Unite, se afla odată la o recepție. Multă lume îl înconjura, cerîndu-i autografe. Se apropie și amfitrioana.

— **Vă rog, scrieți-mi măcar cîteva cuvinte în acest album. Voi fi astfel cea mai fericită dintre femei.**

Roosevelt se uită la ceas și notă zîmbind: **«Ora unsprezece fără un sfert.»**

Umorul este adeseori legat și de regiuni. De cîte ori nu ne amuzăm ascultînd anecdote cu olteni sau cu scoțieni. Iată o mostră: un scoțian a dat cîinelui său numele de «Marș» ca atunci cînd îl va chema să-i dea de mîncare s-o ia la fugă.

Despre rîs, despre autorii care ni-l oferă, s-ar putea scrie mii și mii de pagini. Asociațiile, academiile de studiu ale umorului sînt astăzi răspîndite în toată lumea. La o adunare a unei astfel de asociații de umor, în timp ce se desfășurau lucrările, participanților li se serveau sifoane din care curgea frișca, din lămpile de iluminat țîșnea suc de lămîie și pocnitorile răspîndeau mălai.

Dar mai ales veselia, rîsul sînt legate de copilărie, de jocurile și cîntecele ei.

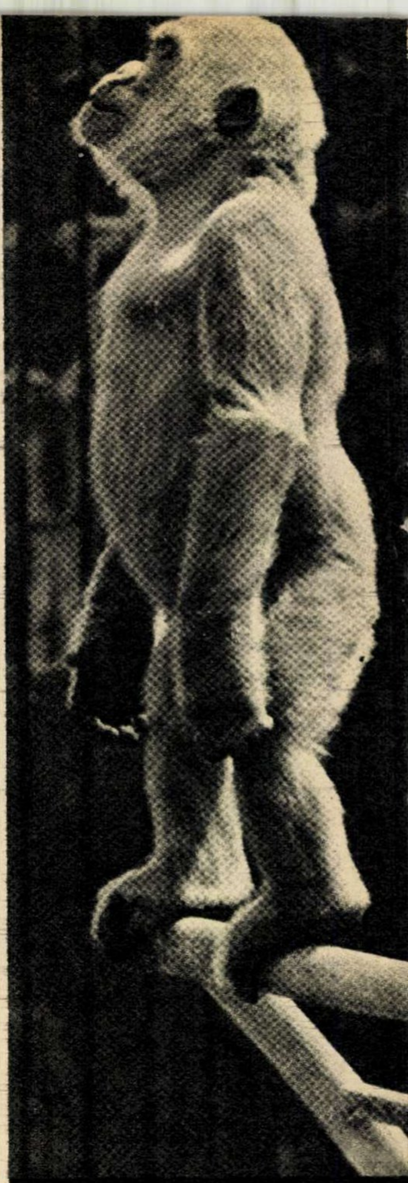

În pagina de față vă propunem să vă amuzați, privind chipul unui «fulg de zăpadă» cu totul și cu totul neobișnuit, unic în lume. Este vorba de gorila albă cu ochi albaștri căreia, datorită culorii sale nemaiîntîlnite, oamenii de știință i-au dat numele «Fulg de zăpadă». Ca pensionară a Grădinii zoologice din Barcelona ea primește zilnic vizita a sute și sute de copii care, ore în șir, se amuză urmărindu-i giumbușlucurile. Se pare însă că nici «Fulg de zăpadă» nu rămîne indiferent, bucurîndu-se permanent de prezența copiilor, urmărindu-i mai întîi cu atenție, prezentîndu-le apoi adevărate spectacole.

Deseori, pentru a fi pe placul mulțimii, «Fulg de zăpadă» face pe clovnul, dansează, rîde, dînd apoi ocol locului pe care și-a dat reprezentația, așteptînd aplauzele tuturor celor cărora le-a cucerit simpatia.

Vă veți întreba, poate, cine este acest personaj cu totul neobișnuit? Copito de Nieve — Fulg de zăpadă — a fost capturat de către savantul Riopelle, în urmă cu 4 ani, în fosta colonie spaniolă Rio Muni (în prezent Rio Muni face parte din Republica Guineea) de unde a fost transportat cu avionul în Spania. Pe atunci puiul de gorilă nu avea decît 2 ani.

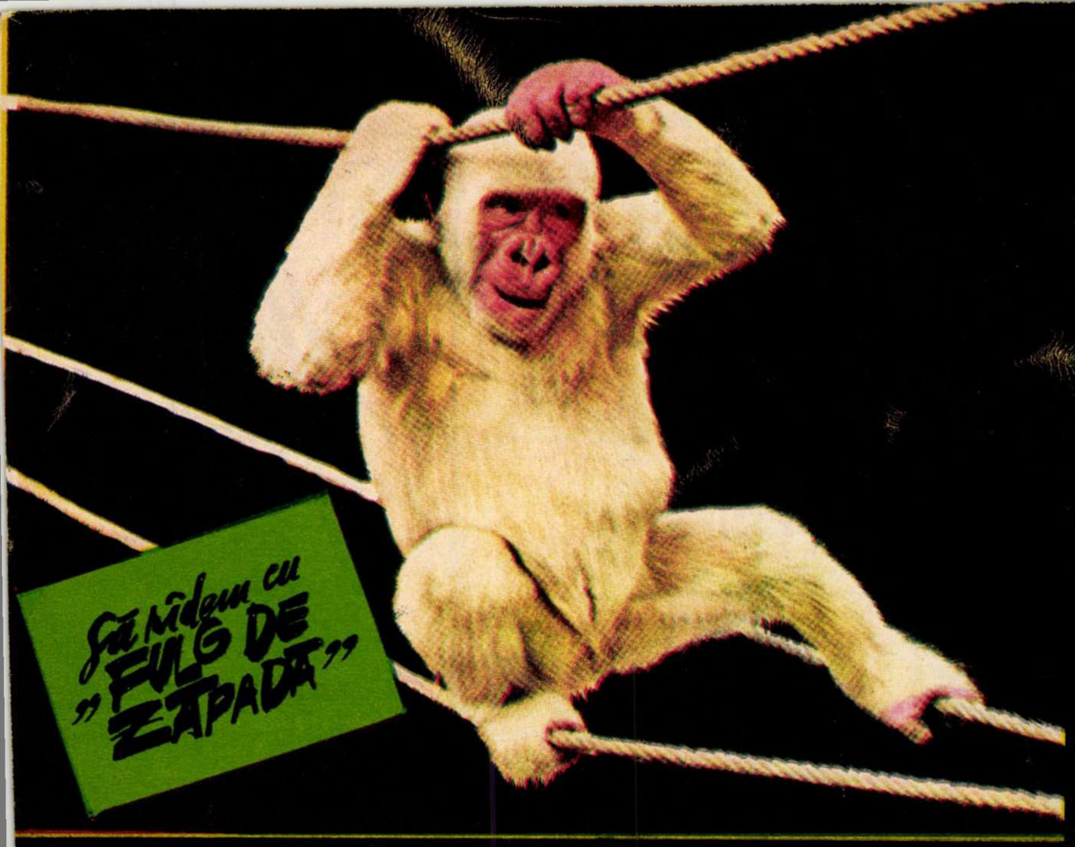

Să rîdem cu „FULG DE ZĂPADĂ”

Din revista NATIONAL GEOGRAPHIC

Foto MICHAEL KUN

Datorită unei întîmplări rar întîlnite, de ordin genetic, o trăsătură regresivă preluată de «Fulg de zăpadă» de la părinții săi n-a permis celulelor sale producătoare de pigmenți să facă sinteza substanței de culoare neagră denumită melanină. Ca atare, puiul de gorilă a rămas de culoare albă, culoare cu totul neobișnuită în rîndul maimuțelor. Fenomenul poate fi întîlnit și la alte animale și poartă denumirea de albinism.

La vîrsta de 6 ani, «Fulg de zăpadă» cîntărește 45 de kilograme, dar cînd va ajunge la maturitate, cam peste 30 de ani, va cîntări aproximativ 225 kg...

Dacă odinioară, imediat după ce a fost prins, el s-a împotrivit din toate puterile primei sale îmbăieri, astăzi, cu entuziasmul unui băiețaș zburdalnic, «Fulg de zăpadă» se lasă spălat cu buretele, baia constituind pentru el de fiecare dată un nou prilej de joacă. Apoi, învelit într-un prosop, el dansează cu frenezie în jurul unui băț sau își așază ligheanul în cap.

Printre prietenii apropiați ai lui «Fulg de zăpadă» se află Muni, o gorilă cu pigmentație normală, de aceeași vîrstă și talie.

S-a observat că la vîrsta de 6 ani atît greutatea cît și înălțimea celor două gorile este identică. Dar, în timp ce «Fulg de zăpadă» este mare amator de spectacole și de aplauze, Muni este mai sobru, avînd totdeauna inițiativa în conducerea jocului și întîietate în ceea ce privește «explorările» și «descoperirile». Prezența spectatorilor îl lasă aproape indiferent. Chiar și în fața oglinzii sau în fața unui copil ce poartă pe chip o mască, reacția celor două gorile este diferită. «Fulg de zăpadă» lovește în imaginea reflectată în oglindă, ca și cînd ar vrea să vadă cît este aceasta de adevărată. Chipul său pare a fi stăpînit de curiozitate, dar și de teamă. Muni reacționează, în schimb, cu totul altfel: extrem de interesat de propria sa imagine, își examinează diferite părți pe care în mod obișnuit nu le poate vedea. Cît privește masca, tot Muni a fost primul care a observat falsul.

Cu toate acestea, cele două gorile trăiesc în bună înțelegere. Împreună, ele alcătuiesc un cuplu cu totul neobișnuit ale căror isprăvi sînt urmărite cu simpatie de toți cei ce le vizitează.

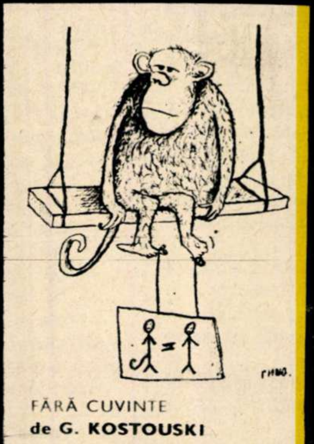

FĂRĂ CUVINTE
de G. KOSTOUSKI

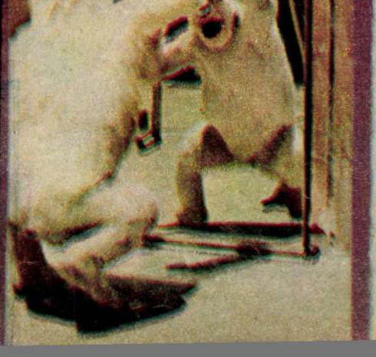

Saiche a lu' Zăpăcitu prietenu' lu' Sucă

MONOLOG de AMZA PELLEA *

Mă frate-miu, cine a zis că orce sac îşi află petecu', sau «cum ie turcu' şi pistolu'», mare dreptate a avut, auz!

Pă io bag samă că altu' mai nimerit pe măsura lu' nepotu-meu Sucă, decît Saiche a lu' Zăpăcitu, nici nu să putea. Mă, dacă ar fi supt di la o mumă şi sămănare la nărozîie mai mare nu s-ar fi aflat. Alminteri nu samănă di loc, că Sucă ie frumuşel fir-ar jurat el să fie! Tras prin inel şi are nişte oichi limpezi în care se scaldă o luminiţă fără stîmpăr, ca un drăcuşor.

Saiche a lu' Zăpăcitu ie bondoc, cu-n cap mare, cu părul cum e cînepa şi samănă la faţă cu-n dovleac d-ăla la care taie copilaşii toamna gură şi oichi şi bagă-n iel cîte-o luminare, de spărie fetele mari.

Cum sînt de-o samă, de cînd îi ştiu, sînt împreună. Io unu' aş da orice să aflu cum să-mprieteniră!

Ce-o fi fost cînd să-ntîlniră iei întîi şi-ntîi!

Da' cum să află, că odată îl întrebai io pe Sucă:

— Mă, de cînd îl cunoşti tu pe Saiche a lu' Zăpăcitu?

— Pă, de cînd jucarăm în nasturi şi-l prinsăi că fură, şi-i spărsăi capu', şi iel mie.

— Pă cînd să-ntîmplă daravela asta?

— Erea-ntr-o vară, că ţîn minte că iel nu mai avea pă iel cămaşă, că-i putrezîsă di la zama de dude şi rămăsăsă numa' guleru'. Că de guler îl prinsăi cînd îl bătui, c-altfel scăpa.

— Pă dacă n-avea cămaşă, unde ţinea nasturii pe care îi furasă?

— În gură, c-aşa-mi detei seama, că nu vorbea.

Mă frate-miu, pă cîte nărozîi făcură ăştia doi nu-ncap într-un trin de marfă. Pe cînd aveau fro zece anişori, otărîră iei să plece-n lumea largă. După ce chibzuiră zîce Sucă:

— Mă Saiche, pe unde o luăm?

— Pin fundu' grădinii lu' nea Mărin, ş-o ţinem dirept.

— Şi cît o ţinem aşa dirept?

— Pîn' o facem la stînga!

Mă fraţilor, zîs şi făcut. Într-o bună dimineaţă, în loc s-o ia spre şicoală, o luară pin fundu' grădinii. Numa că pe vale găsîră alţi juraţi de copii care iereau cu vitele şi cum Saiche a lu' Zăpăcitu ierea pătimaş, s-apucă să joace cu ăia-n nasturi.

Printre ăia ierea unu Mină a lui Tăfălan, tare meşter la jocu-n nasturi şi scarande. Pîn spre sară, le luă Mină a lui Tăfălan toţ' nasturii şi pe ăia di la cămaşă şi di la nădragi. Dacă nu mai avură nasturi, jucară şi pe curele şi-i lăsă Mină cu nădragii-n vine.

Plecară iei mai departe şi ieşiră colo-n izlaz. Da' să-ntunecasă binişor între timp.

Mă fraţilor, da' pe izlaz iereau ciobanii lu' Tătoiu cu oile şi aveau nişte cîini d-ăia băraci şi răi, că-i ţîneau nemîncaţi. Cîn văzură cîinii pe Saiche şi pe Sucă, le veni inima la loc şi să repeziră la iei.

Fugeau Saiche şi Sucă, auz, de le sfîrîiau călcîiele.

Veniră iei spre casă, da' cînd ajunsără la mijlocu' grădinii în deal, văzură felinare pe lîngă fîntînă, că alde mă-sa săracele îi căutau pin fîntînă, că numa acolo rămăsăsără necăutaţ'!

Cînd văzură iei că ie groasă şi că n-or să scape cu chelea nescărmănată, i-apucă frica:

— Ce facem Sucă?

— Iote ce zic io, să fugim cît ne ţîn picioarele, c-alfel e vai de chelea noastră. Uşor de zîs numa că foamea ierea mare cît şura şi dinspre bucătărie venea un miros de gogoşi calde, de-ţ' muta nasu' din loc.

Să gîndiră... să suciră... da' pîn' la urmă să dovedi foamea mai a dracu' decît orice. O luară pin spatele căşii şi să suiră pe gard şi d-acolo, pintr-o spărtură di la straşină, în podu' bucătăriei. Săltară oţîrîşică capacu' di la pod şi văzură pin iel cum meşterea Veta la gogoşi. Săracii, le lăsa gura apă. De, cît fusasă zîua de mare, nu mîncasără decît agurida din vie!

Pîndiră iei pîn-cînd văzură că pleacă Veta după creci păntru foc şi rămasără săracile gogoşi sîngure în bucătărie, chiar supt capacul podului. L-apucă Sucă pe Saiche a lu' Zăpăcitu de picioare, care s-aplecă pe gaura podului şi luă gogoşile.

Cînd veni Veta cu crecile, gogoşi ioc!

— Mărineee... Mărine!

— Ce ie? îi răspund io du pi la coşere.

— Tu luaşi gogoşile?

— Pă ce să fac io cu iele, să le dau la vaci?

— Pă atunci unde sînt, că fură aci şi nu mai sînt?

— Le-o fi luat căţaua!

— Cum să le ia căţaua cu strachină cu tot?

Venii io-n bucătărie şi numa ce simţ' un soi de foială-n pod.

Odată mă dezmeticii!

— Veto, zic, adu repede scara că 'oţîi sînt în pod.

Da' io numa strigai, că pe urmă fugii iute-n spatele căşii şi m-aşezai supt spărtura di la straşină. N-aşteptai mult, că-mi căzu-n braţă nepotu Sucă şi cu prietenu' lui, Saiche a lu' Zăpăcitu.

Şi-i luai io de urechi şi-i băgai în bucătărie, la lumină. Mă fraţilor, cînd îi văzui fără nădragi, dîrdîind de frică şi mînjiţ' pe oichi cu grăsîme di la gogoşi abia-mi ţînui rîsu, auzi? L-anceput mă făcui că nu-i cunosc.

— Ai cui sînteţ' voi, mă?

— A lu' nişte oameni, zîce nepotu Sucă!

— Io-i cunosc?

— N-ai de unde că sînt din alt sat.

— Şi ăsta al cui ie?

— Abar, n-am, zîce Sucă.

— Pă nu sînteţ' împreună?

— Ţţ!

— Unde te-ntîlnişi cu ăsta, mă? îl întrebai io pe Saiche.

— Pîn pod, zice iel.

— Şi ce făcea-n pod?

— Nu ştiu că ierea beznă şi nu să vedea.

— Da gogoşile unde sînt?

— Ce gogoşi, care gogoşi? să-ntrebau iei cu oichii căscaţi a mirare.

— Va să zîcă de gogoşi nu ştţ' nimic?

— Nimic!

— Da pîn pod ce cătaţ'?

— Pă ieream în drum, zîce Sucă!

— Iote mă, zîc io, mare minune! Auz, Veto, drumu' trece pi la noi pin pod şi io abar n-aveam.

Veta săraca abea îşi ţînea rîsu cînd să uita la Sucă, şi iel, ştii? să făcea că nu ne cunoaşte.

— Ce cătaţ' mă-n pod? A? Ce cătaţ'? şi pusăi mîna pe curaua di la nădragi.

Iei înţepeniră. Începură să tremure, c-am o cura ţapănă, d-aia lată; cu catarama de alamă, c-o am di la ăl bătrîn, care-o are di la o pereche de hamuri d-ale lu' Patalache.

Veta zîce:

— Lasă-i Mărine, nu vez' că le cheri graiu'?

— Ba văd, zîc io, şi harşt!ii arsăi una lu' Sucă.

— Lasă-mă nea Mărine, nu mai da!

— Hopa, mare minune, zîc. Iote, ştie cum mă cheamă! Şi-i arsăi una şi lu' Saiche.

Păi cum, dar!

Da io bag samă-n prostia mea, că-n zîua aia, cînd fură iei hămesîţi şi hăituiţi, să legă-ntre iei o prietenie de-adevăratelea.

Că de-atunci rămasără prieteni, de nimeni nu-i mai desparte.

C-adîncă ie vorba bătrînească de zîce că prietenu' la nevoie se cunoaşte. Da bag de samă că şi nevoia naşte prietenia.

Semafor Mărţişor *

Nu de mult, la «Semaforul» Şcolii generale nr. 1 din Botoşani — şi ulterior la rubrica «Semafor» din revista noastră — a apărut un material critic la adresa elevului Cîneparu. Cum a reacţionat el? Putem afla citind versurile pe care le-a compus recent, pentru «Semafor».

Dragi colegi din toată şcoala
Vreau să vă aduc o veste:
Vă ofer un mărţişor
Pentru-al nostru «Semafor».

Mărţişorul meu e însă
Gîndul de-a mă-ndrepta
Pentru asta vă asigur
Că de-acum voi învăţa.

Silitor voi fi la carte
Şi mai mult la disciplină
Nu voi mai trage, niciodată
Ca-n poză, «Miţa de coadă»

Cei ce primesc «Cutezătorii»
Şi mă cunosc de prin revistă
Să afle că azi Cîneparu
«Acela», nu prea mai există.

RĂSPUNSUL REDACŢIEI

Răspunsul tău la semafor
E-o bucurie aşteptată!
Cu-adevărat, e-un mărţişor
Ce-aduce o veste minunată!

(Lucrare apărută la «Semaforul» Şcolii generale nr. 1, Botoşani)

Epigrame

Epigramă adresată elevului Gheorghe Dumitru din clasa a VIII-a care-şi loveşte colegii:

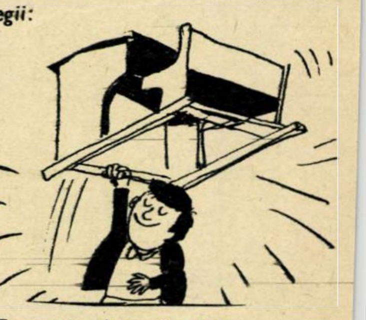

E campion la «super-grea»
Ridică banca dacă vrea
În recreaţie «s-a antrenat»
Şi ochiul unei colege a umflat.

FLORIN POPESCU
(Lucrare apărută la «Semaforul» Şcolii generale Verneşti, Buzău)

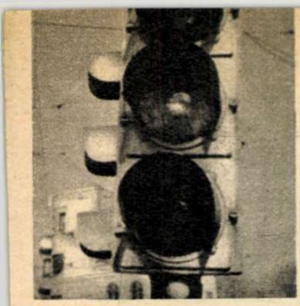

Elevii Giurcă Veta, clasa a II-a, Liciu Gheorghe, clasa a III-a, vin la școală cu semințe de floarea-soarelui, iar caietele de teme le lasă acasă.

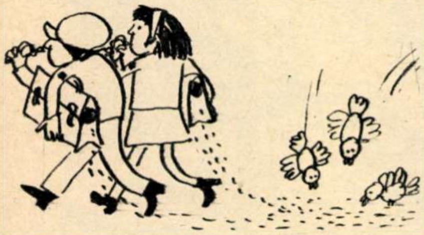

Ai în geantă cărți, caiete
De stă așa de umflată?
Nu!... Te-ai înșelat, colega,
Am... semințe, de astă dată.

ION NEAMȚU, cl. a III-a,
Școala generală Cozia, comuna
Pristol, județul Mehedinți

• • • • • • • • • • • • •

Elevii Neamțu Gh., clasa a II-a, Enea Nicolae, Gheorghe Constantin, Dinu Marin, Lăța Ion, clasa a III-a se joacă prea mult acasă și vin cu lecțiile nepregătite:

Toată ziua joacă mingea.
Cînd e vorba de citit,
Privește-n carte, cu gîndul
La «meciul» care a trecut.

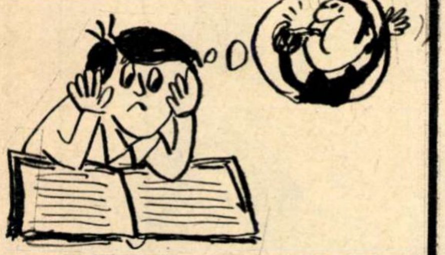

Desenator IOANA PAȘALIU,
cl. a III-a,
Școala generală Cozia, comuna
Pristol, județul Mehedinți

• • • • • • • • • • • • •

FOILETON

Ghinionistul

Somnoros și grăbit, de n-apucase să se spele, Aurel Fugaru din clasa a VII-a, ieși pe poartă și plecă spre școală. Cînd să dea colțul, la Nae al Firii, hop și Maricica îi taie drumul cu găleata, să se ducă să ia apă.

— Mi-ieșiși cu gol, zise Aurel.

— Lasă, Aurele, tu nu ești superstițios.

— Sînt, nu sînt, ce-ți pasă ție!

Avea el gîndurile lui și de-aceea îi răspunse așa.

Ajunse la școală și, ghinionul lui, să fie ascultat la fizică și chimie, dar la nici una să nu știe.

— Ce ghinion! își zise el, și-i promite în gînd Maricicăi o bătaie.

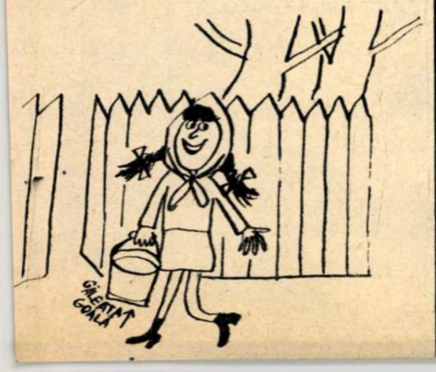

La întoarcere, întîmplarea făcu să se întîlnească din nou cu Maricica.

— Ei, Aurele, cum ți-a mers azi la școală?

Aurel stă și plănuiește ceva în gînd, apoi îi zice:

— Vino mai aproape, să-ți spun.

Maricica, fată deșteaptă, își dă seama că lui Aurel i-a mers cam rău și stă mai departe.

— Mi se pare, Aurele, că astăzi ai fost ascultat?

— Stai, că-ți arăt eu ție. Te-nvăț eu minte să-mi mai ieși cu gol.

— Vai, Aurele, după ce că n-ai învățat și te-ai dat toată ziua ieri cu sania, mai ești și superstițios. Ghinionul tău n-a fost din cauza mea, că și dacă-ți ieșeam cu găleata plină, tu, care nu-nvățaseși, tot notă mică primeai. Așa că nu te mai lua după superstiții, mai bine învață.

Aurel, cam «plouat», se mai uită odată la ea, renunță la gînd și pleacă mai departe.

Maricica avea dreptate.

ECATERINA CORNAC,
cl. a VIII-a

• • • • • • • • • • • • •

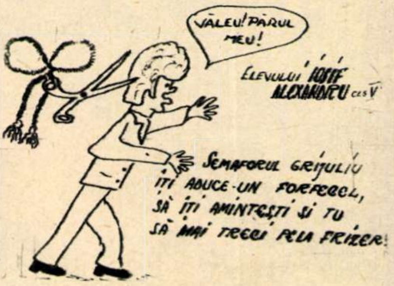
VĂLEU! PĂRUL MEU!
ELEVULUI IOSIF ALEXANDRESCU cls V

SEMAFORUL GRIJULIU
ÎȚI ADUCE-UN FORFECOI,
SĂ ÎȚI AMINTEȘTI ȘI TU
SĂ MAI TRECI PE LA FRIZER!

Caricatură și epigramă de **FLORIN POPESCU** cl. a VIII-a, Vernești

Cînd la școală, lecția
O parcurgem pas cu pas,
Toți sîntem atenți la lecții
Ovidiu, e-atent la... ceas.

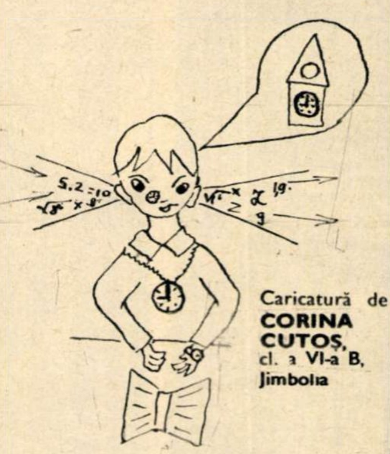

Caricatură de **CORINA CUTOȘ**, cl. a VI-a B, Jimbolia

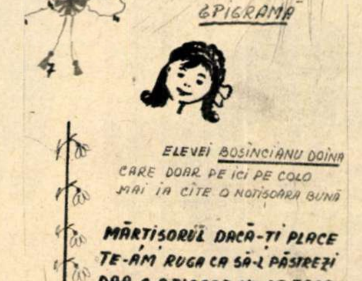

EPIGRAMĂ

ELEVEI BOSINCIANU DOINA
CARE DOAR PE ICI PE COLO
MAI IA CÎTE O NOTIȘOARĂ BUNĂ

MĂRȚIȘORUL DACĂ-ȚI PLACE
TE-AM RUGA CA SĂ-L PĂSTREZI
DAR C-O FLOARE, NU SE FACE
PRIMĂVARA, PRECUM VEZI

GABRIELA CANTEMIR, cl. a VII-a A
(Lucrări apărute în «Semaforul» Școlii generale nr. 1, Botoșani)

Primăvara

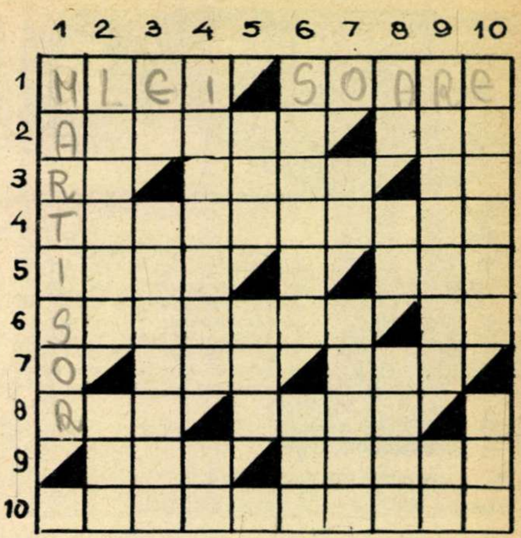

ORIZONTAL: 1) Primii «soli» ai primăverii. «Îmblînzești» primăvara. 2) Și aici găsești primăvara cu zilele și lunile ei. Ca gerul dinaintea primăverii. 3) În cornișe. Un martie cu soare blînd. Udrea Olga. 4) Scriitor român, autorul poeziei «Rapsodii de primăvară». 5) Țara cu peste 5 000 de «primăveri». Poate fi și de iarbă. 6) Cu schelele în soare. În mărțișor. 7) Humuleștii, cu Ozana cea frumos curgătoare. Măsură. 8) Aproape farse. Primăvară, de primăvară cu veșmintele primenite. 9) Primăvara își revarsă și el apele. Crește o dată cu venirea primăverii. 10) Poet clasic român, autorul poeziei «Vestitorii primăverii».

VERTICAL: 1) Un simbol al primăverii. 2) Nu te bagă în seamă. Vestitorii primăverii (sing.). 3) Bie! Gingașe flori de primăvară. 4) Te desfată. Toc gol. 5) Mărțișorul primăverii. Întreprinderea de transport Ploiești. 6) Arborii de debut ai primăverii. În soia. 7) Interjecție. «O primăvară buclucașă». 8) Bun printre cei buni. În parafă. «Stoluri, scoluri» (sing.). 9) Strînsă la un loc. Bere! 10) Cu rezonanță în suflet (pl.). În toiul primăverii.

Dezlegare:

1. Miei. Soare. 2) Agendă. Sec. 3) R.N. Cald. U.O. 4) Topîrceanu. 5) Iran. Fir. 6) Șantier. Ti. 7) Sat. Oca. 8) Rse. Pomi 9) Olt. Iarbă. 10) Alecsandri.

(Rebus criptografic: 4,8,2,4,2,5)

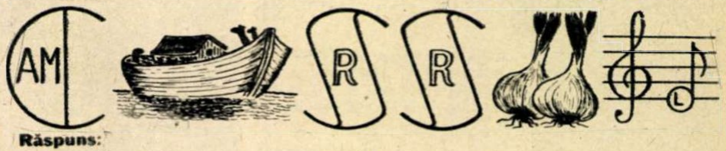

Răspuns:

ACUM ÎNCEARCĂ SĂ URCE PE CULMI

Aritmetica Recreativă

Iată patru cifre romane.
Voi le cunoașteți valoarea.
Puteți să ne spuneți:
1. Care este cel mai mare număr ce se poate obține utilizînd o singură dată aceste patru cifre?
2. Dar cel mai mic?

XVLI

Răspuns:

Cel mai mare L=50; X=10; V=5; I=1
50+10+5+1=66
Cel mai mic XL=40; IV=4
40+4=44

Totul pentru copii

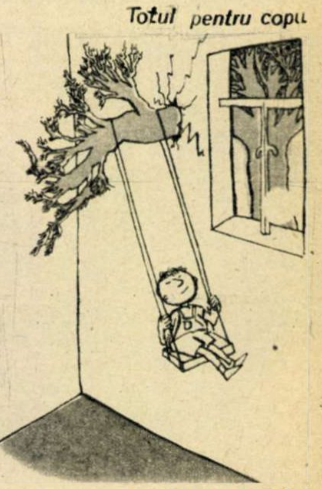

Din Ludaș Matyi

CORESPONDAȚI CU NOI

Aglăița Silvia Stoian, clasa a VII-a, comandant de unitate, satul Igești, comuna Blăgești, județul Vaslui; **Săndica Modoranu,** satul Secuia, comuna Muntenii de Jos, județul Vaslui; **Romeo Drăghici,** clasa a IV-a, Rm. Sărat, str. Bălăceanu nr. 12 A, județul Buzău; **Antonela Florescu,** comandant de unitate, comuna Dornești nr. 484, județul Suceava; **Lenuța Doroftei,** comuna Berzeni, județul Vaslui; **Rodica Lazăr,** comuna Vîrtoapele de Sus, județul Teleorman; **Mirela Corbescu,** clasa a V-a, Sighetul Marmației, str. Libertății nr. 21 județul Maramureș; **Violeta Burcea,** satul Petrești, comuna Corbii Mari, județul Dîmbovița.

ANTONELA FLORESCU

VIOLETA BURCEA

MIRELA CORBESCU

DESCOPERIREA *inginerului* AL

8

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

Maistrul Tudor Brădean însoțit de mai mulți muncitori și paznici înarmați, au venit repede la laborator. Al le spune că a fost atacat și că i s-a furat formula noului beton. Maistrul Tudor Brădean, inginerul Al și ceilalți muncitori pornesc în urmărirea lui Jo.

Scenariu: PETRE GHELMEZ
Desene: POMPILIU DUMITRESCU

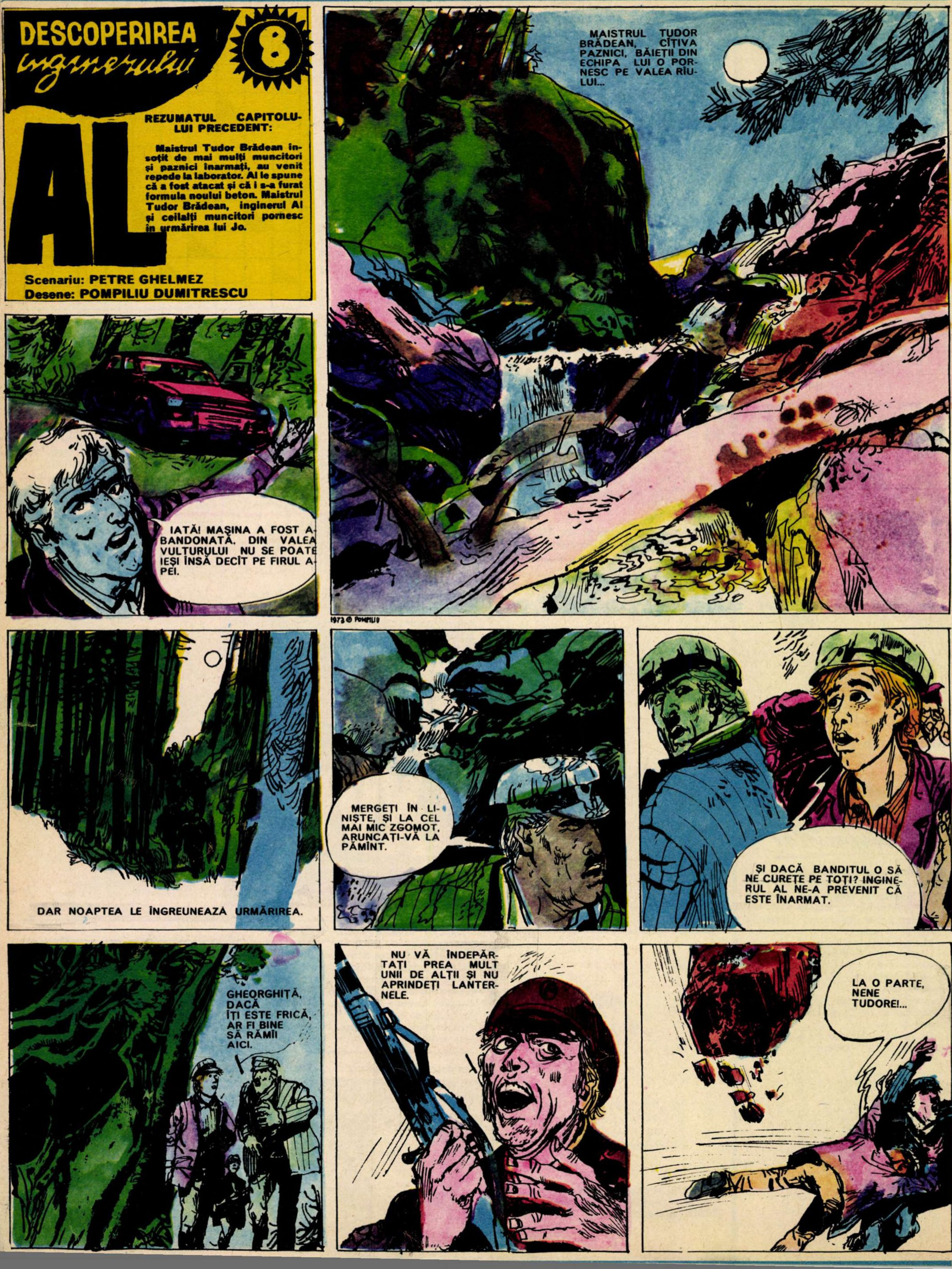
IATĂ! MAȘINA A FOST ABANDONATĂ. DIN VALEA VULTURULUI NU SE POATE IEȘI ÎNSĂ DECÎT PE FIRUL APEI.
MAISTRUL TUDOR BRĂDEAN, CÎTIVA PAZNICI, BĂIEȚII DIN ECHIPA LUI O PORNESC PE VALEA RÎULUI...
1973 © POMPILIU
DAR NOAPTEA LE ÎNGREUNEAZĂ URMĂRIREA.
MERGEȚI ÎN LINIȘTE, ȘI LA CEL MAI MIC ZGOMOT, ARUNCAȚI-VĂ LA PĂMÎNT.
ȘI DACĂ BANDITUL O SĂ NE CURETE PE TOȚI? INGINERUL AL NE-A PREVENIT CĂ ESTE ÎNARMAT.
GHEORGHIȚĂ, DACĂ ÎȚI ESTE FRICĂ, AR FI BINE SĂ RĂMÎI AICI.
NU VĂ ÎNDEPĂRTAȚI PREA MULT UNII DE ALȚII ȘI NU APRINDEȚI LANTERNELE.
LA O PARTE, NENE TUDORE!...

(VA URMA)

SPORT FOILETON

Dintre bucuriile mele, mai mici sau mai mari, am să mă opresc la„perioada" Guadalajara 1970.

Tot ce am trăit în Mexic în timpul Campionatului Mondial a fost un fel de basm. Să te întreci cu foste echipe campioane ale lumii — toate cele trei adversare, Brazilia, Anglia (ultima deţinătoare a titlului la acea oră) şi Cehoslovacia — să te întîlneşti şi să stai de vorbă cu mari personalităţi ale gazonului ca **Pele, Bobby Charlton, Jairzinho, Bobby Moore,** *să trăieşti, zi şi noapte (da, şi noaptea, în vis!) extraordinara sărbătoare a fotbalului — iată ce nu voi uita niciodată, nici cînd am să ajung bunic şi o să mă roage nepoţii să le spun poveşti adevărate.*

Am avut fireşte, ca orice om, şi momente mai triste în viaţa de fotbalist.

FOTBALISTUL ION DUMITRU VI SE DESTAINUIE

SEISME DIN VIAŢA FOTBALISTULUI, MARI BUCURII MARI TRISTEŢI...

Înaintea meciului decisiv cu Cehoslovacia, de pildă, de la Bucureşti, din cadrul preliminariilor Campionatului European. Cu numai cinci zile înaintea disputării lui, m-am accidentat la un inofensiv (aparent) joc de antrenament pe Stadionul «23 August». Pînă în ziua partidei, dar mai ales în timpul ei, am suferit îngrozitor. Cînd am ajuns la un pas de ratarea calificării (după egalarea obţinută de echipa cehoslovacă), îmi venea să intru pe teren într-un picior...

Apoi la Belgrad, astă-primăvară, în meciul de baraj (al treilea) cu echipa Ungariei. Mai erau doar trei minute pînă la sfîrşitul meciului (şi urmau prelungirile) cînd am primit cel mai nefericit gol din viaţa mea de fotbalist. După joc, la vestiare, toată echipa a plîns ca o clasă de copii...

N-aş putea spune nici acum, în momentul de faţă, că am o perioadă prea bună. Transferat de la clubul Rapid, clubul care m-a făcut fotbalist, care m-a lansat, la Steaua — în cadrul căruia îmi satisfac şi stagiul militar — traversez o fază destul de dificilă de adaptare la un nou stil de joc, la o nouă formulă de echipă. Dar va trece şi asta, sînt sigur. Şi voi învinge, ca şi în alte dăţi, prin muncă, prin multă muncă la antrenamente.

(VA URMA)

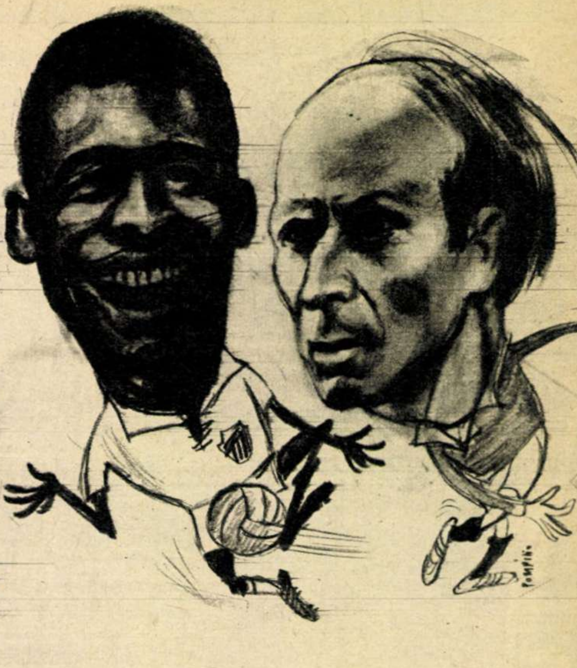

PELE ŞI BOBBY CHARLTON VAZUŢI DE POMPILIU

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

20

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMŢU

ŞEFUL SPATELUI ÎN PRIMEJDIE

Auzind cuvintele rostite de Jeni, fachirul Okohoro se lovi cu palma de frunte, ca-n faţa unei revelaţii:

— Nu eşti băiat, ci fată?! Bineeeeînţeles! Şi dacă eşti fată, nu cumva eşti celebra Jeni Clepsidră-Biberon, aşa-numita Secretară-Coordonatoare?

— Nu «aşa-numita», ci într-adevăr sînt Secretara Coordonatoare! răspunse Jeni care, văzînd că oricum totul e pierdut, încerca măcar să cîştige «bătălia psihologică».

— Şi-n acest caz, ceea ce strîngi sub braţ, nu poate fi decît **MARELE REGISTRU!** ricană Okohoro.

Fapt ce dovedea cît de bine era informată şi tabăra adversă.

— Nu vă priveşte ce am sub braţ! protestă Secretara-Coordonatoare.

— Nu mă priveşte? Te înşeli, fetiţo! Şi înainte ca să poată interveni cineva, dintr-un salt de lup ajunse la Jeni şi-i smulse **MARELE REGISTRU.** Pentru a-l deschide şi a parcurge cîteva rînduri din ultima pagină, şi anume copia după mesajul de taină trimis lui Dinu Chiţcan, nu-i trebuiră mai mult de cîteva secunde...

Între-acestea, spre marea mirare a matematicianului Raţă, începurăm a ne ivi şi noi de prin toate părţile: trebuia s-o apărăm pe Secretara-Coordonatoare!

Făcurăm cerc strîns împrejurul lui Okohoro.

— Înapoiază-ne **REGISTRUL,** i-am spus.

Okohoro efectuă o strîmbătură ce ar fi pus pe goană şi un echipaj de piraţi.

— Adică mi-aţi oferit o «problemă irezolvabilă»! făcu ei, rotind nişte priviri în care scăpărau toate mîniile pămîntului. V-aţi permis să vă bateţi joc de mine! Vă plătesc eu!

Şi trînti de pămînt cu toată puterea **MARELE REGISTRU.**

— Ce purtare e asta stimabile? zbieră, ieşindu-şi din pepeni, matematicianul Raţă. Şi în general, ce e toată comedia asta? Voi de unde aţi apărut?

Okohoro nu mai avea nevoie de matematician, aşa că îi întoarse pur şi simplu spatele, înşfăcă în treacăt sticla cu şliboviţă şi se topi, mohorît ca un nor de lăcuste.

Consternat de cele petrecute, ori poate de dispariţia sticlei, Raţă ne examină pe rînd. Furioşi de incidentul neprevăzut, noi tăceam.

— Parcă vă cunosc de undeva, constată în sfîrşit matematicianul.

— Sigur! Sîntem cei care v-au cărat valizele, de la gară, nu se putu abţine Ionică Balica, deşi nu e frumos să-i aminteşti cuiva un serviciu făcut.

— Mii de... ipotenuze, aşa e! Şi cam ce căutaţi pe aici?

Ii oferirăm savantului o explicaţie mult mai încurcată chiar decît problema «rădăcinei duble a cosecantei unui cerc...». El ascultă răbdător. Clipind des din pleoape, zise la sfîrşit, sincer, că nu pricepuse mai nimic, dar că n-are importanţă (fără să ne spună totuşi ce are importanţă), şi ne despărţirăm în relaţii bune, promiţîndu-i că atunci cînd i se termină concediul îl vom conduce la gară, ajutîndu-l la bagaje.

•

După ce ieşirăm de la matematician, Jeni Clepsidră-Biberon se lăsă pe o piatră şi începu să plîngă. Se simţea foarte vinovată... Asta ne mai lipsea! O consolarăm cum ne-am priceput mai bine, zicîndu-i că trebuie să ne grăbim mult, pentru a-l preveni la vreme pe Dinu Chiţcan, Şeful Spatelui, de întorsătura ce o luaseră evenimentele, întrucît răzbunarea lui Okohoro avea să-l vizeze în primul rînd pe el, falsul hipnotizat...

Secretara-Coordonatoare îşi şterse lacrimile, notă iute în **MARELE REGISTRU** această ultimă ipoteză, sau «itepoza» cum ar zice Ionică, şi grabirăm pasul. Cînd am ajuns acasa pica inserarea. Observarăm pe loc purtarea ciudată a lui Azor M. Azor, care dădea semne de agitaţie neobişnuită. Cercetînd îndeaproape cauzele, găsirăm o hîrtiuţă făcută sul şi legată bine de zgarda dulăului.

«Din partea Şefului Spatelui, către celelalte comisii şi echipe.

Mesajul de taină nr. 2.

Conformîndu-mă instrucţiunilor primite, printr-o serie de manevre abile (nu era modest băiatul!) l-am derutat complet pe urmăritorul meu Petre şi am putut să mă ocup în linişte de subiectul «Z—O». (Subiectul «Z—O», adică întrebarea: cum au putut să pătrundă «ceilalţi» în turnul **ŞTEFAN** pe sub nasul nostru, în timpul faimoasei nopţi de veghe, fără ca noi să-i observăm).

Am început cercetările printre ruinele vechii mănăstiri, (continua mesajul lui Dinu) şi n-a trecut multă vreme pînă ce am dat de o scară acoperită cu moloz, ce duce către o tainică şi aproape invizibilă intrare în subteran. M-am întors acasă pentru a-mi procura un felinar. După ce vă las acest mesaj, mă duc iar la locul explorării. Din motive evidente nu vă comunic prin mesaj unde se află scara cu pricina...

ŞEFUL SPATELUI»

— Care vor fi fiind aceste «motive evidente»? se miră Ionică.

— Păi, explică Balaurul, dacă mesajul de taină pică în mîna «celorlalţi» să nu afle şi ei locul...

— Dar ceilalţi ştiu prea bine locul, de vreme ce în noaptea aia s-au strecurat în turn şi nici nu i-am simţit!

Nimic de zis. Logica lui Ionică e imbatabilă. Dar numai uneori!

Situaţia se prezenta complexă... Apropiindu-se o noapte plină de neprevăzut, o scoaserăm din luptă pe Secretara-Coordonatoare, care primi dificila misiune de a merge acasă, de a pregăti o raţie mare de ceai din cozi de vişine şi cîteva tartine consistente. Eu, împreună cu dumnealui, Ionică Balica, după ce am reuşit să facem rost de două lanterne şi două baterii de rezervă, ne-am dus să dăm tîrcoale turnului **ŞTEFAN** şi zidurilor vechii mănăstiri, doar, doar vom descoperi urmele trecerii lui Dinu Chiţcan. Şeful Spatelui comisese, după părerea noastră, o mare imprudenţă aventurîndu-se singur în subterană. Voise să demonstreze că e neînfricat, dar nu era cazul, ştiam cu toţii că e curajos, el temîndu-se doar de fostul nostru profesor de franceză — al cărui nume îl trec sub tăcere — de viespile galbene de cîmp şi de rasolul de pui cu gutui, fel de mîncare ce nu-l putea suferi, şi comiţînd o singură eroare importantă, aceea de a confunda stînga cu dreapta.

În acelaşi timp Laurenţiu — Armurierul Principal, împreună cu Şeful comisiei pentru conservarea amprentelor — Balaurul Flămînd, trebuiau să încerce să dea de urmele fachirului Okohoro. În seara aceea nu era spectacol la circ, artiştii aveau zi de odihnă, prin urmare Okohoro avea timp berechet să pună la cale tot felul de răutăţi.

(Va urma)

Cutezătorii 9

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREŞTI-CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: ROZALIA BARANY

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ

Desene:
VINTILĂ MIHĂESCU

Dan BUZDUGAN

8

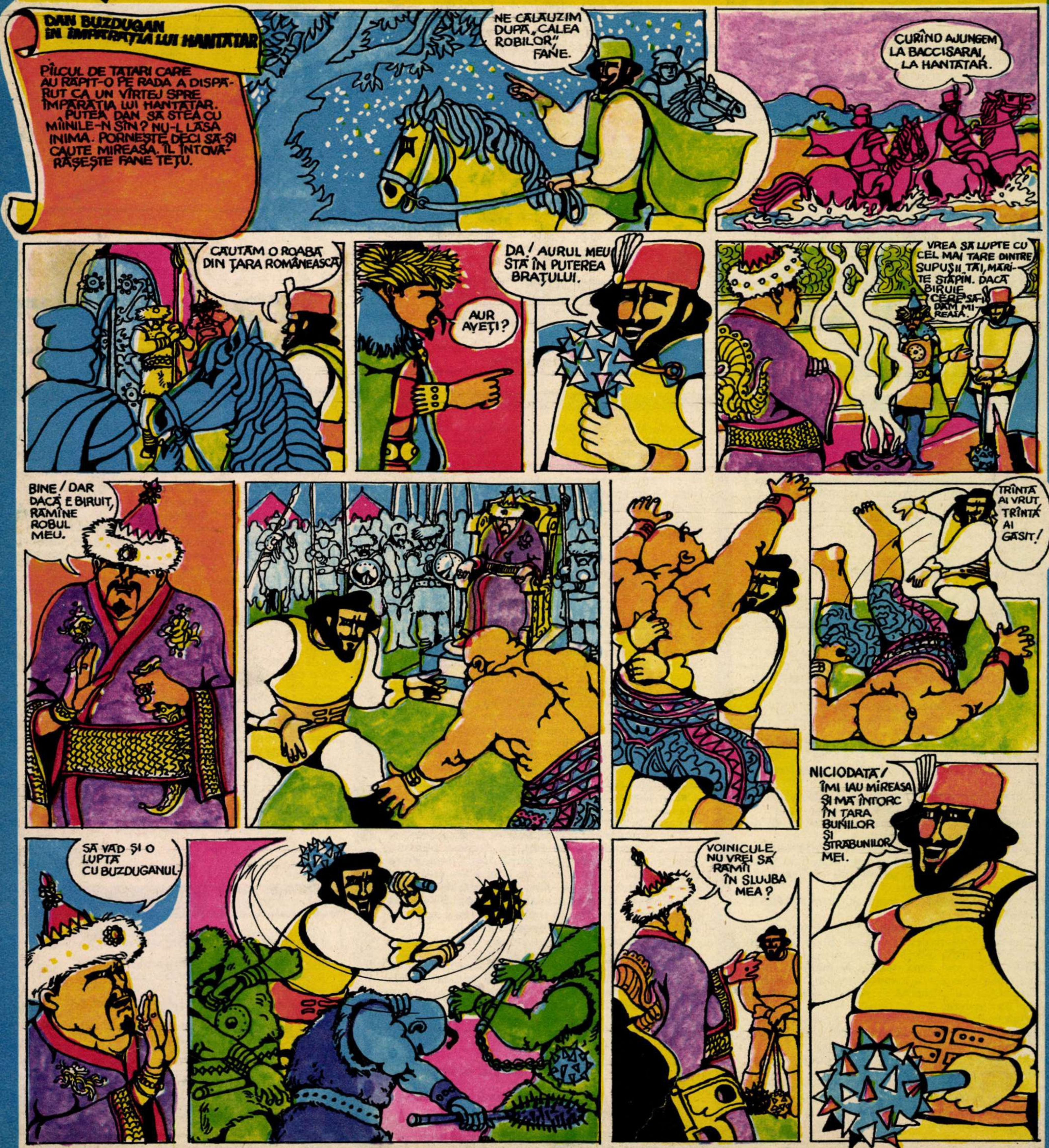
DAN BUZDUGAN ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI HANTATAR
PÎLCUL DE TĂTARI CARE AU RĂPIT-O PE RADA A DISPĂRUT CA UN VÎRTEJ SPRE ÎMPĂRĂȚIA LUI HANTATAR. PUTEA DAN SĂ STEA CU MÎINILE-N SÎN? NU-L LĂSA INIMA. PORNEȘTE DECI SĂ-ȘI CAUTE MIREASA. ÎL ÎNTOVĂRĂȘEȘTE FANE TEȚU.
NE CĂLĂUZIM DUPĂ „CALEA ROBILOR", FANE.
CURÎND AJUNGEM LA BACCISARAI, LA HANTATAR.
CĂUTĂM O ROABĂ DIN ȚARA ROMÂNEASCĂ
AUR AVEȚI?
DA! AURUL MEU STĂ ÎN PUTEREA BRAȚULUI.
VREA SĂ LUPTE CU CEL MAI TARE DINTRE SUPUȘII TĂI, MĂRITE STĂPÎN. DACĂ BIRUIE CERE SĂ-I DĂM MIREASA.
BINE! DAR DACĂ E BIRUIT, RĂMÎNE ROBUL MEU.
TRÎNTĂ AI VRUT, TRÎNTĂ AI GĂSIT!
NICIODATĂ! ÎMI IAU MIREASA ȘI MĂ ÎNTORC ÎN ȚARA BUNILOR ȘI STRĂBUNILOR MEI.
SĂ VĂD ȘI O LUPTĂ CU BUZDUGANUL.
VOINICULE, NU VREI SĂ RĂMÎI ÎN SLUJBA MEA?

VA URMA

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

10

JOI, 8 MARTIE 1973,
ANUL VI (285)
16 pagini, 1 leu

ÎN PREMIERĂ:
SEMAFORUL Olguței (PAG. 4-5)

* OPERAȚIUNEA Frombork (PAG. 10-11)

GALERIILE DE ARTĂ CUTEZĂTORII (PAG. 8-9)

De 8 Martie
un buchet
de ghiocei
pentru
cititoarele
noastre!

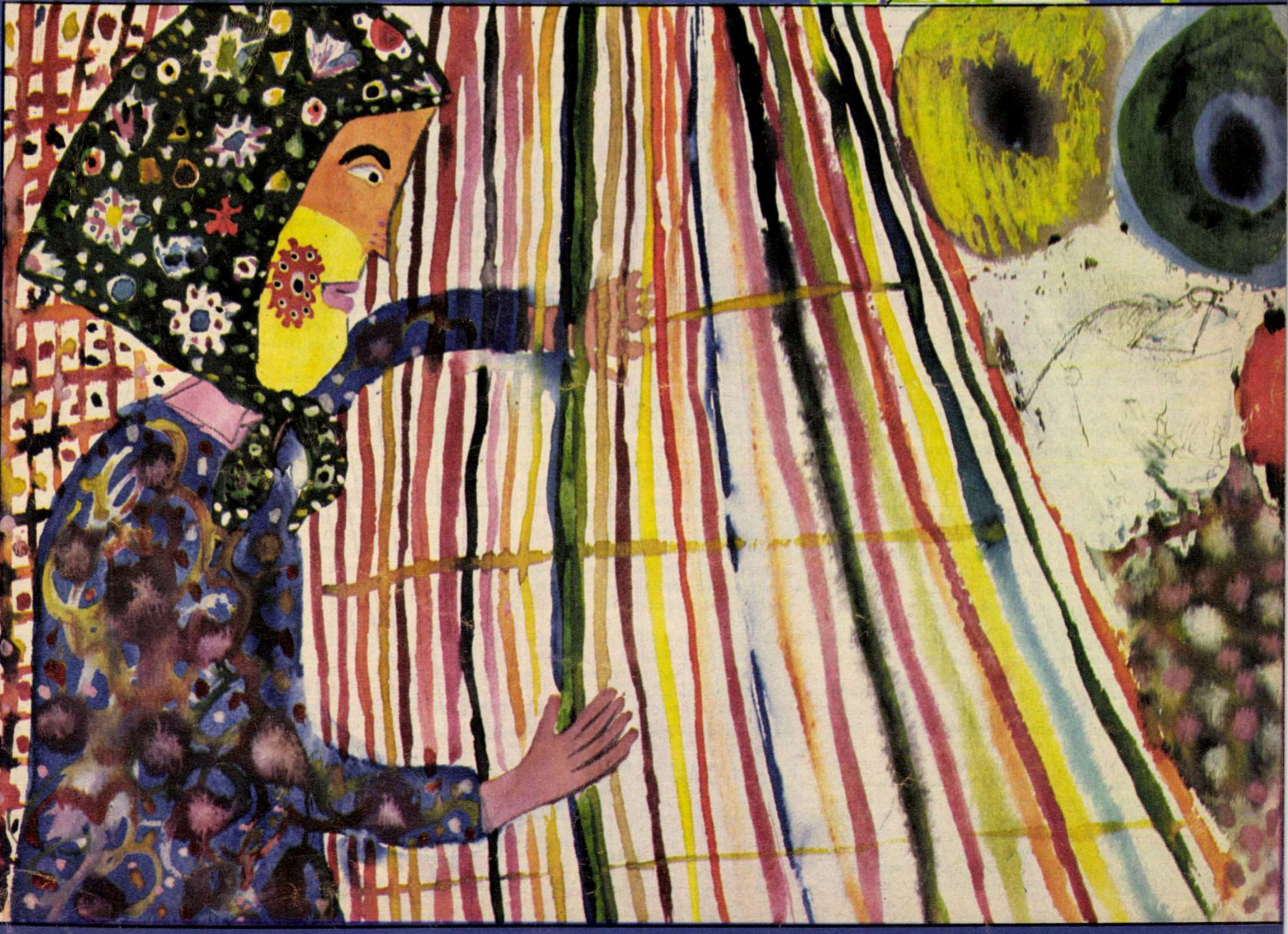

«ȚESĂTOAREA», desen de **M. BÎRJOVANU**, cl. a VI-a, Școala generală nr. 1, Buhuși.

a

ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII

SĂPTĂMÎNA TRECUTĂ S-AU DESFĂȘURAT, LA BUCUREȘTI, LUCRĂRILE PLENAREI COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN. PLENARA A ANALIZAT MODUL ÎN CARE SE DESFĂȘOARĂ APLICAREA MĂSURILOR STABILITE DE COMITETUL CENTRAL AL P.C.R. ÎN NOIEMBRIE 1972, PENTRU PREGĂTIREA CONDIȚIILOR NECESARE ÎNDEPLINIRII ȘI DEPĂȘIRII PLANULUI PE 1973. ÎN DIRECȚIA APLICĂRII ÎN VIAȚĂ A HOTĂRÎRILOR CONGRESULUI AL X-LEA ȘI CONFERINȚEI NAȚIONALE ALE P.C.R. PENTRU PERFECȚIONAREA ORGANIZĂRII ȘI CONDUCERII VIEȚII ECONOMICO-SOCIALE, PLENARA A EXAMINAT ȘI A APROBAT IMPORTANTE PROIECTE DE LEGI, STABILIND CA ACESTEA SĂ FIE SUPUSE DEZBATERII PUBLICE ȘI APOI ÎNAINTATE MARII ADUNĂRI NAȚIONALE.

PLENARA COMITETULUI CENTRAL A DEZBĂTUT ȘI A APROBAT HOTĂRÎREA CU PRIVIRE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA ORGANIZĂRII ȘI RETRIBUIRII MUNCII ÎN AGRICULTURĂ; DE ASEMENEA, A ADOPTAT O HOTĂRÎRE CU PRIVIRE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT. APLICÎND ÎN VIAȚĂ HOTĂRÎRILE CONFERINȚEI NAȚIONALE A P.C.R., PLENARA A ADOPTAT UNELE MĂSURI PRIVIND REDUCEREA NUMĂRULUI CADRELOR DE CONDUCERE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA STRUCTURII ORGANIZATORICE LA MINISTERE, CENTRALE ȘI ORGANIZAȚII ECONOMICE.

PLENARA A APROBAT ÎN UNANIMITATE ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI STATULUI ROMÂN ÎN 1972, ACTIVITATE DEOSEBIT DE BOGATĂ, MULTILATERALĂ, ÎN DEPLINĂ CONCORDANȚĂ CU INTERESELE FUNDAMENTALE ALE POPORULUI ROMÂN ȘI CU CERINȚELE GENERALE ALE CAUZEI PĂCII, DEMOCRAȚIEI, COLABORĂRII ȘI SOCIALISMULUI ÎN ÎNTREAGA LUME.

COMITETUL CENTRAL A DAT O ÎNALTĂ APRECIERE ACTIVITĂȚII NEOBOSITE DESFĂȘURATE DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, ATÎT PENTRU ELABORAREA PRINCIPIALĂ CÎT ȘI PENTRU ÎNFĂPTUIREA PRACTICĂ A POLITICII EXTERNE A PARTIDULUI ȘI STATULUI.

LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, ÎN COMISII ȘI ÎN PLEN, AU LUAT CUVÎNTUL 196 PARTICIPANȚI.

ÎN ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A ROSTIT O CUVÎNTARE CARE A FOST DATĂ PUBLICITĂȚII. ÎN UNANIMITATE, COMITETUL CENTRAL AL P.C.R. ȘI-A ÎNSUȘIT ANALIZA, CONCLUZIILE ȘI SARCINILE CUPRINSE ÎN EXPUNEREA SECRETARULUI GENERAL AL P.C.R.

SPECIAL PENTRU „CUTEZĂTORII"

UN INTERVIU CU
PROF. UNIV. SUZANA GÎDEA
DESPRE *Fetele acestor ani*

Vizita «Cutezătorilor» la prestigioasa profesoară *Suzana Gîdea* a fost făcută, în numele fetelor, de către Olguța, însoțită de un redactor al revistei. Sîntem însă siguri că și pe cititorii băieți îi va interesa, în egală măsură, convorbirea care a avut loc cu acest prilej.

— Cînd spun «fată modernă», mulți se gîndesc la o fată îmbrăcată după modă și cu preocupări în general fără profunzime. V-am ruga să ne spuneți, tovarășă Gîdea, care este părerea dumneavoastră, cum putem fi moderne, fără a fi privite cu neîncredere de către părinți sau colegi?

— Pentru mine fata modernă, fata zilelor noastre, este fata plină de demnitate, sigură de ea, sensibilă, foarte pricepută cînd este vorba de învățătură sau de meseria pentru care se pregătește. Aceste calități nu le exclud pe cele feminine, inclusiv pe cele de gospodină. Fata modernă trebuie să știe, ca de altfel fetele din toate timpurile, să coasă, să spele, să pregătească o masă. Și, de ce nu, să fie îmbrăcată cu gust, dar fără exagerări. Într-un cuvînt, să aibă măsură în toate și să fie, cum spuneți dumneavoastră, o cutezătoare.

— Înseamnă că nu-i prea ușor să fii o fată modernă...

— Nu-i ușor, dar în condițiile în care creșteți și învățați, acest lucru e foarte posibil pentru fiecare dintre voi. Faptul că în țara noastră, femeile au largi posibilități de afirmare, că fetele își pot alege fără opreliști profesiunile pe care le doresc, că se pot bucura de aceleași drepturi politice și sociale ca și băieții le creează premisele unei formări multilaterale, ale educării în spiritul eticii și echității socialiste, ca mlădițe de nădejde ale viitorului comunist al patriei.

— Tinerii, știm aceasta nemijlocit, primesc foarte mult de la societatea socialistă în care trăim. Credeți că ei răspund pe măsura grijii cu care sînt înconjurați?

— Dacă un tînăr se preocupă în mod activ de formarea personalității sale, dacă învață din copilărie să fie cinstit, să iubească dreptatea și adevărul și se autoperfecționează continuu, el va restitui prin purtarea, prin munca sa, prin atitudinea civică tot ce a primit de la societate. Părerea mea este că fetele, prin delicatețea lor caracteristică, prin sensibilitatea lor deosebită față de tot ce e bun și frumos sînt la fel de capabile să restituie societății noastre ceea ce primesc cu atîta căldură și generozitate. Cum? Prin învățătură, prin receptivitate la nou, prin prezența activă la tot ce se petrece în jur, răspunzînd cu fermitate comunistă sarcinilor pe care partidul le pune în fața fiecăruia dintre noi, în fața țării întregi.

— În corespondența pe care o primim, revine cu insistență o întrebare. V-am ruga să ne spuneți: există profesiuni pentru fete și profesiuni pentru băieți?

— Lucrez într-o specialitate în care există deocamdată puține femei. Am fost privite adeseori cu neîncredere. Prejudecăți mai există încă: «Vai, o fată la construcții! Vai, o fată la calculatoare!» În cariera mea îndelungată de profesor am observat însă cît de bine știu fetele să fie stăpîne pe ceea ce fac, pe ceea ce învață. În sala de curs, în laborator sau în uzină ele dau dovadă de multă aplicație. Inteligența tehnică nu aparține numai bărbatului. O dovedesc zilnic mii și mii de fete, chiar cele de vîrsta cutezătorilor, care participă la olimpiadele de fizică, de matematică sau chimie, la concursul Minitehnicus. Dar există și un «ce»: femeile n-au forța fizică necesară unor meserii precum cele legate de industria grea, de industria constructoare de mașini grele, de minerit. Drumurile spre meseriile pe care și le doresc fetele sînt deschise, la noi în țară, prin crearea unor condiții materiale: școli cu profile variate, zeci de posibilități de calificare la locul de muncă.

— Tinerii, din dorința autoperfecționării, își pun deseori întrebări privind politețea. Aceasta nu ne scutește să fim numiți cîteodată, pe drept sau... pe nedrept, necuviincioși...

— Există, într-adevăr, unii tineri nepoliticoși, cum există, de altfel, și adulți în aceeași situație! Dar «semeția» tinerilor nu trebuie luată întotdeauna drept obrăznicie. Trebuie înțeleasă și tratată ca atare. Nu-mi place să văd un om mai în vîrstă jignind un tînăr, sau dîndu-l la o parte numai pentru că are mai puțini ani. Și invers. Politețea ține de civilizație și trebuie s-o cultivăm deopotrivă, atît tinerii cît și cei mai în vîrstă.

— În legătură cu viitorul lor, cititoarele revistei ne-au întrebat adeseori, dacă și ele — ca și mamele lor — vor trebui ca, după orele de muncă în producție, să mai lucreze «încă o dată pe atît» în gospodărie?

— Dacă facem o socoteală simplă, vom vedea că nu va fi chiar așa. Bunicile, de pildă, ca să fiarbă laptele pe soba cu lemne aveau nevoie de trei sferturi de oră. Aragazul reduce mult acest timp. Tehnica pătrunde intens și în gospodărie. Munci care altă dată necesitau timp și efort fizic sînt înlocuite de munca unor aparate. Lărgirea, în continuare, a gamelor de semifabricate și a serviciilor de prestare publică va reduce de asemenea timpul destinat treburilor casnice. Dar permiteți-mi acum și mie o întrebare: *În ce măsură fetele pe care le reprezentați își ajută mamele și ce sarcini gospodărești își iau asupră-le?* Dacă nu-mi puteți răspunde pe loc, aș putea atunci să împărtășesc tinerelor dumneavoastră cititoare cîte ceva din experiența mea. Am două fete. Acum sînt mari, dar din copilărie m-au ajutat mult în treburile casei. N-aș fi putut niciodată să mă dedic atît de mult profesiunii mele și nici să-mi îndeplinesc sarcinile sociale dacă fiecare din casă nu și-ar fi asumat o seamă de obligații gospodărești. Aș mai aminti gesturile de delicatețe din partea copiilor, care mi-au încălzit de atîtea ori inima. Cred că mamele dumneavoastră știu ce înseamnă aceasta. O ceașcă de lapte sau ceai păstrată în așa fel ca s-o găsești caldă cînd te întorci ostenit, de la muncă, masa pusă sau patul așternut, primul ghiocel, dăruit la început de primăvară, luminează întotdeauna viața mamei.

— Ce le doriți tinerelor noastre cutezătoare, în acest început de primăvară?

— Să crească mari, sănătoase, frumoase, harnice, spre bucuria părinților și educatorilor, a societății în care cresc.

B. CARAGIALE

SUZANA GÎDEA, PROFESOR UNIVERSITAR, DOCTOR INGINER, PRORECTOR AL INSTITUTULUI POLITEHNIC DIN BUCUREȘTI, ȘEFUL CATEDREI DE CHIMIE FIZICĂ A SEMICONDUCTORILOR.
DEPUTATĂ ÎN MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ. MEMBRĂ ÎN CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA. PREȘEDINTA CONSILIULUI NAȚIONAL AL FEMEILOR.

AER, MIŞCARE, NATURĂ = SĂNĂTATE

ÎN FIECARE CLASĂ, O ECHIPĂ SPORTIVĂ

Toată lumea ştie şi este de acord că, pe lîngă pasiune, pentru a putea desfăşura o bogată activitate sportivă este nevoie şi de baze bine amenajate şi întreţinute. Şi pioniera **Maria Comandaşu** de la **Şcoala generală din Corbi** (Argeş) este de aceeaşi părere, dar cu un mic adaos: contează mult, zice ea, şi cantitatea de imaginaţie cheltuită nu numai pentru organizarea, ci chiar şi pentru denumirea competiţiilor.

Şi pentru a ne convinge de adevărul spuselor ei, Maria ne dă ca exemplu activitatea sportivă din şcoala în care învaţă. Şi înainte se puteau spune cuvinte frumoase despre această activitate, **dar de cînd competiţiile din fiecare ramură sportivă au fost dotate cu cupe purtînd numele unor renumiţi sportivi , s-a petrecut un adevărat reviriment,** toţi pionierii şi şcolarii de aici dorind cu ardoare şi străduindu-se din greu să intre în posesia lor. Aşa se şi explică, în bună parte, cum de există azi în fiecare clasă cîte o echipă de fotbal, de volei şi de handbal, cum de mai toţi elevii ştiu să joace (şi joacă!) tenis şi şah, de ce activităţile sportive din timpul liber se desfăşoară cu regularitate, la timpul în locul şi-n felul dinainte stabilit.

SĂNIUŢA ZBURĂTOARE

De fapt şi competiţia aceasta, ca mai toate şi de peste tot, s-a numit tot «de argint», după cum ne informează **Petre Andruşcă,** pionierul-comandant al unităţii de la **Şcoala generală nr. 17** din Craiova. Dar dacă ţinem seamă de faptul că, datorită vitezei pe care o prindeau pe pistă, săniuţele mergeau nu numai pe zăpadă, ci şi prin... aer, atunci putem să-i spunem, pe bună dreptate, zburătoare.

Cei mai buni zburători, după o luptă pasionantă, desfăşurată cu dinţii strînşi (şi din cauza gerului, dar şi a dîrzeniei şi emoţiei) s-au dovedit a fi **Mircea Diaconu**, **Marinelu Trică, Mihaela Petreanu, Marcel Stroe, Nelu Popa, Emil Ungureanu, Luminiţa Carmen Păun** şi **Dumitru Negrea.** Dar cu sau fără lauri, toţi participanţii au petrecut astfel o frumoasă duminică de iarnă, bogată nu numai în zăpadă, ci şi în bucurii.

C.D.

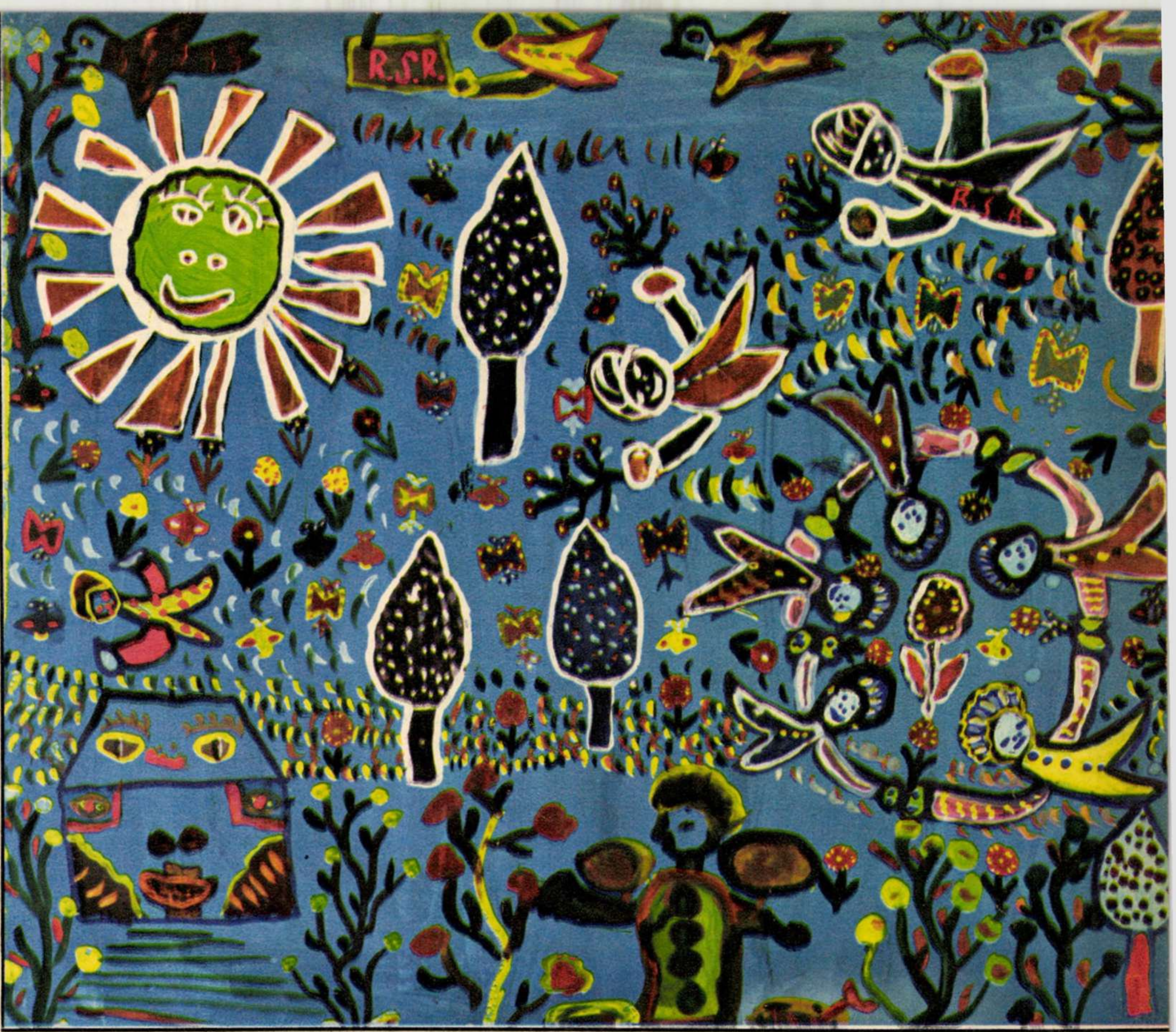

«BUCURIILE PRIMĂVERII»
desen de **DORINA FLOREA,** Şcoala generală nr. 1, Vultureşti, Argeş.

CHENARUL DE ONOARE

curajosul Eugen

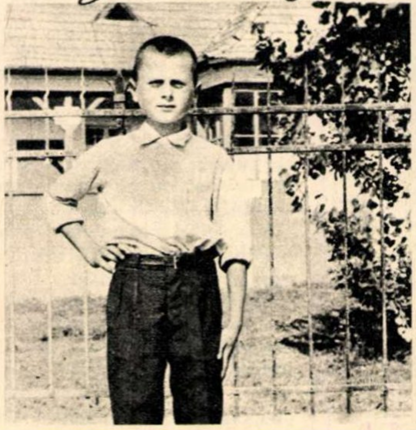

Băiatul din fotografie este colegul nostru, Eugen Jaşcău din clasa a VI-a. Acum cîteva zile, aflîndu-se într-o situaţie deosebită, el a dat dovadă de mult curaj şi îndrăzneală: a salvat de la pieire sigură un băieţel în vîrstă de patru ani, pe nume Vasile Suciu.

Fiind pe gheaţa rîului din apropiere, cu alţi copii, din neatenţie Vasile a alunecat şi a căzut în apropierea unei copci făcută pentru pescuit. Nefiind nimeni în apropiere în clipele acelea, copilul a încercat să se ridice singur. Dar a căzut din nou, de data aceasta cu tot corpul în apă. O fetiţă care l-a văzut din depărtare a ţipat speriată. Dacă Eugen nu fugea repede să-l scoată, cu riscul de-a cădea chiar el sub gheaţă, copilul nu mai putea fi salvat la timp. Iată de ce noi, toţi colegii lui Eugen, am scris revistei cu dorinţa de-a afla şi alţi copii despre această frumoasă faptă pionierească.

LUCIA MOLNAR,
comandant de unitate, Şcoala generală,
Chinteni, Cluj

NOTA REDACŢIEI:

Îl felicităm şi noi pe Eugen şi-i mulţumim şi Luciei Molnar pentru promptitudinea cu care a făcut publică intervenţia lui. Dar rîul acela mai există, nu-i aşa? Cu siguranţă că o să îngheţe şi altă dată, şi desigur că vor apărea din nou şi copci pentru pescuit. La fel de frumoasă ca fapta lui Eugen va fi grija pionierilor din Chinteni de a-i supraveghea îndeaproape pe copiii mai mici. Şi, mai ales, nici unii, nici ceilalţi să nu se mai joace **pe gheaţa rîului atunci cînd e nesigură.**

ÎNTÎMPLĂRI CU MINITEHNICUS
de
RADU MARIAN

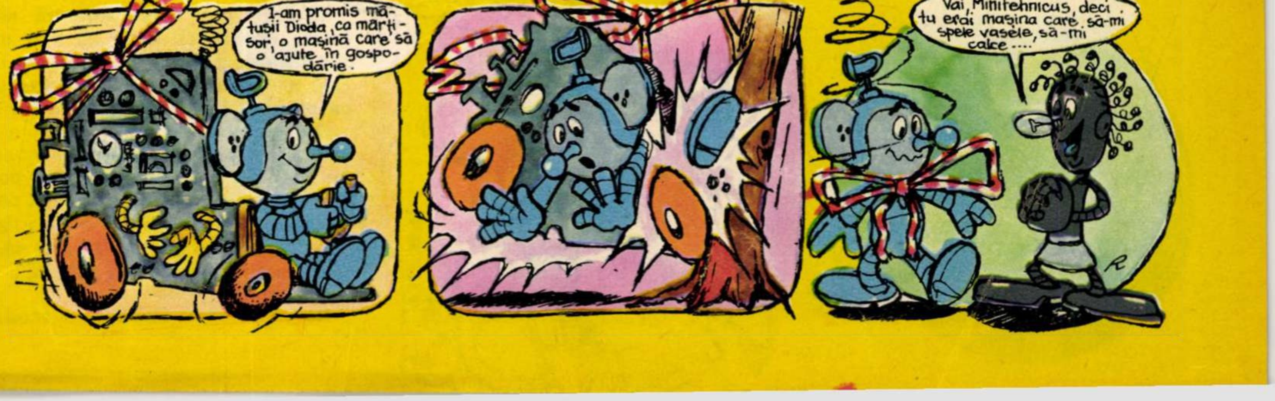
I-am promis mătuşii Dioda, ca mărţişor, o maşină care să o ajute în gospodărie.
Vai, Minitehnicus, deci tu erai maşina care să-mi spele vasele, să-mi calce ....

ACȚIUNEA SEMAFOR

Olguța

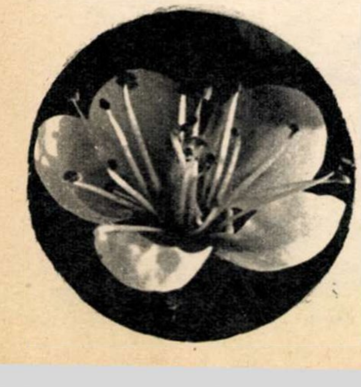

Iată un dar ingenios: ținînd seama de faptul că acest număr apare chiar în ziua de 8 Martie, secretariatul de redacție a hotărît să-mi planifice rubrica nu ca de obicei în pagina a 15-a,ci mai în față. Eu și cititoarele mele mulțumim foarte călduros colegilor din redacție pentru frumosul lor gest. Așadar, și un surplus de spațiu în revistă poate constitui un mărțișor. Adaug că, din această pricină, urma să fie amînată una din rubricile solid ancorate în aceste pagini, și anume rubrica «Semafor». Dar mie nu-mi place să incomodez pe nimeni, așa că am cerut ca «Semaforul» să rămînă, dar să fie un «Semafor» al... fetelor.

Cu ce vom începe acest «Semafor»? Cred că toate cititoarele revistei vor fi de acord să-l începem cu obișnuitul cursiv intitulat «Aplauze pentru...» pe care îl scriu așa:

APLAUZE PENTRU BĂIEȚI!

Stimați colegi, vă mulțumim pentru florile și mărțișoarele și cuvintele frumoase cu care în această dimineață de 8 Martie le-ați întîmpinat pe tovarășele profesoare, pe mamele voastre, pe surori și pe colege. Sînteți superbi, sînteți cavaleri. Vă admirăm emoția și știm s-o prețuim. Azi v-ați hotărît să produceți mai puțin zgomot, în vocabularul vostru au apărut cuvinte de aur, și am chiar impresia că vă lăudați mai puțin decît în alte zile. Îmi face plăcere, și e de datoria mea să consemnez acest lucru, că și noi, fetele, ne purtăm azi într-un fel mai puțin obișnuit. De exemplu, nu ne mai adunăm într-un grup enigmatic șușotind și arătînd cu degetul spre cutare băiat, iar dacă se întîmplă ceva neplăcut în clasă, nu sărim numaidecît să dăm vina pe colegi. Pe scurt, se observă o admirabilă stare de armonie. Cine sînt realizatorii ei? Desigur, băieții și politețea lor. Deci, aplauze pentru băieți!

AU CUVÎNTUL CITITORII

Meditez asupra unei scrisori din Iași, semnată de Ada Pintea. Autoarea mă dojenește deoarece «**Eu ți-am scris luna trecută că la noi în detașament nu putem organiza nici o activitate mai deosebită din pricină că băieții nu iau nimic în serios iar tu, în loc să-i critici, îmi răspunzi că probabil nu e numai vina lor. Am impresia că deși scrii la pagina fetelor, ȚII MAI MULT CU BĂIEȚII**». Nu țin «mai mult» nici cu fetele, nici cu băieții. Sînt (sau mă străduiesc să fiu) imparțială.

E drept, **ANA SÎRBU** din **Ocnița — Bistrița Năsăud** îmi scrie:

«Dragă Olguța, îți vorbesc cu multă durere în inimă. Elevii A.I., N.A., P.E. și S.I. din clasa noastră sînt foarte obraznici, fug de la ore, vorbesc urît cu profesorii, au note rele și bat fetele, au niște elastice cu care ne lovesc peste mîini».

Revoltător, nu-i așa? Ah, băieții! Dar iată acum scrisoarea lui **BĂDEA CONSTANTIN** din **Vișina-Nouă, Olt:**

«La mine în clasă, elevele N., J. și Z., vrînd să pară mai puternice ca băieții, se năpustesc asupra lor și-i lovesc cu pumnii lor «neputincioși». Dacă cineva s-ar afla în fața clasei cînd se petrece scena respectivă ar crede că urmărește un episod din Mannix».

Revoltător, nu-i așa? Ah, fetele!

Corespunzător realității cred că procedează **ALINA BRAȘOV**, din **Starchiojd-Prahova,** observînd că în clasa ei, a VIII-a, nu toată lumea este cu gîndul la apropiatele examene de admitere și citează, cu aprecieri critice, nume atît de băieți cît și de fete.

În schimb, mi se pare de-a dreptul comică rugămintea **CONSTANȚEI COSTIN** din clasa a VI-a **Țepu — Galați:**

«Băieții din clasa noastră sînt foarte obraznici. Cred că s-ar cuminți dacă, publicîndu-se acest lucru, ar vedea că devin cunoscuți ca obraznici de către toți cititorii».

Dar autoarea acestor rînduri este însăși comandanta detașamentului! Îmi închipui că n-a fost aleasă doar de fete, cred că și băieții au votat pentru ea, acordîndu-i astfel o autoritate și o răspundere pe care e cazul să și le folosească altfel decît plîngîndu-se de ei. Cum?

Ne vom lămuri imediat. În aceeași scrisoare, Constanța spune: «**Recomandă-mi și mie cîteva activități mai deosebite, pe care să le organizăm în detașament**». Activitățile, dragă Constanța, nu se născocesc privind în stele; ele trebuie inițiate în funcție de necesitățile detașamentului, de problemele voastre reale. O astfel de problemă la voi este — după cum scrii chiar tu — comportarea băieților (dar nu cumva ei gîndesc același lucru despre comportarea fetelor?)

Eu nu pot și nici nu trebuie să-ți recomand o anumită activitate «deosebită». Te sfătuiesc însă ca toate activitățile (cum au fost «Dialog pe aceeași scenă» și «Seara de jocuri distractive» pe care le-ați și desfășurat) să intereseze în egală măsură atît pe fete cît și pe băieți, astfel încît la pregătirea și desfășurarea lor să participe cu toții.

Pe scurt: nu cred că într-o clasă poate să existe **o adversitate reală** între băieți și fete. Poate, în schimb, să existe **un colectiv insuficient constituit.** Aici începe rolul de mare însemnătate al detașamentului, al activului pionieresc!

CUM SÎNTEM NOI?

Totuși, trebuie să vă destăinuiesc un secret: uneori mi se întîmplă și mie să-mi fie ciudă pe un coleg, să-l acuz de nepolitețe, iar el să-mi răspundă la fel. Dacă ar fi să înșir ceea ce le-am imputat eu băieților de-a lungul anilor de școală și ceea ce mi-au reproșat ei mie... Am fost răsfățată cu atribute ca «încrezută, miorlăită, tocilară, misterioasă, cațaveică». Asta pentru că nu admiteam să fiu jignită, pentru că veneam întotdeauna cu lecțiile bine pregătite, pentru că îmi spuneam răspicat părerea despre defectele cuiva. Răspunsurile mele abundau, de asemenea, în adjective la genul masculin: «lăudăros, nedelicat, găligan, palavragiu». Asta pentru că îmi luau mingea de volei ca să joace fotbal, pentru că aruncau în mine cu bulgări de zăpadă, pentru că în recreații țopăiau pe bănci și pentru că vorbeau prea tare, spunînd tot felul de prăpăstii.

De ce reacționăm uneori vijelios în împrejurări care, ulterior, nu ni se mai par atît de grave și ne trezim chiar că regretăm un cuvînt sau un gest nepotrivit?

Ar fi bine să ne gîndim mai profund: Cum sîntem noi? E drept, la învățătură, și fetele, și băieții sînt la fel de buni. În palmaresul marilor concursuri «Minitehnicus» și «Expedițiile Cutezătorii», ca și în cel al concursurilor literare și artistice, întîlnim nume atît de băieți, cît și de fete. Chiar și la «Salonul auto» al profesorului Parbriz fetele realizează performanțe, cunoscînd motoarele și mărcile de mașini la fel de bine ca băieții, cei mai pasionați de automobilism.

Sîntem la egalitate, nu-i așa? La egalitate, dar cu unele deosebiri. Eu recunosc că băieților le place fantezia, că ar fi *capabili să vorbească ore întregi despre invențiile și performanțele lor sportive de mîine sau de peste zece ani, și n-ar trebui să le spunem că asta e doar lăudăroșenie. Știu, de asemenea, că le place să fie îndrăzneți, energici, deciși — și e cel puțin o dovadă de neînțelegere să-i numești doar «aiuriți și nepoliticoși».*

Dar aș vrea foarte mult să țină și ei seama de faptul că vorba răcnită ne repugnă, că vederea unei mîini cu unghiile netăiate de o lună nu ne îndeamnă s-o strîngem cu drag, că dacă noi venim mai întotdeauna cu toate lecțiile temeinic făcute și cu ținuta cît putem noi de îngrijită, este nu pentru că sîntem «fandosite» și «tocilare», ci pentru că mai bine am lipsi de la școală decît să ne prezentăm altfel. Motivul, stimați băieți, este că noi, fetele, ne gîndim la viitor și ne pregătim pentru viitor cu cîțiva ani buni înaintea voastră.

Aș dori să recomand o metodă de autocontrol infailibilă: pregătindu-se să intre în controversă cu o fată, flăcăul să-și imagineze că așa cum se poartă el cu ea, la fel se va purta cu sora lui un băiat străin! Iar fata, înainte de a deschide gura, închipuiască-și că, mai devreme sau mai tîrziu, propriul ei frate urmează să audă aceleași cuvinte din partea unei fete necunoscute.

ȘTIAȚI CĂ...

...ÎN CLASA A VI-A A, ÎN TIMPUL RECREAȚIEI, «PLOUĂ» CU CREIOANE, GUME, CRETĂ, BURETE?

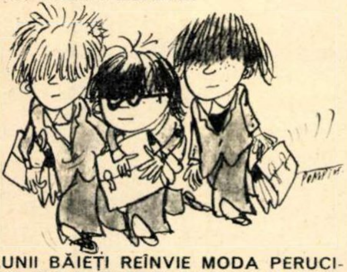

...UNII BĂIEȚI REÎNVIE MODA PERUCILOR? ELEVII FLORIN BADEA, MARCEL LAZĂR, GHEORGHE ONEL NU S-AU MAI TUNS DE CÎTEVA LUNI!

...ELEVII CLASEI A V-A A «ÎMPRUMUTĂ» GHIVECELE DE FLORI DIN ALTE CLASE?

...UNELE FETE DIN ȘCOALA NOASTRĂ SOCOTESC CĂ ACTIVITĂȚILE PRACTICE NU SÎNT DESTUL DE ATRĂGĂTOARE ȘI DE ACEEA NU LUCREAZĂ APROAPE DE LOC, SAU LUCREAZĂ MURDAR ȘI URÎT? PUTEM CITA PE DORINA M., ELENA M., ODETTE M.

CONSTANȚA NANCU (Lucrare apărută la «Semaforul» Școlii generale nr. 15, Buzău)

MAMELOR NOASTRE

Iată primăvara zîmbitoare!
În locul zăpezii — flori mii
Işi înalță timide corola spre soare
Spre bucuria tuturor, copii!

De cîntec voios natura răsună!
Ne iertați floricele albastre
Că v-am pus gingăşia-n cunună,
Dar astăzi e ziua mamelor noastre...

Tatiana TUDORAN,
cl. a VI-a,
Şcoala generală Gligoreşti-Cluj

Învățătoarea mea

Știți cum murmură plopii, sub aripa vîntului de toamnă? Știți cum se reflectă soarele albastru, primăvara, în lacul limpede de la marginea orașului?

Mărturisesc, că nici eu n-am știut... Dar am simțit totul, în ziua în care am pășit pentru prima oară, pe pragul școlii... și cînd mi-a apărut, zîmbind, chipul tovarășei mele învățătoare Elena Toma. Îmi amintesc că, păstrînd o frunză galbenă între degete, am simțit nevoia să plîng... de bucurie, cu ochi de copil naiv, pentru că o iubeam cu adevărat pe tovarășa mea învățătoare... Iubeam și plopii înalți din fața școlii, și frunzele, și vîntul.

Aplecată asupra cărții, cu niște ochi mari, care ar vrea să pătrundă, să știe totul, am învățat tainele literelor, sub îndrumarea ei.

Știți cît eram de fericită și cît o iubeam? Venea lîngă noi, cu privirea și zîmbetul ei cald, cu glas ca de harfă, zicînd:

— Să ascultați, să vă iubiți patria și să căutați să fiți cît mai folositori.

Și noi trăiam lîngă ea, clipe de neuitat. O iubeam pe ea, ne iubeam țara și toamna care ne-o dăruise.

Anii au trecut. Au trecut ca niște frunze galbene.

Știți, cum bate vîntul și rupe frunzele crude din copaci?

Eu n-am știut!

Dar am simțit asta, în ultima zi de școală din clasa a IV-a.

Toamna ne-o dăruise, iar vara ne-o luase!... să o ducă în alt oraș.

Știți cît de tare bătea vîntul atunci?

Cornelia ICHIM
Șc. generală nr. 2,
Tg. Neamț

CU PRILEJUL
ZILEI DE 8 MARTIE,
PENTRU MAMA MEA
ȘI PENTRU TOATE MAMELE
DIN LUMEA ÎNTREAGĂ,
DIN TOT SUFLETUL
«LA MULȚI ANI».

CORINA ANGELA OROS
Oradea, str. Zambilelor nr. 6

TATIANA PATTI

MARCELA POHRIB

ANTONICA TUDOSĂ

ELENA N. CHIRIAC

CORESPONDAȚI CU NOILE PRIETENE ALE OLGUȚEI

Tatiana Patti,
clasa a VII-a A,
Școala generală Turcoaia,
județul Tulcea;

Marcela Pohrib, clasa a VI-a,
comuna Matica,
județul Galați;

Antonica Tudosă, Liveni,
comuna Manoleasa,
județul Botoșani;

Elena N. Chiriac,
comuna Strunga,
sat Brătulești, județul Iași.

SFATUL MEDICULUI

—FOILETON—

De curînd s-au descoperit microbii unei boli foarte vechi care bîntuie de multă vreme printre unii elevi, provocînd ravagii cîteodată chiar alarmante. Agenții patogeni dau naștere teribilei boli

«chiulul de la ore» de care se pot contamina atît elevii care au mai suferit de această boală și-n trecut, cît și cei care au intrat în sfera de influență a celor dintîi.

Dacă atmosfera mediului înconjurător este prielnică (adică nu se intervine rapid) boala, fiind molipsitoare, se poate răspîndi chiar și-n cadrul colectivului. Odată atins de microbul chiulului, elevul prezintă anumite simptome: nu știe lecția, pentru că a lipsit de la explicații, nu-și scrie temele, pentru că nu a știut ce-a avut, drept pentru care profesorul îi aplică «diagnosticul» în catalog. Feriți-vă de această boală, flagelul chiulului fiind foarte periculos.

Ca profilaxie se recomandă celor predispuși, precum și colectivului, să fie foarte atenți și să ia măsuri grabnice de prevenire. În ciuda gravelor simptome, s-a dovedit totuși că boala nu este incurabilă. Terapeutica recomandă trei tratamente prin «șoc»: discutarea elevului în fața clasei; supravegherea îndeaproape a felului cum el își pregătește lecțiile acasă; popularizarea acestor cazuri în toată școala.

Semaforul lansează un apel către toate «posturile de prim-ajutor» din școală: depistați elevii contaminați și aplicați-le cu încredere tratamentul prescris de noi.

ELENA PERIANU
cl. a VII-a C
(Lucrare apărută la «Semaforul» Școlii generale nr. 15, Buzău)

MULȚUMIRE

O dată cu miresmele proaspete și dulci ale primăverii, cu ghioceii ce apar în buchețele gingașe pe piață, cu prospețimea întipărită pe obrajii copiilor, primăvara aduce cu ea sărbătoarea mamei. A mamei și a tuturor femeilor lumii, a acelora ce ne strîng cu drag la piept, care ne învață să descifrăm tainele vieții și să fim oameni, oameni adevărați.

E sărbătoarea femeilor ce au luptat și luptă. E sărbătoarea femeilor ce muncesc în fabrici, în laboratoare, pe ogoare.

Să le închinăm tuturor femeilor gîndurile noastre curate. Să le aducem acelora care ne sînt mame, surori, învățătoare, tuturor celor ce ne stau în preajmă și ne conduc pașii în viață, un buchet de mulțumiri legat cu raze de soare.

ANGELA MARTIN
cl. a VII-a, Școala generală nr. 19,
Arad

SCRIITORI DE AZI

LAURENȚIU FULGA

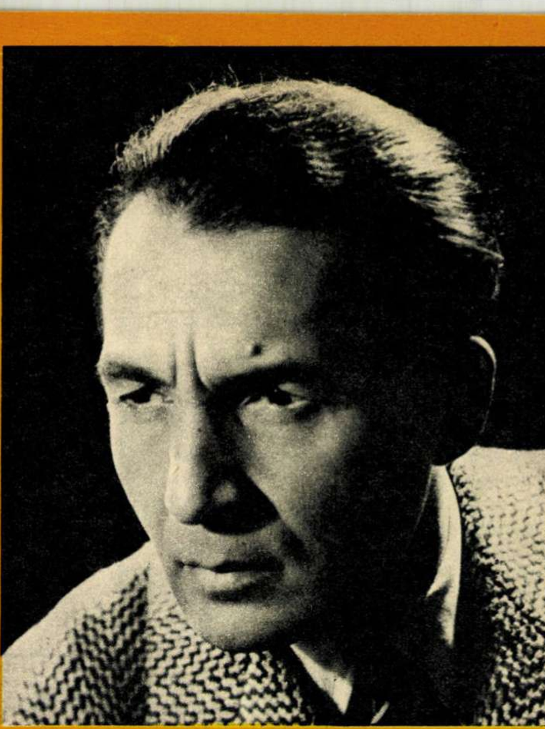

Viața fiindu-mi luminată de propriii mei cutezători, cu atît mai mult inima și visul meu de scriitor vă aparțin!

Laurențiu Fulga

ALEXANDRA CEA MICĂ

Și totuși a fost adevărat!

Mă trezesc buimac, fetița îmi zgîlțîie cu desperare umerii. Trage de mine să mă scol, e-ntipărită pe obrazul ei o panică inexplicabilă. Mi-arată prin pereți, dincolo de casă, undeva departe, și mă năucește cu vorbe de neînțeles. Dar spaima din ochii ei, parcă și mai intensă acum, e suficient de grăitoare ca să dea vorbelor un conținut clar și să contureze la dimensiunile exacte primejdia care se va fi pornit pe neașteptate împotriva noastră.

O urmez alarmat în odaia cealaltă, de zile mari, dau perdeaua într-o parte. Abia acum mi se dezvăluie o parte a peisajului înconjurător. Dincolo de cîmpie începe o suită de dealuri în succesiune paralelă de înălțimi crescînde, pe linia de orizont se creionează vag o pădure. Dealul cel mai apropiat de noi însă e golaș, albul catifelat al zăpezii acordîndu-i o unduire de uriașă felină adormită. Numai dacă te uiți concentrat și îndelung, să te usture ochii, cel puțin ochii mei bolnavi și miopi sînt supuși la un examen extrem, descoperi pe coama acelui deal cum apar la răstimpuri sclipiri de arme și o confuză mișunare ca de furnici enorme, săpînd parcă la șanțuri și cocoșate pentru a nu se lăsa prinse în vizorul vreunei lunete străine.

— Nemții? Românii?

În imposibilitate de a ști ce configurație a căpătat peste noapte frontul, după ultima bătălie, pe unde o fi răsăritul și pe unde apusul față de locul în care ne găsim, ca unice puncte cardinale care ar determina poziția liniei noastre față de linia germană, cu atît mai justificată e nevoia mea de certitudini, calmul pe care sînt nevoit să mi-l impun.

În tindă se află o scară care duce la pod, trebuie să fie acolo un ochi de geam prin care să pot observa mai de sus și pe îndelete mișcările musafirilor de pe deal. Urc scara, fetița vine zvîrlugă după mine. Ne cocoșăm sub podul scund, îngenunchem alături dinaintea ochiului de geam. De-aici toate se văd ca-n palmă, destul de clar cîteva elemente specifice. Furnicile sînt soldați în uniforme verzi, tăișul armelor lor îl cunosc. A mă amăgi că halucinez ar însemna să mă dau (să-i dau și pe ceilalți) cu bună știință pradă morții. E în mine o silă fără sfîrșit, ca-n fața unui tribunal care dă sentințe nedrepte.

— Ceea ce era de demonstrat, draga mea! îi spun fetiței și încerc să zîmbesc nepăsător. Nici un vis nu durează cît veșnicia, ne-am făcut iluzii deșarte. Mă și-ntreb dacă a fost adevărată noaptea de azi-noapte, dacă nu cumva doar am gîndit-o ca atare?! După cum vezi, imperiul ipotetic peste care devenisem stăpîni azi-noapte a încetat să existe, țara nimănui reintră în drepturile sale fatale. Războiul continuă, noi continuăm să fim umilii slujitori. Ce cauți însă tu în toată povestea asta? Aștept zadarnic un răspuns, e limpede că fetița constată tragedia pe cu totul alte coordonate. Să coborîm, draga mea, nu mai e nimic de făcut.

Agitația noastră prin casă l-a trezit și pe profesor, tulburarea lui, neștiind ce se întîmplă, e cu atît mai mare. Caută mut în ochii noștri, noi — palizi pe pragul odăii.

— Ești salvat, Johann! îl liniștesc eu. Germanii au ocupat poziție pe dealurile din apropiere.

M-așteptam să jubileze, își mușcă dimpotrivă buzele mohorît.

— Și românii?

— Probabil pe celelalte dealuri, la răsărit. Sîntem iar prinși între două focuri.

Oftează resemnat, își lasă din nou capul pe pernă.

— Ei, bine, rămînem aici și așteptăm.

— Ce așteptăm? Pe cine așteptăm?

— Pe oricare va sosi mai întîi. Mie nu mi-e frică. Doar tu însuți spuneai că-n situația asta există o singură soluție: fiecare să se bată pentru viața celuilalt.

— Johann, situația la care mă refeream eu era o situație de acalmie și de oboseală, cu predispoziție pentru amabilități. Indiferent cine ar fi ocupat casa — noi am fi avut timp să discutăm

Ilustrație de POMPILIU DUMITRESCU

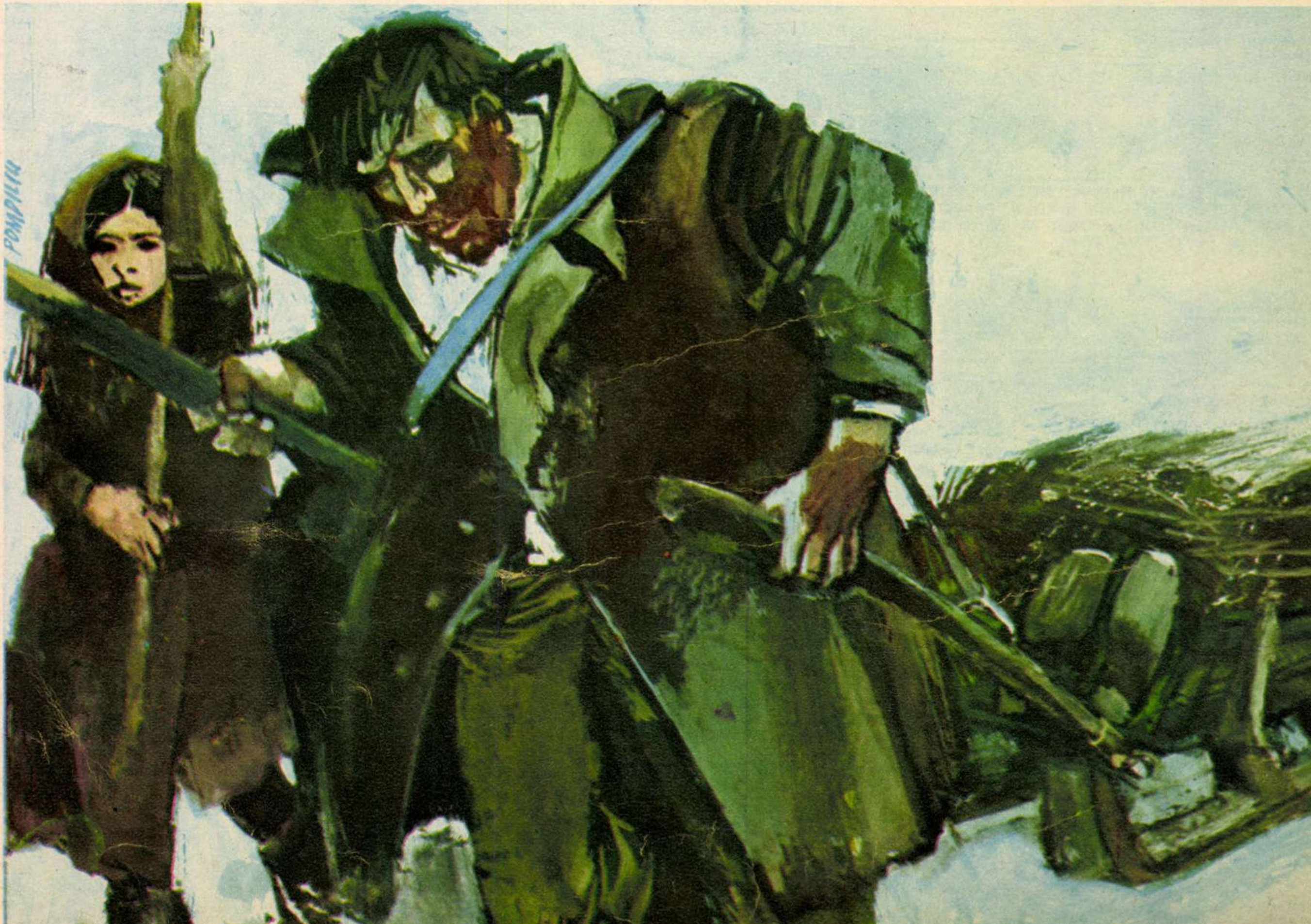

Pentru Tudor Arghezi descifrarea talentului tînăr, fie în cadența versului, fie în vibrația epică, a constituit o preocupare și un prilej de satisfacție sinceră, cu girul său apărînd în paginile **Biletelor de papagal** *— «minuscula» publicație literară inițiată și condusă de el în perioada interbelică — cîțiva dintre scriitorii noștri care, în ultimele decenii, au avut o evoluție demnă de încurajarea marelui poet. Laurențiu Fulga se numără printre aceștia, experiența de viață din anii imediat următori debutului (1937) contribuind la valorificarea în plan artistic a faptului trăit, cu ramificațiile lui psihologice. Nuvelele cuprinse în* **Straniul paradis** *anunțau un scriitor cu certe aptitudini pentru proza de analiză, atras de fluctuațiile afective tutelate de sentimentul iubirii. Această ultimă particularitate se va prelungi și în romanele scrise după Eliberare, dar asociată cu aceea de a sesiza ambianța socială determinată de mari și dramatice frămîntări istorice pricinuite de cel de al doilea război mondial, declanșat de forța nefastă a hitlerismului. Paralel cu elaborarea unei proiectate tetralogii* **Eroica,** *din care au apărut romanele* **Oameni fără glorie** *(1956) și* **Steaua bunei speranțe** *(1963), se impune să amintim activitatea de dramaturg a lui Laurențiu Fulga, remarcabilă, îndeosebi, prin piesele* **Ultimul mesaj** *(1951),* **Ion Vodă cel Cumplit** *(1953) și* **Meșterul Manole** *(1958), cea dintîi fiind distinsă cu Premiul de Stat. Indiferent de subiectele abordate în teatru, Laurențiu Fulga apelează cu succes la mijloacele construcției clasice, cele mai adecvate pentru temele alese.*

În **Eroica**, *autorul, care a cunoscut realitatea dură, pînă la limita inumanului, a ultimului război, surprinde reacțiile unei colectivități aruncate în marasm. Deci personajul central îl constituie aici o sumă de psihologii bîntuite de spectrul morții. Într-un ritm mai dinamic se desfășoară acțiunea din continuarea* **Eroicii** *care este romanul* **Steaua bunei speranțe,** *unde ca individualități se detașează în contururi precise Ștefan Corbu, doctorul Toma Moldoveanu, cinicul colonel Golescu. Incontestabil, cuplului format de Toma și Ioana Moldoveanu, prin frumusețea morală, prin exemplara generozitate, îi revine aura de lumină a cărții în contrast cu sumbrele prezențe ale ofițerilor reacționari Golescu și Androne.*

Împlinirea literară a lui Laurențiu Fulga, produsă numai în aparență lent, cunoaște un moment important o dată cu apariția romanului **Alexandru și Infernul,** *operă premiată de Uniunea Scriitorilor (1966). Fără să renunțe la fundalul cenușiu al războiului, romancierul își distribuie convergent atenția asupra a două personaje convertite în simboluri, care la rîndul lor îmbracă diferite forme, pînă la cele specifice antitezei. Alexandra întruchipează eterna și neliniștitoarea armonie feminină, Infernul nefiind altceva decît războiul. Romanul se clădește pe ideea umanistă a respingerii faptelor menite să tulbure legile firii, dialogul afectiv încărcat de forță emoțională.*

LIVIU CĂLIN

CARTE DE VIZITĂ

Laurențiu Fulga s-a născut la 2 noiembrie 1916 în comuna Fulga, județul Prahova. A absolvit liceul militar. Studiile superioare — la Facultatea de litere și filozofie din București. În 1937, debutează cu proză în revista «Bilete de papagal». Făcînd parte din Divizia de voluntari «Tudor Vladimirescu» — în timpul celui de al II-lea război mondial — a participat la luptele pentru eliberarea Transilvaniei și apoi pentru eliberarea teritoriului Ungariei și Cehoslovaciei. După război și-a continuat activitatea literară. Actualmente este vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România.

Nuvele, povestiri: «Straniul paradis» (1942); «Pe viață și pe moarte» (1960), «Concert pentru două viori» (1964); «Doamna străină» (1968).

Romane: «Eroica» vol. 1 — «Oameni fără glorie» (1956), vol. II «Steaua bunei speranțe» (1963); «Alexandra și Infernul» (1966); «Moartea lui Orfeu» (1970).

Teatru: «Ultimul mesaj» (1950); «Ion Vodă cel Cumplit» (1952), «Meșterul Manole» (1957); «Este vinovată Corina»? (1964).

și să argumentăm, ceilalți — timp să fie oameni.

— Crezi că situația s-a schimbat?

— Considerabil! Doar știi bine ce înseamnă o casă izolată între două fronturi. Fiecare o bombardează, convins că cealaltă parte și-a instalat acolo observatori.

— Din bătălia trecută casa a scăpat neatinsă.

— Asta nu înseamnă că istoria se va repeta.

— Dar vom sta liniștiți, vor crede că nu-i nimeni aici. Și n-au decît să vină, germanii sau românii, oricine, se vor convinge că nu constituim pentru nimeni nici o primejdie.

— Johann, pentru ocuparea unei case, mai ales a unei case de unde nu ți se dă nici un semn de viață, nu trimiți parlamentari cu steagul alb. O bombardezi sau o mitraliezi în plin, cu voluptate, iar ajuns la ferestrele ei mai tragi prin ferestre cîteva rafale de asigurare, ca să preîntîmpini orice surpriză. Parcă n-ai fi făcut războiul, n-ai ști cum se ocupă o casă!

— Punem un steag alb la ferestre.

— Copilării, Johann! Tu nu-ți dai seama că-n situația asta, eu și cu tine alături constituim o banalitate?

— Nu înțeleg.

— Războiul continuă, Johann! Și-n războiul ăsta fiecare e dușmanul celuilalt, nimeni n-o să ia în considerație starea de armistițiu la care am convenit arbitrar amîndoi. Pînă să le explic eu alor mei, sau alor tăi, ce e cu celălalt, cu siguranță că se va găsi un bezmetic care să restabilească relația exactă dintre noi doi. Binecuvîntata relație de război! Te va împușca pe tine, mă va împușca pe mine.

— Mai e și fetița...

— Mai ales fetița, care nu va fi nicicum iertată. Conștient sau accidental, n-are importanță. Și asta numai din cauza noastră, e ca și cum noi înșine am condamnat-o la moarte. Și trebuie să recunoști că nimeni nu ne dă dreptul s-o sacrificăm de dragul unei absurdități pe care noi am dori s-o prelungim pînă la pacea definitivă, dar pe care logica războiului n-o acceptă.

— Ce gîndești, în acest caz?

— Să te duc la ai tăi!

Tresare și se uită la mine lung, cu respirația tăiată și holbat, de parcă în fața lui nu s-ar găsi un om, ci însăși afirmarea ideii de imposibil.

— La fel de bine m-ai duce și la ai tăi.

— Nu!

— De ce?

— Am avut, am, voi avea totdeauna oroare de tot ce îngrădește, desființează libertatea omului. Cunosc farmecul pușcăriei, am gustat din dulceața prizonieratului. Nu mi-aș ierta în vecii vecilor că stînd în puterea și voința mea să-ți redau libertatea, chiar fiind cine ești pentru mine din această clipă, eu dimpotrivă ți-am răpit-o.

— Să lăsăm mai bine pe seară, pe întuneric.

— Pe întuneric e mai primejdios decît pe lumină, Johann. Și-apoi bătălia poate să-nceapă la orice oră.

— E departe?

— Cam vreo doi kilometri de urcuș.

— A nins, îți va fi și mai greu să mă duci iar în spinare.

— Nu mor eu dintr-atîta.

— Și cu ea ce faci?

Fetița se află lîngă mine, lipită de mine, mînă-n mînă cu mine, pare că-nțelege și se uită la mine.

— Deocamdată nu știu, o să văd după aceea.

— Omule...

Simt că-l sugrumă o emoție amarnică, lumina ochilor lucește de lacrimi. Își înghite plînsul, gîndul rămîne nerostit.

— Lasă, Johann! Cuvintele și-așa n-ajută la nimic.

— Altceva voiam să spun.

— Spune!

— Ai grijă de ea, scoate-o de-aici, îmi promiți?

— Nu era nevoie, Johann. Dar e bine că mi-ai spus-o. Înseamnă că... În sfîrșit, pricepi ce vreau să spun. Și-acum pregătește-te de plecare, eu mă duc să văd care-i situația pe-afară. Ține fetița lîngă tine pînă mă-ntorc.

Mă strecor pe lîngă pereții casei ca șarpele, să nu cad cumva în crucea vreunui ochean german. Ar fi stupid să constitui încă de pe acum obiectiv viu pentru mitralierele, aruncătoarele lor. E absolut necesar să-mi păstrez sîngele rece, să le cumpănesc pe toate pînă în amănunt. Gîndul că l-aș putea transporta pe Johann și altfel decît în spinare îmi vine pe neașteptate, descoperind în fundul curții șopronul deschis și-n șopron, printre alte unelte gospodărești, o sanie. E o sanie pe tălpici late, cu două hulube ca pentru un singur cal, cu o ladă largă, comodă, în care, dacă așterni cîteva brațe de paie, bănuiesc că germanul se va simți ca un pașă. Iată și o prăjină pe al cărei vîrf va trebui să prind niște zdrențe de steag — să-i vestim pe germani că n-am pornit de florile mărului spre poziția lor, nebunește, că sîntem oameni de omenie, vor vedea și se vor convinge, să nu ne împuște.

Îl găsesc pe Oberleutnantul Seebald Johann cu cizmele în picioare, îmbrăcat și cu vestonul încheiat pînă la ultimul nasture.

— Cine te-a încălțat, cine te-a îmbrăcat?

— Alexandra.

— Alexandra, te rog!

— Ba nu, lasă-mă pe mine, să te încalț eu, să-ți închei eu vestonul, de-ar fi posibil ți-aș cere să mă iei cu tine, roaba ta, oricînd să apelezi la mine și eu să te slujesc, dacă ți-ar fi sete eu să-ți aduc de băut, dacă ți-ar fi foame eu să-ți pregătesc cina, dacă ai fi obosit eu să-ți aștern pentru somn și să-ți veghez somnul, dacă...

— Nu-i cu putință, războiul e al bărbaților.

— Atunci să știi că tot sînt în tine, cuprinsă toată în ființa ta, de mult nu-mi mai aparțin și exist numai în tine, unde te duci tu sînt și... ai uitat ceva, ce cauți, mai ai nevoie de ceva?

Mă tot sucesc și răsucesc prin odaie, trec în odăile celelalte, deschid lavițele și sertarele pe rînd, am găsit două șuvițe de pînză — una albă, alta roșie, tocmai bune pentru steagul pe care germanii trebuie să-l vadă cît mai departe.

— Sînt ultimele lucruri de care te mai jefuiesc, draga mea! O iau de mînă și o duc pînă lîngă patul profesorului. E timpul, Johann. Luați-vă rămas bun.

— Alexandra! începe gîtuit de emoție Johann. Draga mea...

— Alexandra, te rog! Fără lacrimi, chiar și fără cuvinte dacă se poate, convin să mă conduci la gară cu o singură condiție: nici un cuvînt, nici o lacrimă, da? Mai ales în gară, înainte de plecarea trenului, și după aceea, de acord?

Dar fetița se smulge din mîinile lui Seebald și-ncepe într-o goană nebună, să se îmbrace ca pentru drum lung. Abia reușesc s-o astîmpăr, s-o încremenesc pe un scaun:

— Te rog să stai la locul dumitale, unde vrei să mergi? Numai el pleacă, Johann, eu mă întorc, pricepi? Eu, eu, eu — și mă bat stăruitor în piept, mă întorc. Aici, aici, la tine, la tine, pricepi?

S-ar părea c-am limpezit și lucrul acesta, fetița a rămas pe scaun cu mîinile între genunchi. Mi-l încarc pe Johann în spinare și-l scot afară din casă. Îl instalez temeinic în sanie, îl acopăr cu paie pînă la gît. Leg zdrențele de steag pe vîrful prăjinii, sînt gata să mă înham între hulube și să pornesc. M-asigur că toate sînt la locul lor, cînd mă trezesc cu stimata domnișoară la un pas de mine.

— A, nu! și-o duc ușurel din nou în casă. Te rog fii înțeleaptă ca-ntotdeauna și nu mă obliga să-mi calc principiile în picioare. Altfel te închid aici, prizonieră, poți să bîzîi cît vei pofti. Tu nu pricepi că doar îl duc pe profesor pînă la germanii lui și mă-ntorc la tine?

Am pornit, opintindu-mă din răsputeri ca un cal beteag și prăpădit ce sînt. Sania e grea și chinga cuprinsă pe după umeri mă cuțitează pînă la os. Cad și îngenunchez în zăpadă, dar mă ridic și pornesc mai departe. Țin cît mai sus, deasupra mea, steagul menit să-i avizeze pe germani și să le cerșească o firimitură de indulgență pentru ciudatul parlamentar român. Mi-ntorc ochii într-o doară spre casă, încremenesc locului stupefiat. Fetița e pe urmele mele, împinge la sanie. Îmi dau seama că-n mintea și sufletul ei se va fi împlîntat o frică teribilă: oamenii aceștia au plecat pentru totdeauna! Cum de nu pricep că fetița asta e a nimănui și că are nevoie de noi, indiferent cine am fi? Oare așa cum ne-a fost ea visul de azi-noapte, al jocului cu umbrele pe pereți și al jocului cu iluziile prin zăpadă, nu și noi îi sîntem ei în vis — despre ceva mereu tainic în această lume patronată de prea multe minciuni omenești?

— Du-te înapoi! țip însă la ea și arunc în ea cu bulgări de zăpadă. Întoarce-te imediat acasă și așteaptă!

Zadarnic însă, preferă să fie lovită și umilită. Caraghioasa, chiar și acum continuă să împingă la sanie. De parcă ar fi în stare, cu puterea ei de vrăbiuță, să-mpingă singură sania și să treacă peste mine mai departe.

— Ce o să mă fac eu cu tine? Vino lîngă mine, poftim, ține tu steagul!

Și acum înaintăm așa din greu, înotînd prin zăpadă pînă la brîu, deopotrivă, împleticindu-ne și ajutîndu-ne unul pe altul să ne ridicăm, urcînd acest deal ca de calvar spre poziția germană — simt deodată că sînt pe punctul de-a săvîrși o mare eroare. Bun, îmi spun: îl întorc pe Johann alor lui, mă întorc și eu la ai mei, dar Alexandra a cui rămîne? Ce vom continua a fi, fiecare în parte, fără Alexandra? Și părăsind-o pe Alexandra pradă infernului care-i înconjoară ca un cerc de foc casa, tărîmul, cînd infernul abia așteaptă să năvălească din toate părțile asupra imperiului ei și să-l înghită, nu cumva noi înșine îi vom grăbi sfîrșitul?

(CONTINUARE ÎN PAG. 13)

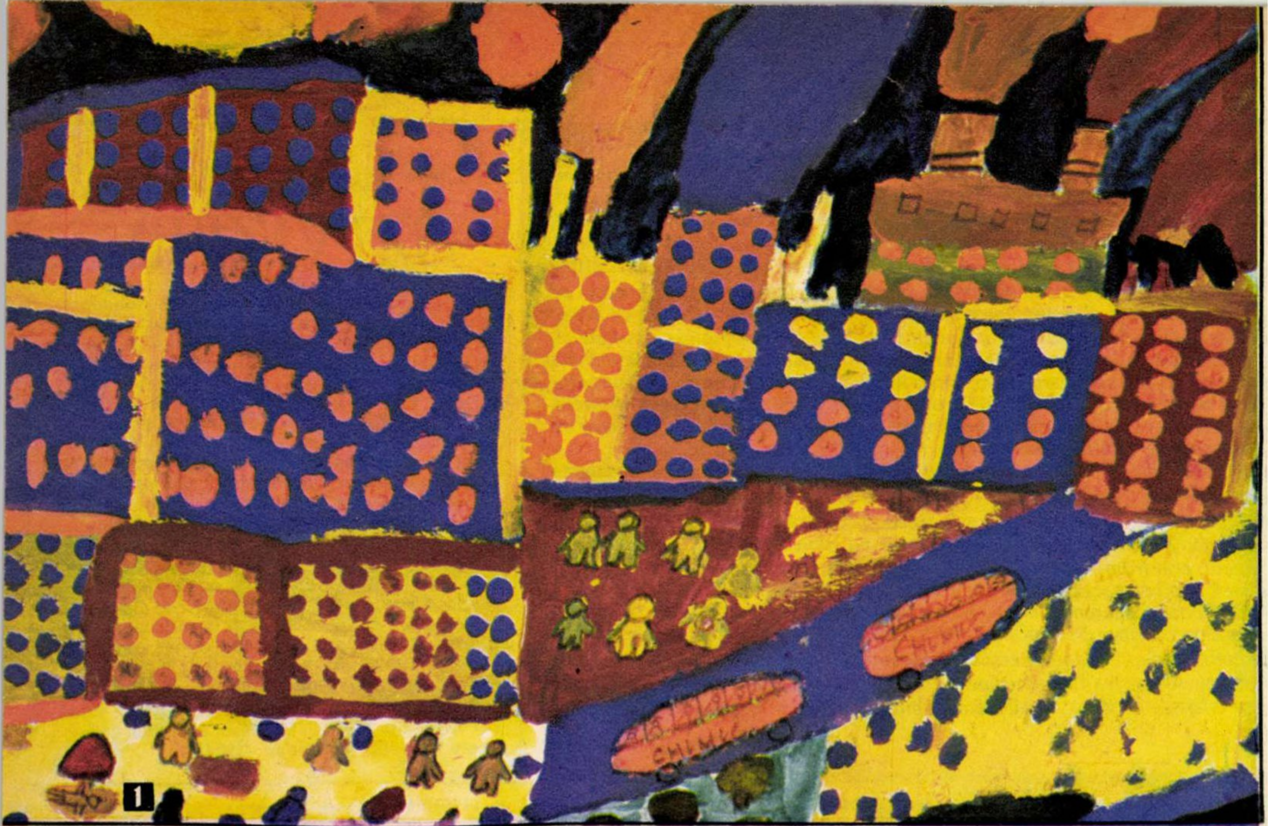
1

3

1. *«ORAȘUL»*
desen de **NICOLAE ROȘCA,** Școala generală nr. 5, municipiul Gh. Gheorghiu-Dej.
2. *«FETELE DIN SAT»*
desen de **ION CALFA,** Școala generală nr. 14, Brașov.
3. *«PORTRET»*
desen de **ION TOMOIAGĂ,** cl. a VII-a, Școala generală nr. 7, Vișeul de Sus, județul Maramureș.
4. *«JOC DE PRIMĂVARĂ»*
desen de **ION CONSTANTINESCU,** Școala generală nr. 1 Vulturești, județul Argeș.
5. *«ZI DE SĂRBĂTOARE»*
desen de **RAMONA MIHĂIȚĂ,** Casa pionierilor, Oltenița.
6. *«PORTRET»*
desen de **HELGA SCHELL,** cl. a VII-a, Sighișoara.
7. *«ȚARCUL»*
desen de **ANNA TANKÓ,** cl. a VII-a, Lunca de Sus, județul Harghita
8. *«PESCARII»*
desen de **CRISTACHE BUNEA,** comuna Tichilești, județul Brăila.

GALERIILE DE ARTĂ CUTEZĂTORII

Desenele copiilor din Vulturești își trimit lumina culorilor nu numai în toate colțurile țării noastre, dar și pînă departe peste hotare. Laureați cu nenumărate premii naționale, prezenți la Paris în finala Concursului internațional «Meridianele prieteniei» organizat de revista Cutezătorii și UNICEF, premiați la Moscova, la Cairo și la Sofia, cunoscuți de copiii japonezi cu care fac schimb de desene, iată palmaresul acestor foarte tineri maeștri ai penelului din Vulturești. De acolo, din satul lor de pe Argeș, copiii au chemat la un concurs de desene pe cei de-o seamă cu ei din toată lumea. Să trimeată desene la noi în țară toți copiii din lume care, ca și argeșenii, iubesc culorile.

Copiii din Vulturești ajutați de un juriu de specialiști vor acorda premii celor mai reușite desene care înfățișează viața, jocurile, gîndurile celor foarte tineri.

Premiile au și început să fie pregătite: păpuși îmbrăcate în frumoasele noastre costume românești, tot felul de cusături, trăistuțe, lucrări sculptate în lemn, după tradițiile noastre populare.

Aflînd despre chemarea celor din Vulturești și alți pionieri au dorit să fie prezenți. Ei au trimis desenele lor la redacție — dintre care reproducem cîteva în aceste pagini — și s-au oferit să contribuie la lista premiilor care se vor decerna laureaților din alte țări.

Totodată pionierii de la Școala generală nr. 5, orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej ne-au anunțat că vor oferi premiaților, colegii lor de peste hotare, un ciclu de tablouri lucrate în metal, cu figurile marilor voievozi români și cîteva picturi pe sticlă, prezentînd scene de basm românesc și obiceiuri tradiționale.

Toți cititorii noștri care doresc să participe la acest concurs și vor să ofere premii copiilor din alte țări sînt rugați să ne anunțe la redacție: **Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.** *Cele mai frumoase desene ale copiilor români vor fi atașate marelui nostru concurs* **«Arhiva de aur».** *De asemenea, sînt rugați să scrie redacției, după ce se vor sfătui cu comandanții instructori, ce daruri doresc*

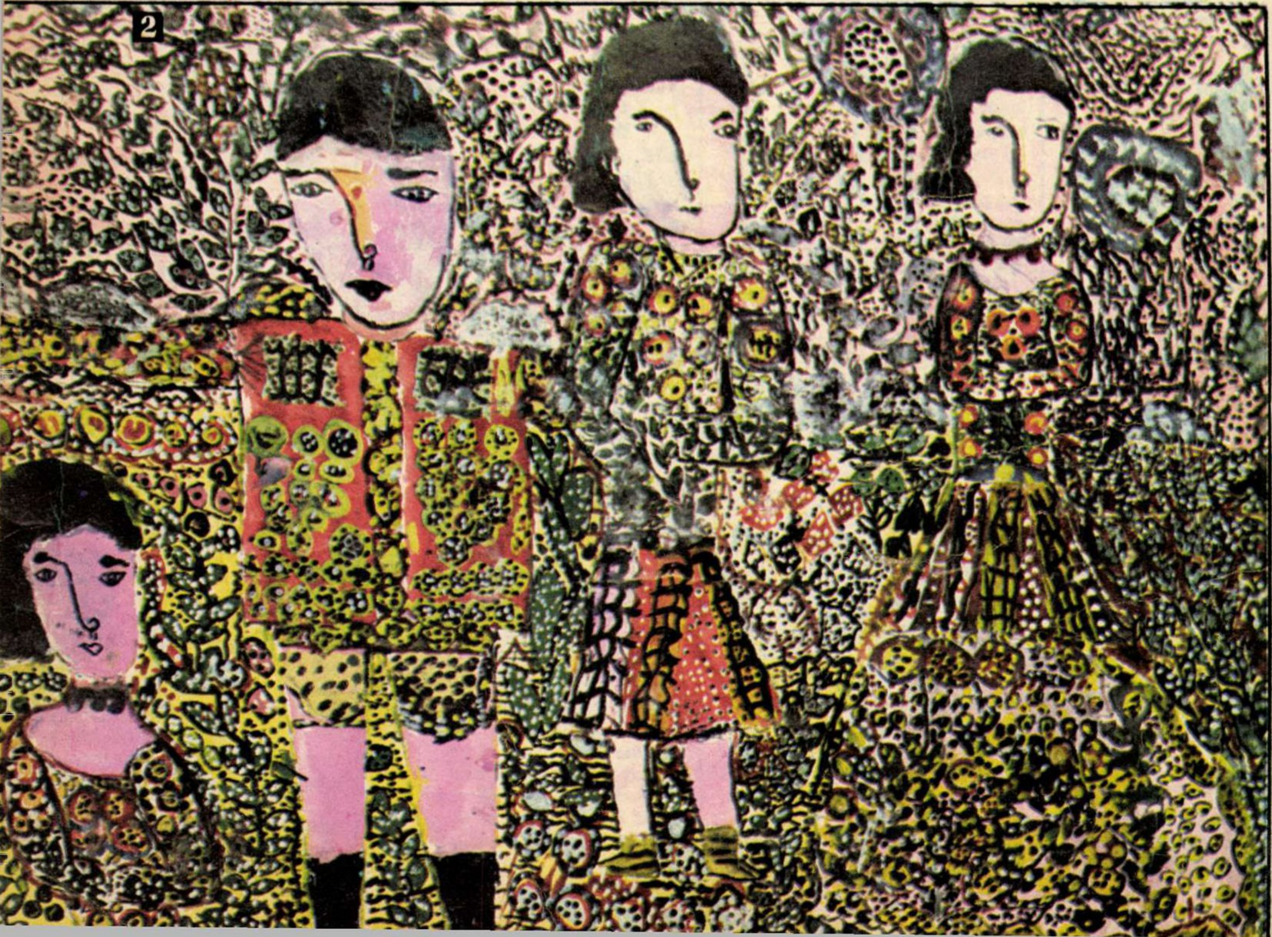
2

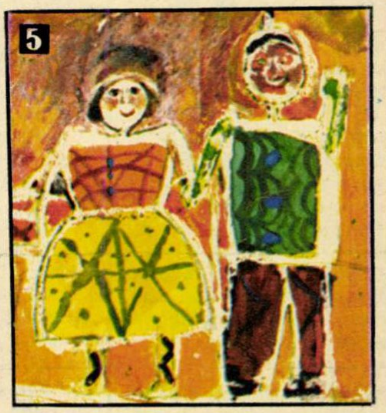
5

6

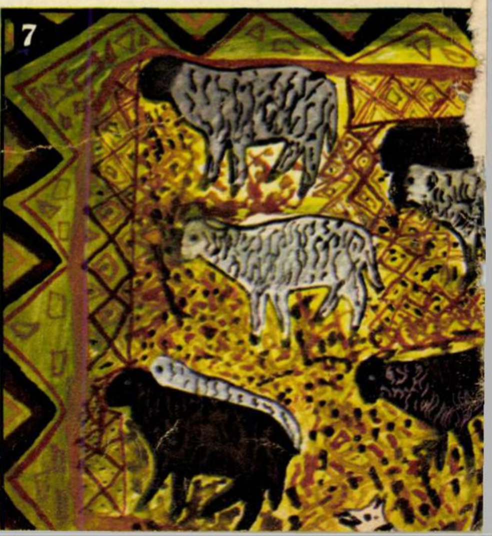
7

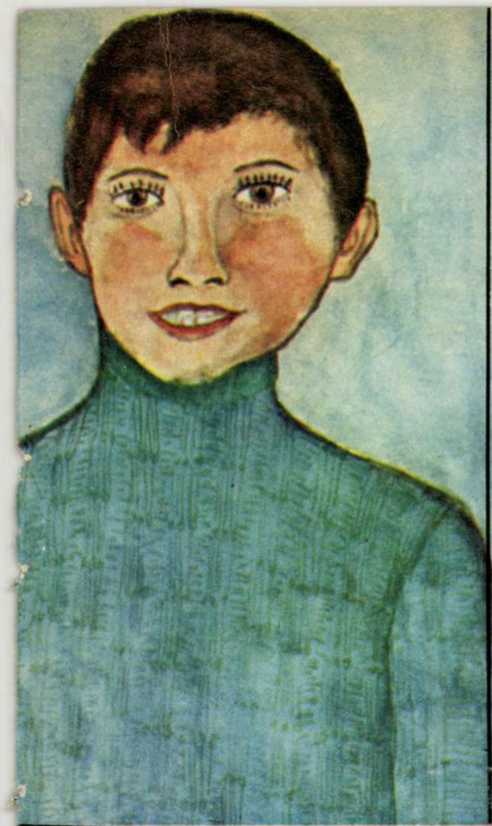

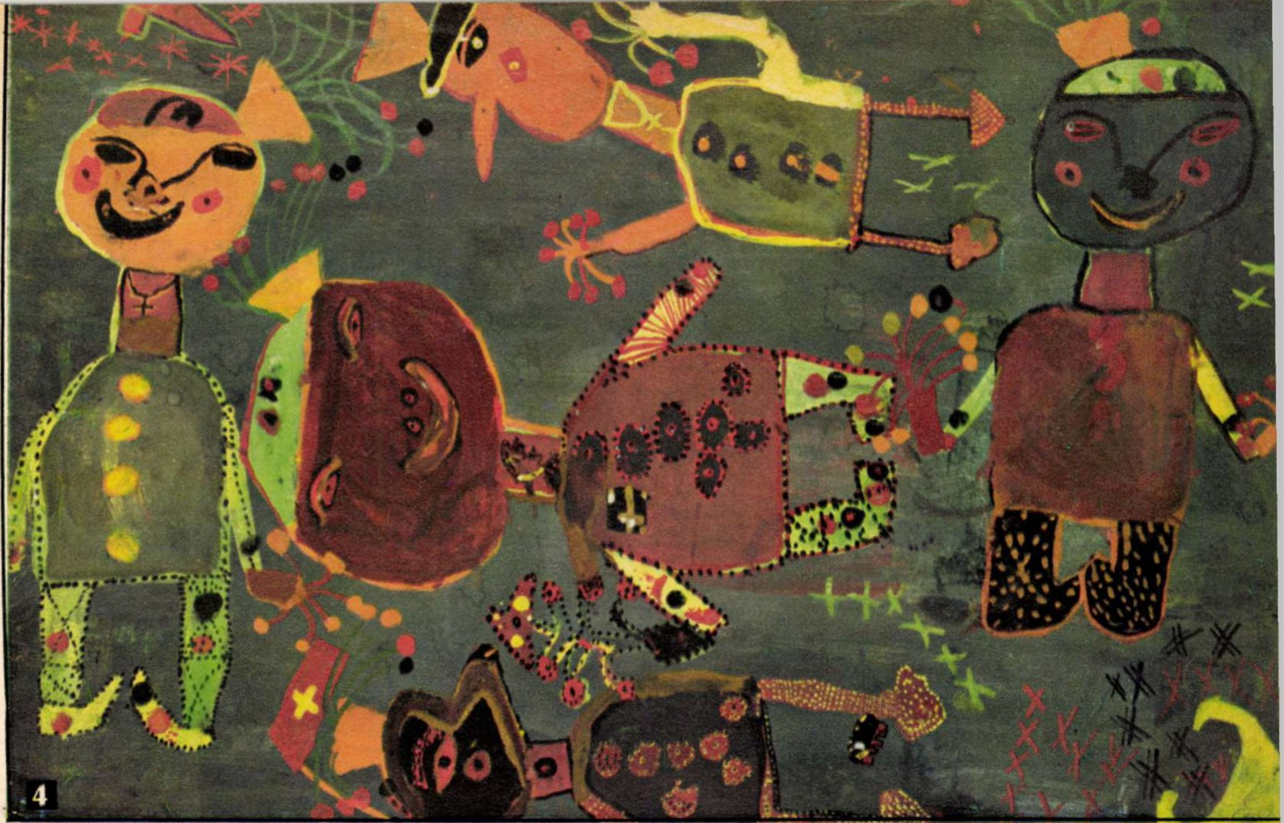

4

să ofere premiaților de peste hotare. La rîndul ei revista «Cutezătorii» va oferi premii frumoaselor desene trimise de copiii din alte țări, și în același timp va premia desenele copiilor de la noi.

PAUL ANGHEL PRIVIND DESENELE COPIILOR

Se spune că desenul e un talent precoce și unanim răspîndit la copii. Nu mi se pare exact, iar ca argument mă iau pe mine însumi.

N-am fost un desenator, cu chiu cu vai am scos o notă onorabilă, clasă după clasă. Stiu, era penibil să fii corigent la desen, ca și la muzică sau la sport. Acestea, cîndva, erau socotite dexterități, discipline auxiliare, supliment la adevărata instrucție școlară.

Nu inspira o prea mare încredere nici talentul afirmat în aceste discipline. Elevul care a scris poezii era numit, în chip derizoriu, **poetul,** cel care făcea desene cît de cît reușite, **artistul.** Desigur, **poetul** și **artistul** nu se bucurau de nici o trecere, cu atît mai mult în cazul în care rămîneau corigenți la matematică sau fizică.

Iată că optica școlii s-a schimbat și, eu personal iau act cu plăcere de această modificare a mentalității. Talentul copiilor este azi unanim apreciat, unanim stimulat, peste toate, s-a observat că manifestarea acestui talent nu contrazice aptitudinile pentru fizică, matematică, geografie, istorie, mai mult chiar, exclude corigența la aceste obiecte. După cum mă asigură numeroși profesori, copiii poeți sau copiii pictori sînt, în majoritate, niște elevi străluciți. Cum să nu-i felicităm atunci pe acei care strălucesc în pictură, artă pe care toți o iubim, artă în care artiștii români au propus lumii nume mari!

Recent am avut șansa să admir cîteva mii de desene datorate elevilor din cîteva cercuri de pictură, alese pe sărite. Deci: Vulturești, Bolintinul din Vale, Horez și, în ultima clipă desenele elevilor de la Scoala generală nr. 5. Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej. M-a uimit nu numai precocitatea, dar în egală măsură maturitatea acestor artiști, dovadă a preocupărilor cultivate cu grijă și îndrumate competent de către profesori. Copiii din aceste cercuri au în palmaresul lor succese de prestigiu, numele lor figurînd la loc de cinste în expozițiile naționale și internaționale.

Cîți dintre ei vor ajunge mari artiști? E dificil de spus, acest fapt de excepție ține de multe, ține oricum în primul rînd de ei, de afirmarea permanentă a talentului de perseverență, de studiu.

Cîți dintre cei ce publică în acest număr al revistei vor ajunge artiști? Nu pot răspunde cu toată gura la această întrebare, dar îmi iau curajul să le-o urez din inimă. Arta nu e de conceput fără curaj. Cei care au pornit pe acest drum trebuie să fie curajoși.

Deci, curaj, dragi prieteni!

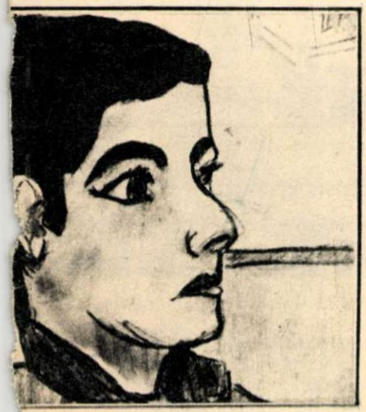

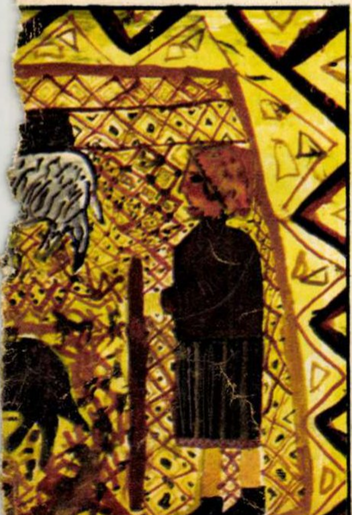

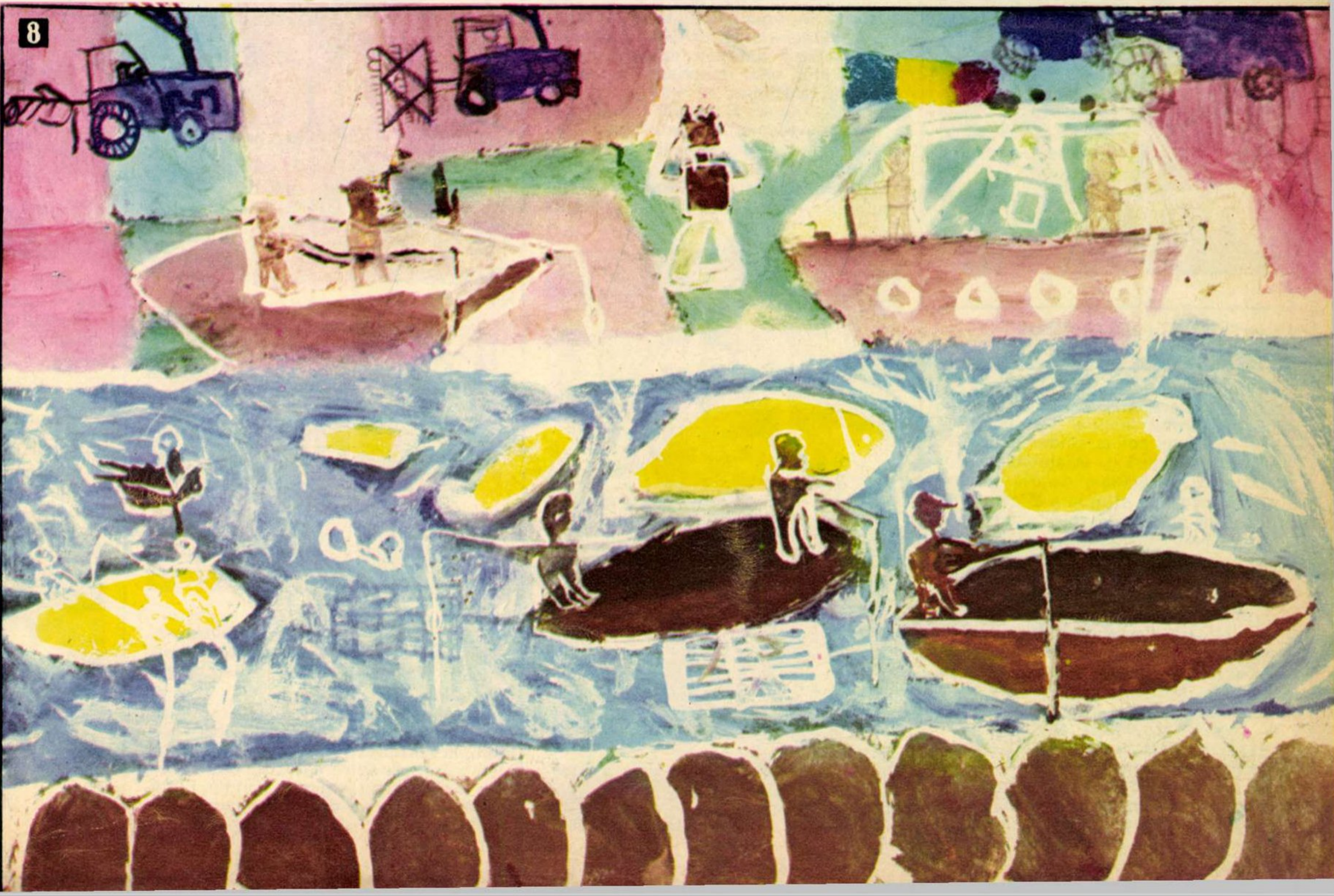

8

CU PRILEJUL A 500 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI NICOLAI COPERNIC

Operațiunea 1001 — FROMBORK

Reportaj de
AUREL LECCA

Fotografii de
KAJETAN ADAMOWSKI

MULTISECULARUL FROMBORK

Frombork este un oraș situat în regiunea dinspre miazănoapte a Poloniei, pe țărmul lagunei vistuliene, la adăpostul unei coline cîndva acoperită de mesteacănișuri și rășinoase. E o așezare cu o vechime de 660 de ani, care păstrează în structura ei amprenta arhitecturii medievale. Aici a trăit și a lucrat vreme de trei decenii Nicolai Copernic, celebrul umanist polonez a cărui operă a provocat o adevărată revoluție în ideologia secolului său.

Frombork este unul dintre orașele Poloniei care a avut mult de suferit în timpul celui de-al doilea război mondial. Orașul a fost măcinat aproape complet de bombe și, în parte, incendiat.

SUB SEMNUL RIGLEI DE CALCUL ȘI AL MISTRIEI

În vara anului 1966, pe străzile Fromborkului s-a auzit o trompetă. Suna vesel ca o chemare. La scurt timp după acest semnal era adunat în careu un detașament de tineri, fete și băieți, care sosiseră în oraș să pună în aplicare planul «Operațiunea 1001 — Frombork».

Ce semnificație are această cifră? 1001 — cifră care marchează începutul celui de al doilea mileniu al istoriei statului polonez. E o cifră simbol care vrea să însemne începutul unui nou timp, refacerea din temelii a bătrînului burg septentrional.

«Operațiunea 1001 — Frombork», formulare ce sugerează titlul unui plan de bătălie, a constituit temeiul unei acțiuni de mare amploare care a mobilizat mii de tineri din toate voievodatele Poloniei — în special elevi ai școlilor profesionale.

Scopul: refacerea orașului și înfrumusețarea lui, astfel încît după șapte ani, în februarie '73, cînd întreaga lume sărbătorește aniversarea a cinci secole de la nașterea marelui astronom, Fromborkul să fie pe deplin refăcut.

S-au format echipe de zidari și dulgheri, de electricieni și vopsitori, de instalatori sanitari și pavatori care, sub îndrumarea profesorilor-instructori, și în temeiul unor chibzuite planuri au pornit sistematic la curățirea de moloz a terenului, la degajarea piețelor, la înălțarea unor noi edificii obștești. Au fost reparate zeci de case, unele aproape din temelie. A fost instalată și extinsă rețeaua electrică și de canalizare a orașului.

Pe unul din turnurile ce străjuiesc fortificațiile orașului am văzut însemnate cu cretă roșie, aceste versuri în limba latină:

«Quod natura negat tribuit
Copernicus arte
Unum pro cunctis fama
la quatur opus».

Tălmăcite, stihurile vorbesc astfel:

«Ceea ce ne-a refuzat natura,
ne-a dat arta lui Copernic.
Este, printre altele, o mărturie
a faimei sale.»

Școlarul care a caligrafiat aceste rînduri evocă o veche inscripție ce fusese săpată pe «turnul apei», acum patru veacuri și jumătate, ca o mărturisire a recunoștinței nutrite de oamenii din Frombork față de concetățeanul lor care — vădindu-se un inginer priceput — le construise un apeduct și o instalație ingenioasă; prin intermediul ei cursul unui rîu din apropiere era îndreptat spre Frombork, asigurîndu-le astfel locuitorilor apa de băut.

Brigadierii studiaseră cu hărnicie istoria orașului, cercetaseră planurile, vechi stampe și desene, dornici de a restabili cît mai fidel stilul arhitectonic al edificiilor năruite de război.

«A OPRIT SOARELE ÎN LOC ȘI A PUS ÎN MIȘCARE PĂMÎNTUL»

Inițial au intrat în acțiune elevii școlilor profesionale. Li s-au alăturat curînd și un mare număr de liceeni. Printre aceștia s-a aflat o echipă de talentați elevi ai unei școli de arte plastice, care și-au făcut intrarea «pe scena publică» realizînd un important monument ce-l înfățișează pe Copernic, cetățean al Fromborkului, ținînd în mîna stîngă o machetă sferică a sistemului nostru solar.

BUDUJEMY
MIESZKANIA

Plasată într-o vastă piață, statuia savantului, ca un simbol al gîndirii și forței creatoare, tutelează orașul reînsuflețit prin efortul și entuziasmul pionierilor și tineretului polonez.

«A oprit Soarele în loc și a pus în mișcare Pămîntul», astfel sună o caracterizare lapidară a operei esențiale a lui Nicolai Copernic. Astăzi gîndirea sa face parte din tezaurul gîndirii întregii umanități. Statuia realizată de ucenicii-

1

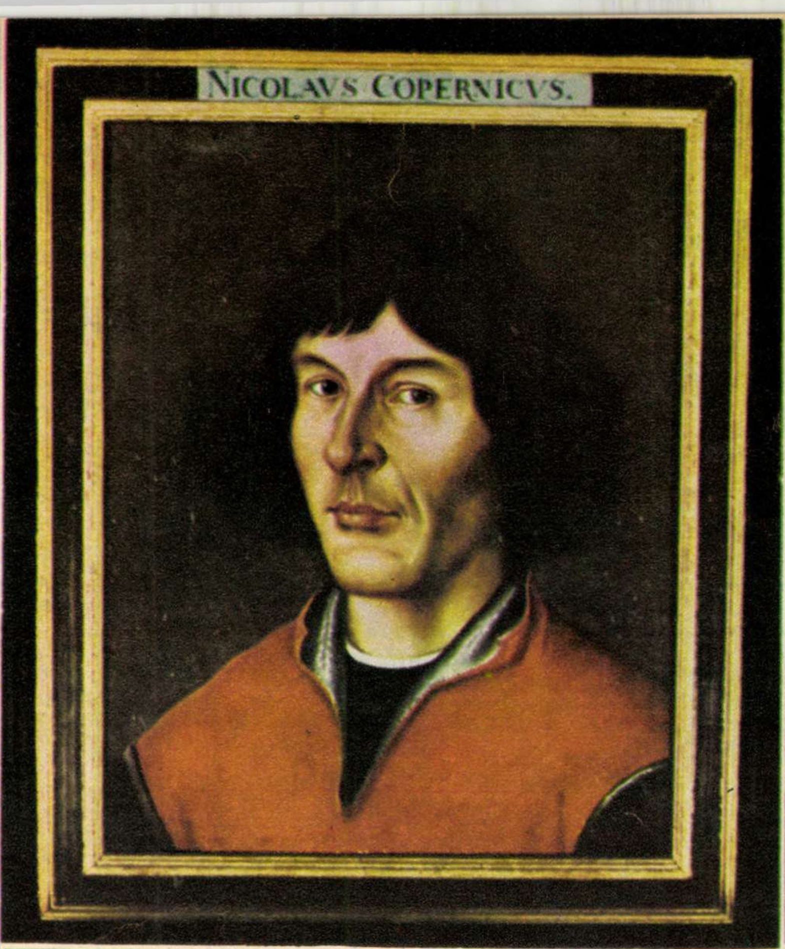
NICOLAVS COPERNICVS.

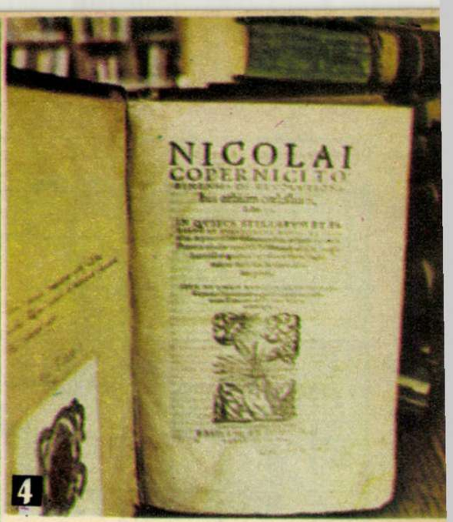

4

2

5

3

6

1. Monumentul lui Copernic din Torun.

2. Torun — orașul natal al lui Copernic — a păstrat arhitectura gotică din secolul al XV-lea.

3. Interior din casa lui Copernic din Torun — astăzi transformată în muzeu.

4. De revolutionibus — ediția din anul 1566 (biblioteca jagellonă din Cracovia).

5. Astăzi Torun este un important centru industrial unde 50 000 de tineri invață în diferite școli medii tehnice.

6. Celebra universitate din Cracovia unde Copernic a studiat între anii 1491–1495.

sculptori vrea să exprime admirația și adeziunea lor față de ideile revoluționare care duc umanitatea pe căile progresului.

SĂ FACEM TOTUL CÎT SE POATE DE BINE

Astfel formulată, lozinca mobilizatoare n-a fost rostită, poate, niciodată. Neîndoielnic, însă, gîndul acesta a stăpînit mintea tuturor tinerilor. E prezent acest îndemn în structura solidă a edificiilor clădite, în netezimea zidurilor meșteșugit rostuite. Îl sugerează farmecul grădinilor înflorite, care ritmează lungul front al străzilor din Frombork. Instalațiile sanitare, lucrările de tinichigerie și feroneria necesară clădirilor, o serie de alte finisaje au fost realizate de pionierii și tinerii constructori sub egida aceluiași îndemn.

Pionierii polonezi au reconstruit turnul de colț, îndreptat spre nord-vest, în încăperile boltite ale căruia, în lungi nopți de veghe, Nicolai Copernic și-a redactat cărțile faimoasei sale opere «*De revolutionibus orbium coelestium*», («Despre mișcările de revoluție ale corpurilor cerești»).

— «La început, spun drept, eram neîncrezător: nu credeam că acești copilandri vor putea duce pînă la capăt un asemenea plan ambițios. Și nu numai eu mă îndoiam. Mulți alții socoteau că după cîteva zile se vor lăsa păgubași» — mărturisește azi un cetățean vîrstnic al orașului.

Dar faptele au dezmințit aceste rezerve. Din acea zi a verii lui '66 și pînă azi, Fromborkul și-a dobîndit un chip nou, ce păstrează multe din trăsăturile specifice acestui oraș cu bogate tradiții, dar care a cîștigat mult în ceea ce privește confortul cotidian propriu civilizației moderne.

A FI CETĂȚEAN DE ONOARE...

Lucrările de refacere s-au desfășurat sistematic, potrivit unor chibzuite planuri de construcție și sistematizare, fiind prezenți pe acest impresionant șantier mii de tineri constructori. Unii n-au lucrat aici decît cîteva săptămîni. Cei mai mulți însă și-au petrecut aici, an de an, ceasurile de răgaz, încorporînd în zidurile Fromborkului entuziasmul tinereții lor, munca lor stăruitoare.

Spre a cinsti cum se cuvine munca pilduitoare a tinerilor constructori, Consiliul orășeneasc a luat, nu de mult, hotărîrea de a acorda titlul de «cetățean de onoare» tuturor celor care au lucrat pe șantierul Fromborkului timp de trei veri. Astăzi cu nespusă mîndrie dețin acest titlu mai bine de 1 500 tineri polonezi, după cum ecusoane ce poartă numele orașului unde a trăit Copernic împodobesc bluzele de lucru ale multor tineri veniți din toate țările Europei pentru a lucra pe șantierele acestui oraș nordic în care s-au plămădit tezele teoriei coperniciene — idei ce au deschis umanității un nou drum al cunoașterii.

O ACȚIUNE EXEMPLARĂ

Festivitățile organizate pentru a cinsti împlinirea a cinci secole de la nașterea genialului gînditor Nicolai Copernic au început în Polonia în ziua de 19 februarie, zi în care a văzut pentru prima oară lumina Soarelui cel care avea să schimbe din temelii prin ideile sale înnoitoare concepțiile despre univers ale oamenilor vremii sale.

O serie de manifestări dedicate aniversării — sărbătorită de altfel sub egida **UNESCO** în întreaga lume — se vor desfășura în toate acele locuri a căror istorie a fost îmbogățită prin prezența ilustrului savant: Torun, orașul în care s-a născut Copernic, Cracovia, unde și-a făcut studiile la renumita Universitate Jagellonă, Olsztyn — capitala regiunii lacurilor Mazuriene — unde Copernic a studiat tainele Cosmosului, făcînd o serie de interesante observații astronomice. Zeci de orașe poloneze își împart această îndatorire de onoare.

Printre ele se află în veșmînt nou, sărbătoresc, multiseculărul Frombork, care a dobîndit în întreaga țară o notorietate deosebită, datorită operei constructive a pionierilor mobilizați în această pilduitoare acțiune.

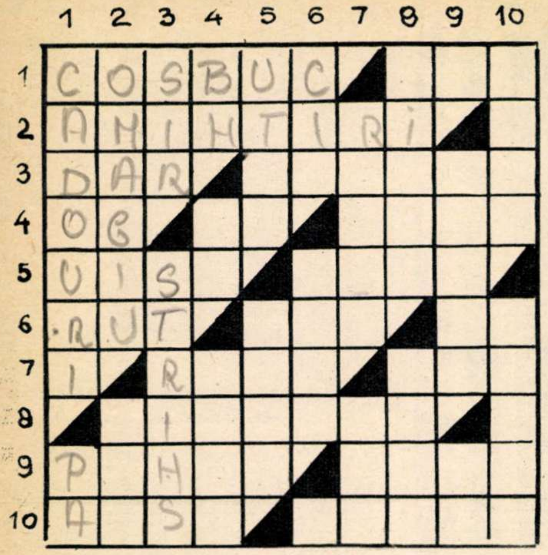

MAMEI DE ZIUA EI

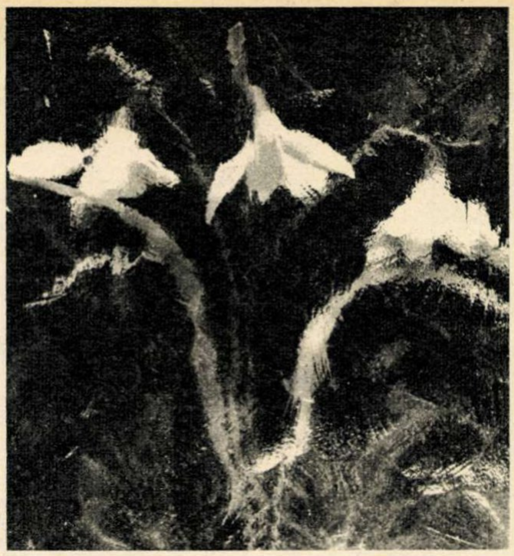

Un mărțișor...fotografic, oferit tuturor mamelor de către elevul

EDUARD PIRINGER.
Casa pionierilor Sibiu

ORIZONTAL:

1) Poet clasic român, autorul poeziei «Mama» — Semnează volumul de versuri «Iubirea iubirilor» 2) Aici evocă Ion Creangă minunatul chip al mamei; 3) Mamei, de ziua ei — Copilul iubit al mamei; 4) Olga Georgescu — Fiecare aduce un nou «8 Martie» — O mamă binecunoscută, creată de Ion Slavici în romanul său cu același nume; 5) Fratele mamei, pentru copii (reg.) Serbează împreună cu noi ziua de 8 Martie; 6) Poet român, autorul poeziei «Frumoasele fete» — Autorul poeziei «Femeia din Cetatea Albă) din volumul «Fructe de mare» — Maria Făgărășanu; 7) Personaj creat de Shakespeare — Margine; 8) Ziua de 8 Martie, an de an; 9) Toarce alături de mama — Evocă chipul mamei în celebrele sale «Catrene»; 10) ... împotrivirii de Geo Bogza — Adresate tuturor mamelor de ziua lor.

VERTICAL:

1) Le oferim mamei de ziua ei — La revedere, mamă (Dim.); 2. A serba ziua de 8 Martie... de alfa, de beta etc... la trigonometrie: 3) Rîs... întors! — Adunați; 4) Barbu Norica — Bia! — În romanul «Mama» 5) Autorul poeziei «Mamei» din volumul «Steaua singurătății) — De-abia (reg.); 6) Aproape cidru! — Întruchipată în chip de femeie de pictorul Rosenthal în tabloul «România își rupe cătușele»; 7) «Mama» — Un corp geometric; 8) «Spaima mărilor»—Sărbătorită de noi la fiecare 8 Martie; 9) Autorul poeziei «Fata cu trandafiri» — Măsură agrară; 10) Dacă e bună, e cel mai frumos cadou adus mamei de ziua ei — Mamei, de ziua ei.

I. ALEXANDRU

DEZLEGARE

1. Coșbuc — Pan, 2. Amintiri, 3. Dar — adorat, 4. Og. An. Mara. 5. Uica — Tata. 6. Rau — Dan — Mi. 7. I. Lear. Mal. 8. Serbata. O. 9. Pisoi. Omar. 10. Anii. Urări.

TEST

Sînteți egoiști?

FĂRĂ DISCUȚIE, EGOISMUL NU ESTE DELOC O TRĂSĂTURĂ ONORABILĂ DE CARACTER. DACĂ VREȚI SĂ VĂ LĂMURIȚI CUM STAȚI ÎN ACEASTĂ PRIVINȚĂ, RĂSPUNDEȚI ABSOLUT SINCER LA URMĂTOARELE ÎNTREBĂRI:

1. Consideri că totul pe lume are valoare? DA — 1 punct NU — 3
2, Ai slăbiciune pentru o anumită culoare? DA — 2, NU — 1
3. Ești iubit în clasă și în general în societate? DA — 1, NU — 4
4. Cedezi totdeauna în discuții, lăsîndu-i pe alții să aibă ultimul cuvînt? DA — 4, NU — 1
5. Ți se întîmplă să te ironizezi singur? DA — 1, NU — 2
6. Știi să-ți ascunzi de cei din jur necazurile și bolile? DA — 1, NU — 3.
7. Îți notezi datoriile prietenilor tăi? DA — 2, NU — 1
8. Îți place să vorbești tare? DA — 2, NU — 1.
9. Te consideri un bun cunoscător de oameni? DA — 1, NU — 3
10. Consideri carnetul CEC drept un lucru inutil? DA — 2, NU — 1
11. Ești de părere că soarta te-a nedreptățit? DA — 4, NU — 1
12. Te bucură insuccesele prietenilor tăi? DA — 3, NU — 1.

ACUM NUMĂRAȚI PUNCTELE. DACĂ AI ACUMULAT MAI MULT DE 31 DE PUNCTE EȘTI UN EGOIST. 27—31 DE PUNCTE? NU EȘTI EGOIST, DAR AI PUȚINI PRIETENI DEOARECE ÎN RELAȚIILE CU EI PUI PREA PUȚIN SUFLET.

DACĂ AI ACUMULAT ÎNTRE 20 ȘI 26 DE PUNCTE, ÎNSEAMNĂ CĂ EȘTI SENSIBIL, SĂRITOR ȘI CĂ ÎȚI AJUȚI PRIETENII CU DRAGĂ INIMĂ.

SUB 20 DE PUNCTE AI UN CARACTER INEGAL, UNEORI DAI DOVADĂ DE MULT EGOISM, ALTEORI ALTRUISMUL ȘI ABNEGAȚIA TA ÎI NEDUMERESC PE CEI CARE TE CUNOSC.

UN BĂIAT ȘI OMUL DE ZĂPADĂ

de CORNELIU BUZINSCHI

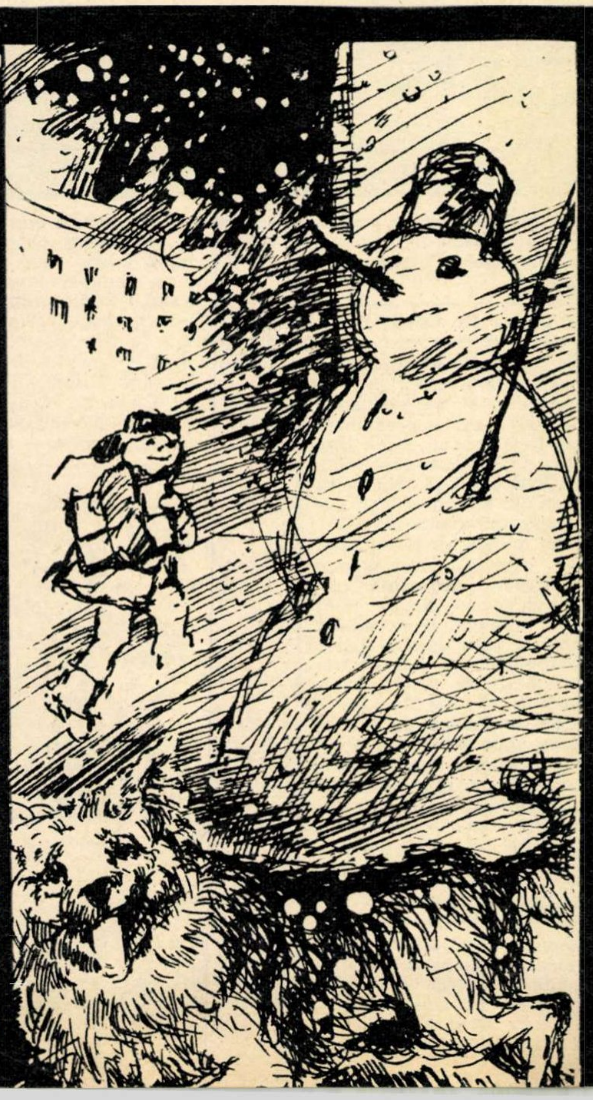

— Cînd sună telefonul, te scoli, zice mama. Dacă-ți spui că te vei trezi și numai un pic ai să mai dormi, degeaba!

— Degeaba, spune și tata. Te fură somnul și nu te mai duci la timp și-ntîrzii sigur la școală.

Sînt regulile de dimineață. Pe celelalte le face fără comandă, le-a învățat pe de rost, cum spune el. Se spală, se îmbracă și mănîncă. Apoi vine vremea ușii. Ușa trebuie încuiată de două ori și «se încearcă să fie închisă bine, bine» parcă o aude pe mama.

Și toate se fac după tipic, în ordinea lor, pentru că Dan le face de atîtea ori, încît nici nu poate să le mai uite sau să le schimbe ordinea. Dar azi, Dan s-a trezit înaintea telefonului. De obicei telefonul sună, Dan îl ridică și nu mai e singur:

— Bună dimineața, Dane!

— Bună dimineața, mamă!

Și toate urmează după tipic, o vorbă de care se servește tata cînd ceva este făcut cum trebuie.

A sunat și azi telefonul, dar el era demult sculat și-a strigat în receptor:

— Bună dimineața, mamă!

Și rîsul mamei i-a umplut urechea. Și ochii lui Dan văd dimineața albă. În geamul alb, fulgii aleargă în joc și Dan se gîndește la sania lui de anul trecut, o sanie mare și roșie ce se poate strînge într-un pachet. E o sanie care n-a văzut zăpada decît două zile. Iarna trecută n-a fost zăpadă.

Își pune ghiozdanul în spate, are grijă de ușă și o pornește repede pe scări.

Și deodată zăpada e atît de albă și cizma se afundă și nu-ți vine deloc să calci pe urmele făcute de ceilalți. Și Dan e gata să întîmpine locurile pufoase și pline de necunoscut și-a luat-o prin crîng, adică prin spatele blocului, unde sînt cîțiva copaci. Oamenii caută locuri bătute și sînt departe, dar zăpada se face bulgăr și iată că bulgărul a crescut, se dă de-a dura și crește mereu. Ghiozdanul stă și-l așteaptă. Dar a găsit o scîndurică și, ca la ora de lucru cu plastilină, mormanul de zăpadă capătă forma omului. Numai capul îi lipsește. Dar bulgărele crește. «Iată, ai și capul» îi zice Dan și dintr-o ramură rupe nasul, ochii și gura.

— Bună dimineața, omule!

— Bună dimineața! îi răspunde omul.

Și Dan își amintește de școală.

— Dar cine te va păzi, omule?

— Eu! latră cîinele alb și pufos pe care Dan nici nu-l văzuse pînă atunci.

— Nu-mi lătra omul, omul meu este cu totul de zăpadă!

— Atunci este altceva, dar școala?!

— Școala... zice Dan. Cum facem? Da, știu: tu trebuie să-mi păzești omul.

Cîinele se ridică pe labele de dinapoi, scoate limba și încuviințează din cap.

— Bun... Acuma, fuga la școală!

Nu mai pune ghiozdanul în spate și-o pornește pe urmele lăsate de ceilalți și-aleargă pentru că aude clopoțelul cel mare și știe că are cine păzi omul lui de zăpadă.

— Bună dimineața! spune învățătoarea.

— Bună dimineața! răspund copiii.

Și cum mai ninge afară, peste un om de zăpadă și peste un cîine care-l păzește!

* enigma NR. 2 / „FARSA” *

Scenariu: **VALERIU IVAN**

REZUMAT ȘI RĂSPUNS LA ENIGMA NR. 1: SPIONUL HERDON ȘI COMPLICELE SE ÎNTÎLNESC ÎNTR-UN PARC PENTRU A SCHIMBA MESAJE ÎNTRE EI. NU REALIZEAZĂ ACEST LUCRU DATORITĂ PREZENȚEI UNUI MOȘNEAG PE CARE EI ÎL CONSIDERĂ DREPT OFIȚER DE SECURITATE AL ECHIPAJULUI «NEÎNFRICAȚII», CONDUS DE CĂPITANUL DUMITRESCU. TRANSMITEREA INFORMAȚIILOR URMA SĂ SE REALIZEZE PRIN SCHIMBAREA CĂȚEILOR. NEEFECTUÎNDU-SE ACEASTĂ OPERAȚIUNE, EVIDENT DIN LIPSĂ DE CORPURI DELICTE, DUMITRESCU ȘI RADU NU I-AU ARESTAT.

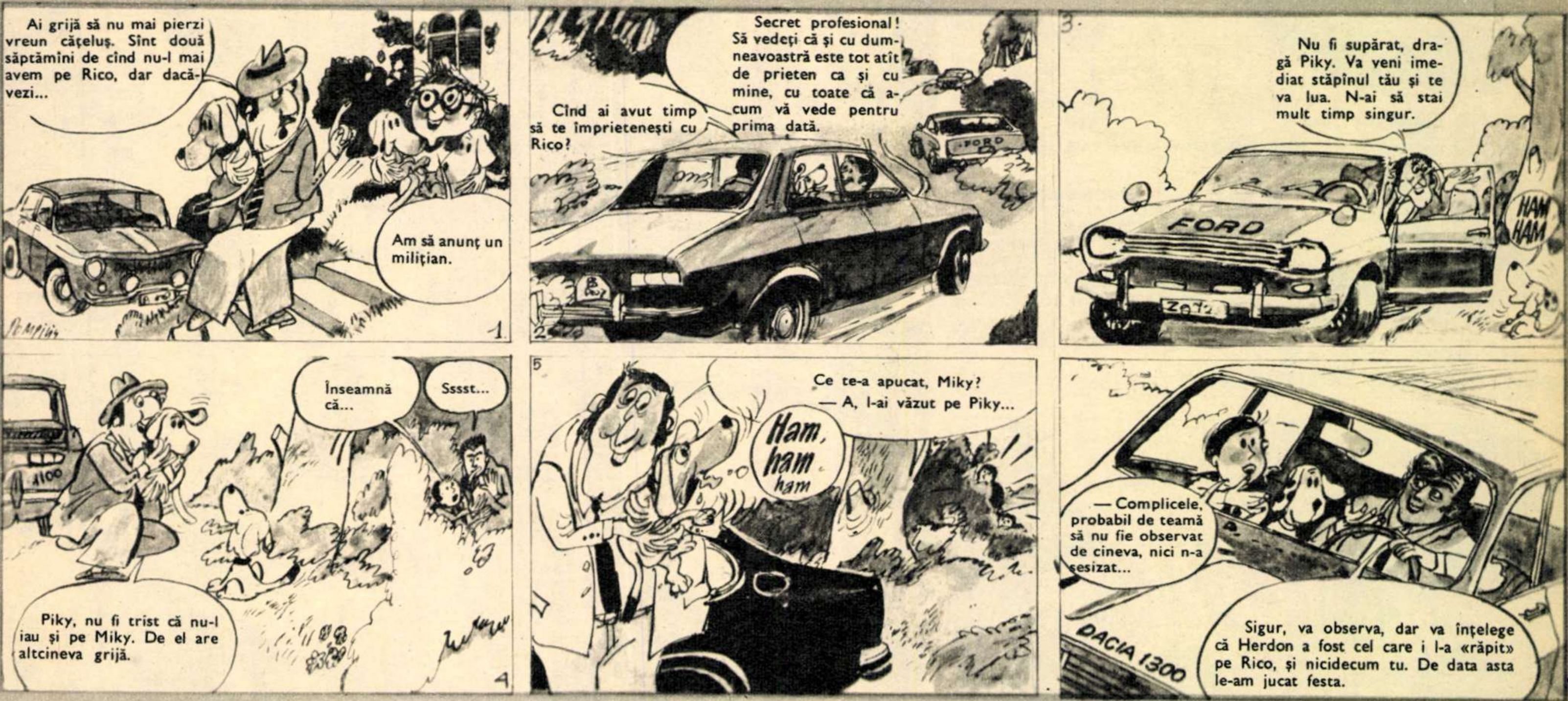
1
Ai grijă să nu mai pierzi vreun cățeluș. Sînt două săptămîni de cînd nu-l mai avem pe Rico, dar dacă-l vezi...
Am să anunț un milițian.
2
Cînd ai avut timp să te împrietenești cu Rico?
Secret profesional! Să vedeți că și cu dumneavoastră este tot atît de prieten ca și cu mine, cu toate că acum vă vede pentru prima dată.
3
Nu fi supărat, dragă Piky. Va veni imediat stăpînul tău și te va lua. N-ai să stai mult timp singur.
FORD
HAM HAM
4
Piky, nu fi trist că nu-l iau și pe Miky. De el are altcineva grijă.
Înseamnă că...
Sssst...
5
Ce te-a apucat, Miky?
— A, l-ai văzut pe Piky...
Ham, ham ham
— Complicele, probabil de teamă să nu fie observat de cineva, nici n-a sesizat...
Sigur, va observa, dar va înțelege că Herdon a fost cel care i l-a «răpit» pe Rico, și nicidecum tu. De data asta le-am jucat festa.
DACIA 1300

În numeroasele scrisori primite la enigma nr. 1, a răspuns corect Angelica Bursuc din Bacău (cîștigătoare a unui premiu la concursul «Enigma»).
Alte răspunsuri bune au fost date de Teodora Marcu — Ploiești, Elena Perianu — Buzău, Liviu Păiuș — Suceava și Nicolae

VI SE CERE SĂ RĂSPUNDEȚI DACĂ SPIONUL HERDON ȘI COMPLICELE AU REUȘIT SĂ SCHIMBE MESAJELE ÎNTRE EI ȘI CUM S-A REALIZAT ACEST LUCRU. DACĂ N-AU REUȘIT, ATUNCI RELATAȚI CUM LE-AU DEJUCAT PLANUL CĂPITANUL DUMITRESCU ȘI RADU.

MĂRȚIȘOARE...

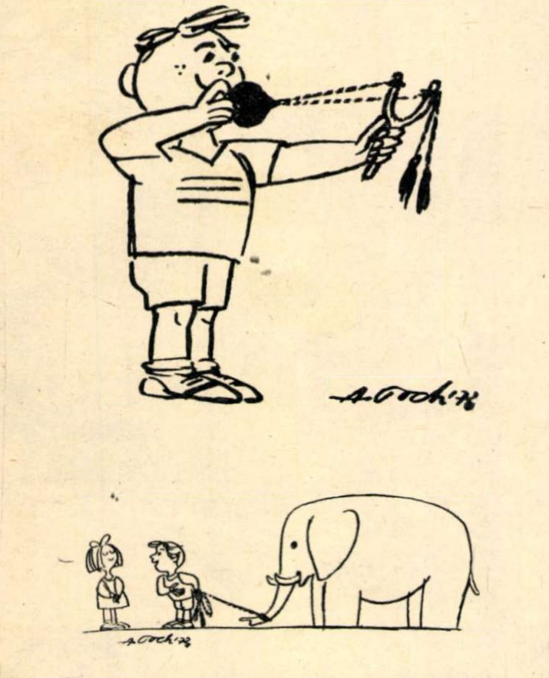

A. POCH

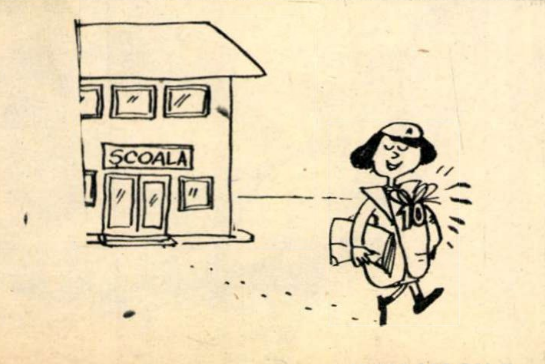

DAN VASILE

ALEXANDRA CEA MICĂ

URMARE DIN PAGINILE 6–7

Și chiar dacă, admițînd că alte spirite superioare vor răsări din nămoluri s-o salveze, și vor salva-o, nu ne vom acoperi cu atît mai mult de rușine pe veci, nu la torturi de iad vor fi condamnate după aceea conștiințele noastre strîmbe? Cu ce ochi, eu cel puțin aș mai îndrăzni să mă uit în ochii celeilalte Alexandra — cînd ea ar ști, sigur ar afla, că m-am dovedit mizerabil și laș? Ea însăși, ucisă aceasta de-aici, nu și-ar pierde din plenitudinea și frumusețea ei, ca și cum în ea însăși ar fi murit, Ceva, Cineva?

— **Oprește!** *aud în aceeași clipă pe cineva strigînd.* **Oprește, omule! În numele dreptului de viață și de moarte pe care-l am asupra conștiinței tale, îți poruncesc să oprești!**

— **Tu ai strigat, Alexandra?**

— **Eu!**

— **Ce s-a întîmplat?** *Fetița mă trage desperată de mînecă, s-agață desperată de brațul meu. Ce s-a întîmplat, Alexandra?*

Abia acum, ridicîndu-mi ochii din pămînt, pînă atunci cocoșat sub povara hulubelor, nu vedeam decît pămîntul, alarmat de spaimele fetiței și înălțîndu-mi fruntea spre zare, văd zarea întreagă, fără sfîrșire, punctată de nenumărate căști negre, în flăcări, cum țintesc pe cătarea armelor firavele noastre făpturi. O simt alături pe Alexandra cea mare pietrificată în mine. Îmi șterg obosit nădușeala de pe frunte, de fapt mai mult ca să-mi recîștig calmul, mă-ntorc spre rănitul german:

— Ascultă, Johann: știi că există riscul să fim omorîți tustrei deodată? Germania ta de pe deal nici să se-ntrebe cine om fi și ce vrem, nici să se impresioneze de steagul nostru de pace și nici s-accepte un dialog cu noi, să ne omoare mai înainte chiar de a afla că li te-aducem pe tine viu?

— Știu.

— Știi că, mai presus de orice, ar ucide-o pe Alexandra?

— Știu.

— Chiar dacă prin absurd nu se confirmă previziunile mele, știi că de fapt te condamni pe tine însuți, și eu te condamn la moarte? Că Germania ta se va grăbi să-ți oblojească rănile și să te peticească la loc, să te-ndoape cu untură de pește și cu seruri de vitejie — pentru ca, după un examen sumar, să te expedieze din nou, urgent, în linia întîi?

— Știu.

— Știi că după asta, indiferent de ceea ce reprezinți acum pentru mine, devii din nou dușmanul meu? Cu numai simpla ta prezență dincolo mă va obliga să trag în tine, tu însuți vei trage în mine, dar gloanțele noastre vor lovi-o de fapt pe copila asta, fiindcă Alexandra se va găsi mereu între noi și, omorînd-o pe ea, noi nu vom mai fi nimic?

— Știu.

— Johann, eu întorc sania! Și pe tine te întorc!

— Întoarce, omule!

— Johann, nu însă înainte de a te preveni că e pentru totdeauna.

— Pentru totdeauna, omule!

— De ce zîmbești, Johann?

— Sînt fericit.

— **Alexandra, tu de ce zîmbești?** *Tu, zgribulito, veverița mică și dulce, pe tine te întreb: de ce zîmbești? Fiindcă ne-ntoarcem acasă, da? Fiindcă s-a încheiat cea mai tristă istorie a lumii, da? Fiindcă din această clipă a și-nceput viitorul altei umanități, da? Spune! — și o string pătimaș în brațe, o sărut și o ridic deasupra ca pe un steag: Spune, minunea mea, de asta zîmbești, da?*

— Da, da! și fetița rîde cu lacrimi, rîde plîngînd, rîde amețită ca de o beție fără seamăn. Da, da!

Ne-am întors acasă și-am făcut focul. Pe Johann l-am instalat cît mai aproape de fereastră, să vadă și el cum ninge. Alexandra — **Alexandra** *a redevenit gospodina-furnică, ne pregătește din toată sărăcia ei tainul. Iar eu, știind acum bine ce-am fost și cine sînt, m-am apucat să gravez pe stîlpii casei, cu fierul înroșit în foc, aceste simple și esențiale adevăruri...*

DESCOPERIREA *inginerului* AL

9

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:

PORNIND ÎN URMĂRIREA BANDITULUI PE VALEA VULTURULUI ȘI DESPRINZÎNDU-SE DE GRUPUL CELORLALȚI MUNCITORI, MAISTRUL TUDOR BRĂDEAN ARE UN ACCIDENT. DE PE MUNTE SE PRĂVALE UN BOLOVAN CARE L-AR FI ZDROBIT DACĂ N-AR FI INTERVENIT ÎN ULTIMA CLIPĂ, GHEORGHIȚĂ.

Scenariu: **PETRE GHELMEZ**
Desene: **POMPILIU DUMITRESCU**

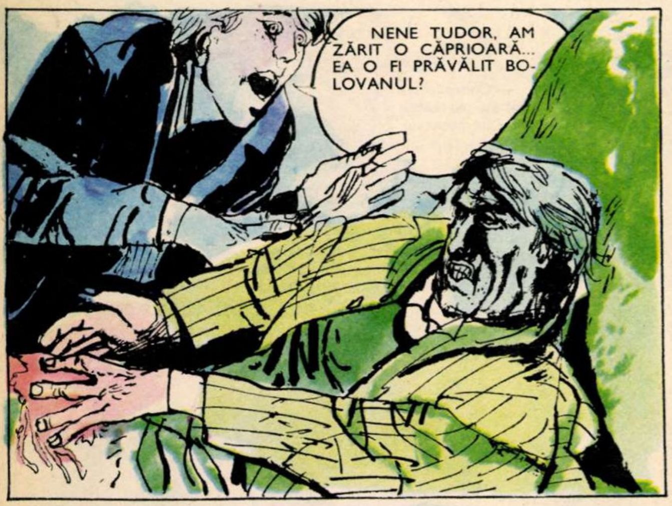
NENE TUDOR, AM ZĂRIT O CĂPRIOARĂ... EA O FI PRĂVĂLIT BOLOVANUL?

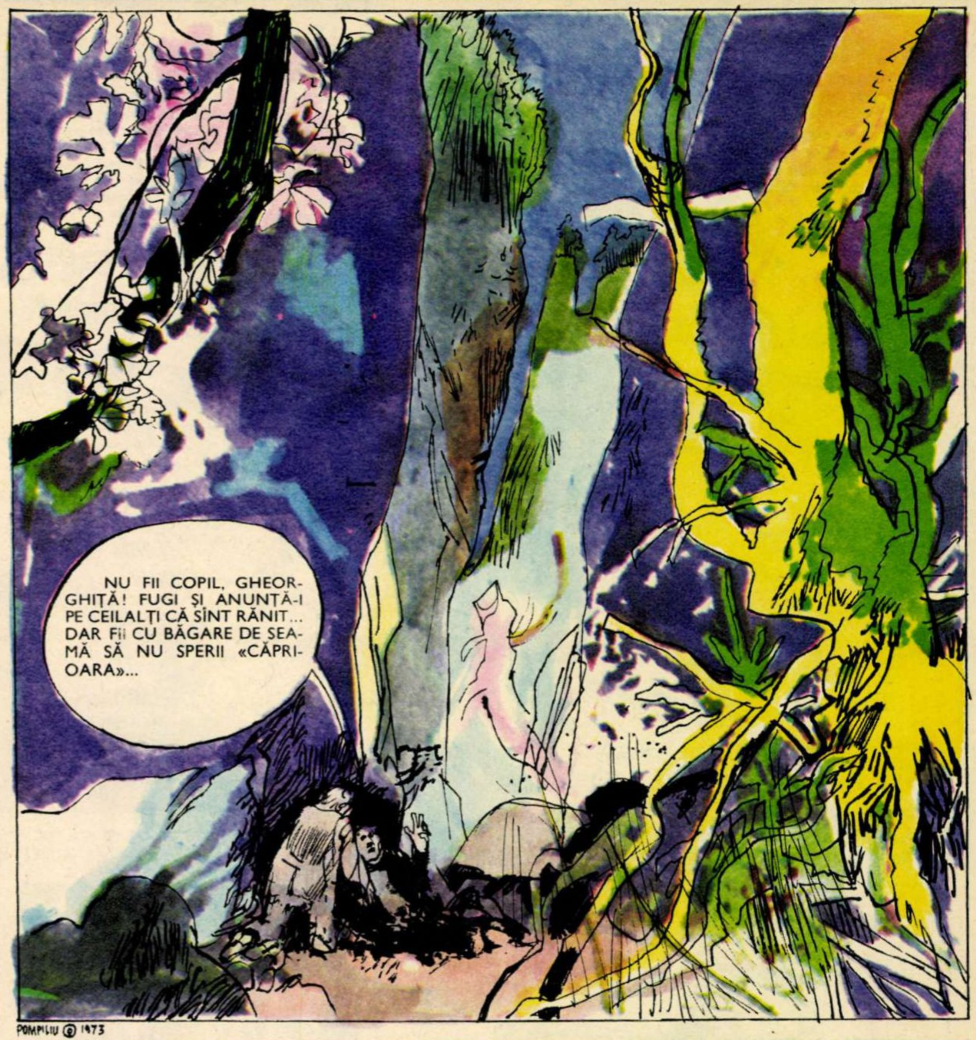
NU FII COPIL, GHEORGHIȚĂ! FUGI ȘI ANUNȚĂ-I PE CEILALȚI CĂ SÎNT RĂNIT... DAR FII CU BĂGARE DE SEAMĂ SĂ NU SPERII «CĂPRIOARA»...
POMPILIU © 1973

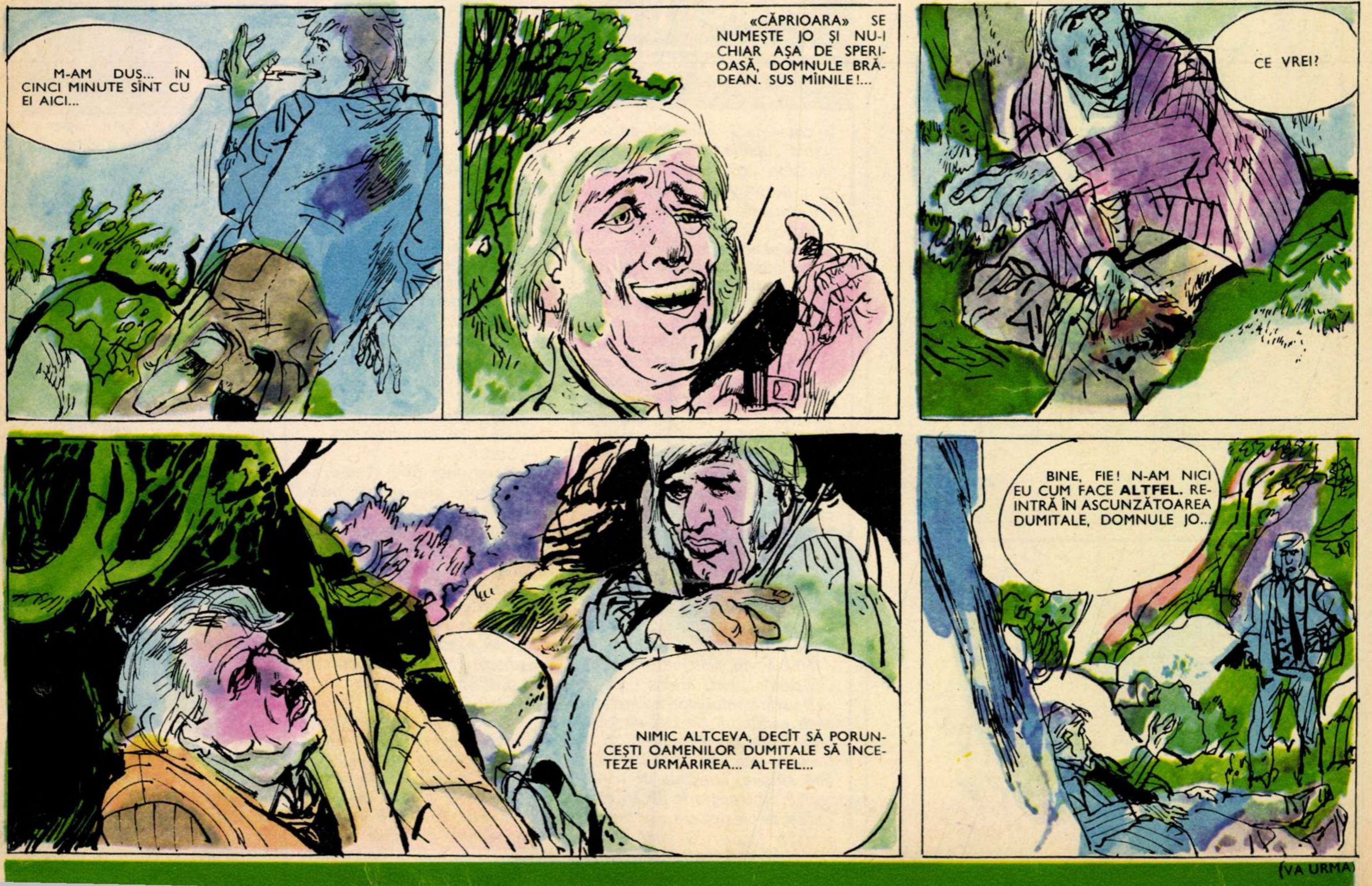
M-AM DUS... ÎN CINCI MINUTE SÎNT CU EI AICI...
«CĂPRIOARA» SE NUMEȘTE JO ȘI NU-I CHIAR AȘA DE SPERIOASĂ, DOMNULE BRĂDEAN. SUS MÎINILE!...
CE VREI?
NIMIC ALTCEVA, DECÎT SĂ PORUNCEȘTI OAMENILOR DUMITALE SĂ ÎNCETEZE URMĂRIREA... ALTFEL...
BINE, FIE! N-AM NICI EU CUM FACE ALTFEL. REINTRĂ ÎN ASCUNZĂTOAREA DUMITALE, DOMNULE JO...

(VA URMA)

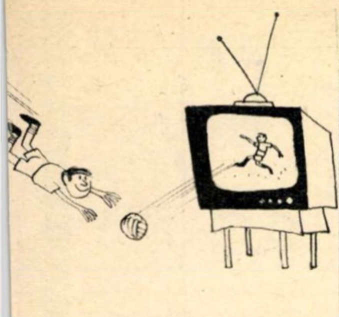

SPORT FOILETON

FOTBALISTUL ION DUMITRU VĂ SE DESTAINUIE

ȘI ACUM, DESPRE CE ESTE CU ADEVĂRAT IMPORTANT

Din dragostea lor (mare) pentru fotbal, se găsesc unii copii care ajung să-și propună o mult dorită carieră fotbalistică, renunțînd — mai mult sau mai puțin declarat — la învățătură. Deși s-ar putea să-i deranjez pe unii fotbaliști-pitici cu părerile mele, am să fiu pe cît de sincer, pe atît de categoric.

Fotbalistul nu mai este, astăzi, la noi în țară, «unu care dă cu piciorul în minge» și nu mai știe să facă și altceva.

Ca orice sport, fotbalul se practică pînă la o anumită vîrstă. După aceea, treci în tribună și rămîi să faci — tot restul vieții — exclusiv ceea ce ai învățat prin școli. Avem sute de exemple de fotbaliști realizați deplin pe plan social, pe plan profesional — doctori, ingineri, muncitori calificați, profesori etc. (În paranteză vă mărturisesc că și eu vreau să mă dedic carierei de profesor).

Este de neconceput, azi, să te îndeletnicești numai cu... lovirea mingii, oricît de bine ai lovi-o.

Peste tot în lume, pe primul loc se află munca, învățătura. Toate celelalte, inclusiv mingea, vin după ele...

V-o spune un fotbalist care n-ar putea trăi fără minge.

— Sfîrșit —

Într-o după-amiază liberă, împreună cu soția.

Însemnările fotbalistului Ion Dumitru au apărut sub îngrijirea literară a ziaristului sportiv **MARIUS POPESCU**.

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

ROMAN FOILETON DE LEONIDA NEAMȚU

21

ÎN CAPCANĂ

În turn bătu o anumită oră, cine știe care! Seara nu era rece, tocmai bună pentru cercetări îndelungate.

— Alexandre, mă întrebă la un moment dat Ionică, reluînd o mai veche obsesie a sa, ce o fi vrut să spună Okohoro, afirmînd că povestea «comorii» locotenentului Balica o știe de la niște «cățărători»?

— Ionică, sincer vorbind, n-am avut vreme să mă gîndesc...

Însă mințeam. Reflectasem asupra cuvintelor pe care le scăpase fachirul (crezînd că Dinu, sub stare de hipnoză are să le uite) și ajunsesem la o anumită concluzie. Care, o să aflați mai tîrziu. De altfel și Ionică gîndea la fel.

Pe vechile ziduri foșnea cînd și cînd cîte o frunză uscată.

Pata de lumină a lanternei mele căzu la un moment dat asupra unor cuvinte însemnate cu cretă roșie, pe piatră. Păreau scrise foarte recent, și la prima vedere nu aveau nici un sens: **«UNID ATPAERD AL UAI O ICIA EP TUCERT MA».**

Ai fi zis că e în limba marțienilor — dacă vor fi existînd — însă noi recunoscusem scrisul! Era al lui Dinu, ne lăsase un mesaj cît se poate de tainic. Nu însă suficient de tainic pentru mințile noastre istețe! Era suficient să citești de la coadă (cam simplist, veți zice, însă eficient) și iată ce ieșea:

«AM TRECUT PE AICI. O IAU LA DREAPTA. DINU.»

Mulțumindu-i Șefului Spatelui pentru această indicație prețioasă, o luarăm la dreapta, și scotocirăm pînă ce ieși sufletul din noi, fără a descoperi nimic. Numai doi șobolani, suficient de voinici pentru a urni din loc o piatră de moară, trecură prin raza lanternelor noastre. Îmi veni brusc **IDEEA CEA MARE:**

— Ionică! Dacă Dinu a scris că o ia la dreapta, precis că a procedat invers...

— Cum de nu mi-a trecut prin cap? Să știi că așa e... Ce facem?

Ce puteam face altceva, decît s-o pornim în stînga și să avem încredere în sprinteneala lui Dinu și în curajul nostru...

În conul de lumină, la capătul unei scări ruinate se deslușea o deschizătură neagră, sinistră. Coborînd încetișor, văzurăm altă inscripție, tot cu cretă roșie: **«ETNIANI!»** Citită invers, dădea: **«ÎNAINTE!»** Dinu trecuse prin urmare și pe-aici. Singur! Mă îndoiesc că s-o fi simțit bine pătrunzînd în hruba aceea întunecată.

Ionică se zgribulise ca un pui de cioară.

— Ce facem?

— Intrăm... Dacă Șeful Spatelui e în pericol?

Înaintarăm cu precauțiuni infinite. Tunelul era îngust, uscat, cu sumedenie de cotituri. Mă întrebam dacă domnul Arapalea știe de existența acestui «drum de acces». O clipă mai tîrziu o luminiță sclipi drept în fața noastră. Rămaserăm pironiți, dar îndată îl recunoscurăm pe Dinu Chițcan care, la lumina chioară a felinarului său se lupta cu un bolovan imens ce-i bara drumul. El ne simți pe loc.

— Ura, comisii și echipe! Inaintați fără teamă!

Părea al naibii de calm, de stăpîn pe sine, și niciodată n-am putut smulge de la el mărturisirea că i-ar fi fost frică în cursul acelei expediții. In subterană se auziră pași și glasuri. Pașii apăsați ai lui Petre și pașii de motan-lup ai lui Okohoro. Cei doi indivizi se apropiau sporovăind fără să le pese! La iuțeală am stins toate luminile, precauțiune zadarnică... Fachirul și acolitul său se apropiau legănînd felinare tîlhărești care mai mult făceau întuneric decît lumină, suficient însă pentru a ne descoperi, cum eram vîrîți unul în celălalt.

Okohoro se proțăpi exact în fața noastră, surîzînd sardonic:

— Ahaaaa, puișorilor!! Prin urmare în asta constă «subiectul Z-O»! Acum, ei bine, acum, veți dansa după cum am să vă cînt eu!

Palizi, ne-am așezat unul lîngă celălalt... Groaznic de încet se scurgeau clipele acelei nopți! Am fi preferat să ne aflăm oriunde, chiar izolați pe-o insulă pustie, ferestruită de rechini cu dinții ca oțelul — numai aici nu! Cred că sînteți cu toții convinși de acest lucru.

*

Marele Registru consemnează cu precizie evenimentele acelei nopți de groază. Sînt trecute mărturiile fiecărui participant la aventură, iar Secretara Coordonatoare n-a făcut economie de combustibil, vreau să zic de cerneluri, consemnînd toate amănuntele și impresiile.

Vă amintiți că în clipa cînd eu și cu Ionică Balica porneam pe urmele lui Dinu, în căutarea subteranei, Laurențiu Clepsidră-Biberon, împreună cu Balaurul Flămînd primiseră misiunea de a-l spiona pe Okohoro. Armurierul Principal, împreună cu Șeful Amprentelor, porniseră în trap săltat în direcția circului unde-i întîmpină o pustietate mare, fiind zi de odihnă peste tot, chiar și la Moara Vrăjitorului. În ferestruicile furgoanelor licăreau palide lumini, iar prin coșurile rotunde din tablă neagră se scurgeau șuvițe străvezii de fum. Din dreapta venea miros de ceapă prăjită, din stînga adia a ștrudel cu mere. Balaurul Flămînd vîrî o scobitoare între dinți, fapt ce-i permise să ia un aer gînditor.

— Abracadabra... Ce facem acum?

— Ar trebui să aflăm în care dintre căsuțele acestea pe roți locuiește Okohoro, opină Laurențiu. Ce ai zice de o percheziție inopinată?

— Pentru așa ceva trebuie mandat, sau autorizație, altfel nu e legal, protestă Balaurul, mare iubitor al ordinei.

— Mandat? Autorizație? De ce nu și un proces-verbal?...

— Sssssst! i-o tăie Balaurul. Ia te uită!

Printre furgoane se prelingea o siluietă zveltă. Cei doi băieți ieșiră din umbră, îi barară brusc calea: «Stai!»

— Vai, cum m-ați speriat! Ce e cu voi pe-aici?

— Domnișoară Hipnozia, zise Balaurul, încotro plutești?

— Unde sînt ceilalți? se interesă Cristina, jonglera, fără să țină cont de întrebarea pusă.

— Ce-ți pasă? Vrei să-i trimiți cu trenul, undeva?

— Ascultați bine ce vă spun! Okohoro, împreună cu Petre, s-au dus la subterană. Nu cumva...

— Cum ai aflat de subterană?

— Am tras cu urechea... Nu cumva ceilalți se află acolo? Dacă da...

— Spune repede: de partea cui ești, de partea lor sau a noastră?

— Cred... ezită jonglera, cred că de partea voastră...

— Știi unde e subterana?

— Știu!

— Condu-ne acolo!

*

Din Marele Registru, relatarea lui Laurențiu: «În mai puțin de zece minute am făcut drumul înapoi... Domnișoara Hipnozia care se orienta foarte bine pe întuneric, ne conduse prin niște locuri unde bezna era atît de mare încît ai fi putut-o tăia în felii și servi cu dulceață. Am coborît niște scări...

— «Oprește-te! a zis Balaurul, nu mă descurc, nu văd nimic!» «Veniți după mine, a zis Cristina, prietenii voștri se află în pericol, curînd vom da de lumină!» Într-adevăr, după ce am orbecăit cîteva minute prin galeria aceea sinistră, un spectacol apocaliptic se deschise deodată ochilor noștri: în lumina a trei felinare i-am zărit pe Dinu Chițcan, Alexandru și Ionică lipiți de perete, încordați, cu obrazul ca varul, în vreme ce fachirul Okohoro și «amicul» său Petre se rostogoleau pe jos, încleștați într-o bătaie pe viață și pe moarte.

Deodată Okohoro sări în picioare și începu să-l izbească cu toată puterea cu talpa, pe celălalt. Petre gemea, încercînd să se ridice, dar fachirul lovea mereu și mereu.

— Ai să faci cum am zis! zbiera el.

— Nu!... Pentru nimic în lume! era răspunsul lui Petre.

— Atunci ține!

Și loviturile continuau să curgă... Dar, la un moment dat Petre izbuti să facă un salt în lături și să se ridice. El expedie un pumn violent în bărbia fachirului care fu proiectat înapoi. Capul se izbi de peretele de stîncă. Rămase amețit cîteva clipe, apoi duse mîna la ceafă și o privi. Văzurăm sînge pe degetele sale. «Dai în mine, îndrăznești să dai în mine!» scrîșni cu ură Okohoro, și se repezi la fostul său aliat, devenit adversar pentru motive pe care încă nu le cunoșteam. Începură iar să se lovească. Fachirul puse o piedică, Petre căzu, dar se feri de lovitura următoare și se ridică. Adversarii se încleștară cu și mai multă furie, cînd, la un moment dat, Okohoro scoase un răcnet îngrozitor, se desprinse de inamic, se aplecă, și începu să-și examineze glezna... Se petrecuse ceva straniu, de neînțeles...»

(VA URMA)

Cutezătorii 10

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: **MIHAI NEGULESCU**
Redactor șef adjunct: **OVIDIU ZOTTA**
Secretar general de redacție: **IOAN DONCA**

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVITEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: **POMPILIU DUMITRESCU**
Secretar de redacție: **EMIL PETROVICI**

4

Scenariu:
DUMITRU ALMAȘ
Desene:
VINTILĂ MIHĂESCU

Dan BUZDUGAN

9

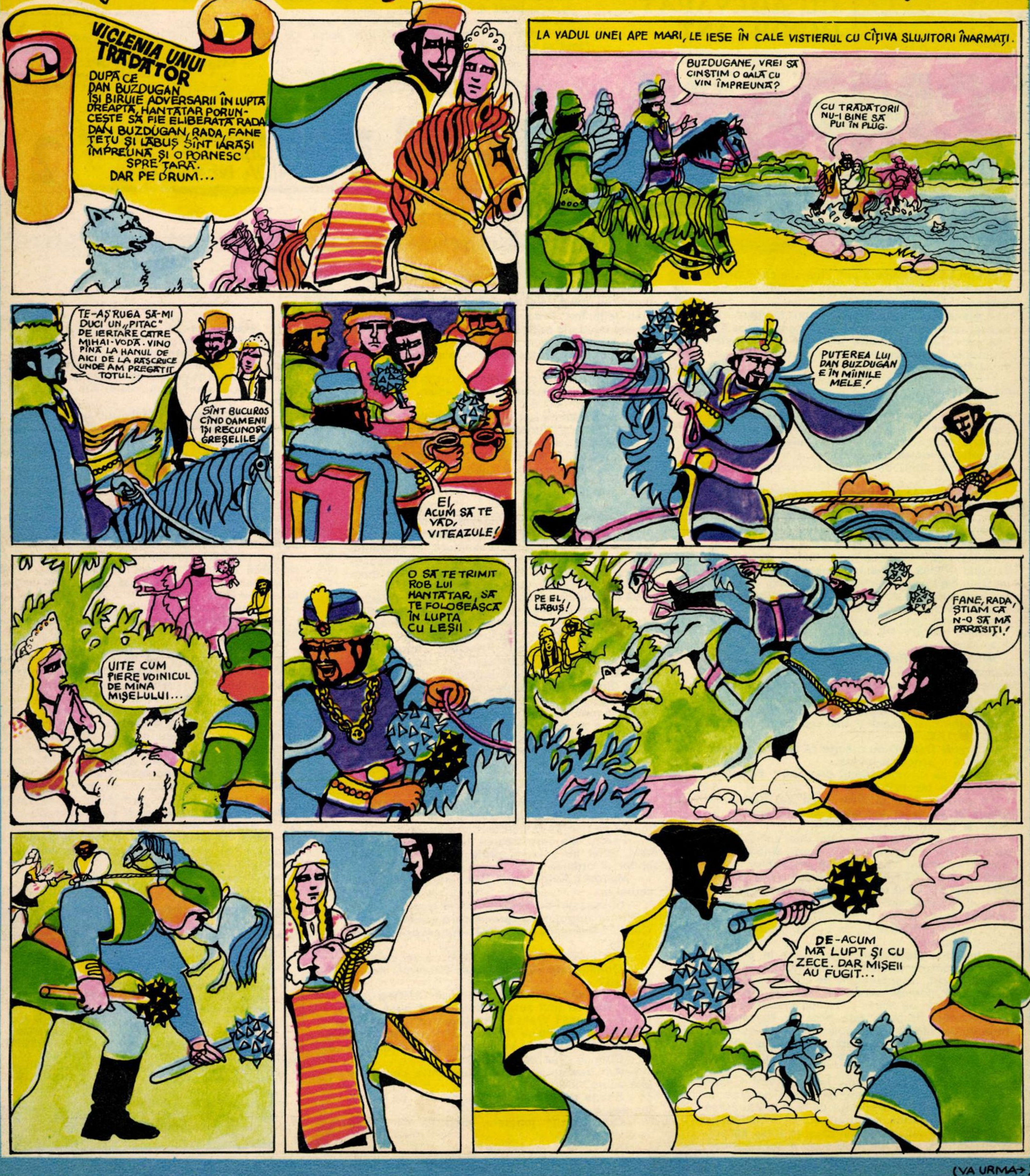
VICLENIA UNUI TRĂDĂTOR
DUPĂ CE DAN BUZDUGAN ÎȘI BIRUIE ADVERSARII ÎN LUPTA DREAPTĂ, HANTĂTAR PORUNCEȘTE SĂ FIE ELIBERATĂ RADA. DAN BUZDUGAN, RADA, FANE TEȚU ȘI LĂBUȘ SÎNT IARĂȘI ÎMPREUNĂ ȘI O PORNESC SPRE ȚARĂ. DAR PE DRUM...
LA VADUL UNEI APE MARI, LE IESE ÎN CALE VISTIERUL CU CÎȚIVA SLUJITORI ÎNARMAȚI.
BUZDUGANE, VREI SĂ CINSTIM O OALĂ CU VIN ÎMPREUNĂ?
CU TRĂDĂTORII NU-I BINE SĂ PUI ÎN PLUG.
TE-AȘ RUGA SĂ-MI DUCI UN „PITAC" DE IERTARE CĂTRE MIHAI-VODĂ. VINO PÎNĂ LA HANUL DE AICI DE LA RĂSCRUCE UNDE AM PREGĂTIT TOTUL.
SÎNT BUCUROS CÎND OAMENII ÎȘI RECUNOSC GREȘELILE
EI, ACUM SĂ TE VĂD, VITEAZULE!
PUTEREA LUI DAN BUZDUGAN E ÎN MÎINILE MELE!
UITE CUM PIERE VOINICUL DE MÎNA MIȘELULUI...
O SĂ TE TRIMIT ROB LUI HANTĂTAR, SĂ TE FOLOSEASCĂ ÎN LUPTA CU LEȘII.
PE EL, LĂBUȘ!
FANE, RADA, ȘTIAM CĂ N-O SĂ MĂ PĂRĂSIȚI!
DE-ACUM MĂ LUPT ȘI CU ZECE. DAR MIȘEII AU FUGIT...

(VA URMA→)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

11

JOI 15 MARTIE 1973,
ANUL VII (286)

16 pagini, 1 leu

Cele mai frumoase desene din 22 de țări premiate la concursul UNICEF

DESEN DE BETTINA GUTTE, 11 ANI, R.F. A GERMANIEI, **PRIMUL PREMIU AL JURIULUI INTERNAȚIONAL UNICEF LA CONCURSUL «BUCURIILE PRIMĂVERII PE CELE CINCI CONTINENTE»**

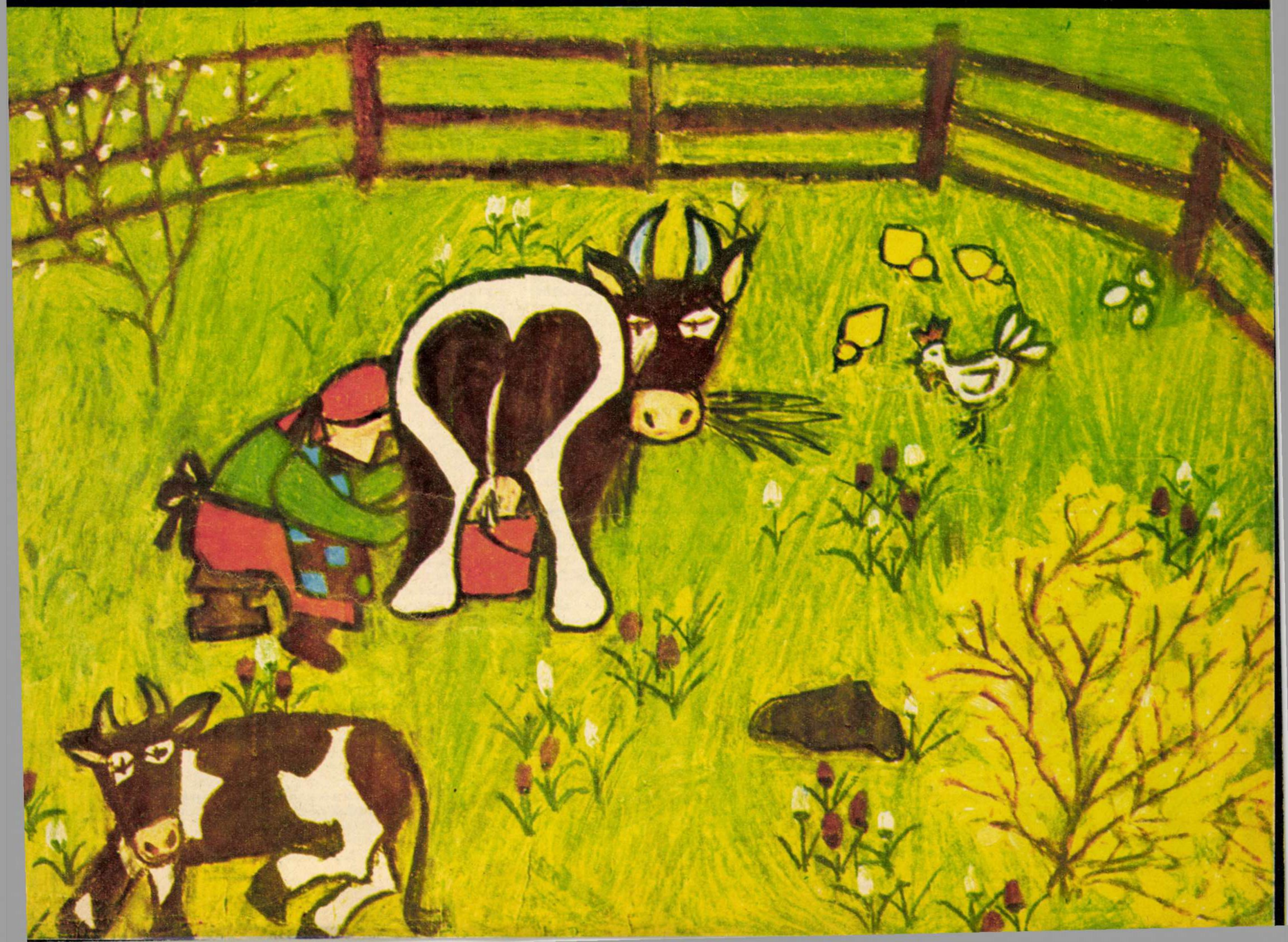

*I*n zilele de 6—7 martie 1973, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a efectuat o vizită prietenească, neoficială, în R.S. Cehoslovacă, la invitația tovarășului Gustav Husak, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia.

În timpul vizitei au avut loc convorbiri oficiale, în cadrul cărora tovarășii Nicolae Ceaușescu și Gustav Husak s-au informat reciproc despre activitatea și preocupările celor două partide și despre desfășurarea construcției socialiste în Republica Socialistă România și Republica Socialistă Cehoslovacă.

Conducătorii celor două partide frățești au discutat posibilitățile dezvoltării în continuare a relațiilor româno-cehoslovace în toate domeniile de activitate și au făcut un schimb de păreri asupra unor probleme actuale ale vieții internaționale și ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Schimbul de păreri al reprezentanților celor două partide frățești a adus o contribuție importantă la aprofundarea în continuare a colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Cehoslovacia, bazată pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar.

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

RADAR pionieresc

DE CURÎND, comandamentul municipal al pionierilor din Giurgiu a organizat o consfătuire de lucru cu reprezentanți ai unităților pionierești din școlile orașului. Discuțiile privind felul cum a prins viață, în municipiul lor, Chemarea Forumului s-au purtat în prezența tovarășului Virgiliu Radulian, președintele C.N.O.P.

Pionierii au dezbătut cu însuflețire probleme ale învățăturii, ale inițiativei în grupă, ale spiritului combativ față de lipsuri. Ei au relevat, de asemenea, eficacitatea gazetei satirice de perete «Semafor Cutezătorii», o tribună a democrației pionierești.

Rodica Munteanu, Camelia Dinu, Paula Pălăngeanu, Costel Iancu, Niculina Dobrin, Leonida Văitici, Sultana Gacichevici, Costel Iancu și alți pionieri și-au manifestat dorința ca activitatea lor să cuprindă mai multe întîlniri cu muncitori comuniști, vizite la muzee de istorie, diverse acțiuni prin care să poată fi cunoscute cît mai multe din realizările poporului nostru. De asemenea, s-a discutat cu aprindere despre cultivarea la copii, în mai mare măsură, a cinstei, demnității, spiritului de dreptate.

În cadrul dezbaterilor, tovarășul Virgiliu Radulian a apreciat ca fructuoasă această consfătuire de lucru, în care s-au exprimat interesante opinii.

●

ÎN DUPĂ-AMIAZA aceea, razele călduțe de primăvară îi îmbiaseră pe mulți copii să iasă la joacă pe islazul din marginea satului. Printre ei se aflau și doi prieteni nedespărțiți, Mircea și Cornel. Iubitori ai fotbalului, ei își luaseră mingea plănuind să organizeze un mare meci. Mai întîi, și-au spus ei, să ne antrenăm individual, aici, mai la margine, lîngă această groapă.

Mingea aleargă sprintenă de la Mircea la Cornel, dar, la un moment dat, alunecă spre groapa acoperită de paie. Copiii se grăbesc s-o oprească dar...

— Stai! strigă Mircea. Ce-o fi acolo?

Cornel privește uimit, apoi înțelege îngrijorarea prietenului. Trei vîrfuri metalice, de forma unor rachete, se vedeau ieșind la suprafață. Amintindu-și de cele auzite la activitățile de pregătire pentru viață, pentru apărarea patriei, cei doi băieți rămîn la distanță. Pe loc iau hotărîrea să anunțe organele de miliție, să nu-i lase pe alți copii să se apropie.

Specialiștii, veniți urgent la fața locului, descoperă... trei proiectile de calibru mare, rămase probabil din timpul războiului, dar încă foarte periculoase.

Despre această întîmplare au aflat toți copiii Școlii generale Bîrda din județul Timiș, colegi ai celor doi pionieri, Mircea Ofițer din clasa a III-a și Cornel Boier dintr-a II-a. De fapt, ei au fost aceia care au informat redacția cu cele întîmplate, trimițînd și fotografiile celor doi pionieri care au dovedit inițiativă, spirit de observație și mai ales multă chibzuință.

CA PRETUTINDENI, Chemarea Forumului Național al pionierilor a prins viață și în Școala generală nr. 17 din Ploiești. *Activitatea practică din ateliere, ne transmite pioniera Simona Ioniță, a luat un deosebit avînt: «...noi, fetele, lucrăm covoare și rochițe, la care am depus toate străduințele de a le realiza îngrijit și corect, păstrînd tradiția stilului românesc.»*

Lucruri frumoase aflăm și despre băieți, care nu s-au lăsat mai prejos. Ei s-au întrecut în execuția obiectelor din fier forjat și traforaj.

Dacă doriți un model din aceste frumoase lucrări, tinerii meșteri ploieșteni vă invită într-un raid prin expoziția lor, recent deschisă în școală.

La mulți ani!

Adina Spînu din Tg. Ocna împlinește 13 ani. Tatăl său, adresîndu-se revistei, ne roagă să-i transmitem urarea sa: «Ani mulți și bogați în realizări». O facem cu plăcere, dorindu-i și noi «Multă sănătate, voioșie»!

MICROINTERVIU

MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ÎN ATENȚIA NAȚIUNILOR UNITE

Nenumărate organisme naționale și internaționale, alcătuite din numeroși specialiști, se preocupă de luarea unor măsuri pentru apărarea Terrei împotriva poluării.

În cadrul Conferinței O.N.U. privind mediul înconjurător, ale cărei lucrări au avut loc în luna iunie 1972, la Stockholm, și la care au participat și reprezentanți ai țării noastre, a fost adoptat un nou **Program al Națiunilor Unite pentru mediul înconjurător.** La realizarea lui își vor aduce contribuția numeroase state.

Referitor la preocupările și proiectele acestui organism internațional privind apărarea și îmbunătățirea mediului înconjurător ne-a vorbit **MAURICE F. STRONG,** directorul executiv al Programului O.N.U. pentru mediul înconjurător, cu prilejul unei recente vizite pe care a efectuat-o în România.

— Unul dintre cele mai importante proiecte din programul nostru, ne-a spus domnia sa, și care se află actualmente în studiu, este denumit sugestiv «**Veghea mondială**». Acesta constă în crearea unui sistem de «supraveghere» care să măsoare în permanență nivelul poluanților de importanță internațională. În proiectul nostru se prevede crearea unor stații nodale de detectare a poluanților, în zece regiuni climatice și geografice, de la tropice pînă la calotele glaciare.

Se mai prevede ca informațiile privind cercetările la nivel local, regional și internațional în problemele poluării să fie puse la dispoziția guvernelor și statelor membre ale O.N.U. cu sprijinul calculatoarelor.

Observîndu-se că speciile de plante cultivate cuprind un număr din ce în ce mai limitat de eșantioane reprezentative din diversitatea genetică a speciilor din care s-au dezvoltat, biologii consideră că plantele în folosință — multe din ele specii comestibile — pot fi distruse cu ușurință de pesticide și de boli.

Prin crearea «**Fondului genetic**» se urmărește colectarea și conservarea resurselor genetice ale plantelor. Fondul genetic va putea pune la dispoziție varietăți de plante pentru folosință imediată, în vederea restabilirii rezistenței genetice, în special a cerealelor, dar și a fructelor, legumelor și a unor soiuri de plante tehnice. Planurile proiectate sugerează crearea a nouă centre regionale, pentru a observa, colecta, conserva sau a face schimb cu astfel de specii. Printre plantele cărora li se va da atenție prioritară se numără speciile de pădure și cereale din Africa, cartofii andini și legumele din Asia.

Iată doar cîteva dintre măsurile ce vor fi imediat luate de noul **Program al O.N.U.** la realizarea cărora sînt chemate să colaboreze toate țările.

E. ROȘCA

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

Radioasa făptură a Primăverii

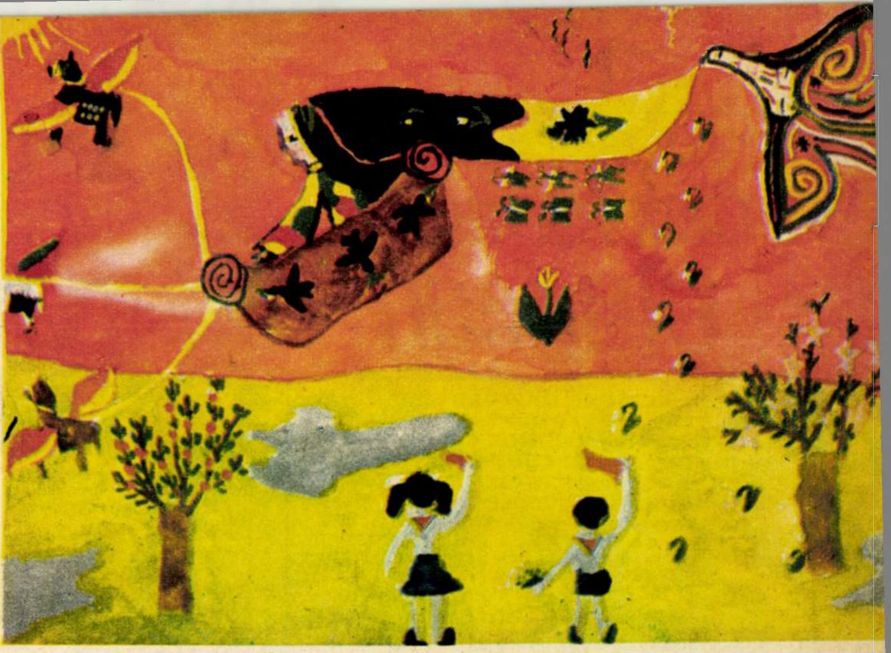

Alese veşti au bătut la ferestrele redacţiei, fulguite de ultimele penumbre suave ale zăpezii de martie. La un an de la startul concursului «Bucuriile Primăverii», ne vizitau la Bucureşti cele mai frumoase 22 de desene premiate la faza internaţională a competiţiei. Printre ele, la loc de cinste, splendida compoziţie reprodusă în colţul acestei pagini, datorită unei fetiţe de pe Valea Trotuşului.

Minunate omagii policrome închinate Primăverii, desenele copiilor lumii îşi dau mîna într-un grăitor simbol al setei de lumină şi puritate, al încrederii în triumful vieţii, speranţei şi fericirii.

În ochii neastîmpăraţi şi visători ai copiilor, fremătătoarele sărbători ale naturii se amplifică fabulos în scene de basm, în compoziţii decorative relevînd generosul filon al şcolilor naţionale de pictură.

Pretutindeni pe glob copiii trăiesc cu bucurie venirea Primăverii. Pretutindeni, vîrsta copilăriei simte cel mai puternic «minunea» deschiderii unui mugur sau al unei corole, mesajul de vitalitate şi farmec al peisajelor trezite la viaţă.

Deopotrivă, la sat sau la oraş, copilul este acela care suferă în primul rînd pentru moartea unei flori, pentru uscarea unei crengi, pentru veştejirea unei peluze de verdeaţă. În marea operă de împrospătare şi ocrotire a naturii, copiii — care ştiu să deseneze atît de minunat — se dovedesc la fel de buni mînuitori ai hîrleţului, la fel de inspiraţi «naturişti» în sădirea arbuştilor, în îngrijirea vieţuitoarelor şi a plantelor, în imaginarea unor soluţii originale menite să ducă la diminuarea poluării. Cu deosebire voi, cutezătorii României socialiste, ne-aţi dovedit continuu că mesajul culorilor pline de har se însoţeşte cu fapta voastră, de pe acum responsabilă, întru păstrarea şi sporirea frumuseţilor nestemate ale naturii patriei.

Penelul şi hîrleţul — iată două unelte care, în mîinile voastre, conferă Primăverii noi şi noi frumuseţi, noi şi noi bogăţii. Mişcarea şi munca în aer liber, observarea naturii şi practicarea sportului sînt numai cîteva din mijloacele prin care, completînd generos arta desenelor voastre, adevăratele comori ale Primăverii se răsfrîng rodnic în voi, trezind în mintea şi trupul fiecărui copil un adevărat cutezător.

În prag de nouă Primăvară, redacţia vă invită, dragi copii ai ţării, în amfiteatrele naturii întinerite. Să descoperim, prin mişcare, sport şi hărnicie, fiecare în parte şi toţi împreună, ceea ce au căutat să surprindă şi colegii voştri, desenatorii: bucuriile sărbătoreşti ale naturii şi ale copilăriei, îngemănate încă o dată în făptura radioasă a Primăverii.

MIHAI NEGULESCU

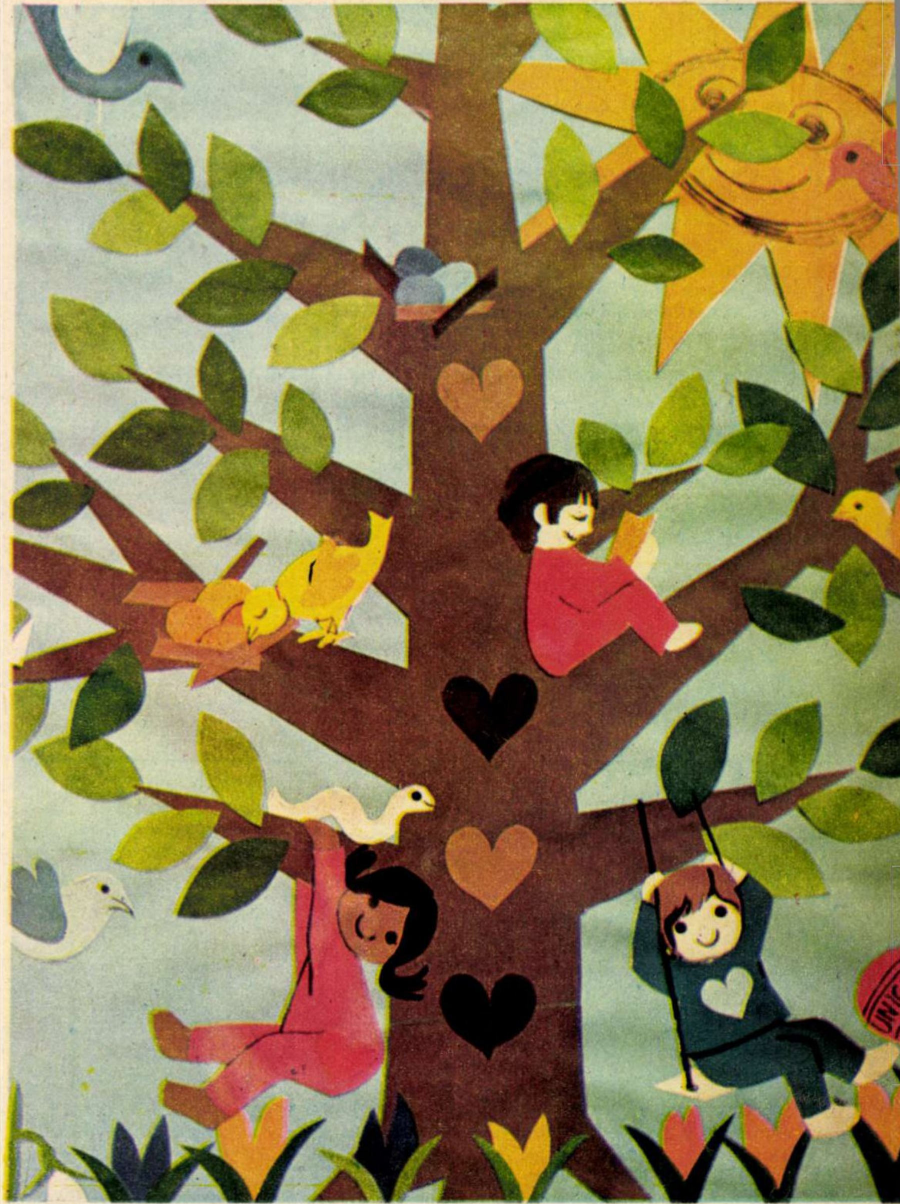

DOUĂ DINTRE MARILE PREMII INTERNAŢIONALE ALE CONCURSULUI DE DESENE «BUCURIILE PRIMĂVERII PE CELE CINCI CONTINENTE»:

GABRIELA MINCĂ, 13 ani, România — *O EXCURSIE PE INSULELE JERSEY, MAREA BRITANIE, OFERITĂ DE UNICEF.*

LARS RYVALD CHRISTENSEN, 13 ani, Danemarca — *O EXCURSIE ÎN ROMÂNIA, OFERITĂ DE C.N.O.P.] ŞI REVISTA «CUTEZĂTORII».*

ÎNTÎMPLĂRI CU MINITEHNICUS
de
RADU MARIAN

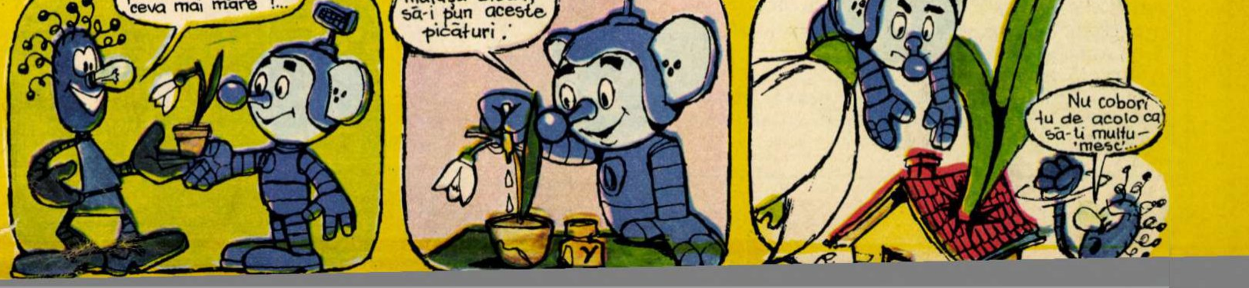
Parcă mi-ai promis un ghiocel ceva mai mare !...
Ai răbdare, mătuşă Dioda, să-i pun aceste picături.
Nu cobori tu de acolo ca să-ţi mulţumesc...

PIONIERIA
RAPORTEAZĂ

Caleidoscop Clujean

AMPLA ACȚIUNE DE OCROTIRE A NATURII, CARE ÎI PREOCUPĂ PE SAVANȚI, PE TOȚI OAMENII MUNCII, CA UN OBIECTIV IMPORTANT ÎN LUPTA CONTRA POLUĂRII, ARE UN DEOSEBIT RĂSUNET ȘI ÎN RÎNDURILE PIONIERILOR.

CONSEMNĂM, DE ACEASTĂ DATĂ, ASPECTE DIN ACTIVITATEA TINERILOR BIOLOGI ȘI NATURALIȘTI DIN JUDEȚUL CLUJ.

● CERCETĂTORI ȘI GRĂDINARI. La o distanță de 51 km nord-est de Cluj, cunoscuta Grădină botanică e «concurată» de muzeul floristic amenajat de micii biologi ai Școlii generale **Fizeșu-Gherlii.** Grupa micilor botaniști, din care fac parte pionierii Nicolae Maluțan, clasa a VII-a A, Maria Săcui, clasa a V-a A, Francisc Borzaș, clasa a VI-a B, Iuliana Tintelecan, clasa a VII-a A și Pal Zoltan, clasa a VIII-a B, îndrumați de profesorul Andrei Lopohoș, întrețin cu pricepere un colț viu care cuprinde circa 200 exemplare din flora locală și exotică și o interesantă colecție de cactuși.

Pentru îmbogățirea colecției, membrii cercului biologic poartă o permanentă corespondență cu cercetătorii din Tulcea, Timișoara, Cluj, care i-au vizitat și le-au vorbit despre marea carte a naturii, despre ocrotirea animalelor și păsărilor.

● COLUMBOFILII. În partea de sud-est a județului, la Școala generală din comuna **Ceanu Mic**, cercul naturaliștilor are un interesant colț columbofil, cuprinzînd cinci specii rare printre care și celebrul porumbel... «Maria Stuart»!

● PIONIERII EDILI. Pe pionierii Școlii generale din noul cartier **Gheorghieni** al Clujului, în timpul liber, îi găsești la lucru îngrijind rondurile de flori și puieții din curtea școlii.

● PRIETENII MICILOR ZBURĂTOARE. Tradițională, la Școala generală **Oșorhel,** din comuna **Bobîlna,** este «Ziua păsărelelor» (de obicei la sfîrșitul lunii martie), cînd toți pionierii și școlarii sărbătoresc acest eveniment cu cîntec și joc. Sînt invitați și pionierii din comunele învecinate, din **Moja** și **Suarăș,** care în timpul iernii, ca și gazdele, au grijă să amenajeze, cuiburi și «cantine» pentru păsărele.

O sărbătoare similară are loc și la Școala generală din satul **Pădureni,** comuna **Mintiul Gherlii.**

● SPEOLOGI ȘI METEOROLOGI. Pionierii de la **Liceul nr. 15** din Cluj sînt pasionați de speologie și meteorologie. Zilnic, micii meteorologi iau date despre starea vremii, urmărind oscilația temperaturilor pe anumite perioade și confruntîndu-le cu stația de meteorologie din Cluj.

Activitatea speologică este concretizată prin excursiile de cercetare a fenomenelor carstice, făcute la peșterile Scărișoara și Vadul Crișului. Rezultatele cercetărilor au fost comunicate cu prilejul simpozionului «Pe urmele lui Emil Racoviță». Totodată, ei colaborează și poartă o corespondență cu biospeologul suedez Leander Tell, care a explorat aceste peșteri.

Amintim, de asemenea, activitatea cercului tinerilor cercetători... galicoli, care au studiat îndeaproape galele (umflături provocate de înțepăturile unor viespi) de pe stejari și măceși în următoarele zone: Pădurea Hoia, pădurea de Smir și Făget.

Îi felicităm pe pionierii clujeni pentru bogata lor activitate și entuziasmul dovedit în acțiunea de ocrotire a naturii.

OAMENII și aerul

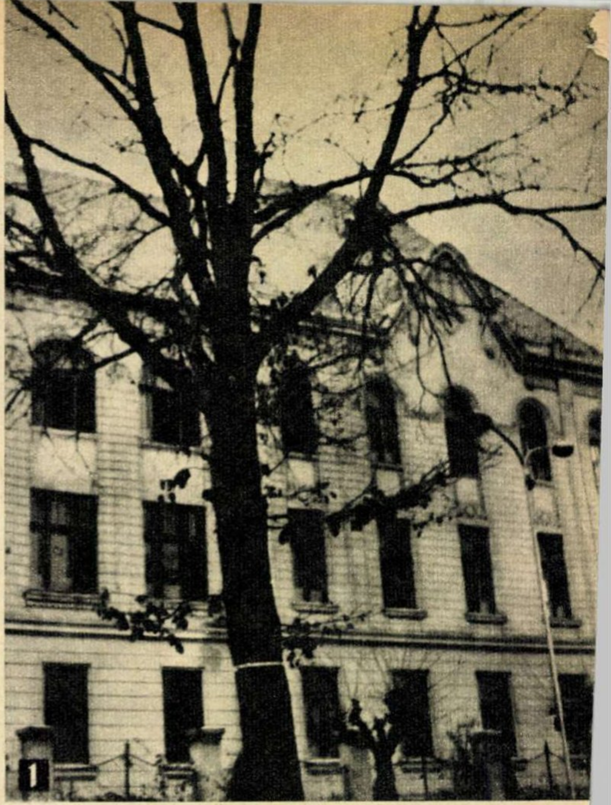

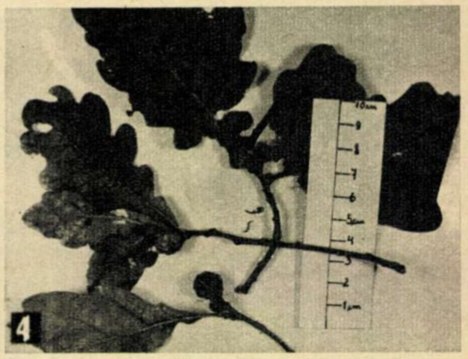

E plăcut să vizitezi orașul Turda, dar nu poți trece cu vederea un anumit aspect nu prea atrăgător: peste tot, în aer, pe străzi, pe case și în parcuri — praf, praf, praf de ciment de la fabrica din oraș. Zilnic, asupra orașului se depun vagoane de praf de ciment, ceea ce afectează sănătatea locuitorilor și, în special, a copiilor. Și pomii, și florile suferă din aceeași pricină.

Este firesc deci ca pionierii din Turda să se preocupe a afla de la părinții lor, inclusiv de la conducerea Fabricii de ciment, ce se va face în continuare (în afara filtrelor care... doar cînd funcționează captează 97% din cantitatea de praf) pentru ocrotirea sănătății tuturor cetățenilor, pentru ocrotirea naturii. Dar copiii nu se mulțumesc să pună întrebări. Semnalăm cu bucurie că, alături de toți locuitorii orașului, pionierii din școlile municipiului Turda și din comunele învecinate efectuează acțiunea «antipoluare». Astfel, copiii plantează puieți în curțile școlilor (la nivel municipal s-au plantat pînă acum 4 500 de puieți) sau îngrijesc rondurile de flori și copacii. Fiecare petec de pămînt este folosit pentru mărirea suprafeței verzi. Pionierii Școlii generale din Copăceni au transformat un teren viran, din fața școlii lor, într-un părculeț cu alei și ronduri de flori pe care-l vor îngriji în continuare. De fapt, toate parcurile și monumentele din orașul Turda sînt în îngrijirea unităților de pionieri. O bună măsură luată pentru ocrotirea sănătății copiilor este aceea că, în fiecare vacanță sînt trimiși în tabere, în drumeții și excursii.

Oare eforturilor depuse de Consiliul municipal Turda al Organizației pionierilor, în vederea ocrotirii sănătății copiilor, nu li s-ar putea alătura noi măsuri mai eficiente luate de conducerea Fabricii de ciment din oraș?

MIOARA DOROFTEI

---

1 «Stejarul unirii» (plantat la 30 decembrie 1918) este îngrijit de membrii cercului de naturale al Liceului «Mihai Viteazu» din Turda.

2 Micii naturaliști de la Școala generală Fizeșu Gherlii, în Muzeul botanic, îngrijind plantele exotice.

3 «Cît mai multe flori în fața școlii» — deviza pionierilor clujeni.

4 Iată și efectul dăunător al galelor pe frunza de stejar!

5 Membrii cercului de speologie de la Liceul nr. 15 din Cluj, în expediția «pe urmele savantului Emil Racoviță», în peștera Vadul Crișului.

Zburătorii

«Zburătorii» maramureşeni (aşa li se spune pionierilor şi şcolarilor din această parte a ţării, care participă la concursul judeţean «Schiul zburător») obişnuiesc de fiecare dată, la fiecare ediţie a «Schiului zburător», să vină cu cîte o noutate.

Inovaţia din acest an le-a depăşit pe toate. Astfel, constatînd că proba de fond, cu tot focul întrecerilor individuale, e caracterizată de monotonie, au presărat-o pe toată lungimea ei cu tot felul de obstacole şi de alte... subprobe: cu o urcare în trepte, cu două garduri, cu două treceri în viteză — pe sub o bîrnă şi printr-un tunel de ramuri — şi cu o altă trecere în echilibru pe două bîrne aruncate peste o rîpă, precum şi cu două mici poligoane — de tir, cu arma cu aer comprimat şi de aruncare a «grenadei». Au fost, în felul acesta, atinşi doi iepuri dintr-un singur foc: pe de o parte a crescut surprinzător atractivitatea obişnuitei probe de fond (depăşindu-le chiar şi pe cele alpine), iar pe de alta, participanţii au avut posibilitatea să-şi desfăşoare pregătirea pentru apărarea patriei şi în condiţii de iarnă în munţi, pe schiuri.

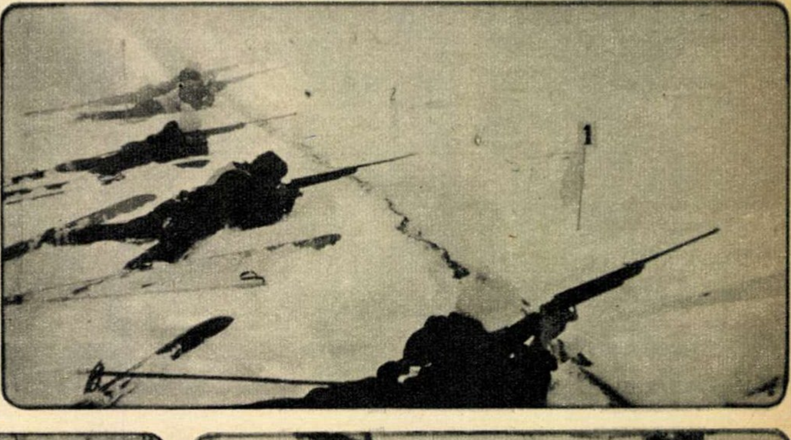

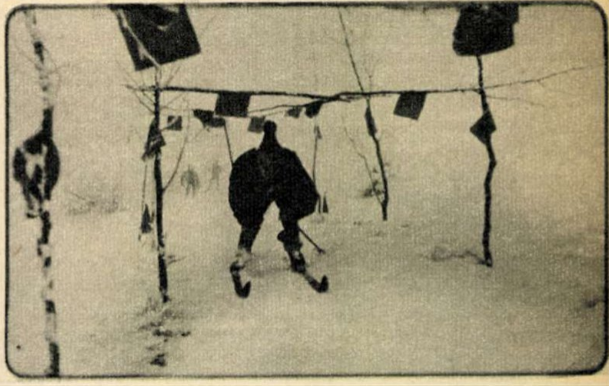

«Experimentul Borşa '73» — cum a fost denumită această acţiune a întrunit aprecierile tuturor participanţilor. Aprecieri manifestate nu numai prin vorbe frumoase, ci şi printr-o pasionantă şi palpitantă participare din care vă prezentăm, prin intermediul fotografiilor alăturate, cîteva aspecte.

Se-ntîmplă uneori ca o competiţie sportivă de masă să-şi piardă cu timpul din atractivitate. «Schiul zburător» însă e pus la adăpost de acest... pericol. Îl apără, deopotrivă, atît ingeniozitatea organizatorilor cît şi a participanţilor, continua lor străduinţă de-a veni de fiecare dată cu cîte o noutate capabilă să stîrnească interesul tuturor. Nu-i de mirare deci că, la ultima ediţie a acestei competiţii judeţene au luat parte, de la faza pe detaşament pînă la cea finală, aproximativ 10 000 de «zburători» (faţă de 470 în 1970, cînd a fost inaugurată).

C. DIACONU
Fotografii de **M. STĂNCULESCU**

PLANETA LANSEAZA O CHEMARE

TREI OAMENI DE ȘTIINȚĂ RĂSPUND LA ÎNTREBĂRILE PIONIERILOR REPORTERI PRIVIND OCROTIREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

> *«TREBUIE SĂ LĂSĂM MOȘTENIRE COPIILOR NOȘTRI NU NUMAI O INDUSTRIE PUTERNICĂ, DAR ȘI APE CURATE, PENTRU CA SĂ FIE SĂNĂTOȘI ȘI EI ȘI GENERAȚIILE VIITOARE.»*
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

În ultima vreme, în vocabularul modern a apărut, cu o extraordinară putere de circulație, un termen nou: poluare. Și prin el a răsunat un semnal, un «S.O.S.» lansat de glasul unor savanți de renume mondial, al unor filozofi, al unor oameni de cultură. Abordînd problema poluării sub toate aspectele, ei ne sesizează că pe Pămînt a apărut o gravă și foarte importantă problemă și anume îmbolnăvirea mediului înconjurător.

Este necesar, spun oamenii de știință, să ne concentrăm toate forțele pentru a salva planeta noastră amenințată de boală. Să fie o exagerare? Să fie oare poluarea doar un termen la modă sau o realitate dintre cele mai pregnante?

Cititorii noștri, cu setea lor caracteristică de cunoaștere, au adresat nenumărate întrebări redacției. Urmînd o bună tradiție, revista a invitat ca oaspeți care să răspundă la întrebările cutezătorilor trei oameni de știință, trei secretari științifici ai comisiei care-și desfășoară, în cadrul Academiei R.S.R., activitatea în domeniul protecției mediului înconjurator, a luptei împotriva poluării: Profesor doctor **AUREL BANU**, inginer **NICOLAE TEODOSIE** și profesor **NICULAE TONIUC**.

Interlocutori au fost pionierii, membri ai cercului de reporteri și ai cercului de biologie de la Casa pionierilor din sectorul IV al Capitalei.

LIVIU GRIGORESCU, clasa a VI-a: **De fapt, ce înseamnă poluare?**

Ing. N. TEODOSIE: *Poluare înseamnă contaminare, impurificare. Prin poluarea mediului se înțelege acțiunea de pătrundere în mediu a acelor substanțe solide, lichide sau gazoase, care, dispersîndu-se, daunează organismelor vii, bunurilor materiale și chiar operelor de artă.*

LUMINIȚA BERECHET, clasa a VI-a: **De cînd se vorbește despre poluare și despre efectele ei asupra vieții?**

Prof. A. BANU: *Noțiunea de poluare s-a răspîndit mai ales după cel de al doilea război mondial. Veacul nostru, pe drept cuvînt numit al energiei atomice, al călătoriilor cosmice, al ciberneticii l-a decretat pe om ca stăpîn atotputernic al universului dar, spun savanții, în optimismul său, omul a uitat de riscurile pe care și le asumă în această calitate și mai ales n-a sesizat consecințele.*

Cum s-a ajuns la observarea neajunsurilor aduse omului și naturii de progresul tehnic accelerat a societății contemporane? Efectele poluării industriale se răsfrîng în primul rînd — au observat oamenii de știință — asupra unor viețuitoare și plante. Sînt unele mai sensibile, altele mai puțin sensibile. Știința le-a identificat, arătînd că pieirea unora se datorează cutărui sau

ASPECTE DIN TIMPUL DISCUȚIILOR.

cutărui gaz, emanat de coșurile uzinei. Aceste elemente constituie și în prezent indicatori care atrag atenția oamenilor că s-au ivit factori poluanți ce trebuie îndepărtați.

ADRIAN NEGOESCU, clasa a VII-a: **Puteți să ne dați un exemplu? Și apoi să înțelegem din ce ne-ați spus că avem a ne teme de înălțimile civilizației?**

Prof. A. BANU: *Mai întîi exemplul cerut: ulmul, de pildă, este pe cale de dispariție. Nimeni nu-și putea explica de ce. Într-o pădure unde sînt fagi, carpeni și ulmi, din preajma unei regiuni industriale, numai ulmul se usucă. S-a constatat că anumite substanțe pe care le emană hidrocarburile dăunează în primul rînd acestui copac. Și-acum, problema a doua. Nu este vorba să încetinim ritmul civilizației, nici să fim pesimiști în privința efectelor ei. Trebuie să fim avizați ca să ne putem apăra. Poluarea ni se prezintă ca un dușman care poate fi învins.*

Prof. N. TONIUC: *Am să continui ideea colegului meu. Pînă acum pentru valorificarea resurselor economice ale unui teritoriu erau chemați tehnicieni și economiști. Acum, participă o echipă din care mai fac parte biologi și sociologi. Soluțiile adoptate astfel vizează asigurarea, din toate punctele de vedere, a unui mediu cît mai favorabil dezvoltării omului și pentru menținerea viețuitoarelor din acel loc. Numai după ce s-a cercetat o zonă sub toate aspectele, se alege soluția cea mai bună. Să nu uităm că omul trebuie să țină seama de anumite legi ale naturii. Pentru Delta Dunării, de pildă, recent introdusă în circuitul economic, au lucrat specialiști din diferite domenii. Recomandările lor au ținut seamă că păsările Deltei trebuie ocrotite, că amenajările stufo-piscicole trebuie astfel practicate încît să nu ducă la compromiterea echilibrului biologic. S-a creat chiar o centrală a Deltei Dunării. Poate că nu toate funcționează încă perfect, dar sîntem printre primele țări care au introdus acest concept nou pentru amenajarea unui teritoriu. Sau, un alt exemplu. În amplasarea Combinatului siderurgic de la Galați, specialiștii au studiat mediul înconjurător, pentru a găsi cele mai bune soluții spre a nu produce perturbări. Astfel, ei au ales un loc în care, datorită curenților naturali, poate fi evitată poluarea. În toate aceste măsuri, la noi, spun eu, un rol îl joacă și străvechea dragoste a poporului nostru pentru natura atît de mult cîntată în balade.*

GABRIELA FRANGU, clasa a VI-a: **Ce înseamnă a păstra echilibru ecologic?**

Prof. N. TONIUC: *Fiecare organism viu, începînd de la microorganisme și ajungînd la om, s-a format și s-a dezvoltat într-un anumit mediu fizic, într-un anumit procent de oxigen, o anumită compoziție a apei, a aerului și a solului. Mediul acesta, toate componentele și dinamica lor sînt acele elemente care au condiționat viața și au dezvoltat-o În momentul în care unul dintre acești factori este tulburat, se strică echilibrul ecologic al mediului, dăunînd organismelor. Unele mai mult, altele mai puțin, dar toate suferă în momentul în care echilibrul factorilor fizici se strică. Dacă ai suprimat o anumită plantă sau animal din lanțul naturii, ai stricat echilibrul. Dacă secătuiești o resursă naturală, trebuie să te aștepți la repercusiuni. Este absolut necesar să veghem asupra sănătății mediului. Un exemplu simplu: dacă stîrpești unele păsări care distrug insectele, strici echilibrul ecologic. La fel se întîmplă dacă se distrug pînă la dispariție unele specii de animale de pădure. La noi în țară există astăzi 204 rezervații naturale, menite tocmai să salveze specii pe cale de dispariție. Cu multe decenii în urmă, savanți și cărturari români de mare prestigiu au atras atenția asupra necesității ocrotirii mediului înconjurător.*

Unul dintre precursorii ocrotirii mediului ambiant a fost Emil Racoviță. În anul 1928, datorită lui s-a întocmit primul proiect de lege pentru ocrotirea naturii, care a fost apoi aprobată în anul 1930.

Prof. A. BANU: *De curînd am citit o carte intitulată «Valea Teleajenului», scrisă, în anul 1909, de doi savanți: geologul Gheorghe Murgoci-Munteanu și istoricul Nicolae Iorga. Cei doi cărturari, referindu-se la despăduririle din acea zonă, vorbeau cu multă competență, încă pe atunci, despre degradarea mediului și despre dezechilibrul care și începuse.*

ANA MARIA DINULESCU, clasa a VI-a: **Am citit mult despre poluarea atmosferei în regiunile industriale din alte țări, despre această primejdie care bîntuie omenirea. Aș vrea să știu care este situația la noi în țară?**

Ing. N. TEODOSIE: *Se pare că Japonia și Statele Unite bat recordul poluării. Numeroasele victime care au căzut pradă norilor de fum, revărsați de coșurile uzinelor au determinat autoritățile acestor țări să ia măsuri. De pildă, după 1962, anul cînd la Londra au murit peste 700 de oameni, datorită smogului, s-a votat un decret de stat care legiferează lupta împotriva poluării atmosferei. Urmarea a fost că, poluarea din centrul Londrei a scăzut cu 83%, numărul zilelor cu soare dublîndu-se. La Paris, hornurile uzinelor și instalațiilor de termoficare aruncă zilnic pe cer 900 de tone de compuși ai sulfului care au reușit să usuce o parte din frumoșii castani de pe bulevarde. La Tokio agenții de circulație sînt nevoiți să poarte măști împotriva gazelor de eșapament, rezultate de la autovehicule. Dacă la toate acestea adăugăm situația apelor, care primesc tone de reziduuri industriale sau menajere, constatăm că situația pe glob nu este deloc îmbucurătoare. S-a calculat că o sutime din uriașa cantitate de apă a mărilor și oceanelor este poluată. Să nu uităm că apa circulă, fluviile trec prin mai multe țări, purtînd cu ele peste tot reziduurile adunate. Să revenim la țara noastră. Comisia Academiei, din care fac parte, a întreprins o serie de cercetări, depistînd zonele de poluare industrială, sesizînd autoritățile pentru a lua măsuri. În Capitală, pentru a evita poluarea atmosferei, s-au adus îmbunătățiri unor instalații care dăunau aerului, iar altele au fost mutate în afara orașului. Actualmente, la noi se află în curs de elaborare o lege-cadru, privind combaterea poluării mediului.*

LIVIU GRIGORESCU, clasa a VI-a: **Am auzit spunîndu-se că, din cauza circulației autovehiculelor, Bulevardul Ana Ipătescu este considerat drept zona cea mai poluată a Capitalei. Este adevărat?**

Ing. N. TEODOSIE: *În general, putem spune că anumite zone de mare circulație ale Bucureștiului, mai ales traseele autobuzelor care folosesc motorină, sînt supuse poluării. La noi, ca și în celelalte centre urbane din lume, intervine un element caracteristic, prielnic poluării: stopul automobilelor. Prin oxidul de carbon pe care-l emană un șir de mașini oprite în lanț la un stop se formează o cantitate de oxid de carbon, într-o concentrație care depășește mult procentul admis. Dacă s-ar menține această concentrație timp de două ore, milițianul care veghează circulația la intersecție și-ar pierde viața. S-a constatat că numărul mare de accidente, din zilele de sărbătoare, se datorează și acestor emanații pe care le inhalează șoferii, în cantitate mai mare ca de obicei și care duce la scăderea atenției, la oboseală, elemente propice accidentelor. De aceea, în marile orașe ale lumii există norme foarte severe privitoare la exploatarea și întreținerea autovehiculelor. Așa cum se depistează cetățenii de la volan care au consumat alcool, tot așa se urmărește gradul de emanație a gazelor de eșapament.*

MIHAELA PANTEA, clasa

B. CARAGIALE

(CONTINUARE ÎN PAG. 13)

RĂSFOIND FIȘELE „ARHIVEI DE AUR“

APORT PIONIERESC ÎN PASTRAREA ECHILIBRULUI ECOLOGIC

Din «Arhiva de aur» va fi extrasă o carte a copilăriei, mare și adevărată, cu file încărcate de bogăția faptelor și a idealurilor cutezătoare. Ne vom opri, pentru început, la unul din capitolele posibile: «Acum și aici, prin gînd și faptă, pionieria răspunde prezent». Întrebarea nr. 11 din secțiunea «Pionier în fiecare clipă» a «Arhivei», adresa cititorilor invitația de a răspunde care sînt sursele de poluare observate în localitățile lor și ce soluții propun pentru ocrotirea mediului înconjurător.

Să consemnăm mai întîi numitorul comun al participărilor la ancheta și concursul revistei, descoperit în urma deschiderii primelor plicuri sosite la redacție și confirmat de fiecare nouă fișă citită: maturitatea de gînd și de faptă a pionieriei.

Să folosim apoi argumentele fișelor, care probează grija responsabilă a cutezătorilor pentru destinele echilibrului ecologic.

Majoritatea cititorilor noștri indică direct sursele poluante din localitățile în care trăiesc, învață și se joacă. Fumul, gazele toxice și praful emanate de coșurile fabricilor și uzinelor sînt, după observațiile multora din autorii răspunsurilor (Vlad Sorin, București, Bulevardul 1 Mai nr. 158; Ștef Marius, Satu Mare, str. Eliberării nr. 5; Matei Valentin, satul Tichilești, județul Brăila; Năvală Daniela, Făgăraș, str. Filimon Sîrbu, blocul nr. 12; Gongu Florica Domnița, București, str. Giulești nr. 42), principalii dușmani ai purității aerului. Matei Valentin face observația alarmantă că în timpul nopții gazele «oferite» văzduhului de Combinatul chimic din Brăila «călătoresc» pînă în satul său, lipsit altminteri de o sursă proprie de poluare. Pe de altă parte, din Brăila, str. Rahovei nr. 88, Alecu Viorel indică, drept factori activi de infestare a mediului, fumul și gazele rezultate în timpul iernii din arderea combustibililor — lemne, rumeguș, cărbuni sau petrol — întrebuințați la încălzirea locuințelor. Toți sînt de acord că înzestrarea coșurilor, prin care sînt evacuați agenții poluanți, cu filtre de purificare ar contribui la menținerea uriașei puteri de regenerare a naturii, Ștef Marius ne anunță chiar că se gîndește să inventeze un complex de aparate și dispozitive care să capteze gazele de ardere și, transformîndu-le într-un nou combustibil gazos, să le reintroducă în circuitul arzătoarelor. Frumoasă idee și interesantă în cel mai înalt grad!

Nici apa rîurilor n-a scăpat observațiilor făcute de micii combatanți în războiul cu poluarea. Constatînd că apele poartă la vale pete de ulei, petrol și vopsele, Lucacs Mihai din Arad, str. Oituz nr. 198, sugerează ideea instalării pe cursul rîului a unor dispozitive de purificare, care să asigure curățirea apei cel puțin în perioada în care peștii își depun icrele. (Ce gînd frumos însoțește o observație atît de exactă!)

Ilie Ștefan din Piatra Neamț, strada Bicazului, blocul E2, este un dușman neîmpăcat al lipsei de responsabilitate și al neglijenței pe care, considerîndu-le, încă din răspunsul la întrebarea nr. 10 a fișei, drept principalele însușiri omenești negative care vor trebui să dispară în anul 2000, le numește, în răspunsul la întrebarea nr. 11, factori poluanți de primă importanță. Păstrînd proporțiile, trebuie să recunoaștem, totuși, că depozitarea la întîmplare a resturilor menajere, a hîrtiilor, a obiectelor din material plastic devenite inutilizabile este, într-adevăr, o sursă poluantă de loc neglijabilă. Sancționarea drastică propusă de Ilie Ștefan, corelată cu munca neîntreruptă de educare a candidaților la o asemenea... contravenție, se va dovedi, după părerea micului dar aprigului ocrotitor al mediului înconjurător, un foarte eficace antipoluant.

Vădind nu numai interes pentru apărarea naturii, caracteristic tuturor cutezătorilor, dar și reale aptitudini de proiectant, Alecu Viorel propune trei variante ale unei scheme, deocamdată nedetaliată, de dispozitive care să genereze energie calorică prin intermediul undelor electrice. Considerînd propunerile deosebit de interesante, rămînem în așteptarea unor vești lămuritoare din partea cutezătorului brăilean.

...Gînduri frumoase, idealuri și proiecte încărcate de noblețe, preocupări și fapte care, pe măsura gîndurilor și a idealurilor, fac cinste purtătorilor de cravate roșii cu tricolor. Însumarea răspunsurilor, la fiecare întrebare conținută în «Arhiva de aur», ar putea naște cîte o carte. Și, de multe ori, numai unul, un singur răspuns ca acesta, dat întrebării nr. 14 a fișei de Penescu Iulian din Tîrgoviște, strada Nicolae Bălcescu nr. 156:

«M-am gîndit la o invenție, desigur. Un aparat pentru menținerea purității sufletului omenesc. Un aparat cu raze, invizibil și imponderabil, care să nu incomodeze, care să nu coste și să nu consume nimic. Proiectul nu este gata, lucrez la el. Cînd îl voi încheia, am să vă anunț.»

Să nu uităm, deci, că aparținem noi înșine naturii pe care sîntem hotărîți s-o ocrotim.

„Galeriile de artă cutezătorii”

vă prezintă cele mai frumoase desene premiate la concursul internațional

După ce au călătorit în Elveția, Italia și R.F. a Germaniei, cele douăzeci și două de lucrări premiate la faza internațională a Concursului de desene UNICEF 1972 au poposit la București, aducînd pionierilor români tot atîtea mesaje de prietenie, exprimate în limbajul viu al culorilor, de copii din diferite țări ale Europei, Asiei, Americii, Australiei...

În note specifice, tinerii pictori aduc în desenele lor primăvara, așa cum sosește ea în diferite părți ale lumii: în Finlanda cu topirea zăpezilor, în India, întîmpinată cu dansuri și cîntece, în Japonia întreaga natură personificată trezindu-se la viață. Lucrările cîmpului, serbările populare dedicate sosirii primăverii, ieșirea omului în mijlocul naturii — iată doar cîteva aspecte de viață, bogat sugerate de cei 22 de copii laureați, ale căror lucrări vi le prezentăm în paginile de față.

În fotografie: Aspect din Expoziția deschisă la Palatul pionierilor sub egida Comitetului Național Român pentru UNICEF.

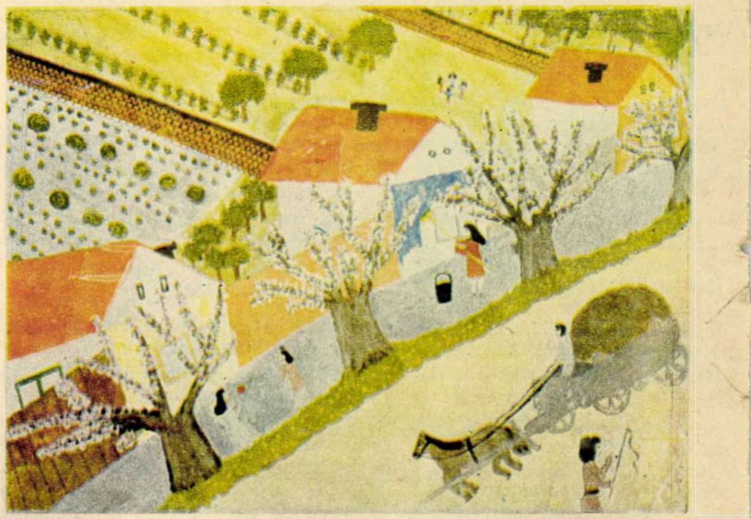

Teodora Kajari
13 ani, Iugoslavia

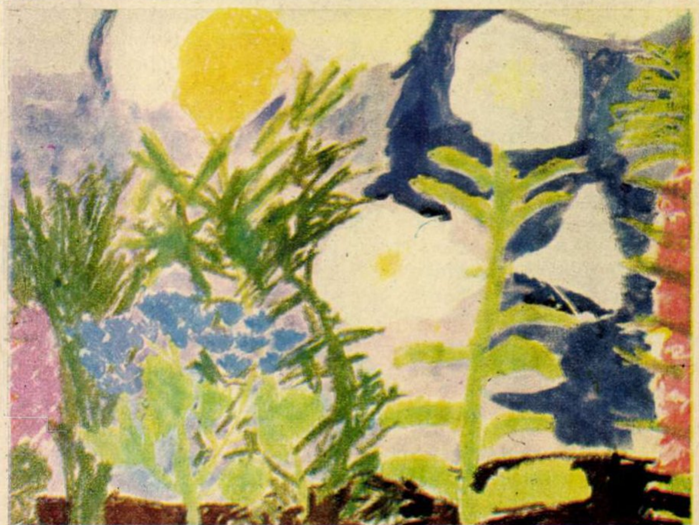

Cristine Newman
10 ani, Canada

TRUDY SCHOOLENBERG
13 ani, Olanda

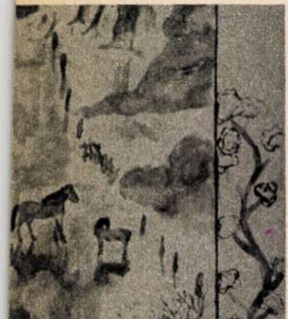

RAKOS PETER
11 ani, Ungaria

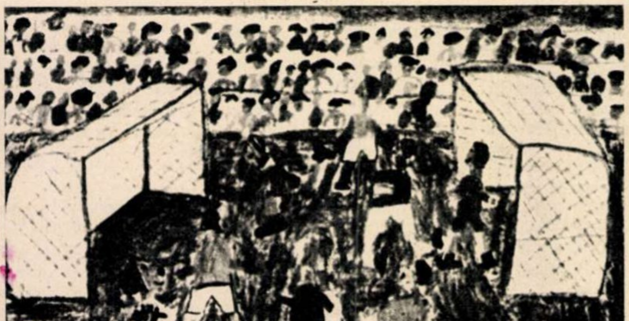

GRETHE IREN SKULSTAD
15 ani, Norvegia

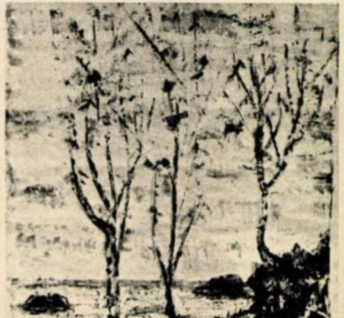

BEATRIZ ALCIRA
13 ani, Uruguai

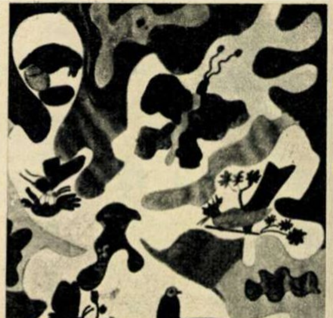

ESTHER AMACHER
9 ani, Elveția

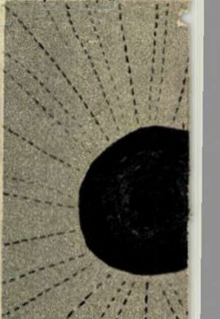

GIULIA ZOLI
15 ani, Italia

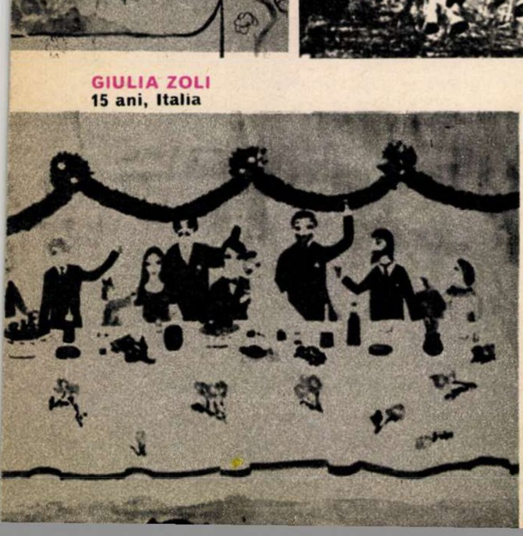

LEA PARVIAINEN
12 ani, Finlanda

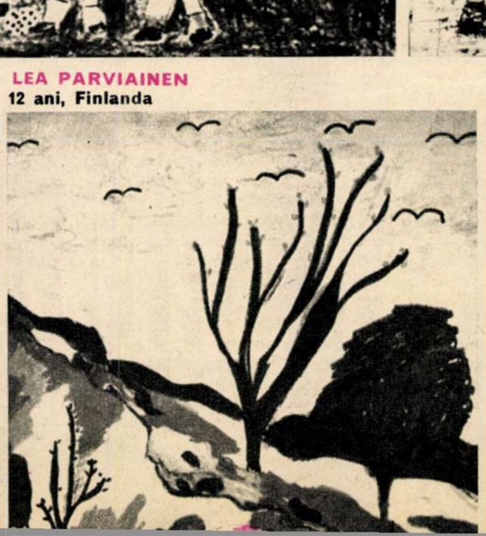

CAROLYN COOPER
11 ani, Australia

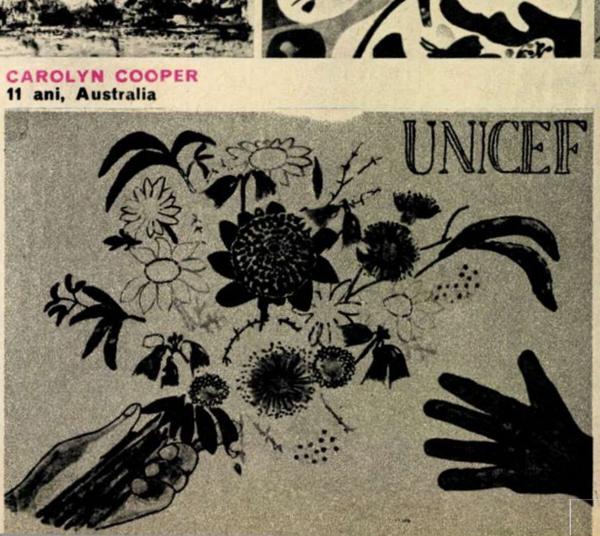

ZIYAVER SENCA
14 ani Turcia

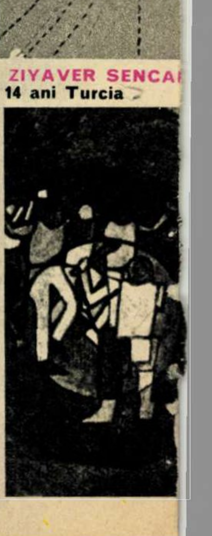

„Bucuriile Primăverii PE CELE CINC CONTINENTE”

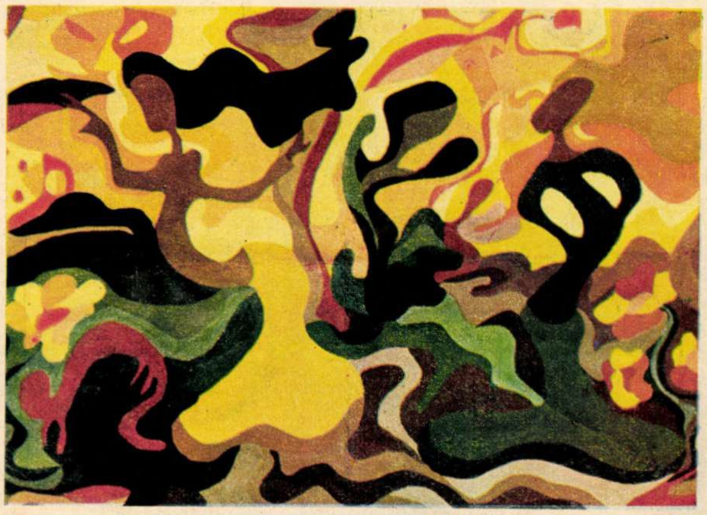

Pascale Marithier

16 ani, Franța

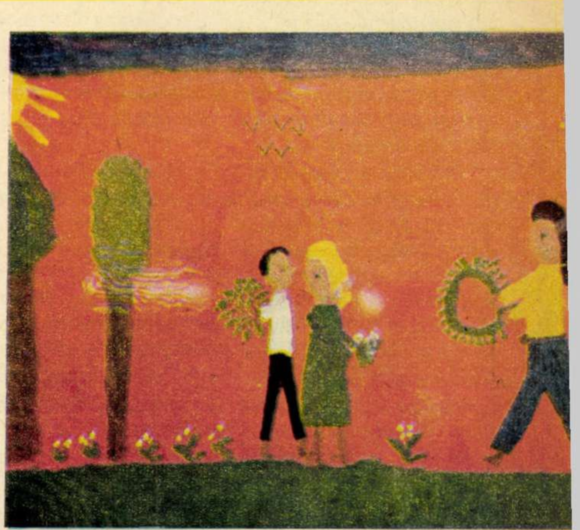

Yvette Kreke

11 ani, Luxemburg

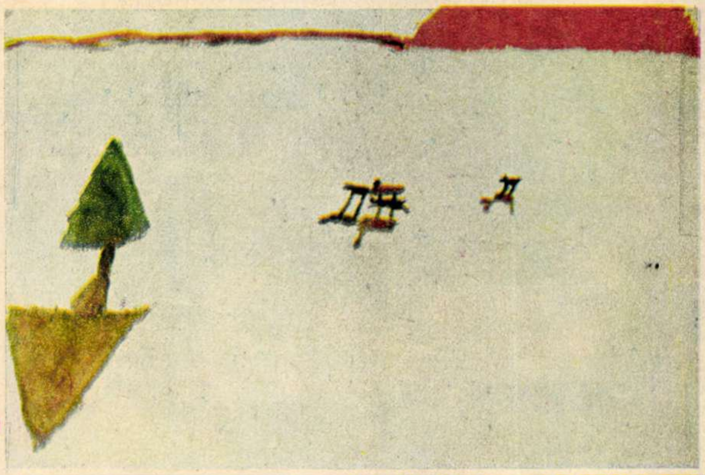

Richard Heiserman

12 ani, S.U.A.

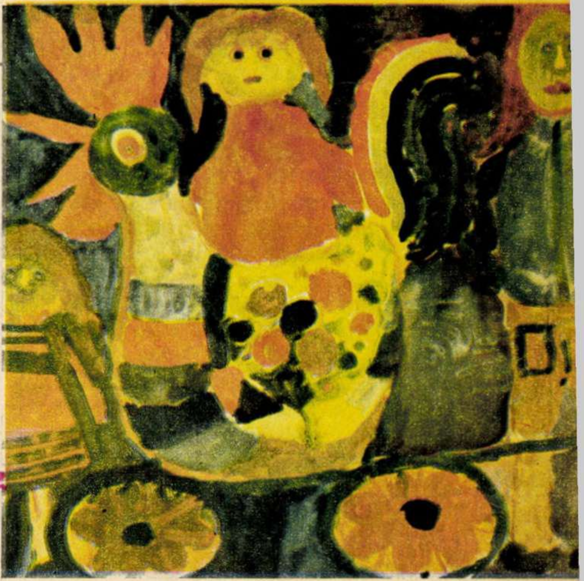

Dariusz Sliwa

11 ani, Polonia

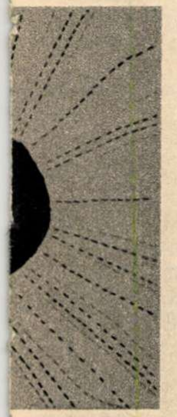

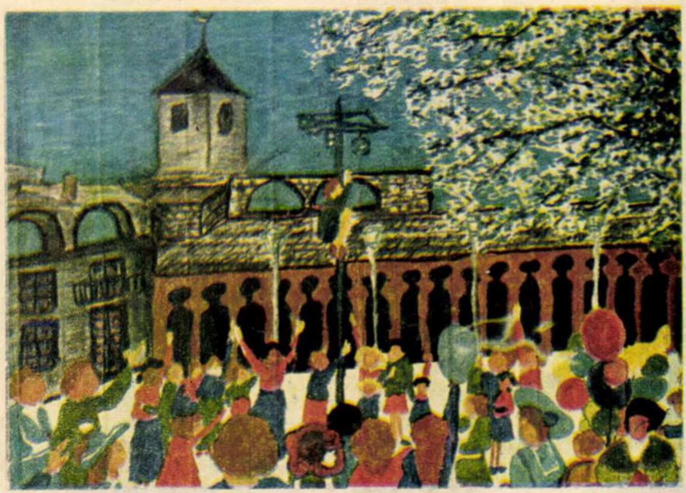

Pilar Moro Domingo

16 ani, Spania

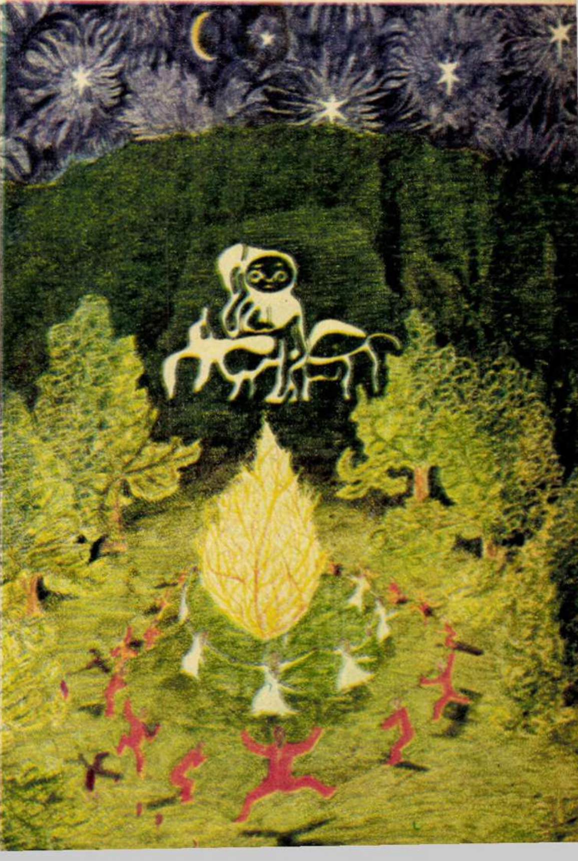

Rowan Slee

16 ani, Marea Britanie

N

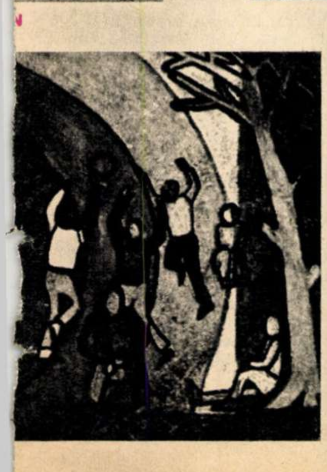

KAZUME FUJIMORI
14 ani, Japonia

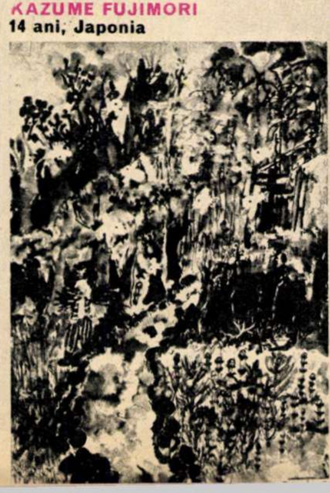

ANITA BHANUBHAI SHAH
12 ani, India

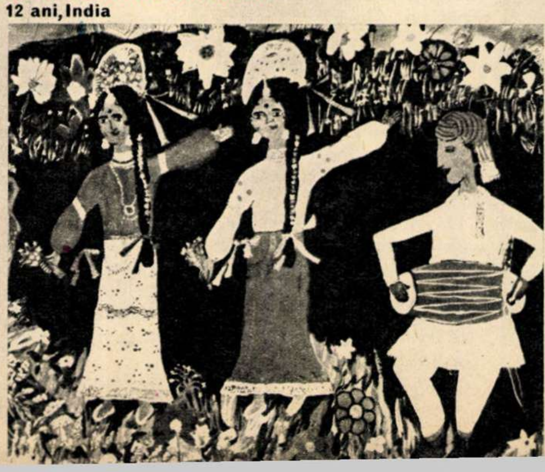

SCRIITORI DE AZI

GEO BOGZA

Geo Bogza este considerat, în chip unanim, drept maestrul reportajului românesc. La fel de îndreptățit, însă, este a vedea în el un mare poet în proză. Lirismul dens, autentic, conferă scrisului său nu știu ce plutire înaltă, chiar cînd se comentează întîmplări și fapte, s-ar zice, mărunte. Ca poet, de altminteri, s-a manifestat la început, în anii colaborării la revista avangardistă Unu. Ca să facă din scrisul său ceea ce dorea cu atîta ardoare, și anume «vitriol menit să ardă», lui Geo Bogza îi trebuia un contact mai direct cu realitatea, o înțelegere mai limpede a ei. Acestea i le-a dăruit tocmai reportajul. Căci în reportaj Geo Bogza a întrezărit scăparea din narcisismul care ofilea atîtea energii ale generației sale; reportajul i-a apărut drept «un mijloc vast și generos de a nu te mai ocupa pînă la paroxism de tine însuți, ci de viața de dinafara ta».

Într-adevăr, Geo Bogza a mînuit reportajul ca pe «cel mai sensibil seismograf al vieții», ca pe un gen «menit să devină unul din instrumentele temute care va ajuta la viitoarele mari prefaceri ale lumii». Geo Bogza s-a arătat prin întreaga sa operă un luptător curajos împotriva exploatării și a fascismului; un apărător al valorilor umane, etice și estetice. A scris cutremurat despre femeile muncitoare care se apleacă peste mașinile de călcat, otrăvite de mirosul mangalului, despre oamenii care lucrează înnebuniți în duhoarea fetidă a tăbăcăriilor, despre accidentele de muncă din lumea petrolului, în pagini unde răsună, parcă, zguduitor urletul celor arzînd de vii în incendiul sondelor; a zugrăvit sărăcia lucie și dură a moților (Țara de piatră) pe ale căror femei le-a descris, torcînd la miezul nopții la ferestre, ca să se folosească de lumina lunii și să nu ardă lampa. A dovedit resurse însă mai variate, știind să-și pună în glas o tristețe afectuoasă atunci cînd s-a apropiat, în Orele orașului, de truda fără răsplată a gospodinelor umile, de «stăruitoare și neștiuta trudă a fiecărei zile care începe». Tonul său e adesea patetic, cum se arată în reportajele închinate războiului civil din Spania. În ele, ca și în genere, în cele mai bune pagini ale sale, se simte clocotul unei umanități vibrante, al unei imense iubiri de om. Aceasta se vede și în Sfîrșitul lui Iacob Onisia — nuvelă mai degrabă decît reportaj — o bucată literară de un efect artistic deosebit de puternic.

Și în Țara de piatră (1945), cartea despre munții Apuseni și despre moți, viziunea naturii e remarcabilă. Însă Geo Bogza are vocația călătorului și, de aceea, a încercat acest tur de forță într-un volum de peste 400 de pagini, închinat unui rîu urmărit, precum o ființă, cu o viață și un țel al ei, de la izvor pînă la vărsare. Cartea Oltului (1945) nu e opera unui descriptiv, ci — cum spunea Pompiliu Constantinescu — un «poem al emoțiilor geologice», care ne aruncă imaginația departe în timp, spre cataclismele ce-au frămîntat cîndva pămînturile țării, spre lupta stihiilor, a pietrei, a apei și a furtunilor.

În ultimii ani, acad. Geo Bogza a continuat să meargă pe calea deschisă de Cartea Oltului. A încetat de a mai fi reporter, pentru a deveni în mod franc un liric al prozei, al tabletei — poemă pe care o urmărim cu emoție și încîntare în fiecare săptămînă în «Contemporanul». Geo Bogza s-a arătat atras de fluxul impetuos al poemelor lui Walt Whitman, despre care a scris în 1955, o carte magistrală. El însuși este un spirit whitmanian care a dat o dimensiune nouă și originală literelor românești contemporane.

ION DODU BĂLAN

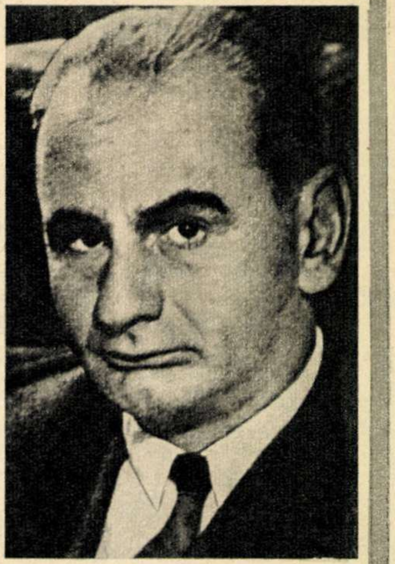

Geo Bogza

Geo Bogza s-a născut la 6 februarie 1908 în orașul Ploiești. La vîrsta de 16 ani este elev marinar. Îl întîlnim apoi printre muncitorii petroliști din jurul Cîmpinei, despre care va scrie mai tîrziu în ciclul de reportaje intitulat «Lumea petrolului». Din Buștenari, unde locuiește o vreme (1927—1928), scrie și colaborează la cîteva reviste provinciale. (Debutează la revista «Cîmpina»).

În 1928 editează, la Cîmpina, revista «Urmuz», iar apoi va colabora la revistele «Unu» și «Bilete de papagal». Publicistica sa este legată de problemele realității contemporane, abordează cu precădere o tematică socială, vădind preocuparea sa pentru viața muncitorilor.

În 1936 va fi plecat ca reporter în Spania — în timpul războiului civil — de unde va trimite ciclul de reportaje «Tragedia poporului basc» (publicat în 1939, în «Lumea românească»). După eliberare va aborda reportajul monografic și va acorda o deosebită atenție faptului cotidian. Între anii 1956—1960 se editează, sub titlul «Scrieri în proză», cinci volume selective ale operei sale. În ultimii ani, susține succesiv, în revista «Contemporanul», tableta săptămînii.

Versuri «Cîntec de revoltă, de dragoste și de moarte» (1945); «Poezia pe care vrem să o facem» (poem programatic).

Proză: «Lumea petrolului»; «Tragedia poporului basc» (1939); «Tăbăcarii», «Periferie» (1939); «Țara de piatră», «Cartea Oltului» (1945); «Oameni și cărbuni din Valea Jiului» (1947); Nuvela «Sfîrșitul lui Iacob Onisia» (1949); «Începutul epopeii» (1950); «Porțile măreției», «Șantierul de la Cumpăna apelor», «Trei călătorii în inima țării», «Vestitoarea furtunii» (1951); «Meridiane sovietice», «Anii împotrivirii» (1953); „Pagini solemne"— scrieri despre: Ciu-Yuan, Fielding, Whitman, Tudor Arghezi (1955); «Fișe de închisoare», «Fișe de război», «Fișe de provincie»; «Pagini contemporane» (1957); «Scrieri în proză» (5 volume selective, 1956—1960); «Cele 32 secunde care au zguduit lumea» (1961), «Priveliști și sentimente» (1972).

Gîrla

Pe lîngă satul în care am copilărit trecea o gîrlă. Erau și alte prilejuri de bucurie în satul acela, dar pentru noi gîrla era totul. Nici chiar cireșii cînd începeau să se coacă și nici bostănăriile cu fabuloși pepeni verzi nu ne umpleau de o atît de nepotolită frenezie. Era de mirare, dar preferam grădinilor suculente, prundul pustiu. Cu o mare tristețe îl părăseam seara. Și a doua zi reveneam, din zori, pe nisipul fierbinte, parcă am fi fost șopîrle.

Pesemne că, într-o vreme cînd nu știam mai nimic, intuiam totuși locul de origină al vieții, miracolul apei și al lungilor fîșii de nisip încinse de razele soarelui. Fapt e că viața noastră, fericirea noastră, acolo era, la gîrlă. Toamna, cînd apele începeau să se răcească, ni se părea că viața nu mai are nici un farmec, și ne pregăteam de iarnă mohorîți, cu sufletul în doliu.

Tare trăgeam la apă, de parcă ar fi fost să ne naștem pești, nu oameni. Primăvara, cînd vremea începe să se încălzească, amintirea isprăvilor din anul trecut se deștepta în noi cu furie. Ni se părea o nesperată și nepermisă fericire că vom fi din nou, goi, pe prundul gîrlei. În fine, cînd după lunga așteptare ne puteam scălda iarăși, eram parcă electrocutați de emoție și bucurie. Și pe urmă, povestea cu gîrla nu se mai termina toată vara. Pe malul ei eram de dimineață pînă seara, fără să vrem să mai știm de nimic altceva.

Dar gîrla era ceva teribil și fermecător, spre care tindeam cu deznădejde și voluptate, din toate fibrele trupului nostru. Cîtă dezamăgire cînd, în vreo dimineață de iulie, cerul se arăta înnorat și începea ploaia. Dar și pe urmă, cu cîtă frenezie ne regăseam la malul apei, pe nisipul din nou fierbinte.

Numele gîrlei era Teleajen. Satul — la vreo jumătate de kilometru, pe o vagă colină. În dreptul lui, prundul gîrlei era totdeauna plin de fete și femei, venite să înălbească pînza de cînepă; mai pe seară intrau toate în apă, ținîndu-se de mînă și rîzînd, uneori cu cămașa pe ele, alteori goale, sub ploaia de chiote a flăcăilor.

Dar mai jos de acel loc erau kilometri întregi de prund pustiu. Într-acolo se îndreptau de obicei expedițiile noastre. După marile ploi, primăvara mai ales, gîrla își schimba întotdeauna cursul, alegîndu-și o nouă albie în larga fîșie de nisipuri și pietriș pe care era suverană. De fiecare dată locurile deveneau de nerecunoscut, alte configurații ieșeau la iveală și porneam în descoperirea lor. Singuri, neștiuți de nimeni, luam în stăpînire noile ținuturi. Nu s-ar fi putut spune că imitam vreo carte de aventuri, fiindcă nu știam încă să citim.

În cele din urmă intram în apă, explorînd fundul noii albii, descoperind gropi adînci, vîrtejuri, locuri primejdioase. După ce ne scăldam îndelung, ieșeam la mal și ne întindeam pe nisipul fierbinte. Nici un gînd nu ne trecea prin minte, dar aveam sentimentul imensității lumii, în care presimțeam uriașe fericiri.